

Jaarstukken 2020

INHOUDSOPGAVE

Inhoudsopgave	2
Algemeen.....	3
Bestuurlijke hoofdlijnen	3
Financiële hoofdlijnen	5
Leeswijzer	9
JAARVERSLAG	11
Programma's	12
0. Bestuur en ondersteuning	13
1. Veiligheid	29
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	34
3. Economie	43
4. Onderwijs	52
5. Sport, cultuur en recreatie	60
6. Sociaal domein	69
7. Volksgezondheid en duurzaamheid	84
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	93
Paragrafen	102
Lokale heffingen	103
Weerstandsvermogen en risicobeheersing	113
Onderhoud kapitaalgoederen	120
Financiering	127
Bedrijfsvoering	136
Verbonden partijen	141
Grondbeleid	156
JAARREKENING.....	166
Financiën	167
Resultaat	168
Overzicht van baten en lasten	189
Overzicht van baten en lasten per taakveld	191
Overzicht van algemene dekkingsmiddelen	197
Overzicht van incidentele baten en lasten	199
Begrotingsrechtmatigheid.....	202
Wet Normering Topinkomens (WNT)	204
Balans en de toelichting.....	206
Bijlagen	242
Kerngegevens	242
Kredietoverzicht	243
Overzicht reserves	262
Overzicht voorzieningen	263
Overzicht langlopende geldleningen	264
Overzicht grondexploitaties	265
Single information, Single audit (SiSa)	266

ALGEMEEN

BESTUURLIJKE HOOFDLIJNEN

Voor u ligt de jaarrekening 2020 van de gemeente Zevenaar.

Vanaf maart 2020 is Nederland in de ban van het corona virus en golden er vrijwel het gehele resterende jaar beperkende maatregelen om de virusverspreiding tegen te gaan. Er is in Zevenaar extra capaciteit vrij gemaakt om toezicht te houden op deze corona maatregelen in de openbare ruimte, en zo nodig handhavend op te treden. Wij hebben verder direct ingezet op en geïnvesteerd in het verbeteren van de mogelijkheden van thuiswerken en digitaal vergaderen. Voor diegenen, die op kantoor moesten blijven werken hebben we de kantoorgebouwen corona veilig gemaakt. De coronacrisis heeft zeker ook zijn effect gehad op de financiële huishouding van de gemeente. Wij lichten die effecten hierna nader toe bij de financiële hoofdlijnen.

Voor de begroting 2020 was een uitgebreid bezuinigingspakket nodig om tot een sluitende begroting te komen. De uitvoering van dit bezuinigingsmaatregelen pakket loopt op schema. Het is verheugend voorzichtig te kunnen concluderen dat we de kostengroei voor de Wmo- en jeugdzorg hebben weten om te buigen. De tekorten blijven groot. Voor de structurele oplossing van dit probleem, verwachten wij samen met de VNG, een forse verhoging van de uitkering van het Rijk. Uitsluitel daarover is pas te voorzien na de formatie van een nieuw Kabinet.

Hoewel het jaar 2020 dus vrijwel in het geheel in teken stond van bestrijding van de corona pandemie zijn wij erin geslaagd toch nog een aantal belangrijke punten van ons collegeprogramma te realiseren of een belangrijke stap verder te brengen.

De vrees dat de corona crisis zou leiden tot stagnatie in de woningbouwproductie en de uitgifte van bedrijventerreinen is geen waarheid geworden. In 2020 zijn maar liefst 154 kavels/woningen in de gemeente Zevenaar gerealiseerd en 3,4 hectares bedrijventerrein verkocht. Rekening houdend met de levering van de kavel voor de Fashionoutlet is er nauwelijks meer bedrijventerrein beschikbaar. Het risico op de grondexploitatie is daarmee sterk verminderd.

In 2020 is nog geen duidelijkheid verkregen over de doortrekking van de A15 en de verbreding van de A12. De Raad van State heeft de minister om een nadere onderbouwing van de berekening van de stikstofuitstoot gevraagd. In afwachting van de uitspraak van de Raad van State liggen niet alleen de uitvoering van de A15 en A12 stil, maar dit heeft ook gevolgen voor een aantal lokale werkzaamheden, zoals de bouw van de Fashionoutlet en de herinrichting van de Doesburgseweg, Edisonstraat en Mercurion. De uitvoering van deze wegen kan pas plaatsvinden na sluiting van de op- en afrit Griethse Poort.

In 2020 wisten we belangrijke stappen te zetten in de versterking van de regionale samenwerking in de regio Arnhem Nijmegen. Alle 18 gemeenten in deze regio, waaronder Zevenaar, zetten hun handtekening onder een nieuwe gemeenschappelijke regeling, die voor een nieuwe impuls moet zorgen in het oppakken van gemeentelijke opgaven, die zich beter lenen voor uitvoering op regionale schaal. In 2021 worden de opgaven verder uitgewerkt en voor besluitvorming aan de gemeenteraden voorgelegd.

In het najaar van 2020 heeft de gemeenteraad besloten € 3 mln. beschikbaar te stellen voor een corona herstelplan. Dit herstelplan moet zorgen voor een stimulans van de lokale en regionale economie en sociaal maatschappelijk herstel. De uitvoering van het herstel ligt vooral in de jaren 2022 en 2023.

Aanvankelijk hadden we het voornemen begin 2020 het collegeprogramma uitgebreid te evalueren en op basis daarvan de speerpunten voor de resterende bestuursperiode te bepalen. Door de coronacrisis is het niet gelukt deze midterm review uit te voeren. Aan het einde van 2020 hebben we besloten in een aantal korte klappen toch een tussenbalans op te maken en daaruit de prioriteiten voor de resterende bestuursperiode te bepalen.

FINANCIËLE HOOFDLIJNEN

Inleiding

Resultaat

(-/- is een nadeel, + is een voordeel)

De jaarstukken 2020 sluiten met een voordelig resultaat van € 5.567.800. Het geraamde nadelige resultaat na wijziging is € 4.585.800 waarvan het verloop hieronder wordt weergegeven. Ten opzichte van de begroting na wijziging is dus sprake van een voordelig verschil van afgerond € 10.153.600.

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Primitieve begroting	Na wijziging	Realisatie	Vershil
Baten	137.240	147.712	157.418	9.706
Lasten	141.063	152.297	151.850	-448
Resultaat 2020	-3.823	-4.586	5.568	10.154

Toelichting op hoofdlijnen

Het totale voordeel van € 9.983.000 wordt voornamelijk veroorzaakt door de volgende afwijkingen (groter dan € 250.000) ten opzichte van de ramingen waarbij is aangegeven of deze incidenteel of structureel zijn.

Omschrijving	bedrag x € 1.000	I of S
Beheer overige gebouwen zoals expl. Turmac Cultuurfabriek en afschrijvingslasten	458	I
Algemene uitkering	-294	I
Overige baten en lasten	326	I
Fysieke bedrijfsinfrastructuur - Grondexploitatie Zevenaar-Oost Bedrijven (GREX)	4.734	I
Grondexploitatie Zevenaar OostWonen (GREX)	1.148	I
Grondexploitatie Middag Oost & Zwanenwaay (GREX)	273	I
Sport, Cultuur en recreatie -Musea	-515	I
Sport, Cultuur en recreatie	411	I
Inkomensregelingen	529	I
Arbeidsparticipatie - Participatiebudget / Re-integratie	257	I
Maatwerkdienstverlening 18-, jeugdzorg	1.147	I

Door vertraging in de oplevering en ingebruikname van de Turmac Cultuurfabriek (rond 1 april 2020 door de meeste gebruikers) is de exploitatie in 2020 later gestart. De corona-crisis was hierbij ook een belangrijke spelbreker. Door deze vertraging en het niet gereed zijn van de activa is de start van het afschrijven op de investeringen uitgesteld wat tot een eenmalig voordeel op de afschrijvingslasten heeft geleid.

De lagere Algemene uitkering is voornamelijk veroorzaakt doordat de eerder toegezegde compensatie vanwege corona voor algemene inkomstenderving en culturele infrastructuur door het rijk is verschoven van 2020 naar 2021.

Het voordeel op overige baten en lasten is ontstaan door diverse suppletie-aangiften bij de belastingdienst door o.a. wijziging als gevolg jurisprudentie inzake afval en re-integratietrajecten (2014 tot 2019). De rechten voor de jaren ouder dan 5 jaar waren schriftelijk vastgelegd bij de Belastingdienst.

Voor de jaarlijkse herziening van de grondexploitaties (GREX) heeft een integrale doorrekening plaatsgevonden op basis van actuele marktontwikkelingen en een uitgangspuntennotitie die op 23 maart 2021 is vastgesteld. Daarnaast is de in de 2e voortgangsrapportage (VGR) voorspelde vertraging door de corona in de gronduitgifte niet significant merkbaar gebleken. Deze ontwikkelingen hebben o.a. gezorgd voor een voordeel van 6,2 miljoen.

Doordat de verkoop van het Liemers Museum in 2020 niet is doorgegaan is een nadeel van € 515.000 onder Sport, Cultuur en recreatie-Musea ontstaan. Hier staat een voordeel wegens het niet afschrijven van de boekwaarde van € 243.000 (onderdeel van € 411.000) tegenover onder Sport, Cultuur en recreatie. Het voornaamste verschil op de inkomensregelingen is ontstaan door lagere uitkeringslasten als gevolg van een lagere instroom van het aantal uitkeringsgerechtigden dan aanvankelijk was geprognosticeerd bij de 2e VGR 2020. In de raming van de 2e VGR 2020 is uitgegaan van een tekort op het BUIG-budget van 8,1%. Het werkelijke tekort is uitgekomen op 6,5%.

Het voordeel op Arbeidsparticipatie - Participatiebudget / Re-integratie is ontstaan door de corona-crisis en de hierbij behorende beperkende RIVM maatregelen.

De 18- jeugdzorg laat een voordeel ten opzichte van de raming zien van € 1.147.000. In de raming is rekening gehouden met corona-effecten in 2020. De corona gevolgen zijn in 2020 nog niet tot uiting te komen. Er lijkt sprake te zijn van een lagere zorgvraag in de tweede helft van 2020.

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Weerstandsvermogen is de relatie tussen de weerstandscapaciteit en de risico's die zich binnen onze gemeente kunnen manifesteren. De weerstandscapaciteit zijn de middelen en de mogelijkheden waarover een gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken. Om te bepalen of het weerstandsvermogen toereikend is, wordt de benodigde weerstandscapaciteit (risico's) afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit. De uitkomst van die berekening vormt het weerstandsvermogen.

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}} = \frac{32.541.000}{6.196.000} = 5,25$$

De nu berekende ratio duidt op een uitstekend weerstandsvermogen om de risico's af te dekken.

Corona-effecten

Overzicht coronaramingen in 2020

In de kaderbrief 2021, de tussentijdse financiële prognose en de 2e voortgangsrapportage 2020 hebben wij u geïnformeerd over de verwachte corona-effecten voor onze gemeente. De verwachte corona-effecten in de 2e voortgangsrapportage zijn via een begrotingswijziging in onze begroting verwerkt. Hieronder geven wij het verloop van de coronaramingen in 2020.

	2020	2021	2022	2023	Totaal
Kaderbrief 2021-2024	4.465.000	4.418.000	3.120.000	1.560.000	13.563.000
Tussentijdse financiële Prognose	3.109.000	2.336.000	1.975.000	1.000.000	8.420.000
2e Voortgangsrapportage 2020	2.453.000	2.516.000	1.975.000	1.000.000	7.944.000

Bovenstaande ramingen zijn gebaseerd op ramingen van het CPB. In de kaderbrief was dat de CPB-raming van maart 2020 met 6 maanden beperkende maatregelen in combinatie met een wereldwijde recessie. In de tussentijdse financiële rapportage is uitgegaan van het CPB-scenario "Basisraming matig herstel". In deze raming was nog geen rekening gehouden met een 2^e lockdown.

Overzicht coronagevolgen in de jaarstukken 2020

In deze jaarrekening blijken nu de uitkomsten van het eerste jaar van de coronacrisis. Die geven wij hieronder in een tabel met de corona-effecten per programma en taakveld. In de tabel staan alleen de begrote (verwachte) corona-effecten. Van deze corona-effecten is de realisatie in 2020 opgenomen. Naast deze begrote gevolgen van corona zijn er ook andere gevolgen opgetreden die in meer of mindere mate te relateren zijn aan corona. Bijvoorbeeld door vertraging van de reguliere werkzaamheden (onderuitputting). Deze niet-begrote gevolgen zijn niet in de tabel opgenomen, maar zijn wel toegelicht bij de programma's in deze jaarstukken.

Taakveld	Taakveld omschrijving	Begroting 2020	Realisatie 2020
0.2	Burgerzaken	0	0
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	82.500	0
0.4	Overhead	243.000	158.226
0.61	OZB woningen	4.400	4.400
0.62	OZB -niet-woningen	0	0
0.63	Parkeerbelasting	175.000	233.000
0.64	Belastingen overig	44.400	4.400
0.8	Overige baten en lasten	-72.000	-61.830
1.2	Openbare orde en veiligheid	71.366	76.034
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	1.304.000	0
3.4	Economische promotie	223.000	223.000
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	8.000	-164.352
5.1	Sportbeleid en activering	0	0
5.2	Sportaccommodaties	0	0
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	102.500	167.446
5.4	Musea	7.000	7.000
5.6	Media	4.000	4.000
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	41.000	29.225
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	-19.000	-38.000
6.2	Wijkteams	120.000	120.000
6.3	Inkomensregelingen	323.000	41.000
6.4	Begeleide participatie	331.122	331.000
6.5	Participatiebudget re-integratie	0	0
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	-11.000	-51.103
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	280.000	40.000
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	384.000	2.500
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	40.000	0
7.2	Riolering	17.600	17.600
7.3	Afval	17.600	17.600
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	855.000	0
Subtotaal		4.576.488	1.161.147
0.7	Compensatie corona algemene uitkering gemeentefonds	-2.123.000	-1.758.000
Totaal		2.453.488	-596.853

De verwachte gevolgen van corona waren € 2,5 miljoen nadelig en blijken in deze jaarstukken € 0,6 miljoen voordelig. Een voordelig verschil van € 3,1 miljoen. De grote verschillen lichten wij hieronder toe.

Grondexploitatie (taakvelden 3.2 en 8.2)

De verwachte gevolgen van corona voor de grondexploitatie zijn in 2020 door een extern bureau berekend. Er werd rekening gehouden met vertraging van de uitgifte van kavels en een daling van de grondprijzen. Tegen deze (ook landelijke) verwachtingen in blijkt de vertraging in de uitgifte en de daling van grondprijzen zich niet voor te doen. Dit verklaart € 2,2 miljoen van het voordelige verschil met de raming.

Wmo en jeugdzorg (taakvelden 6.71 en 6.72)

Bij Wmo en jeugdzorg werd rekening gehouden met een nadeel van afgerond € 700.000 vanwege corona. Deze raming was gebaseerd op een verhoogde zorgvraag van 3% op een totaalbudget van € 21 miljoen. De stijging van de zorgvraag heeft zich niet voorgedaan. De extra kosten vanwege corona waren daarom beperkt. Het voordeel ten opzichte van de raming is € 625.000.

Compensatie in de algemene uitkering (taakveld 0.7)

De compensatie in de algemene uitkering bedroeg in de 2e voortgangsrapportage € 2,1 miljoen. Na de voortgangsrapportage is nog een decembercirculaire verschenen. Daarin zijn twee eerder toegezegde bedragen doorgeschoven van 2020 naar 2021. In 2020 betekent dit een nadeel van afgerond € 400.000.

Inkomensregelingen (taakveld 6.3)

Voor de onderdelen uitkeringen en minimabeleid is in de kaderbrief vanwege een verwachte stijging van aanvragen een corona-effect van € 573.000 geraamd. In de tussentijdse financiële prognose 2020 en de 2e voortgangsrapportage is deze verwachting naar beneden bijgesteld tot € 323.000. In de jaarstukken blijkt geen sprake van een stijgend aantal aanvragen en zijn alleen coronakosten gemaakt bij de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen (onderdeel minimabeleid).

Corona-herstelplan

In november 2020 is tegelijk met de vaststelling van de meerjarenbegroting 2021-2024 ook een herstelplan vastgesteld. Het herstelplan is niet in bovenstaande tabel opgenomen. Voor het herstelplan is € 3 miljoen gereserveerd. In deze jaarstukken zijn de eerste onderdelen van het herstelplan gerealiseerd voor in totaal € 132.000. Het betreft voornamelijk de onderdelen kwijtschelding precariobelasting € 40.000, compensatie sportaccommodaties € 25.000, bijdrage dorpshuizen € 50.000 en verstrekken mondkapjes € 14.000.

LEESWIJZER

Inleiding

Door de jaarstukken leggen wij als college verantwoording af aan uw raad over het gevoerde beleid. Tevens zijn deze jaarstukken een instrument om uw raad te ondersteunen bij de kaderstellende en controlerende taken. De jaarstukken hebben wij ingericht op basis van de voorschriften (Besluit Begroting en Verantwoording hierna BBV). Verder hebben wij nadrukkelijk gekeken naar de informatieve waarde voor u als raad. De komende jaren willen wij hierin in overleg met u nog verdere stappen zetten.

De jaarstukken bestaan uit het jaarverslag en de jaarrekening. Het jaarverslag is opgebouwd uit de verschillende programma's en de paragrafen. In de programma's presenteren wij ons gemeentelijke beleid op hoofdlijnen. De paragrafen richten zich op het beleid ten aanzien van relevante beheersaspecten, zoals de bedrijfsvoering, het weerstandsvermogen, onze kapitaalgoederen en de lokale heffingen. De financiële jaarrekening gaat vooral in op de financiële positie van onze gemeente.

Thema's

In het coalitieakkoord zijn enkele belangrijke speerpunten benoemd waar wij ons de komende jaren op richten. Wij hebben deze speerpunten vertaald naar thema's in het collegeprogramma. Deze thema's en de activiteiten die wij betreffende deze onderwerpen uitvoeren, monitoren wij gedurende onze collegeperiode. Wij hebben ze daarom een plaats gegeven in de reguliere planning & control cyclus. Het gaat hierbij om de volgende thema's:

1. Participatie
2. Sociaal domein en leefbaarheid
3. Economie en vrijetijdseconomie
4. Duurzaamheid
5. Mobiliteit en bereikbaarheid
6. Verbeteren bestuurscultuur

Op de website hebben we de thema's opgenomen en niet in de fysieke jaarstukken. In onze digitale jaarstukken presenteren wij ook de activiteiten die binnen het betreffende thema vallen. Bij de programma's zijn alle activiteiten opgenomen.

Programma's

Bij de programma's komen de zogenaamde 3 W-vragen terug:

1. Wat wilden we bereiken?
2. Wat hebben we gedaan?
3. Wat heeft het gekost?

Op programmaniveau hebben wij ook de vastgestelde beleidskaders opgenomen. U kunt deze digitaal direct openen. Hiermee hebt u per programma het meest relevante vastgestelde beleid direct beschikbaar.

Per programma maken wij onze doelstellingen (Wat wilden we bereiken?) inzichtelijk. Hierbij presenteren wij u ook de verplichte beleidsindicatoren vanuit het Besluit Begroting en Verantwoording.

Bij het onderdeel 'Wat hebben we gedaan?' staan de activiteiten die wij in 2019 in het kader van autonome ontwikkelingen, actualisatie van bestaand en nieuw beleid uitgevoerd hebben. Over onze reguliere taken informeren wij u alleen indien hier aanleiding voor is. Bij deze jaarstukken leggen wij hier verantwoording over af.

De kleuren bij de stand van zaken betekenen het volgende:

Lichtgrijs	de activiteit is nog niet gestart, dit past binnen de vastgestelde planning.
Groen	de activiteit loopt op schema binnen de gestelde kaders (beleidsdoel/resultaat, tijdsplanning en financieel).
Oranje	de activiteit dreigt óf qua beleidsdoel/resultaat óf qua tijdsplanning óf financieel uit de pas te gaan lopen, bijsturing is noodzakelijk.
Rood	de activiteit loopt uit de pas, dit geldt voor 1 of meer indicatoren (beleidsdoel/resultaat, tijdsplanning en financieel). Corrigerende maatregelen zijn noodzakelijk.
Donkergrijs	de activiteit is afgerond en wij stellen voor deze af te sluiten.

Wij presenteren ook op hoofdlijnen informatie over de verbonden partijen die een bijdrage hebben geleverd aan de uitvoering van ons beleid. Uitvoerige informatie over de verbonden partijen is opgenomen in de betreffende paragraaf.

Per programma presenteren wij ook financiële informatie (Wat heeft het gekost?). Hier hebben we de ontwikkelingen aangegeven en de toelichting op deze ontwikkelingen. Op grond van de voorschriften (BBV) presenteren wij de financiële informatie ook op taakvelden. Indien van toepassing bieden wij u ook inzicht in de incidentele baten en lasten per programma. Hetzelfde geldt voor de mutaties in de reserves en voorzieningen per programma. Bedragen zijn afgerond op € 1.000. Hierdoor kunnen verschillen voorkomen.

JAARVERSLAG

PROGRAMMA'S

o.BESTUUR EN ONDERSTEUNING

Omschrijving

Dit programma gaat over de beleidsvelden bestuur, gemeentelijke organisatie, dienstverlening en belastingen.

Wat willen we bereiken?

We willen een faciliterende netwerkgemeente zijn. Hierbij staan we open voor initiatieven van onze inwoners, organisaties en bedrijven. We richten ons op digitale dienstverlening en persoonlijke contacten. Onze inwoners ervaren onze dienstverlening als goed en betrouwbaar. Onze gemeenteraad en college richten zich op integer, democratisch bestuur, waarbij het ons doel is transparant en een open bestuur te zijn.

Ontwikkelingen

Versterking regionale samenwerking regio Arnhem Nijmegen

Sinds begin 2019 loopt het proces om de samenwerking in de regio Arnhem Nijmegen te versterken. In november 2020 heeft de raad ingestemd met de voorstellen van de stuurgroep voor versterking van de regionale samenwerking. Er ligt een Visie Regio Arnhem-Nijmegen Groene Metropoolregio, als basis voor de profilering van de regio en onderbouwing van de keuze voor opgaven op de Regionale Agenda. Versterking van de regionale samenwerking is nodig vanwege een dubbele urgentie: slagkracht organiseren voor de grote opgaven die op de regio afkomen én het tot stand brengen van een transparante en democratisch gelegitimeerde regionale besluitvorming. De regionale samenwerking gaat in de nieuwe opzet werken met een regionaal bureau, inclusief The Economic Board. Daarnaast gaan de regionale opgaven op de gemeente af komen, waarvoor de gemeente intekent. Deze regionale agenda stelt colleges en raden in staat met elkaar af te spreken welke opgaven en speerpunten in de voorliggende periode gezamenlijk, integraal worden opgepakt. De 18 gemeenteraden beslissen jaarlijks over deelname aan die opgaven, de beschikbare middelen en het mandaat dat aan de uitvoering wordt meegegeven. We gaan ons nu richten op de uitwerking van de opgaven. In de Kadernota 2022-2025 doen wij de voorstellen voor de verschillende opgaven.

Gemeentelijke dienstverlening

De maatregelen rondom het coronavirus zorgden voor uitdagingen voor onze gemeentelijke dienstverlening. We slaagden er in om onze dienstverlening het afgelopen jaar door te laten gaan. We pasten onze avondopenstelling aan, maar konden door het openen van meerdere balies overdag de inwoners goed en tijdig helpen. De tijden zijn verruimd van de afspraken, zodat iedereen rustig en veilig geholpen kon worden. We hebben ervoor gezorgd dat alle inwoners en collega's veilig konden werken en geholpen konden worden. Sinds mei kunnen de collega's uit het klantcontact centrum ook vanuit huis werken en dit biedt ons nog meer flexibiliteit in de dienstverlening. Er kan bijvoorbeeld makkelijk en snel opgeschaald worden aan de telefoon.

Beleidskaders

- [Besturingsfilosofie](#)
- [Dienstverleningsvisie](#)
- Inkoop- en aanbestedingsbeleid 2017 Liemerse gemeenten en SDL
- [Coalitieakkoord 2018-2022 \(2018\)](#)
- [Collegeprogramma 2018-2022 \(2018\)](#)
- [Financiële verordening Zevenaar 2018 \(2018\)](#)
- Nota Verbonden partijen
- Nota reserves en voorzieningen 2018
- Nota activerings- en afschrijvingsbeleid 2019

WAT WILDEN WE BEREIKEN?

0.1 Goed bestuur

Inwoners, maatschappelijke organisaties en ondernemers voelen zich optimaal betrokken bij de totstandkoming van ons beleid en zijn tevreden over de kwaliteit van ons bestuur.

We willen dat voor inwoners, maatschappelijke organisaties en ondernemers inzichtelijk is wat we als bestuur doen en waar we het gemeenschapsgeld voor inzetten. Betrokkenheid en betrouwbaarheid zijn kenmerkend voor onze gemeenteraad en college.

Beleidsindicatoren (verplicht)

Naam	Jaar meting	Gelderland	Zevenaar	Begroting 2020	Werkelijk 2020	Verschil
Apparaatskosten (in € per inwoner)				637,00	645,00	8
Toelichting	De beleidsindicatoren van dit programma (apparaatskosten, bezetting, externe inhuur, formatie en overhead zijn niet opgenomen op waarstaatjegemeente.nl . Daarom zijn niet alle waardes gevuld. De apparaatskosten zijn becijferd door een totaalstelling van salarissen, inhuur, P&O, Huisvesting, Intern Beheer en I&A. Wordt uitgedrukt in € per inwoner.					
Bezetting (aantal Fte per 1.000 inwoners)				6,58	6,41	0,17
Toelichting	De huidige bezetting op 31-12-2020 bedraagt 282 fte, uitgedrukt per 1.000 inwoners. De bezetting is ten opzichte van de verwachting iets afgenomen, door uitstroom en een aantal moeilijk in te vullen vacatures.					
Externe inhuur (kosten in % totale loonsom en inhuur externen)				19,00	26,69	7,69
Toelichting	Het gaat hier om de totale inhuur als % van de loonsom; landelijk komt deze indicator in onze gemeentegrootteklasse uit op ± 19%. Onze doelstelling was aanvankelijk om onder het landelijk gemiddelde te blijven. De externe inhuur is als gevolg van inhuur op projecten en vacatures in de reguliere formatie hoger dan het landelijk gemiddelde. In verband met het tijdelijke karakter van projecten zetten wij tijdelijke capaciteit (lees: inhuur derden) in op projecten. De totale inhuur in 2020 komt uit op € 6.414.000.					
Formatie (aantal Fte per 1.000 inwoners)				7,38	7,27	0,11
Toelichting	De vastgestelde formatie per 31-12-2020 is 320 fte. In deze indicator wordt de formatie uitgerekend per 1.000 inwoners. Zie ook de paragraaf bedrijfsvoering.					
Overhead (in % van totale lasten)				10,97	8,64	2,33
Toelichting	Het totaal van de loonkosten, kosten van ICT, P&O, facilitaire zaken, huisvesting en overige overhead wordt uitgedrukt in een % van de totale lasten. De berekening van overhead sluit aan bij het taakveld 0.4 overhead. In 2020 zijn de werkelijke overheadlasten lager dan begroot, met name omdat een hoger bedrag aan salarislasten is toegerekend aan andere taakvelden, waaraan de ingezette capaciteit is besteed. De overhead volgens het taakveld overhead 0.4 in 2020 werkelijk is € 12.595.000					

o.2 Dienstverlening en gemeentelijke organisatie

We willen een optimale dienstverlening realiseren door ons te richten op de drie focuspunten 'Service op Maat, Verbindend en Gastvrij' uit onze dienstverleningsvisie 'Samen Sterker'. We maken dit concreet door meetbare doelstellingen te bepalen en willen onze dienstverlening aan de hand hiervan meten en verbeteren. Het is ons doel onze dienstverlening de komende jaren verder vorm te geven en te versterken. Wij willen onze gemeentelijke organisatie op orde hebben, moderniseren en vernieuwen.

o.3 Financieel beleid

We willen een gezonde en solide financiële positie en huishouding. Dit betekent een begroting die structureel en reëel sluitend is en waarbij risico's zijn afgedekt.

WAT HEBBEN WE GEDAAN?

o.1 Goed bestuur

o.1.1 Verbeteren bestuurscultuur

Jaar realisatie

2022

We verbeteren de bestuurscultuur en samenwerking om er zo optimaal mogelijk te kunnen zijn voor onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties. Daarbij streven we naar een meer open en transparante samenwerking tussen raad, college en ambtelijke organisatie. We werken als eenheid met duidelijkheid over eigen rollen.

Stand van zaken

1e VGR	2e VGR	Jaar stukken
		
Niet volgens plan	Bijsturing raad	Bijsturing raad

In de laatste maanden van 2019 en de eerste maanden van 2020 zijn 5 avonden georganiseerd over het thema integriteit. Het ging over het begrip integriteit en ieders eigen keuzes. Het doel om vervolgens aan de hand van deze bijeenkomsten door te pakken om een gedragscode op te stellen, hebben we niet behaald als gevolg van COVID-19.

Tijdens een bijeenkomst in januari onder leiding van een externe heeft het Presidium gesproken over de rol van het Presidium en de bestuurscultuur. Dit is bij één bijeenkomst gebleven. De raad streeft naar een open communicatie, goede omgangsvormen en duidelijke bestuurlijke gewoonten. Daarvoor zijn meerdere partijen nodig. Het is een samenspel tussen de raad als geheel en de afzonderlijke raadsleden en raadsfracties samen, het college, de griffie en de ambtelijke organisatie.

Op 28 augustus is de traditionele start van het nieuwe politieke seizoen "de Dag van de Raad" gehouden in Babberich. Deze dag kon in fysieke vorm gestalte krijgen. Tijdens deze dag is er getraind op het voeren van een debat en hebben raadsleden en collegeleden met elkaar stil gestaan bij de eigen rol. Deze acties dragen samen bij aan het verbeteren van de bestuurscultuur. Ieder is zich er van bewust dat het een proces is dat nog volop aandacht nodig heeft.

Als gevolg van de corona-crisis heeft de gemeenteraad vanaf maart noodgedwongen digitaal moeten vergaderen. Alleen in september is de raad eenmalig fysiek bij elkaar geweest in de Turmac evenementenhal waar we op 1,5 meter van elkaar konden vergaderen. Vervolgens hebben de raadscommissie en de gemeenteraad vanaf oktober weer volledig digitaal vergaderd.

De gehele raad en de raadscommissies hebben zich ingezet om ondanks alles toch tot besluitvorming te komen en het democratische proces doorgang te laten vinden. Opgemerkt is dat dit heel erg moeilijk is. Het voeren van een stevig debat is digitaal een stuk lastiger dan fysiek in de raadzaal. Digitaal vergaderen is ook een stuk vermoeiender dan fysiek vergaderen. Daarom stoppen de vergaderingen om 22.00 uur.

Agendapunten die dan nog niet zijn behandeld, worden in een extra avond dan alsnog afgehandeld. Hierdoor is de raad ook vaker extra bij elkaar geweest.

Voorstel raad

Voorstellen voor verbetering zullen via het Presidium naar de raad toe komen.

We staan voor een gemeente die weet wat er leeft in de samenleving en in de verschillende kernen van de gemeente. We zetten in op nabijheid. Dit betekent korte lijnen met onze inwoners, verenigingen, dorps- en wijkraden, ondernemers en maatschappelijke organisaties. We ontwikkelen nieuwe vormen van participatie waarbij initiatief vanuit inwoners centraal staat. Vanuit het programma 'Zevenaar Verbindt' zetten wij in op het verder versterken van de verbinding met de inwoner, de verbinding tussen bestuur en organisatie en de verbinding binnen de organisatie.

We werken vanuit de focuspunten: gastvrij, verbindend en service op maat. Daarbij hebben we een ja, mits....houding.

·Nieuw beleid ontwikkelen we samen met inwoners. We betrekken hen in een vroeg stadium.

·Bij nieuwe (ruimtelijke) ontwikkelingen worden initiatiefnemers verantwoordelijk om in een vroeg stadium met de omgeving te overleggen. We faciliteren waar nodig.

·We delen goede voorbeelden van participatie met elkaar en met onze samenleving.

Stand van zaken

1e VGR

2e VGR

Jaar stukken

Volgens
plan

Volgens
plan

Volgens
plan

Doeduiten

In 2020 zijn 21 aanvragen voor Doeduiten gehonoreerd. Enkele activiteiten waar DoeDuiten voor verstrekt zijn, konden vanwege Corona niet doorgaan. Deze activiteiten zijn verplaatst naar een moment waarop het weer kan en mag.

Enkele mooie initiatieven:

1. Doorontwikkeling van Liemers Bezorgt
2. Aanschaf Prax Tourfiets door de Vrienden van de Pelgromhof. Om samen met de bewoners te kunnen fietsen;
3. Oprichtingskosten coöperatie Angerlo Aardgasvrij en Duurzaam.
4. Ontwerpen en realiseren van nestkasten
5. The Passion - Babberich

Contacten met dorpen en wijken

De drie contactpersonen voor de dorpen en wijken zijn een belangrijke schakel tussen de gemeente en onze inwoners. Door corona kunnen zij minder aanwezig zijn in de wijken en dorpen en werken zij zoveel mogelijk digitaal. Hierdoor kunnen zij toch het contact onderhouden met de Zevenaarse dorpsraden en houden een kort lijntje met de dorpen. Door o.a. de site van Het Krachtlokaal, oproepen/berichten op social media en het maken van podcasts proberen we in deze bijzondere tijd toch zo dicht mogelijk bij de inwoner te zijn. En gelukkig weten de inwoners ons ook steeds beter te vinden.

Inwonerspanel Zevenaar verbindt en enquêtes

Met het inwonerspanel vragen wij inwoners om 2 tot 4 keer per jaar hun mening te geven over diverse onderwerpen. Zij kunnen dit doen door zich via internet aan te melden. In oktober 2020 is het inwonerspanel ingezet voor de toekomst van de NME. Daarnaast zijn specifieke groepen met enquêtes benaderd voor bijvoorbeeld sport en jeugd.

Burgemeestersprekuren en op bezoek in de kernen

Vanwege de crisis zijn er minder burgemeestersprekuren geweest dan gepland. Wel kunnen we stellen dat het spreekuur voorziet in een behoefte. Dit krijgen we te horen van de inwoners en zien we ook terug in de bezoekersaantallen. De laatste ontwikkeling hierin is dat, omdat tot nader order de spreekuren zijn gecancelled, er een mogelijkheid is ontwikkeld om met de burgemeester te mailen via inloopsprekuren@zevenaar.nl. Minder persoonlijk, maar in deze tijd wel zo veilig. De College on Tour tochten zijn in 2020 maar beperkt doorgegaan.

Kinderburgemeester

Op 16 september is de eerste kinderburgemeester, Jasmijn Braam, van de gemeente Zevenaar beëdigd. Vanwege Corona zijn veel activiteiten niet doorgegaan, maar toch heeft ze bijvoorbeeld het nieuwe IKC aan de Platanenlaan geopend, de actie van World Clean Upday gestart en een kunsttentoonstelling op basisschool de Bem geopend. In december heeft zij schoolkinderen opgeroepen om een tekening of kaart te maken voor ouders. Zij heeft vlak voor de kerst honderden tekeningen rondgebracht naar alle verzorgingstehuizen in Zevenaar.

0.1.3 Invullen bestuurlijke rol als samenwerkingspartner

Jaar realisatie

2022

Voor de uitvoering van een aantal taken werken we samen in verbonden partijen. Meer dan voorheen gaan wij ons als samenwerkingspartner inzetten om binnen de samenwerkingsverbanden de gezamenlijk bepaalde doelstellingen te halen. Dat kan door posities in te vullen binnen het dagelijks bestuur of door een trekkersrol binnen een portefeuilleoverleg of bestuurscommissie te vervullen. Dit vraagt de inzet van meer ambtelijke en bestuurlijke capaciteit. In een nog op te stellen kadernota Verbonden partijen stellen we medio 2018 een afwegingskader voor over het aangaan van samenwerkingsverbanden. Ook geven we aan hoe we de positie van de gemeenteraad ten aanzien van die verbonden partijen kunnen versterken.

Stand van zaken

1e VGR

2e VGR

Jaar
stukken

Volgens
plan

Volgens
plan

Volgens
plan

Met de vaststelling van de nota Verbonden partijen (2019) is een instrumentarium ontwikkeld om de sturing op gemeenschappelijke regelingen en andere samenwerkingspartners te verbeteren. Met dashboards wordt de informatie overzichtelijker en daarmee toegankelijker gemaakt.

In het proces van versterking van de regionale samenwerking in de regio Arnhem Nijmegen heeft de gemeente Zevenaar bestuurlijk en ambtelijk een trekkende rol gepakt om de regio als geheel te versterken en partijen bij elkaar te brengen. In het najaar van 2020 heeft de gemeenteraad van Zevenaar besloten aan de versterkte samenwerking deel te nemen. In de eerste helft van 2021 worden de opgaven van deze regionale samenwerking verder uitgewerkt. Voor de governance van het sportbedrijf Ataro zijn door de rekenkamercommissie verbeteringen voorgesteld. In overleg met Ataro zijn die verbetervoorstellen in 2020 verder uitgewerkt en deze worden voor besluitvorming begin 2021 aan de gemeenteraad doorgeleid. Voor de Samenwerking de Liemers (SdL) zijn in 2020 ook verbeteringen in de governance uitgewerkt, die via een aangepaste gemeenschappelijke regeling in 2021 aan de gemeenteraad worden voorgelegd.

0.2 Dienstverlening en gemeentelijke organisatie

0.2.1 Afronden lopende projecten voor start nieuwe projecten

Jaar realisatie

2022

We willen de basis op orde hebben. Dit betekent dat we lopende projecten afronden, voordat we met nieuwe projecten beginnen. We willen 'in control' zijn. Deze gedachte past binnen de professionalisering van het planmatig werken, dat een onderdeel is van het programma organisatieontwikkeling. Binnen dit programma worden de komende jaren vele activiteiten en projecten opgezet en uitgevoerd. Eén daarvan is de genoemde professionalisering. Dit traject draagt bij aan de verbetering en groei van onze kernwaarden: Resultaatgericht, Klantgericht en Samenwerkingsgericht.

Stand van zaken

1e VGR

2e VGR

Jaar
stukken

Volgens
plan

Volgens
plan

Volgens
plan

In 2020 is op beperkte schaal aandacht besteed aan planmatig werken. Door de corona-crisis vonden geen fysieke trainingen en workshops plaats. Wel zijn onze medewerkers, op hun initiatief, geadviseerd en ondersteund in het planmatig oppakken van taken.

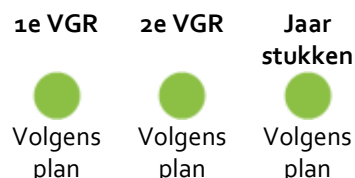
0.2.2 Data gedreven sturen als vernieuwende sturingspraktijk

Jaar realisatie

2023

Datagedreven sturing is het vermogen om op basis van het verzamelen en analyseren van data tot sturing op de gemeentelijke thema's te komen. Wij gaan systematisch deze nieuwe werkwijze in het primaire proces opnemen. Dit brengt met zich mee dat we een aantal organisatorische en technische condities planmatig verbeteren. Te denken valt aan competentieontwikkeling, het werken met een datastrategie en de ontwikkeling van open data. Daarbij hebben we nadrukkelijk oog voor de risico's en ethische vraagstukken die deze ontwikkeling met zich meebrengt.

Stand van zaken

Aan de hand van een plan van aanpak hebben we bepaald om de positie in te nemen van "slimme volger". Er is een aantal experimenten geweest en in het verslagjaar zijn we begonnen met het opzetten van een datawarehouse. Hiermee is een stabiele basis neergezet voor een informatie gestuurde gemeente. Op basis van 'businesscases' worden projecten uitgevoerd binnen verschillende afdelingen om data gedreven sturen mogelijk te maken. Bijvoorbeeld binnen het Sociale Domein en de afdeling Vergunning, Toezicht en Handhaving wordt dagelijks gebruikt gemaakt van dashboards die we intern ontwikkelden. Daarnaast zijn er dashboards ontwikkeld op het gebied van demografie en dienstverlening die organisatiebreed ingezet worden. De focus ligt tevens op het verhogen van de databedrevenheid bij alle medewerkers.

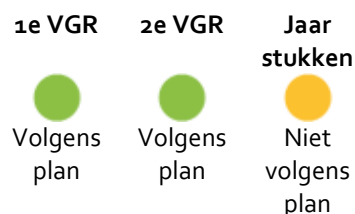
0.2.4 Ontwikkelen naar een moderne en professionele organisatie

Jaar realisatie

2023

We zijn een aantrekkelijke, professionele en duurzame werkgever en mensen werken graag bij ons in Zevenaar. Medewerkers zijn toegerust om in steeds veranderende contexten hun werk te doen. Ze zijn goed opgeleid, flexibel in hun gedrag en communicatie. We zijn in staat het werk af te stemmen op de uitdagingen in de samenleving. We nemen medewerkers mee in veranderingen en toekomstige ontwikkelingen. Zij zijn zelf actief in hun eigen loopbaanontwikkeling. We volgen de resultaten van ons HR-beleid. Er is een veilig werkklimaat waarin we transparant en open zijn. Onze processen en werkafspraken ondersteunen dit.

Stand van zaken

De uitvoering en uitwerking van de verschillende doelstellingen om te groeien naar een moderne en professionele organisatie verloopt grotendeels volgens plan. Door Covid-19 werden we enerzijds gedwongen de focus te verleggen en anderzijds leidde Covid-19 tot uitdagingen in de wijze van uitvoering waar we eerst een oplossing voor moesten vinden. Daardoor vindt een verschuiving plaats van het tweede halfjaar 2020 naar het eerste halfjaar 2021. De verschuiving leidt voor wat betreft het eindresultaat niet tot onoverbrugbare vertragingen. Echter streefdatum 2022 wordt op onderdelen niet gehaald. In 2020 zijn we verder gegaan met de uitwerking van de HR-kadernota, de doorontwikkeling van de Zevenaar Academie, het vormgeven van de digitalisering van HRM en de optimalisatie van het proces inhuur. Daarnaast is een Periodiek Medisch Onderzoek (PMO) uitgevoerd, met voor elke medewerker een vrijblijvend persoonlijke gezondheidscheck.

Voorstel raad

Bij de 1e voortgangsrapportage 2021 stellen we u voor om € 70.000 extra capaciteit in te zetten om de achterstand in te lopen en vervolgens nieuwe ontwikkelingen op te kunnen pakken.

o.2.5 Verbeteren dienstverlening aan inwoners en ondernemers	Jaar realisatie	2022
--	-----------------	------

We willen manieren onderzoeken om onze inwoners en ondernemers beter van dienst te kunnen zijn en hiervoor passende middelen ontwikkelen. De drie focuspunten uit de Dienstverleningsvisie 2018-2022 'Samen Sterker': service op maat, verbindend en gastvrij zijn hiervoor de basis. Met de Monitor Dienstverlening willen we onze dienstverlening meten, brengen we ambities, doelstellingen en resultaten in beeld en willen we onze dienstverlening gericht verbeteren.

Service op maat

We willen zorgen voor een optimale bereikbaarheid door extra capaciteit in te zetten op piekmomenten aan de telefoon en aan onze balies. In 2020 willen we dat 80% van de telefonische oproepen in het klantcontact centrum opgenomen wordt binnen 20 seconden en dat 80% van de contactverzoeken binnen 2 werkdagen worden afgehandeld.

We willen digitaal werken waar het kan en persoonlijk waar het nodig is. We willen onze digitale volwassenheid verhogen door aan te sluiten op landelijke voorzieningen en steeds meer formulieren digitaal en met DigiD beschikbaar te maken. Door uitvoering te geven aan het plan 'Doorontwikkeling Digitale Dienstverlening' willen we voldoen aan wetten en regels en willen we in 2020 op het landelijk gemiddelde digitale volwassenheid zitten

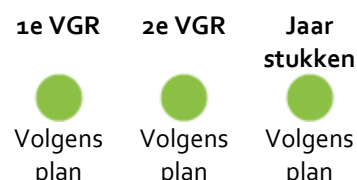
Verbindend

We willen inwoners vragen hun ervaring met ons te delen in de (spreekwoordelijke) reis die ze maken tijdens de oriëntatie, aanschaf en het gebruik van een product of dienst bij de gemeente. Dit noemen we een klantreis. Verbeteracties die hieruit voorkomen pakken we direct op. We willen onderzoeken hoe we de tevredenheid van inwoners verder kunnen verbeteren en voeren verbeteracties uit. In 2021 willen we de inwonerpeiling van waarstaatsgemeente opnieuw uitvoeren en willen we dat onze inwoners onze dienstverlening met minimaal met een 7 beoordelen.

Gastvrij

We willen de vaardigheid om klantgericht en gastvrij te werken verbeteren bij alle medewerkers door hier trainingen voor aan te bieden in de Zevenaar Academie.

Stand van zaken

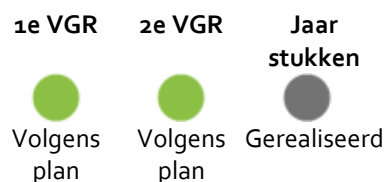
Het afgelopen jaar hebben we onze dienstverlening verder verbeterd. Ook dit jaar kon de inwoner weer meer digitaal met ons regelen, bijvoorbeeld aangifte doen van de geboorte van een kindje. We zijn ons ervan bewust dat we voor alle inwoners en ondernemers toegankelijk moeten zijn en daar investeren we volop in. We verbeterden onze website voor bezoekers met een beperking zodat onze website door iedereen goed te gebruiken is. In het project Heldere Taal herschreven we brieven en teksten op B1 niveau. Hierdoor zijn steeds meer van onze brieven en teksten voor iedereen goed te begrijpen.

o.2.6 Opstellen integraal huisvestingsplan (IHP)	Jaar realisatie	2019
--	-----------------	------

Voor de uitvoering van het vastgoedbeleid voor alle gebouwen van de gemeente stellen wij een IHP op. Een IHP draagt bij aan het op peil houden van voorzieningen en daarmee ook aan de leefbaarheid in Zevenaar en de dorpen. Het beslaat meerdere accommodaties die ook meer beleidsvelden raken. Naast gemeentelijke gebouwen heeft het IHP ook betrekking op sport-, onderwijs-, sociaal-maatschappelijke en culturele accommodaties.

Het IHP is een strategisch plan dat aangeeft welke accommodaties wij willen behouden en welke wij op korte of lange termijn willen afstoten. Dit plan is een sturend instrument dat op termijn leidt tot besparingen op onderhoudsinvesteringen. Wij hebben dan grip op de middelen om onze gemeentelijke accommodaties goed, duurzaam en veilig te beheren en onderhouden. Om verwarring te voorkomen met het IHP onderwijs gaan wij nu uit van het opstellen van een Integraal Accommodatieplan (IAP).

Stand van zaken

U heeft in december 2020 het Integraal Accommodatieplan vastgesteld inclusief de routekaart voor de verduurzaming van het gemeentelijk maatschappelijk vastgoed. U heeft tevens per amendement besloten om de duurzaamheidsinvesteringen wat meer uit te smeren om pieken te voorkomen. Door dit amendement worden de landelijke doelstellingen nog steeds gehaald. Het energieneutraal maken van de eigen organisatie vóór 2025 is echter niet meer haalbaar.

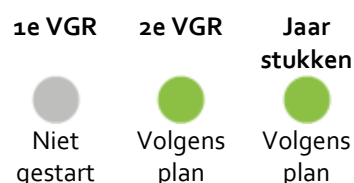
0.2.7 Invoeren Wet Open Overheid

Jaar realisatie 2022

De Wet Open Overheid wordt naar verwachting in 2021 vastgesteld. Om de digitale informatiehuishouding voor onze inwoners, bedrijven en instellingen conform de filosofie van de Wet tijdig klaar te hebben, zetten wij in op drie onderdelen, te weten:

- (1) in Liemers verband (met 1Stroom en de RID) gaan wij na of mogelijke vernieuwing van architectuur voor informatie- en archiefbeheer noodzakelijk is; hierover adviseren wij u te zijner tijd afzonderlijk;
- (2) wij maken eind 2020 een plan om de informatiehuishouding op orde te brengen om de vindbaarheid en ontsluiting te verbeteren;
- (3) wij zorgen dat de huidige archieven digitaal op orde en duurzaam toegankelijk zijn.

Stand van zaken

De kern van de Wet is dat de overheidsorganisaties verplicht zijn om meer categorieën documenten actief openbaar te maken en de informatiehuishouding op orde te hebben. In de kadernota is voor de invoering van de Wet een eenmalig budget in 2020 toegekend om genoemde taken uit te kunnen voeren. De Tweede Kamer heeft de initiatiefwet Wet Open Overheid op 26 januari 2021 aangenomen. Het is nog niet exact bekend wanneer de WOO in werking treedt. Inhoudelijk treffen wij voorbereidingen om de digitale informatiehuishouding voor onze inwoners, bedrijven en instellingen conform de filosofie van de Wet tijdig klaar te hebben. Dat door onder andere (in Liemers verband) na te gaan of mogelijke vernieuwing van architectuur voor informatie- en archiefbeheer noodzakelijk is en ervoor te zorgen dat de huidige archieven digitaal op orde en duurzaam toegankelijk zijn om aan de nieuwe wetgeving te voldoen. Zodra de definitieve versie van de Wet bekend is, maken wij een plan van aanpak waarin we aangeven op welke onderdelen van de Wet we concrete verbeteracties gaan uitvoeren.

0.3 Financieel beleid

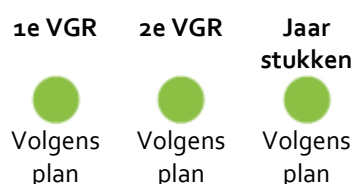
0.3.1 Uitvoeren Planning & Control cyclus

Jaar realisatie 2022

Wij geven uitvoering aan de planning- en control cyclus door het opstellen van een kadernota, begroting, voortgangsrapportages en jaarstukken. Beschikbare middelen zijn integraal afgewogen bij de kadernota en de begroting. In 2020 blijven wij investeren in de doorontwikkeling van de P&C-cyclus.

Daarnaast geven wij verder uitwerking aan het project 'Financiële basis op orde'. Het gaat hierbij onder andere om de verbreding en verdieping van de kennis betreffende budgetbeheer en de geldende voorschriften, het beschrijven van werkprocessen en het optimaliseren van de financiële informatievoorziening.

Stand van zaken

De planning- en controlcyclus kent in 2020 door de coronacrisis een wat ander verloop. De beide voortgangsrapportages (de 2e in december) en de jaarstukken 2019 zijn vastgesteld. In de beide voortgangsrapportages hebben wij de bezuinigingsmaatregelen gemonitord. De kadernota 2021 is door de vele onzekerheden vervangen door een kaderbrief. Naast de meerjarenbegroting 2021-2024 zijn de documenten "tussentijdse financiële prognose 2020" en "geactualiseerde corona-effecten 2021-2024" opgesteld.

Het vervolg van het project "Financiële basis op orde" hebben wij afgerond. Dit is nu een continu proces waarin we de focus leggen op het kwalitatief op orde houden van budgetten, opbouw en onderbouwing.

WAT HEEFT HET GEKOST?

Baten en lasten per programma

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Primitieve begroting	Na wijziging	Realisatie	Verschil
Baten	91.849	91.436	91.988	552
Lasten	27.704	23.354	22.761	593
Resultaat voor bestemming	64.146	68.082	69.228	1.145
Mutaties reserves				
Baten	1.186	4.579	4.587	8
Lasten	1.826	5.630	5.630	0
Totaal mutaties reserves	-640	-1.051	-1.043	8
Resultaat na bestemming	63.505	67.032	68.185	1.153

Verschillenanalyse

o. Bestuur en ondersteuning

0.11 Resultaat van de rekening -4.586.000 N I
Het begrote resultaat na wijziging komt binnen dit programma als een nadelig verschil naar voren.

0.3 - Beheer overige gebouwen - Exploitatie Turmac Cultuurfabriek 225.000 V I
Als gevolg van vertraging in de oplevering en ingebruikname van de Turmac Cultuurfabriek (rond 1 april 2020 door de meeste gebruikers) is de exploitatie in 2020 later gestart. De coronacrisis was hierbij ook een belangrijke spelbreker. Er is daardoor een incidenteel voordeel ontstaan van € 225.000, veroorzaakt door niet geraamde huurinkomsten en servicebijdragen enerzijds en schoonmaakkosten, energie- en onderhoudslasten anderzijds. Per saldo pakt dit in 2020 voordelig uit.

0.4 Overhead - formatie juridisch advies 80.000 V I
Voor 2020 hadden we incidentele formatie beschikbaar voor de afhandeling van Wob/AVG verzoeken in combinatie met de impuls op de invoering van Juridische KwaliteitsZorg. Het gaat om 1 fte en een bedrag van € 80.000. Hiervoor is een projectplan opgesteld. Door de corona crisis en de inzet op omvangrijke dossiers is het project later opgestart en zal de afronding niet in 2020 maar in 2021 plaatsvinden. De inzet van de € 80.000 vindt in zijn geheel in 2021 plaats.

0.3 - Beheer overige gebouwen - afschrijvingen 233.000 V I
Het voordeel heeft betrekking op kapitaallasten van de Turmac Cultuurfabriek en wordt bij de analyse op de kapitaallasten verklaard.

o.4 Overhead - invoering Wet Open Overheid (WOO)	45.000	V	I
Het gaat hier om de transparantie en verantwoording van de overheden te bevorderen door overheden te verplichten zo veel als mogelijk informatie in een vroegtijdig stadium actief openbaar te maken en te publiceren. In de kadernota 2020 is voor de invoering van de Wet een eenmalig budget in 2020 toegekend om genoemde taken uit te kunnen voeren. Het is nog niet exact bekend wanneer de WOO in werking treedt omdat over de uitvoerbaarheid en de kosten zorgen waren. Daardoor verschuift ook een groot deel van de werkzaamheden. We stellen dan ook voor het betreffende budget van € 45.000 eveneens te verschuiven naar 2021. Overigens worden we in de uitvoeringskosten door het Rijk gecompenseerd.			
o.1 Bestuur - toevoeging pensioenvoorziening wethouders	-204.000	N	I
Voor de huidige en voormalige wethouders die nog niet de pensioengerechtigde leeftijd hebben bereikt, is een voorziening gevormd. Eén van de grondslagen die gehanteerd wordt bij de berekening van het benodigd doelvermogen van de pensioenvoorziening is de zogenaamde rekenrente, welke gebaseerd is op de marktrente. Conform de begroting is in 2020 aanvankelijk € 100.000 toegevoegd aan de voorziening. Op basis van nieuwe actuariële berekeningen bleek een extra toevoeging aan de voorziening nodig van € 204.000. Als gevolg van de extreem lage rekenrente is een hogere toevoeging noodzakelijk om het doelvermogen op peil te houden.			
o.4 - Overhead - Teambuilding & Zevenaar Academie (P&O)	100.000	V	I
De activiteiten en programma's die gepland waren voor teambuilding, Zevenaar Academie en doorontwikkeling van onze medewerkers zijn in 2020 minder intensief uitgevoerd. Dit heeft met name te maken met de Corona-maatregelen, het noodgedwongen thuiswerken en het verleggen van prioriteiten. In totaal is in 2020 op genoemde budgetten € 100.000 blijven staan.			
o.4 Overhead - Informatisering & Automatisering (I&A)	-90.000	N	I
De eindafrekening van de inwonerbijdrage voor de RID is hoger uit gevallen. De RID heeft een financieel nadeel op de personeelslasten en de onderhoudslasten van applicaties. Vanwege de intelligente lockdown zijn versneld een aantal nieuwe voorzieningen gerealiseerd, waaronder de mogelijkheid voor videobellen en voor iedereen de mogelijkheid om te kunnen thuiswerken. Tevens laten de kosten van software die wij in eigen beheer hebben een nadeel zien.			
o.4 Overhead - Intern Beheer	93.000	V	I
Op enkele posten van Intern beheer zijn lagere uitgaven verantwoord. We noemen printkosten, portokosten en kosten van recepties. De print- en kopieerkosten vallen in 2020 incidenteel lager uit. We betalen tot aan de ingangsdatum van het nieuwe contract in 2021 geen huurkosten en betalen alleen voor de kosten voor de afdrucken. Tevens zijn de verwachte kosten voor de herinrichting van het kantoorgebouw in verband met corona lager uit gekomen dan in de voortgangsrapportage was aangegeven.			
o.4 - Overhead - gemeentehuis, onderhoud gebouw.	90.000	V	I
Op het regulier klein onderhoud van het gemeentehuis is minder uitgegeven. Dit houdt ook verband met de beperkte beschikbare capaciteit voor voorbereiding, planning en het regelen van de onderhoudswerkzaamheden. Daarnaast is de belastingaanslag voor de OZB lager.			
o.4 Overhead - P&O	64.000	V	I
We melden een voordeel van € 64.000 op verschillende budgetten van P&O; Salarisadministratie, Werving & selectie en Ondernemingsraad. Het budget voor thuiswerkvoorzieningen in verband met corona, bijgeraamd in de 2e voortgangsrapportage, is niet volledig ingezet.			
o.4 - Overhead - rechtskundig advies	43.000	V	I
Het budget voor rechtskundig advies was jarenlang structureel te laag om te kunnen voldoen aan de huidige behoefte aan rechtskundig en ander deskundig advies. Voor 2020 was daarom € 65.000 extra geraamd. In 2020 hebben we kosten toegerekend aan de projecten waarvoor de kosten zijn gemaakt. Dit heeft gezorgd voor een besparing. Het gaat hierbij onder andere om de advisering ten aanzien van 7Poort, Platanenlaan en een aanbesteding voor de buitenruimte.			

0.5 - Treasury	109.000	V	I
Binnen dit programma is het rentevoordeel € 109.000. Het totale verschil lichten wij centraal toe bij het onderdeel resultaat, analyse van rente en afschrijving.			
0.8 Overige baten & lasten - Onvoorzien	25.000	V	I
De raming voor onvoorziene uitgaven is afgelopen jaar niet ingezet. Het budget van € 25.000 valt als voordelig verschil vrij in de jaarrekening. Overigens is bij de besluitvorming rondom de bezuinigingen de post onvoorzien structureel verlaagd naar € 25.000.			
0.61 OZB woningen Wet Waardering Onroerende Zaken	-32.000	N	I
Het nadeel bedraagt € 32.000. Er zijn hogere kosten verantwoord in verband met de overgang van kubieke meters naar oppervlakte. Daarnaast maakten we hogere taxatiekosten ten behoeve van de uitvoering van de Wet WOZ.			
0.61 - OZB woningen	-44.000	N	I
Het nadeel bedraagt € 44.000 en is toe te schrijven aan een extra storting in de voorziening dubieuze belastingdebiteuren. De werkelijke storting is aangepast naar aanleiding van stijgende belastingopbrengsten en meer oninbaar verklaarde vorderingen.			
0.62 OZB niet woningen	-48.000	N	I
Het nadeel bedraagt € 48.000 en is toe te schrijven aan een extra storting in de voorziening dubieuze belastingdebiteuren. De werkelijke storting is aangepast naar aanleiding van stijgende belastingopbrengsten en meer oninbaar verklaarde vorderingen.			
0.63 - Parkeerbelasting	-38.000	N	I
Vanwege corona hebben we in de 2e Voortgangsrapportage € 175.000 minder opbrengsten parkeerbelasting geraamd. In de jaarrekening blijken de werkelijke parkeerinkomsten nog iets lager te zijn.			
0.64 - Belastingen overig - Hondenbelasting	-32.000	N	I
Er is minder opbrengst verantwoord omdat minder honden geregistreerd zijn dan begroot.			
0.64 - Belastingen overig - Invordering	29.000	V	I
De opbrengsten van de ingevorderde bedragen zijn hoger dan geraamd. Tijdens de conversie van het belastingpakket in 2019 hebben er minder invorderingswerkzaamheden plaatsgevonden. Deze werkzaamheden zijn hoofdzakelijk ingehaald in 2020.			
0.7 Algemene uitkering	-294.000	N	I
De algemene uitkering laat ten opzichte van de 2e voortgangsrapportage een nadeel zien van € 294.000. Dit betreft de verwerking van de decembercirculaire 2020 en bestaat uit de volgende posten:			
Nadeel € 555.000			
De eerder toegezegde compensatie vanwege corona voor algemene inkomstenderving en culturele infrastructuur is door het rijk verschoven van 2020 naar 2021. Dit betekent een lagere inkomst in 2020.			
Voordeel € 190.000			
In de decembercirculaire zijn nieuwe bedragen beschikbaar gesteld voor de gevolgen van corona. Het gaat om de volgende bedragen: re-integratie € 77.000, gemeentelijk schuldenbeleid € 32.000, bijzondere bijstand € 11.000, continuïteit van zorg € 62.000 en quarantainekosten € 8.000.			
Voordeel € 106.000			
De vergoeding van de bommenregeling is verhoogd met € 106.000.			
Samen met enkele kleinere verschillen (nadeel € 35.000) leidt dit in totaal tot € 294.000 minder inkomsten.			
0.3 - Beheer overige gebouwen aankoop en verkoop onroerend goed	31.000	V	I
Het budget voor makelaars- en advieskosten ten behoeve van de aankoop en verkoop van onroerend goed is beperkt gebruikt.			

o.8 Overige baten en lasten - algemene baten & lasten	326.000	V	I
Op algemene baten en lasten wordt per saldo een voordeel verantwoord van € 326.000. Voor het grootste deel heeft het voordeel betrekking op de terugontvangsten van de Belastingdienst uit het BTW-compensatiefonds (BCF). Het gaat om een suppletie aangifte BCF 2019, suppletie BCF re-integratietrajecten 2014-2018 en suppletie BTW/BCF inzake afvalstromen 2018. Daarnaast resteert op de stelpost voor loon- en prijsindex een bedrag van € 121.000 welke als een voordelig verschil op dit programma tot uitdrukking komt.			
o.4 Overhead - interne doorbelastingen	859.000	V	I
Een voordelig bedrag van € 859.000 wordt verklaard door interne doorbelastingen naar andere programma's van salarissen, materieel en overhead. Op andere programma's in deze jaarrekening leiden de doorbelastingen tot nadelige verschillen. Per saldo in de jaarrekening hebben de doorbelastingen financieel geen effect.			
o.4 Overhead - Personeelslasten & inhuur	-395.000	N	I
Binnen dit programma is op de personeelslasten (exclusief de hierboven genoemde formatie t.b.v. de Wet Open Overheid en Juridisch advies) een nadeel ontstaan van € 395.000. Het totale resultaat op personeelslasten lichten we centraal toe in de analyse van de personeelslasten.			
Overige verschillen	-22.000	N	I
De overige verschillen binnen dit programma komen uit op een totaalbedrag van € 22.000 nadeel.			

Incidentele baten en lasten

Het is van groot belang voor de interne toezichthouders (provinciale staten/gemeenteraad) als voor de externe toezichthouders (Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties/Provincies) dat helder inzicht bestaat in de financiële positie op korte en langere termijn. Zo is in de BBV artikelen 19- c en 28-c bepaald dat in de toelichting op het overzicht van baten en lasten bij de begroting en bij de jaarrekening, een overzicht van incidentele baten en lasten wordt gevoegd. In de toelichting bij het BBV staat dat voor een nadere invulling van het begrip incidenteel kan worden gedacht aan baten en lasten die zich gedurende maximaal drie jaar voordoen. Het gaat er bij de bedoelde voorschriften echter vooral om inzicht te krijgen in de variabele posten in de begroting en meerjarenraming. In dat kader kunnen tijdelijke geldstromen die (nog) langer lopen dan drie jaar dus ook relevant zijn.

Het verschil tussen incidenteel en structureel is niet altijd even scherp te trekken. Structurele baten en lasten zijn in elk geval die baten en lasten die in beginsel jaarlijks in de begroting, meerjarenraming en jaarrekening zijn opgenomen. Indien de structurele lasten worden gedekt door de structurele baten is er sprake van 'materieel' begrotingsevenwicht.

De notitie structurele en incidentele baten en lasten die geldt vanaf 2019 verduidelijkt het onderscheid tussen de incidentele en structurele baten en lasten.

Bedragen x € 1.000

Onderwerp	Omschrijving	Begroot	Werkelijk
Programma o. Bestuur en ondersteuning			
Baten			
Verkoop vastgoed.	In het kader van de bezuinigingen hebben wij het pand aan de Hengelder 26 en 26a verkocht.	180	275
Bommenregeling.	Van het Rijk is een 'suppletie-uitkering Bommenregeling ontvangen'. Deze ter dekking van de gemaakte kosten voor explosievenonderzoek en opruiming.	829	829
Suppletie BTW Compensatiefonds.	In 2020 heeft een afrekening m.b.t. het BTW Compensatiefonds (BCF) plaatsgevonden over voorgaande jaren.	16	251
Corona	Meer- of minder ontvangsten in verband met corona.	1.950	1.649
Lasten			
Bommenregeling.	Voor explosievenonderzoek en opruiming zijn kosten gemaakt. Hiervoor is van het Rijk een vergoeding ontvangen in de algemene uitkering.	829	829
Corona	Meer- of minder uitgaven in verband met corona.	438	363
Totaal programma o		1.708	1.656

Reserves en voorzieningen

Algemene reserve(s)					
Nummer	Naam	Beginstand	Toevoeging	Onttrekking	Eindstand
9000	Algemene reserve	36.541	2.484	3.801	35.223
De algemene reserve is een buffer om onverwachte tegenvallers en fluctuaties in de exploitatie op te kunnen vangen. Daarnaast is de algemene reserve bedoeld als dekking voor risico's. Het gedeelte van de algemene reserve dat niet nodig is als bufferfunctie of voor het afdekken van risico's is vrij aanwendbaar voor bestuurlijke ambities.					
Toevoeging	In 2020 zijn de volgende bedragen toegevoegd aan de algemene reserve: Storting precariogelden conform begroting € 1.248.000 Opheffen restant reserve automatisering € 56.000 Opheffen restant reserve fricties bezuinigingen € 220.000 Correctie reserve kapitaallasten verbouw/nieuwbouw gemeentehuis € 81.000 Correctie kapitaallastenreserves balansverkorting en Brede Blik Giesbeek € 77.000 Opheffen door bezuiniging reserve Onderzoek Randweg nabij A15 € 135.000 Saldo jaarstukken 2019 € 667.000				
Onttrekking	In 2020 zijn de volgende bedragen onttrokken aan de algemene reserve: Vorming reserve voor corona-herstelplan € 3.000.000 Kosten invoering Omgevingswet € 316.000 Vorming reserve DoeDuiten (in samenhang met de bezuiniging op het jaarbudget) € 150.000 Toevoeging aan reserve kapitaallasten De Cirkel/De Duim i.v.m. hogere boekwaarde € 86.000 Kosten Pilot schuldenvrij Zevenaar € 50.000 Overige onttrekkingen kleiner dan € 50.000: € 199.000				
Totaal algemene reserve(s)		36.541	2.484	3.801	35.223

Bestemmingsreserves					
Nummer Naam		Beginstand	Toevoeging	Onttrekking	Eindstand
9009	Fricties bezuinigingen vernieuwingskosten	262	0	262	0
Deze reserve is ingesteld om noodzakelijke vernieuwingskosten in het kader van eerder genomen efficiencymaatregelen te kunnen doen. Het gaat om de vorige bezuinigingsronde "Zevenaar van Morgen". In de Nota reserves en voorzieningen 2018 is deze reserve herbestemd voor een viertal projecten uit de Kadernota 2018-2022; ondersteuning Wet normalisering ambtenaren (€ 54.000), doorontwikkeling Planning & control (€ 50.000), Project "basis op orde" (€ 75.000) en ondersteuning invoering veranderen grondslag WOZ (€ 50.000). Na besteding voor deze projecten wordt het restant van de reserve in 2020 toegevoegd aan de algemene reserve. Toevoeging Onttrekking In 2020 is € 15.000 onttrokken t.b.v. de gemaakte kosten voor het veranderen grondslag Wet onroerende zaken. € 27.000 is onttrokken t.b.v. de invoering van de Wet normalisatie ambtenaren. Alle projecten uit de Kadernota 2018-2022 die gekoppeld waren aan deze reserve zijn hiermee gerealiseerd. Het restant van € 220.000 is toegevoegd aan de algemene reserve. De reserve wordt opgeheven.					
9024	Automatisering	81	0	56	25
Deze reserve is ingesteld in de voormalige gemeente Rijnwaarden en werd gebruikt ter egalisatie van de kosten voor automatisering. In Zevenaar werd niet met een egalisatiereserve gewerkt. Toevoeging Onttrekking In de reserve resteert nog een saldo van € 25.000, bedoeld voor de inrichting van een digitale belastingbalie (2021). De overige bedragen zijn in 2020 conform begroting vrijgevallen ten gunste van de algemene reserve.					
9047	Onderhoud gebouwen	66	0	0	66
In 2017 is het restant van de voorziening onderhoud gebouwen Rijnwaarden overgeboekt naar de bestemmingsreserve onderhoud gemeentegebouwen, omdat er voor groot onderhoud gebouwen geen actueel onderhoudsplan meer was. De reserve is bedoeld voor groot onderhoud van de gebouwen van de voormalige gemeente Rijnwaarden. Na vaststelling van een nieuw onderhoudsplan kan deze reserve vervallen. Toevoeging Onttrekking					
9050	Corona-herstelplan	0	3.000	132	2.868
In 2020 is een corona herstelplan 'Sociaal economische injectie Zevenaar' opgesteld. Om de plannen uit dit herstelplan te realiseren is € 3.000.000 overgeheveld vanuit de algemene reserve naar deze bestemmingsreserve. Toevoeging Vanuit de algemene reserve is in 2020 € 3.000.000 gestort. Onttrekking De werkelijke gemaakte kosten (afgerond € 132.000) m.b.t. het herstelplan zijn ten laste gebracht van deze bestemmingsreserve. Het betreft o.a. kwijtschelding precariobelasting € 40.000, compensatie sportaccommodaties € 25.000, bijdrage dorpshuizen € 50.000 en verstrekken mondkapjes € 14.000.					
Totaal bestemmingsreserves		409	3.000	450	2.959

Bestemmingsreserve afschrijvingslasten

Nummer	Naam	Beginstand	Toevoeging	Onttrekking	Eindstand
9007	Werkzaamheden gemeentehuis	505	0	0	505

De reserve is ingesteld voor de dekking van de jaarlijkse afschrijvingslasten van de investering.

Toevoeging

Onttrekking

9027	Balansverkorting	197	0	14	183
------	------------------	-----	---	----	-----

In een bezuinigingsronde in 2011 van de gemeente Rijnwaarden is structurele budgettaire ruimte gecreëerd door het afboeken van investeringen (balansverkorting), waardoor de afschrijvingslasten vervielen. Voor investeringen met een economisch nut moet dit volgens de BBV-regels bruto verantwoord worden door tegenover de investering een zelfde bedrag aan reserves te vormen.

Toevoeging

Onttrekking Bij de 2eVGR 2020 is besloten een bedrag van € 5.160 te onttrekken ten gunste van de Algemene reserve om de stand van reserve gelijk te laten zijn met de boekwaarde van de investeringen waarvoor deze reserve in het leven is. Daarnaast is voor de dekking van de kapitaallasten van de betreffende investeringen in 2020 een bedrag van € 8.664 onttrokken.

9040	Verbouw nieuwbouw gemeentehuis	1.419	0	161	1.258
------	--------------------------------	-------	---	-----	-------

De reserve is ingesteld voor de dekking van de jaarlijkse afschrijvingslasten van de investering.

Toevoeging

Onttrekking Bij de 2eVGR 2020 is besloten een bedrag van € 80.530 te onttrekken ten gunste van de Algemene reserve om de stand van reserve gelijk te laten zijn met de boekwaarde van de investering waarvoor deze reserve bestaat. Daarnaast is voor de dekking van de kapitaallasten van de betreffende investeringen in 2020 is een bedrag van € 80.530 onttrokken.

Totaal bestemmingsreserve afschrijvingslasten	2.122	0	175	1.947
--	--------------	----------	------------	--------------

Voorzieningen

Nummer	Naam	Beginstand	Toevoeging	Onttrekking	Eindstand
8001	Voormalig personeel	0	82	0	82

Voorziening ter dekking van kosten van voormalig personeel.

Toevoeging In de voorziening is € 82.000 gestort t.b.v. de verplichtingen die verband houden met een nieuw mobiliteitsdienstverband van een voormalig medewerker.

Onttrekking

8002	Pensioenen wethouders	2.488	304	89	2.703
-------------	------------------------------	--------------	------------	-----------	--------------

Voor de huidige en voormalige wethouders van de (voormalige) gemeente Zevenaar en de voormalige gemeente Rijnwaarden die nog niet de pensioengerechtigde leeftijd hebben bereikt, is een voorziening gevormd. Eén van de grondslagen die gehanteerd wordt bij de berekening van het benodigd doelvermogen van de pensioenvoorziening is de zogenaamde rekenrente, welke gebaseerd is op de marktrente.

Toevoeging Conform de begroting is in 2020 aanvankelijk € 100.000 toegevoegd aan de voorziening. Op basis van nieuwe actuariële berekeningen bleek een extra toevoeging aan de voorziening nodig van € 204.000. Als gevolg van de extreem lage rekenrente is een hogere toevoeging noodzakelijk om het doelvermogen op peil te houden.

Onttrekking Vanwege betaalde pensioenuitkeringen is in 2020 een bedrag van € 89.000 aan de voorziening onttrokken.

8004	Onderhoud gebouwen	740	243	337	646
-------------	---------------------------	------------	------------	------------	------------

Deze voorziening is bedoeld voor de egalisatie van kosten van groot onderhoud aan gemeentelijke gebouwen conform het meerjarenonderhoudsplan.

Toevoeging Jaarlijkse dotatie conform meerjarenonderhoudsplan.

Onttrekking De uitgaven in 2020 zijn ten laste van de voorziening gebracht.

8013	Wachtgelden wethouders	185	65	189	61
-------------	-------------------------------	------------	-----------	------------	-----------

Na het aftreden van burgemeester en wethouders hebben bestuurders recht op een wachtgelduitkering. Hiertoe is bij de jaarrekening 2017 een voorziening gevormd. Om aan de verplichtingen te kunnen voldoen, wordt jaarlijks bij de 2e Voortgangsrapportage bekeken of een aanvulling nodig is in de voorziening.

Toevoeging Jaarlijks bij de 2e voortgangsrapportage wordt aan de hand van de actuele wachtgeldverplichtingen bekeken welke storting nodig is om per balansdatum aan de verplichtingen te kunnen voldoen.

In 2020 is een storting gedaan van € 65.000.

Onttrekking De kosten van wachtgelden van voormalige wethouders bedroegen in 2020 € 189.000 en zijn ten laste van de voorziening gebracht. De wachtgeldverplichtingen naderen het einde voor deze zittingsperiode.

Totaal voorzieningen	3.413	694	616	3.491
-----------------------------	--------------	------------	------------	--------------

1. VEILIGHEID

Omschrijving

Dit programma gaat over brandweerzorg, crisisbeheersing en integrale veiligheid.

Wat willen we bereiken?

Een gemeente waarin inwoners, ondernemers en organisaties zich veilig voelen in hun eigen woon- en werkomgeving.

Ontwikkelingen

Coronacrisis

De corona-uitbraak heeft in 2020 een grote impact gehad op het veiligheidsdomein. Onze inzet richtte zich vanaf maart op de crisisaanpak. In het kader van de ramp- en crisisbeheersing is er regionaal direct opgeschaald. In korte tijd heeft de regio een gemeentelijk knooppunt opgezet. Intern is direct opgeschaald om de juiste stappen voor Zevenaar te zetten. We hebben veel tijd besteed aan het ondersteunen van de burgemeester in zijn crisistaak, bijvoorbeeld bij elke aanpassing in de noodverordening. Verder zijn we druk geweest met het beantwoorden van vragen van inwoners en ondernemers. We werkten nauw samen met de Veiligheidsregio om alles te doen wat nodig is.

Ondermijning

Ondermijning is een relatief nieuw fenomeen binnen de lokale overheid. Het heeft betrekking op de vermenging van de onderwereld en de bovenwereld. Lokaal en regionaal heeft de aanpak in 2020 meer vorm gekregen. Ondanks de drukte omtrent de aanpak van de coronacrisis is de aanpak van ondermijning in 2020 een prioriteit geweest. Een effectieve aanpak van ondermijning vraagt om een georganiseerde overheid die alle middelen en instrumenten inzet die ze tot haar beschikking heeft.

Wet Verplichte GGZ

Per 1-1-2020 is de wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (WvGGZ) in werking getreden. In de nieuwe WvGGZ staat niet meer de gedwongen opname, maar de zorg centraal. De wetswijziging heeft gezorgd voor een betere afstemming en samenwerking tussen de beleidsvelden Zorg en Veiligheid in 2020.

Bouwen Bevolkingszorg

De VGGM is in 2018 gestart met een eigentijdse en professionele invulling van de tak Bevolkingszorg (de geregionaliseerde tak van de gemeentelijke crisisorganisatie). Per 1-1-2020 is dit nieuwe regionaal netwerkteam Bevolkingszorg gestart. Verdergaande regionale samenwerking biedt de mogelijkheid medewerkers van de crisisorganisatie beter op te leiden en te trainen. Met de uitbraak van de coronacrisis merkten we als gemeente de toegevoegde waarde van het regionaal netwerkteam Bevolkingszorg. Ze hebben de gemeenten in de regio ondersteund bij het uitvoering geven aan en het handhaven op de coronaregels.

Beleidskaders

- [Integraal Veiligheidsplan gemeente Zevenaar 2019-2022 \(2018\)](#)
- [Jaarplan Integrale Veiligheid 2020 \(2020\)](#)
- Plan van aanpak Ondermijning (2018)
- Handhavingsnota 'Een zaak van afwegen' Zevenaar
- Toezicht en handavingsbeleid 2018-2022

WAT WILDEN WE BEREIKEN?

1.1 Beperken en bestrijden van branden, rampen en zware ongevallen

Het voorkomen en op een goede manier bestrijden van branden, rampen en zware ongevallen.

1.2 Bewaken van de openbare orde en veiligheid

Onze inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties en bezoekers zijn en voelen zich veilig in onze gemeente.

Beleidsindicatoren (verplicht)

Naam	Jaar meting	Gelderland	Zevenaar	Begroting 2020	Werkelijk 2020	Vershil
Diefstal uit woningen (aantal per 1.000 inwoners)	2018	2,00	1,30	2,00		
Toelichting	De waarde van dit kengetal in 2020 is nog niet gepubliceerd op WSJG.					
Geweldsmisdrijven (aantal per 1.000 inwoners)	2020	3,70	2,40	2,60	2,40	0,2
Toelichting	In 2020 is een lichte daling zichtbaar ten opzichte van 2019. We blijven ruim onder het Gelderse gemiddelde.					
Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte) (aantal per 1.000 inwoners)	2020	5,50	4,50	3,10	4,50	1,4
Toelichting	In 2020 zien we een lichte stijging, waarbij we onder het Gelders gemiddelde blijven.					
Verwijzingen Halt (aantal per 10.000 jongeren)	2020	102,00	81,00	75,00	90,00	15
Toelichting	Ten opzichte van 2019 zijn we iets gestegen, wel blijven we onder het gemiddelde van Gelderland.					
Winkeldiefstallen (aantal per 1.000 inwoners)	2018	1,70	0,60	1,00		
Toelichting	De waarde van dit kengetal is nog niet gepubliceerd op WSJG. Het aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners toont een wisselend beeld, maar schommelt rond de 1. In onze regio scoren met name Duiven en Westervoort minder goed. In Gelderland ligt de score de afgelopen 10 jaar rond de 2,0. Onze gemeente zit hier dus onder. Wij streven, mede op basis van de activiteiten in het kader van de uitvoering van de kadernota integrale veiligheid, er naar dat dit cijfer niet stijgt. Enig voorbehoud moeten we hier maken. Zodra de Fashion Outlet Zevenaar is geopend, zal dit cijfer explosief stijgen is de verwachting van gemeenten en politie.					

WAT HEBBEN WE GEDAAN?

1.1 Beperken en bestrijden van branden, rampen en zware ongevallen

1.1.1 Verbeteren eerste hulpverlening in alle kernen

Jaar realisatie 2022

Wij stimuleren inwonerinitiatieven die ontstaan om het Zevenaarse AED-netwerk te vergroten.

Stand van zaken

1e VGR	2e VGR	Jaar stukken
		
Volgens plan	Niet volgens plan	Niet volgens plan

Er was besloten een verzekering af te sluiten voor alle AED's die openbaar geplaatst zijn. Echter verzekeraars zijn niet bereid om tot verzekering over te gaan van goederen die geen eigendom zijn van de gemeente. Samen met de VGGM zal op regionaal niveau een promotiecampagne burgerhulpverlening worden opgestart. De campagne zal worden opgestart zodra de coronamaatregelen dusdanig versoepeld zijn dat dit verantwoord is.

Voorstel raad

In overleg met de VGGM starten wij een promotiecampagne op met als doel burgerhulpverlening beter op de kaart te zetten.

1.2 Bewaken van de openbare orde en veiligheid

1.2.1 Bestrijden ondermijning

Jaar realisatie 2022

We nemen preventieve en repressieve maatregelen om vermenging van de onderwereld met de bovenwereld tegen te gaan. Dit doen we op basis van het ondermijningsbeeld en signalen uit de interne organisatie. We hebben een plan van aanpak ondermijning vastgesteld. We verwachten dat de inzet van burgemeestersbevoegdheden zal toenemen om ondermijning te bestrijden.

Stand van zaken

1e VGR	2e VGR	Jaar stukken
		
Volgens plan	Volgens plan	Volgens plan

In 2020 hebben we ondanks de coronacrisis uitvoering gegeven aan de aanpak van ondermijnende criminaliteit. Er zijn in 2020 twee grootschalige integrale controles geweest. De burgemeester heeft zeven keer een pand gesloten op grond van artikel 13b Opiumwet.

1.2.2 Vergroten veiligheid in de gemeente

Jaar realisatie 2022

We zetten in op en ondersteunen initiatieven van inwoners zoals buurtpreventie in de vorm van Buurtpreventie WhatsApp-groepen. We willen in het kader van buurtpreventie de WhatsAppgroepen verder professionaliseren. Hierbij brengen we beheerders uit verschillende groepen met elkaar in contact, waardoor een groter netwerk ontstaat, waarin beheerders van elkaar kunnen leren. De groepen op het Gelders Eiland moeten hiervoor nog een inhaalslag maken. We ondersteunen, bestendigen en faciliteren minimaal 6 nieuwe inwonersinitiatieven op het gebied van sociale veiligheid.

Vanuit de gebiedsteams zorgen we voor een zorgvuldige en adequate hulpverlening bij huiselijk geweld en overlastgevende personen. De verbinding tussen zorg en veiligheid is hierin van cruciaal belang.

Stand van zaken

1e VGR	2e VGR	Jaar stukken
		
Volgens plan	Volgens plan	Volgens plan

De Buurtwhatsappgroepen hebben in 2020 niet voldoende aandacht gekregen. Er zijn wel enkele nieuwe groepen opgestart, maar we hebben geen bijeenkomsten kunnen organiseren. In 2020 hebben we de verbinding tussen zorg en veiligheid versterkt. We wisten elkaar beter en sneller te vinden in casussen. Door de ontwikkelingen in het sociaal domein is de basis overeind gebleven, maar behoeft de implementatie zeker nog aandacht.

WAT HEEFT HET GEKOST?

Baten en lasten per programma

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Primitieve begroting	Na wijziging	Realisatie	Verschil
Baten	68	41	65	24
Lasten	3.134	3.351	3.299	52
Resultaat voor bestemming	-3.066	-3.309	-3.234	76
Mutaties reserves				
Baten	0	0	0	0
Lasten	0	0	0	0
Totaal mutaties reserves	0	0	0	0
Resultaat na bestemming	-3.066	-3.309	-3.234	76

Verschillenanalyse

1. Veiligheid

1.1 Crisisbeheersing en Brandweer - Bijdrage aan VGGM	44.000	V	I
De inwonerbijdrage aan Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden (VGGM) voor de Brandweer is lager dan begroot. Dit houdt verband met het positieve resultaat van VGGM over 2019, welke in 2020 is afgerekend.			
1.1 Crisisbeheersing en Brandweer - Preventieve maatregelen	20.000	V	I
De raming voor onderhoud brandkranen in de openbare ruimte is voor een klein deel besteed.			
1.2 Openbare orde en veiligheid - Integraal veiligheidsbeleid	28.000	V	I
Voor de uitvoering van maatregelen opgenomen in het Jaarplan Integrale Veiligheid is budget beschikbaar. In 2020 hebben we minder een beroep gedaan op externe dienstverlening, zoals trainingen en cursussen in het kader van ramp- en crisisbeheersing. Het afgelopen jaar was onze inzet vooral gericht op het bestrijden van corona en het ondersteunen van de burgemeester daarbij. Het budget voor integraal veiligheidsbeleid is niet volledig ingezet.			
1.2 Openbare orde en veiligheid - Opstellen en handhaven APV	20.000	V	I
De legesopbrengsten voor APV-vergunningen zijn vanwege corona lager dan in een regulier jaar. Echter ten opzichte van de in de 2e Voortgangsrapportage naar beneden bijgestelde raming is toch nog een voordeel ontstaan van € 20.000.			
Overige verschillen -	-36.000	N	I
Programma 1 komt in de jaarrekening 2020 uit op een financieel voordeel van totaal € 76.000. Naast de hierboven omschreven afwijkingen zijn er enkele kleine verschillen welke niet nader toegelicht worden.			

Incidentele baten en lasten

Onderwerp	Omschrijving	Begroot	Werkelijk
Programma 1. Veiligheid			
Baten			
Corona	Meer- of minder ontvangsten in verband met corona.	26	26
Lasten			
Corona	Meer- of minder ontvangsten in verband met corona.	45	50
Totaal programma 1		-19	-24

2. VERKEER, VERVOER EN WATERSTAAT

Omschrijving

Dit programma gaat over verkeer en vervoer (wegen, openbare verlichting e.d.), parkeren en openbaar vervoer.

Wat willen we bereiken?

Wij willen een goede en veilige bereikbaarheid van de kernen en buitengebied voor alle verkeersdeelnemers. Het is ons doel een verkeersveilige gemeente te zijn met een goede bereikbaarheid en doorstroming van zowel het personen- als vrachtverkeer. Een optimale bereikbaarheid over de weg is een voorwaarde voor een gezonde economische structuur, onze aantrekkelijkheid voor de transportsector en daarmee voor het versterken van het logistieke profiel van Zevenaar. Ook de bereikbaarheid over water (onder andere laad- en losplaats) is hier onderdeel van. Deze optimale bereikbaarheid willen wij voor onze gemeente realiseren. De nieuwe ontsluiting van de gemeente op het rijkswegennet (A12 en A15) en de aanpassing van het onderliggende wegennet hierop, waaronder het mogelijk doortrekken van het Witte Kruis, zijn hiervoor van cruciaal belang. Als afgeleide van de infrastructuur voor het gemotoriseerde verkeer willen we een fietsvriendelijke en -veilige gemeente zijn. We beoordelen daarvoor de bestaande fietsvoorzieningen en maken inzichtelijk waar schakels niet voldoen, niet veilig zijn of ontbreken.

Ontwikkelingen

Ook in 2020 zijn diverse grootschalige infrastructurele projecten in de uitvoering. Zowel van de gemeente als van Rijkswaterstaat, ProRail, provincie Gelderland en ontwikkelaars/bedrijven. Deze projecten hebben impact op elkaar en vergen de nodige afstemming in de planning. Dit leidt ertoe dat soms uitvoering even moet wachten op de afronding van een ander project. Naar verwachting heeft dat geen negatief effect op de planning van deze projecten, omdat in een vroeg stadium de plannen met elkaar worden besproken zodat binnen de planning van een project nog geschoven kan worden zonder dat de einddatum in geding komt.

Beleidskaders

- [Structuurvisie Zevenaar 2012-2030 \(2013\)](#)
- Verkeer- en vervoersplan Zevenaar (2000)
- Tracébesluit A15/A12
- Wegenbeleidsplan Zevenaar en Rijnwaarden
- Beleidsplan openbare verlichting 2016 - 2025 Zevenaar
- Beleidsplan Openbare verlichting 2015 - 2023 Rijnwaarden
- [Omgevingsvisie Gelders Eiland 2030 \(2017\)](#)

WAT WILDEN WE BEREIKEN?

2.1 Verkeer en vervoer

In het kader van een goede bereikbaarheid streven wij naar goede ontsluitingen van onze kernen. Wij willen een goede verbinding naar de verbrede A12 en de doorgetrokken A15 realiseren en het onderliggende wegennet hier goed op aansluiten. Wij streven naar een directe verbinding van het Gelders Eiland op de hoofdwegestructuur (A12), waarbij er aandacht is voor de leefbaarheid in de kernen. Om het fietsgebruik te stimuleren en de fietsveiligheid te waarborgen, zorgen wij voor een goed netwerk van fietsvoorzieningen en -fietspaden. In de stad Zevenaar, tussen de kernen onderling en naar de omliggende gemeenten.

2.2 Parkeren

Wij willen de parkeerdruk in het centrum van de stad Zevenaar door middel van betaald parkeren blijven reguleren.

WAT HEBBEN WE GEDAAN?

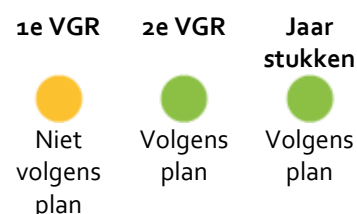
2.1 Verkeer en vervoer

2.1.1 Aanleggen 2e viaduct 7Poort

Jaar realisatie 2022

Bereikbaarheid van onze gemeente en de bedrijventerreinen in Zevenaar is belangrijk. Wij stimuleren de uitgifte van de kavels op 7Poort volop (zie programma 3). Een belangrijke bijdrage hieraan levert het aanleggen van een 2e viaduct.

Stand van zaken

In 2020 is gestart met het afronden van het ontwerp en voorbereiden van de aanbesteding. Deze werkzaamheden lopen door tot voorjaar 2021 waarna de aanbesteding zal starten.

Medio 2020 is de bestemmingsplanprocedure voor het 2e viaduct 7Poort gestart. In maart 2021 is het bestemmingsplan vastgesteld en het krediet voor de uitvoering beschikbaar gesteld.

2.1.2 Brengen en houden lokale wegennet op goed onderhoudsniveau

Jaar realisatie 2020

Uitvoeren noodzakelijk achterstallig onderhoud

U heeft het gewenste onderhoudsniveau op beeldkwaliteit van de openbare ruimte vastgesteld. Het is noodzakelijk dat wij op diverse wegen achterstallig onderhoud uitvoeren. Deze wegen zijn nu verkeersonveilig en uitstel van onderhoud is niet langer te verantwoorden. Wanneer wij geen maatregelen nemen, vallen de wegen onder de norm van wettelijke aansprakelijkheid en kunnen we schadeclaims verwachten.

Vervangen brug Eltenseweg

Op basis van uitgevoerde constructiemetingen en de daaruit blijkende slechte conditie van de brug mogen zware vrachtoertuigen (> 40 t) geen gebruik meer maken van deze brug. Deze tijdelijke maatregel kan tot claims leiden van diverse transportbedrijven, doordat ze ongeveer 10km moeten omrijden. Het overige vrachtverkeer hebben we moeten beperken door eenrichtingsverkeer in te stellen. We kunnen de brug nu met een noodmaatregel (een extra pijler aanbrengen) weer toegankelijk maken voor al het vrachtverkeer. De begrote kosten hiervan bedragen ongeveer € 50.000. Deze kosten dekken wij uit het krediet (€ 650.000) van de 'vervanging brug Eltenseweg' dat aangevraagd is in de Kadernota 2018-2022. Door deze tijdelijke maatregel kan het restant krediet (€ 600.000) doorschuiven van 2019 naar 2022. Dit uitstel geeft mogelijkheden om samen met Kreis Kleve (D) een integraal plan te maken om het gebied verder in te richten, waardoor we mogelijk kosten kunnen besparen en een meer passende oplossing mogelijk wordt.

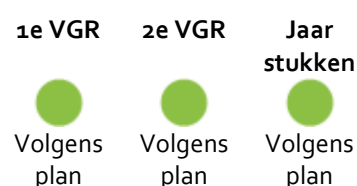
Reconstructie Halve Maan Lobith

Het projectgebied 'reconstructie Halve Maan' omvat het gebied tussen de rotonde Batavenweg en Herwensedijk. In dit projectgebied realiseren wij een fietsverbinding, vervangen wij ook alle verhardingen en renoveren we het grootste gedeelte van het openbare groen. Verder parkeren automobilisten op de Halve Maan op de rijbaan. Na de herinrichting kunnen zij alleen nog parkeren in de parkeervakken.

Herinrichting Kop van Tolkamer

De aanleiding voor de projecten is de achterstand in onderhoud openbare ruimte (verpaupering). De Kop van Tolkamer onderscheidt zich van de omgeving. Door de kwaliteitsimpuls en het opknappen van de openbare ruimte ontstaat in de Kop van Tolkamer een toeristische meerwaarde, waarmee de Kop van Tolkamer op de kaart wordt gezet.

Stand van zaken

Uitvoeren noodzakelijk achterstallig onderhoud

Op diverse wegen hebben wij slijtlagen aangebracht om de wegen weer veilig te maken. In 2019 hebben we alle asfalteringswerkzaamheden afgerond.

Vervangen brug Eltenseweg

Het onderzoek naar tijdelijke maatregelen om de brug Eltenseweg weer open te stellen voor vrachtverkeer hebben wij afgerond met een positieve conclusie. Dit houdt in dat wij inmiddels met behulp van tijdelijke maatregelen de brug weer voor minimaal 3 jaar toegankelijk hebben gemaakt voor al het verkeer inclusief het zware vrachtverkeer. De uiteindelijke vervanging voorzien wij nu in 2022. Er spelen diverse ontwikkelingen en plannen bij onze oosterburen Kreis Kleve. Voor dit gebied stellen wij dan ook samen met Kreis Kleve een integraal plan op.

Reconstructie Halve maan Lobith

Het plan hebben wij voorbereid en verder hebben wij diverse voorbereidende onderzoeken uitgevoerd. Deze onderzoeken hebben o.a. betrekking op asfalt, de bodemgesteldheid, kabels, leidingen en verkeersstructuur. Begin 2019 hebben wij een informatieavond gehouden voor de aanwonenden. Tijdens deze bijeenkomst hebben wij het ontwerp toegelicht. De aanwezige bewoners waren uiterst positief. In juni 2020 zijn wij gestart met de uitvoering van de werkzaamheden. Afronding staat gepland in het voorjaar van 2021.

Herinrichting Kop van Tolkamer

In november 2018 heeft u een voorbereidingskrediet beschikbaar gesteld. Daar hebben wij diverse onderzoeken voor uitgevoerd. Oorspronkelijk hadden we het voornemen om in 2020 te starten met de herinrichting. Uit inspecties van de riolering bleek dat een groot deel van de riolering vervangen moest worden. Dit heeft tot aanzienlijke vertraging geleid en een heroverweging van de aanpak. We maken nu een integraal plan voor de herinrichting van heel Tolkamer inclusief Tuindorp gecombineerd met de vervanging van de riolering. Middelen voor vervanging van de riolering komen pas beschikbaar via het Watertakenplan in 2021. Dit betekent dat wij in 2022 met de uitvoering van de herinrichting starten.

Wegenlegger

Wij hebben in 2018 extern opdracht gegeven om de wegenlegger op te stellen. Een concept-wegenlegger is inmiddels klaar. Belanghebbenden hebben zienswijzen ingebracht op het ontwerp. De ontwerplegger ligt nu ter vaststelling bij de provincie Gelderland.

2.1.3 Infrastructuur voorbereiding en uitvoering

Jaar realisatie

2027

In de huidige coalitieperiode (en verder) gaan we bestaande wegen herinrichten en voeren we planstudies uit naar nieuwe wegen. In een aantal gevallen heeft u al een krediet beschikbaar gesteld voor capaciteit, onderzoek en uitvoering.

De investering heeft betrekking op de volgende projecten:

- Coördinatie en regie infrastructurele projecten in de uitvoering
- Project A15/A12
- Aanpassing Arnhemseweg en weg Hengelder (waaronder Herinrichting parkeerplaatsen sportvelden Hengelder, Oversteek Douwe Dekkerstraat en onvoorziene werken)
- Planvorming herinrichting Edisonstraat
- Planvorming herinrichting Mercurion
- Planvorming herinrichting Doesburgseweg
- Spoorverdubbeling Zevenaar-Didam
- Herinrichting Babberichseweg
- Planstudie Noordelijke Randweg
- Planstudie doortrekking Witte Kruis/MER
- Monitoring geluid, fijnstof en trillingen
- Onderzoeken akoestische maatregelen onderliggend wegennet
- Effecten realisatie Vliegveld Lelystad voor Zevenaar

Stand van zaken

1e VGR	2e VGR	Jaar stukken
		
Volgens plan	Volgens plan	Volgens plan

Advies en planvorming A15 en A12.

Het is wachten op de uitspraak van de RvS. Vooruitlopend op deze uitspraak is aannemer GelreGroen bezig met de voorbereidende werkzaamheden. Deze zijn deels buiten fysiek te zien (verleggen van kabels en leidingen) en deels niet (aanvraag vergunningen). Wij stemmen intensief af met de buurgemeenten en andere belangrijke stakeholders en partners.

Advies/planvorming spoorverdubbeling Zevenaar-Didam.

Het project is nagenoeg afgerond. De nog openstaande punten zijn besproken met ProRail (deze gaan m.n. over de grondoverdracht en oplevering terreinen) en in afrondende fase.

Onderzoek PlanMER Witte Kruis (verbinding Gelders Eiland met A12).

De eerste fase is afgerond en heeft geresulteerd in een rapport met een integrale probleemanalyse. Samen met de provincie zijn wij gestart met de tweede fase: het in beeld brengen van de verschillende oplossingen met een kostenindicatie.

Voorbereiding reconstructie weg Hengelder.

Dit project is afgerond.

Voorbereiding reconstructie Arnhemseweg.

Dit project is afgerond.

Uitvoering reconstructie Hengelder.

De infrastructuur is gerealiseerd. In het najaar zijn de bomen geplant en de rest van het groen. Nog wat openstaande punten zijn ook aangepakt en afgerond. Tevens zijn wij gestart met het financieel afronden van het project.

Uitvoering reconstructie Arnhemseweg.

De Arnhemseweg is in 2019 opgeleverd. In het najaar van 2020 zijn vervangende bomen geplant voor die bomen die door de spintkever het niet hebben gered. Ook zijn andere planten die het niet hebben gered vervangen door nieuwe. Net als bij de reconstructie van de weg Hengelder is er gestart met het financieel afronden van het project.

Oversteek Douwes Dekkerstraat.

De oversteek is dit jaar gerealiseerd. In het najaar zijn de laatste bomen/struiken geplant.

Planvorming Herinrichting Doesburgseweg.

Dit jaar niets mee kunnen doen, dat is pas mogelijk als er minder verkeer op de Doesburgseweg rijdt a.g.v. de afsluiting van de Griethse Poort.

Planvorming Herinrichting Edisonstraat.

Wij hebben onderzocht welke maatregelen (tijdelijk) genomen kunnen worden om het toekomstig verkeer via de Edisonstraat te begeleiden totdat de aanpassingen aan de Griethse Poort en Doesburgseweg klaar zijn. Tevens is gekeken naar verkeersvarianten om de Edisonstraat door te trekken naar de Hunneveldweg.

Planvorming Herinrichting Mercurion.

Dit jaar niets mee kunnen doen, dat is pas mogelijk nadat de Griethse Poort afgesloten is en de Doesburgseweg gereconstrueerd is.

Monitoring geluid/fijnstof/trillingen A12/A15.

Dit jaar hebben wij geen onderzoek kunnen uitvoeren, omdat de reconstructie van de Arnhemseweg en weg Hengelder nog niet gereed waren.

Coördinatie en regie infrastructurele projecten in uitvoering.

Met de verschillende projectleiders van ontwikkeling en beheer is regulier overleg geweest om de plannen met elkaar af te stemmen zodat de plannen geen nadelige invloed hebben op elkaar. Tevens is afstemming gezocht met de buurgemeenten en andere stakeholders)

Herinrichting Babberichseweg als fietsstraat.

Er is gestart met de voorbereidende onderzoeken en verkeerskundige ontwerpen als basis voor het ontwerp.

2.2 Parkeren

2.2.1 Verbeteren parkeervoorzieningen

Jaar realisatie

2022

In het centrum van Zevenaar zijn diverse voorzieningen voor betaald parkeren en selectieve toegang aan vervanging toe. Daarnaast willen wij op verzoek van de lokale ondernemers een pilot starten voor achteraf betalen.

Parkeerautomaten

De huidige parkeerautomaten werken niet naar behoren en zijn aan vervanging toe. Wij hebben u in de Kadernota een voorstel voorgelegd met een mogelijkheid tot sanering, waardoor er minder parkeerautomaten nodig zijn dan er nu staan. De voorbereiding voor aanpassing van de automaten is inmiddels in gang gezet. In het budget is ook rekening gehouden met projectbegeleiding en eventuele vervanging van bebording. Deze nieuwe parkeerautomaten werken volgens de nieuwste technieken, waardoor meer onderhoud op afstand kan plaatsvinden.

Pollers (zuilen automatische afsluiting)

De centrumafsluiting is ernstig verouderd en (deels) aan vervanging toe. Wij inventariseren de centrumafsluiting. Ook stellen we op basis van deze inventarisatie een nieuwe meerjarenbegroting voor de centrumafsluiting vast.

Pilot achteraf betalen parkeren

In samenwerking met de centrumondernemers hebben wij een Plan van Aanpak (PvA) opgesteld om de voordelen van achteraf betalen voor het parkeren te belichten. Onderdeel van dit PvA is een pilot waarin iedereen die gebruik maakt van belparkeren (ook stadspasparkeren) het tweede uur parkeren gratis krijgt. Doel hiervan is de verblijfsduur in het centrum te verlengen én meer parkeerders te verleiden achteraf te betalen voor het parkeren.

Digitaliseren van de parkeervergunningen

In de loop van 2018 bieden wij u een voorstel voor het digitaliseren van de parkeervergunningen aan. Naast betere service aan de inwoner zorgt dit ook dat de uitgifte van vergunningen efficiënter zal verlopen.

Stand van zaken

1e VGR

2e VGR

**Jaar
stukken**

Volgens
plan

Volgens
plan

Volgens
plan

Parkeerautomaten

Wij hebben de nieuwe parkeerautomaten in 2019 vervangen. Na evaluatie en ontwikkelingen zoals belparkeren en invoeren kraskaarten voor bezoekers in gebied A, lijkt de huidige situatie qua aantal parkeerautomaten te volstaan.

Digitaliseren van de parkeervergunningen

In het kader van de digitalisering en om eventuele veranderingen in het parkeer/uitgiftebeleid aan te brengen willen wij een parkeeronderzoek laten uitvoeren. Dit onderzoek is essentieel om de parkeersituatie en parkeerdruk in het centrum en de schil goed in kaart te brengen en daardoor veranderingen te kunnen doorvoeren. Door de situatie rondom corona is er nog geen representatief parkeeronderzoek gehouden. Dit is een van de basisonderdelen voor de digitalisering en veranderingen in het beleid.

Parkeerbeleid

Wij streven er naar het parkeerbeleid in samenspraak met bewoners, ondernemers en bezoekers in 2021/2022 te actualiseren.

WAT HEEFT HET GEKOST?

Baten en lasten per programma

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Primitieve begroting	Na wijziging	Realisatie	Vershil
Baten	47	597	277	-321
Lasten	4.944	5.974	5.713	261
Resultaat voor bestemming	-4.896	-5.377	-5.437	-60
Mutaties reserves				
Baten	60	579	611	31
Lasten	0	136	136	-1
Totaal mutaties reserves	60	444	474	30
Resultaat na bestemming	-4.836	-4.933	-4.962	-29

Verschillenanalyse

2. Verkeer, vervoer en waterstaat

Verkeer en Vervoer - Gladheidsbestrijding	26.000	V	I
Vanwege de reeds aanwezige zout voorraad en de relatief weinig winterse dagen in 2020 hebben we een voordeel op de aanschaf van strooimateriaal behaald van € 26.000.			
Verkeer en Vervoer - Wegen	-120.000	N	I
Op wegen is een nadeel gerealiseerd van € 120.000. Dit verschil wordt volledig verklaard door een hogere doorbelasting vanuit de interne organisatie.			
Verkeer en Vervoer - Reserve programma 2	30.000	V	I
Er is meer onttrokken uit de reserve kapitaallasten om de gestegen lasten van afschrijvingen in programma 2 te dekken. Dit levert een voordeel op in programma 2 van € 30.000.			
Verkeer en Vervoer - Diversen	35.000	V	I
Overige kleine afwijkingen op het programma Verkeer en vervoer.			

Incidentele baten en lasten

Onderwerp	Omschrijving	Begroot	Werkelijk
Programma 2. Verkeer en vervoer			
	Geen incidentele baten en lasten.		
Totaal programma 2		0	0

Reserves en voorzieningen

Bestemmingsreserves					
Nummer Naam		Beginstand	Toevoeging	Onttrekking	Eindstand
9003	Visie en planvorming station Zevenpoort	30	0	0	30

In 2013 en 2014 is in totaal € 70.000 beschikbaar gesteld voor visie en planvorming station Zevenpoort.

Toevoeging

Onttrekking

9032	Wegen	1.120	358	425	1.054
------	-------	-------	-----	-----	-------

In 2016 is deze reserve in de voormalige gemeente Rijnwaarden gevormd vanuit de voorziening wegen. Deze voorziening wegen moest volgens de BBV-voorschriften worden opgeheven, omdat er geen actueel beheersplan meer aanwezig was. Na vaststelling van een beheersplan wegen van de nieuwe gemeente Zevenaar wordt deze reserve weer overgeboekt naar de voorziening wegen.

Toevoeging Het budget dat voorheen in de voormalige gemeente Rijnwaarden in de voorziening groot onderhoud wegen werd gestort wordt nu jaarlijks aan de reserve toegevoegd.

Onttrekking Er is in 2020 voor € 424.813 onttrokken uit de reserve wegen. Dit is besteed aan achterstallig onderhoud aan wegen in de voormalige gemeente Rijnwaarden.

Totaal bestemmingsreserves		1.150	358	425	1.084
-----------------------------------	--	--------------	------------	------------	--------------

Bestemmingsreserve afschrijvingslasten					
Nummer Naam		Beginstand	Toevoeging	Onttrekking	Eindstand
9004	Plankosten en voorbereiding A15/A12	33	1	34	0

Deze reserve is ingesteld in 2015 om de eerste plankosten en voorbereiding A15/A12 te dekken.

Toevoeging Om deze reserve af te sluiten is een bedrag van € 928 onttrokken uit de Algemene Reserve ten gunste van deze reserve omdat na de onttrekking 2020 een negatief saldo was ontstaan.

Onttrekking Voor de dekking van de kapitaallasten van het restant van de boekwaarde van de betreffende investering is in 2020 een bedrag van € 34.157 onttrokken.

9012	Snelfietsroute F12	395	0	1	394
------	--------------------	-----	---	---	-----

In 2015 heeft de raad besloten tot de aanleg van een snelfietsroute F12. Van de totale kosten van € 3.110.000 resteert na cofinanciering een bijdrage van de gemeente Zevenaar van € 376.000. Inclusief rente is hiervoor een reserve gevormd ter dekking van de afschrijvingslasten.

Toevoeging

Onttrekking Voor de dekking van de kapitaallasten van de betreffende investeringen in 2020 is een bedrag van € 735 onttrokken.

9021	Onderzoek randweg nabij A15	150	0	150	0
------	-----------------------------	-----	---	-----	---

In de raad van 26 januari 2017 is een krediet beschikbaar gesteld voor verkenning van de haalbaarheid van de Noordelijke Randweg.

Toevoeging

Onttrekking Om deze reserve af te sluiten is conform raadsbesluit een bedrag van € 135.524 onttrokken en toegevoegd aan de Algemene Reserve.
Voor de dekking van de kapitaallasten van het restant van de boekwaarde van de betreffende investering is in 2020 een bedrag van € 14.476 onttrokken.

9036	Fietspad Geitenwaard	100	0	0	100
------	----------------------	-----	---	---	-----

In 2017 heeft de raad als onderdeel van de bestedingsvoorstellen jaarrekeningresultaat 2016 een bedrag van € 100.000 beschikbaar gesteld voor aanleg van een fietspad in de Geitenwaard. In 2018 is dit bedrag overgeboekt van de reserve bestedingsvoorstellen naar de reserve fietspad Geitenwaard ter dekking van de toekomstige afschrijvingslasten.

Toevoeging

Onttrekking

9037	Herinrichting Tengenagelwaard	55	0	0	55
------	-------------------------------	----	---	---	----

In 2017 heeft de raad van de gemeente Rijnwaarden als onderdeel van de bestedingsvoorstellen jaarrekeningresultaat 2016 een bedrag van € 55.000 beschikbaar gesteld voor de herinrichting van de Tengenagelwaard in Lobith. In 2018 is dit bedrag overgeboekt van de reserve bestedingsvoorstellen naar de reserve herinrichting Tengenagelwaard ter dekking van de toekomstige afschrijvingslasten.

Toevoeging

Onttrekking

Totaal bestemmingsreserve afschrijvingslasten	733	1	185	549
---	-----	---	-----	-----

Voorzieningen

Nummer	Naam	Beginstand	Toevoeging	Onttrekking	Eindstand
--------	------	------------	------------	-------------	-----------

8006	Openbare verlichting	209	26	14	221
------	----------------------	-----	----	----	-----

Deze voorziening dient om schommelingen in de kosten van het periodieke onderhoud aan de openbare verlichting op te vangen.

Toevoeging Jaarlijkse storting van € 25.700 op basis van het meerjarenonderhoudsplan.

Onttrekking In 2020 is er voor € 13.908 uit de voorziening onttrokken voor onderhoud aan de lichtmasten.

8007	Wegen	13	1.908	1.051	870
------	-------	----	-------	-------	-----

Afdekken van verplichtingen en om schommelingen in het wegenonderhoud op te kunnen vangen. Het groot onderhoud aan de wegen is opgenomen in een meerjarenonderhoudsplanning. Na het vaststellen van de geharmoniseerde meerjarenonderhoudsplanning wordt de reserve wegen van de voormalige gemeente Rijnwaarden naar deze voorziening overgeheveld.

Toevoeging Conform meerjarenonderhoudsplan (wegenbeleidsplan)

Onttrekking Conform meerjarenonderhoudsplan (wegenbeleidsplan)

8008	Bruggen	11	18	0	29
------	---------	----	----	---	----

Deze voorziening is bedoeld voor de egalisatie van kosten van groot onderhoud aan bruggen conform het meerjarenonderhoudsplan.

Toevoeging Op basis van het meerjarenonderhoudsplan doteren wij jaarlijks een bedrag van € 17.500 aan deze voorziening.

Onttrekking In 2020 is er niet onttrokken aan deze voorziening voor onderhoud van bruggen.

Totaal voorzieningen		233	1.952	1.065	1.120
----------------------	--	-----	-------	-------	-------

3.ECONOMIE

Omschrijving

Dit programma gaat over economische ontwikkeling, werklocaties, regelingen voor ondernemers en promotie van de gemeente.

Wat willen we bereiken?

Het behouden en versterken van de bestaande economische structuur. Vraag en aanbod op de arbeidsmarkt en het onderwijs zijn op elkaar afgestemd. We behouden de lokale en regionale werkgelegenheid en het voorzieningenniveau.

Ontwikkelingen

Corona

Om ondernemers door de Corona crisis te helpen, zijn op provinciaal niveau, in regionaal verband en lokaal herstelplannen gemaakt.

Beleidskaders

- Herstelplan sociaaleconomische injectie Zevenaar (2020)
- Omgevingsvisie Gelders eiland 2030 (2017)
- Structuurvisie gemeente Zevenaar 2030 (2012)
- Centrumvisie Zevenaar 2015 - 2025 (2015)
- Liemers Economische Visie (2019)
- Beleidskader Vrijtijdseconomie (2019)

WAT WILDEN WE BEREIKEN?

3.1 Versterken economische ontwikkeling

Het versterken van de economische structuur, waarbij de focus ligt op logistiek, de maakindustrie, riviergebonden bedrijvigheid en vrijetijdseconomie.

Beleidsindicatoren (verplicht)

Naam	Jaar meting	Gelderland	Zevenaar	Begroting 2020	Werkelijk 2020	Verschil
Functiemenging (%)	2019	53,60	47,60	48,00		
Toelichting	Op moment van vullen van de toelichting op deze beleidsindicator zijn de cijfers over 2020 nog niet bekend. Rapportage 2019: Het percentage functiemenging geeft de verhouding weer tussen het aantal banen en het aantal woningen. In Zevenaar zijn meer woningen dan banen (functiemenging <50). Door de sterkere stijging van het aantal woningen ten opzichte van de werkgelegenheid is de waarde afgenomen.					
Vestigingen (van bedrijven) (aantal per 1.000 inwoners 15 t/m 64 jaar)	2019	144,50	129,70	133,35		
Toelichting	Bij het vullen van deze toelichting is het resultaat over 2020 nog niet bekend. Rapportage in jaarrekening 2019: Het aantal vestigingen is sinds 2008 behoorlijk toegenomen. Dit houdt gelijke tred met de Gelderse ontwikkelingen. Vergeleken met de Gelderse trend blijven we iets achter.					

3.2 Ruimte bieden voor ondernemen

Het bieden van voldoende en kwalitatief goede werklocaties, waarin ruimte is voor nieuwvestiging en uitbreiding van bestaande bedrijven.

3.3 Dienstverlening aan ondernemers

Een goede waardering van onze dienstverlening door ondernemers.

3.4 Gebiedsmarketing

Wij willen de naamsbekendheid van onze gemeente vergroten en economische groei realiseren. Economische groei zorgt voor behoud van het bovenlokale voorzieningenniveau. Het is ons doel de toeristische en recreatieve kwaliteiten van onze prachtige gemeente te promoten en bezoekersaantallen te verhogen. We willen ondernemers aantrekken door hen bekend te maken met het positieve vestigingsklimaat voor bedrijven in onze gemeente.

WAT HEBBEN WE GEDAAN?

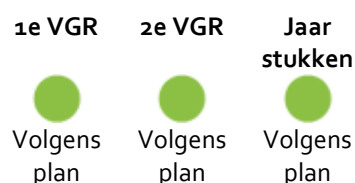
3.1 Versterken economische ontwikkeling

3.1.2 Ondersteunen aanleg snelle en betrouwbare internetvoorziening in buitengebied

Jaar realisatie 2020

Het buitengebied van de gemeente Zevenaar is nog niet voorzien van snel en betrouwbaar internet. In oktober 2018 hebben de gemeenten uit de regio Arnhem-Nijmegen de samenwerking afgerond, omdat de mogelijkheden om glasvezel in het buitengebied aan te laten leggen inzichtelijk waren gemaakt. Twee marktpartijen hebben onafhankelijk van elkaar interesse getoond in de aanleg van glasvezel in het buitengebied.

Stand van zaken

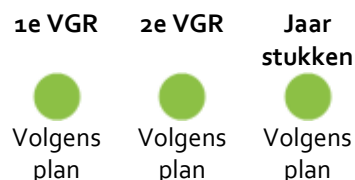
Er zijn momenteel twee glasvezelbedrijven bezig met de aanleg van glasvezel in het buitengebied van onze gemeente. Gedeelten van het buitengebied zijn inmiddels van glasvezel voorzien. Voor alle deelgebieden geldt dat de basisinfrastructuur nagenoeg volledig gereed is. Voor de glasvezelcentrales in Herwen, Tolkamer en Spijk was het glasvezelbedrijf nog in afwachting van een vergunning van het waterschap. Deze is inmiddels verkregen, de bedrijven nu ook deze glasvezelcentrales kunnen gaan activeren.

3.1.3 Opstellen economische visies Liemers en Zevenaar

Jaar realisatie 2021

In 2018 wordt een Economische visie Liemers opgesteld. Aansluitend hierop werken we een visie met uitvoeringsplan uit voor de gewenste economische ontwikkeling in onze gemeente.

Stand van zaken

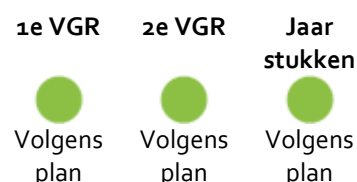
De Liemers economische visie (LEV) is in juli 2019 inhoudelijk door u vastgesteld. Voor de uitvoering van de LEV heeft u de financiën beschikbaar gesteld in november 2019. De uitvoering hiervan vindt plaats binnen de Liemerse Ambassade.

De Zevenaarse Economische Agenda is in concept gereed, voordat we te maken kregen met de Covid-19 pandemie. Het proces om deze agenda met de ondernemersverenigingen af te ronden is als gevolg hiervan vertraagd. Daar waar noodzakelijk startten we al wel met de uitvoering van de maatregelen die bijdragen aan de doelstellingen uit deze agenda. Voorbeelden zijn de samenwerking met Montferland en Emmerich om een studie uit te voeren naar de verbetering van de positie van de logistieke hotspot EMZ, het verbeteren van de dienstverlening van de gemeentelijke organisatie door veelal contact te zoeken met ondernemers om ze te ondersteunen tijdens de corona crisis.

3.1.4 Uitvoeren en monitoren Regionaal Programma Werklocaties (RPW)	Jaar realisatie	2024
---	-----------------	------

Om vraag en aanbod naar werklocaties (bedrijventerreinen, kantoorlocaties en perifere detailhandel) in de regio voor 2021 in balans te brengen, is het RPW opgesteld en door de provincie vastgesteld en juridisch verankerd in de provinciale omgevingsverordening. Dit RPW moet nu worden uitgevoerd. Hiervoor is een werkplan, met een werkorganisatie, opgesteld, dat de komende jaren wordt uitgevoerd. De kosten hiervoor zijn begroot op € 95.000 op jaarbasis. Dit is geaccordeerd in het regionaal portefeuillehoudersoverleg EZ en de kosten worden door de regio doorberekend aan de deelnemende gemeenten. Deze bijdrage is afhankelijk van het aantal inwoners.

Stand van zaken

De herziening van het RPW met een looptijd van 2021-2024 is gereed en het regionale portefeuillehoudersoverleg economie heeft ingestemd met het aanbieden aan de gemeenteraden ter besluitvorming. Dit RPW biedt de regio ontwikkelruimte om bestaande bedrijventerreinen uit te breiden. We hebben verkennende gesprekken gevoerd met de regio Arnhem Nijmegen en de provincie om te komen tot een oplossing voor de schrapopgave van de onbenutte planologische ruimte voor detailhandelsvestigingen op bedrijventerrein Hengelder.

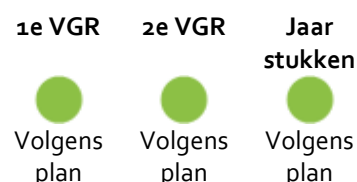
3.1.5 Uitvoeren Liemerse economische visie	Jaar realisatie	2023
--	-----------------	------

De ambitie van de Liemers economische visie is het beter benutten van ontwikkelkansen en economische potentie van de Liemers door het regionaal inzetten en leveren van extra inspanningen op de speerpunten logistiek, maakindustrie en vrijetijdseconomie (inclusief retail).

De volgende doelstellingen willen we bereiken:

- Groei werkgelegenheid met 5% per jaar.
- Groei werkgelegenheid voor hoogopgeleide arbeidskrachten met 2% per jaar.
- Opstellen regionale ontwikkelagenda die als basis dient voor nieuwe werklocaties.
- Gezamenlijke branding op logistiek en vrijetijdseconomie.
- Kennisdeling, innovatie en samenwerking in de maakindustrie.

Stand van zaken

In opdracht van de Liemerse gemeenten is de Liemerse Ambassade (LA) gestart met de uitvoering van de LEV. De LA stelde een projectleider aan die werkt aan het behalen van de doelstellingen uit de LEV die in 2023 gerealiseerd moeten zijn. Elk kwartaal rapporteert de projectleider aan het bestuur van de LA.

3.2 Ruimte bieden voor ondernemen

3.2.2 Bruisend maken centrum Zevenaar - activiteiten

Jaar realisatie

2021

In 2017 is het Inspiratiedocument opwaardering openbare ruimte centrum Zevenaar opgesteld. Op basis hiervan wordt een aantal maatregelen voorgesteld om het centrum toekomstbestendig te maken. Hieraan wordt gefaseerd uitvoering gegeven. In 2019 richten we ons op het planten van beeldbepalende bomen bij de entrees van het centrum, het verder opwaarderen van de stegen en het structureren van het fietsparkeren.

Stand van zaken

1e VGR

2e VGR

Jaar
stukken

Niet
volgens
plan

Volgens
plan

Volgens
plan

De constructies voor het gevelgroen zijn aangebracht en in het najaar van 2020 is het gevelgroen aangebracht. Dit is gebeurd in overeenstemming met de gebouw-eigenaren.

De fietsenbeugels, banken en prullenbakken zijn ingekocht en er heeft een aanbesteding plaatsgevonden voor de aannemer die de onderdelen gaat plaatsen. Voor plaatsing van de prullenbakken is nader onderzoek gedaan door GoClean. Op basis van gevonden zwerfafval is onderzocht wat de meest effectieve locatie voor een prullenbak is. Wij betrekken ook de ondernemers in het centrum bij de vaststelling van de posities.

3.2.3 Bruisend maken centrum Zevenaar - Herinrichten Raadhuisplein

Jaar realisatie

2022

In 2019 wordt het voormalig gemeentehuis aan het Raadhuisplein herontwikkeld door de eigenaar. In aansluiting hierop richten wij het plein opnieuw in, waarbij wij de uitgangspunten van het Inspiratiedocument opwaardering openbare ruimte centrum Zevenaar toepassen. De voorbereiding van het ontwerpproces voor de inrichting het Raadhuisplein is gestart in 2018, waarbij wij ook de discussie voeren over het wel of niet realiseren van een semi-permanente overkapping over het plein.

Stand van zaken

1e VGR

2e VGR

Jaar
stukken

Niet
volgens
plan

Volgens
plan

Niet
volgens
plan

Het schetsontwerp dat in juni 2020 is gepresenteerd is in samenspraak met de gebruikers van het plein nog in detail nader uitgewerkt, zodat het plein goed bruikbaar blijft voor de markt en voor evenementen. Met de Cultuurhistorische Vereniging en de Commissie Erfgoed is nader overleg gevoerd over het patroon van de verharding dat als kenmerkend element op het plein is beoogd. De budgetraming is gereed.

Voorstel raad

Realisatie in 2021 is niet mogelijk doordat de ontwikkeling van Het Oude Raadhuis nog niet is afgerond. De afronding van deze ontwikkeling zal eerst moeten plaatsvinden alvorens met de herinrichting kan worden gestart. Dit zal zijn vanaf begin 2022. Wij stellen u voor dit vast te stellen.

3.2.5 Herstructureren bedrijventerreinen

Jaar realisatie

2022

Om de economische waarde van bedrijventerreinen te behouden, knappen we verouderde bedrijventerreinen op. Dit gebeurt op logische momenten. De bedrijventerreinen die we als eerste herstructureren zijn Tatelaar in Zevenaar en Halve Maan in Lobith. We kunnen nog niet aangeven wanneer we hiermee starten, omdat we eerst belangrijke verkeerskundige maatregelen moeten nemen. In de economische visie en het uitvoeringsprogramma die we opstellen is herstructurering van bedrijventerreinen een thema.

Stand van zaken

1e VGR

2e VGR

Jaar
stukken

Volgens
plan

Volgens
plan

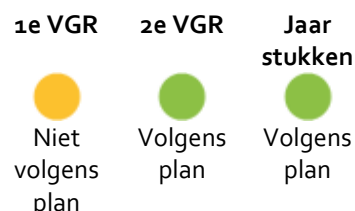

Volgens
plan

We stellen samen met ondernemers en anderen betrokken partners een plan op voor het toekomstbestendig maken van bedrijventerrein Hengelder/Tatelaar. We hebben de subsidiemogelijkheden bij de provincie verkend en het toekomstbestendig maken van Hengelder/Tatelaar in het Herstelplan Zevenaar opgenomen om in 2021 voortvarend van start te gaan.

3.2.6 Invullen gebouw Raadhuisplein 1 Jaar realisatie 2022

Wij gaan diverse activiteiten uitvoeren in en om het gebouw Raadhuisplein 1. De warmte/koudeopslag wordt afgedicht en het voormalige gemeentehuis zal deels worden gehuurd voor de functies: openbaar toilet, fietsenstalling en kantoorruimte voor de marktmeester en evenementen.

Stand van zaken

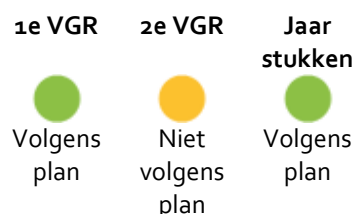

De ontwikkelaar heeft het voormalige gemeentehuis gekocht om daar appartementen en winkels te ontwikkelen. De sloopwerkzaamheden zijn uitgevoerd en er is gestart met de bouw. De planning van de ontwikkelaar is dat in Q3 2021 de begane grond laag wordt opgeleverd en in Q4 2021 de woningen. Vanuit de gemeente zijn we aan het onderzoeken hoe we concreet invulling gaan geven aan de ruimte die de gemeente gaat huren in het voormalig gemeentehuis ten behoeve van onder andere een fietsenstalling, openbare toiletten, een ruimte voor de marktmeester en voor organisatoren van evenementen. De functionele invulling is bekend. De uitvoering moet nog plaatsvinden in overeenstemming met de eigenaar.

3.2.7 Ontwikkelen bedrijventerrein BusinessPark 7Poort Jaar realisatie 2024

We gaan tot en met 2021 de nog circa 40 hectare beschikbare gronden op BusinessPark 7Poort uitgeven. Hiervoor zijn versnellingsmaatregelen in gang gezet. Dit zijn onder andere de herinrichting van de Wal Masqué, het aanleggen van de Weg 7Poort en het (inter)nationaal op de kaart zetten van 7Poort door actieve marketing, acquisitie en de aanleg van een 2e viaduct (zie activiteit 2.1.1). De kosten en opbrengsten zijn verwerkt in de GREX Zevenaar Oost.

Stand van zaken

In 2020 zijn negen kavels verkocht met een totale oppervlakte van ca. 4,2 ha. Hiervan zijn acht kavels ook in 2020 geleverd en zes kavels inmiddels bebouwd.

Medio 2020 is de realisatie van de laatste weginfrastructuur op BusinessPark 7Poort afgerond, waarmee alle weginfrastructuur op BusinessPark 7Poort gerealiseerd is en alle bedrijfskavels bereikbaar zijn. Ook is in 2020 een nog ontbrekende verbinding in de waterstructuur van het businesspark gerealiseerd. Tevens is de voorbereiding voor de aanbesteding en realisatie van de inrichting van de Wal Masqué en de naastliggende waterstructuur gestart. Deze werkzaamheden besteden we in 2021 aan.

Tot slot is een aanvang gemaakt met de voorbereiding van het woonrijp maken (aanleg voet- en fietspaden, definitieve inrichting kruispunten, inrichting bermen en groenvoorzieningen, etc.) van het gehele businesspark. In de tweede helft van 2021 besteden we deze werkzaamheden aan.

3.2.8 Ontwikkelen van de Fashion Outlet Zevenaar (FOZ) op BusinessPark 7Poort

Jaar realisatie

2021

Het ontwikkelen van de FOZ op BusinessPark 7Poort is in de 'voorbereidingsfase'. Dat betekent dat we werken aan de planuitwerking, de omgevingsvergunning en de voortgang van het Actieplan (convenant).

Stand van zaken

1e VGR

2e VGR

Jaar
stukken

Vanwege de uitblijvende, definitieve duidelijkheid over de aansluiting Zevenaar-Oost als onderdeel van het project Doortrekking A15 / Verbreding A12 en de onzekerheden als gevolg van de effecten van de Coronacrisis, is de levering van de kavel tot medio 2021 uitgesteld. Opening van de Fashion Outlet staat nu gepland voor eind 2022 / begin 2023. De levering en opening is enkele maanden later dan eerder werd verondersteld.

Het verdere uitstel van de levering van de kavel is niet in strijd met de afspraken en voorwaarden zoals vastgelegd in de in 2017 gesloten koop- en realisatieovereenkomst tussen de Ontwikkelingscombinatie FOZ B.V. en de gemeente Zevenaar.

Voorstel raad

Kennis te nemen van het uitstel van de levering van de kavel en de opening van de Fashion Outlet.

3.3 Dienstverlening aan ondernemers

3.3.2 Stimuleren start-ups

Jaar realisatie

2022

We stimuleren startende bedrijven om de werkgelegenheid in onze gemeente te verhogen. Wat de beste manier is om dit te doen zal blijken uit de nog op te stellen economische visie Zevenaar. In de economische visie Zevenaar gaan we bepalen welk resultaat we nastreven met deze maatregel.

Stand van zaken

1e VGR

2e VGR

Jaar
stukken

Na afronding van de Economische Agenda Zevenaar starten we, indien deze maatregel op lokale schaal voldoende kan bijdragen aan gestelde doelstellingen, met de uitvoering van deze activiteit.

3.3.3 Verminderen regeldruk voor midden- en kleinbedrijf (MKB)

Jaar realisatie

2021

Wij willen overbodige regels voor het MKB verminderen. De inventarisatie van regels waarvan de meerwaarde niet duidelijk is, gebruiken we als startpunt voor het formeren van een 'paarse krokodillenbrigade'. Hierin gaan wij samen met ondernemers op zoek naar mogelijkheden om processen te vereenvoudigen en regeldruk te verminderen.

Stand van zaken

1e VGR

2e VGR

Jaar
stukken

We blijven continu in gesprek met ondernemers en ondernemersverenigingen over regels die als overbodig en onnodig worden ervaren. De conclusies van deze gesprekken zijn dat regels over het algemeen goed zijn, maar dat met name - in de ogen van ondernemers - beslisttermijnen te lang zijn, er onvoldoende actief gecommuniceerd wordt over lopende zaken en dat er teveel naar de letter van de wet wordt gehandeld in plaats van naar de geest van de wet.

Voorstel raad

Deze taak niet meer specifiek opnemen en hierover rapporteren, maar de verbeterpunten meenemen in de dienstverlening van de gemeente, onder andere binnen de pijler Anders Werken van de nieuwe Omgevingswet.

WAT HEEFT HET GEKOST?

Baten en lasten per programma

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Primitieve begroting	Na wijziging	Realisatie	Verschil
Baten	16.977	5.334	14.265	8.931
Lasten	17.227	7.052	11.285	-4.233
Resultaat voor bestemming	-250	-1.719	2.980	4.699
Mutaties reserves				
Baten	6	23	6	-17
Lasten	0	0	0	0
Totaal mutaties reserves	6	23	6	-17
Resultaat na bestemming	-244	-1.696	2.986	4.682

Verschillenanalyse

3. Economie

3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur - Grondexploitatie Zevenaar-Oost Bedrijven. 4.734.000 V I

Ten behoeve van de jaarlijkse herziening van de grondexploitaties heeft een integrale doorrekening plaatsgevonden. Een en ander op basis van actuele marktontwikkelingen en een uitgangspuntennotitie die op 23 maart 2021 door ons is vastgesteld. Deze jaarlijkse herziening is vervat in de uitvoeringsrapportage grondexploitaties 2020. In deze uitvoeringsrapportage is het verwachte resultaat voor Zevenaar Oost Bedrijven becijferd op € 6.637.000, op basis van netto contante waarde (NCW) per 1 januari 2021. Ten opzichte van vorig jaar is dat een verbetering van € 3.519.000,- NCW.

In de 2e Voortgangsrapportage 2020 werd nog rekening gehouden met de effecten van de coronacrisis van € 1.304.000. Ook werd een voordeel ingeboekt wegens lagere interne doorbelasting van salariskosten en rente van € 89.000,-. Ten opzichte van deze verwachtingen is er nu sprake van een effect op het rekeningresultaat van € 4.734.000,-. Voor deze verbetering kunnen de volgende oorzaken worden aangewezen:

1. De in de 2e VGR genoemde Corona Impact Analyse grondexploitaties voorspelde een vertraging in de gronduitgifte doordat investeringsbeslissingen van bedrijven worden uitgesteld. Dit veroorzaakt extra rentelasten en plankosten. Op dit moment echter is deze vertraging niet significant merkbaar, althans de vraag bestaat in hoeverre deze aan de coronacrisis is te wijten. Ook het uitblijven van de uitpraak van de Raad van State rond het Tracébesluit ViA15 kan meespelen in de beslissing van bedrijven om zich op 7Poort te vestigen dan wel tot uitbreiding over te gaan. Op dit moment zijn de beoogde leveringen voor 2020 vrijwel geheel behaald en is de belangstelling voor de nog resterende kavels groot. In de uitgangspunten m.b.t. de gronduitgifte wordt vooralsnog geen rekening meer gehouden met de gevolgen van de coronacrisis. Hierdoor ontstaat een voordeel van € 1.304.000.

2. Er heeft een herbeoordeling plaatsgevonden van het uitgeefbaar gebied waaruit bleek dat de afgelopen jaren een gunstige gronduitgifte heeft plaatsgehad. Aanvankelijk openbaar gebied kon worden uitgegeven. Dit is met name zichtbaar gebleken bij de kavel van 19 hectare welke in 2019 in erfpacht is uitgegeven. Op deze kavel was voor een deel nog openbare ruimte voorzien omdat in de oorsprong werd uitgegaan van een uitgifte in kleinere kavels met daardoor noodzakelijke ontsluitingswegen en inritten. Dit geldt ook voor andere kavels waarbij bijvoorbeeld aanleg van schanskorven op uitgeefbaar gebied is gesitueerd. Aanvankelijk was dit op openbaar gebied ingetekend.

Met inachtneming van de nu geldende grondprijzen levert dit een voordeel op van €

2.746.000,-

3. Overige extra grondopbrengsten als gevolg van de vaststelling grondprijsbrief 2021 € 74.000,-.

3. De rente-effecten op de diverse deelgrondexploitaties Bedrijven bedragen € 324.000,- voordelig, onder meer door een lagere rentevoet (1,57% in plaats van 1,93%) en verschillen in looptijd.

4. Doordat een groot deel van de ontsluitingsstructuur op 7Poort in 2020 bouwrijp is gemaakt binnne budget, kon een deel van de post onvoorzien vrijvallen wat een voordeel betekent van € 345.000,-.

5. Er heeft een prijspeilcorrectie plaatsgevonden om de budgetten te actualiseren op het huidige prijsniveau. Afgezet tegen toekomstige inflatieverschillen leverde dit een voordeel op van € 59.000,-.

6. Het bovengenoemde voordeel wegens lagere interne doorbelasting van salariskosten heeft zich niet voorgedaan waardoor een nadeel is ontstaan van € 124.000,-.

7. De overige niet nader verklaarde verschillen bedragen per saldo € 6.000,- voordelig.

3. Economie -52.000 N I
Overige kleine verschillen

Incidentele baten en lasten

Onderwerp	Omschrijving	Begroot	Werkelijk
Programma 3. Economie			
Baten			
Bedrijventerrein	Door de positieve ontwikkelingen met betrekking tot de bedrijventerreinen kan de verliesvoorziening met ruim € 3.500.000 worden verlaagd.	-1.215	3.518
Corona	Meer- of minder ontvangsten in verband met corona.	223	223
Lasten			
Corona	Meer- of minder uitgaven in verband met corona.	1.304	0
Totaal programma 3		-2.296	3.741

Reserves en voorzieningen

Bestemmingsreserve afschrijvingslasten					
Nummer	Naam	Beginstand	Toevoeging	Onttrekking	Eindstand
9005	Centrummanagement	105	0	0	105
In de raadsvergadering van 25 januari 2017 heeft de gemeenteraad uit de algemene reserve een bedrag van € 280.000 beschikbaar gesteld voor centrummanagement. Het doel is het behoud van de economische vitaliteit van het centrum als bovenlokaal winkelgebied en het daarbij versterken van de leefbaarheid. Toevoeging Onttrekking In 2020 heeft geen onttrekking plaatsgevonden. Oorspronkelijk was de bedoeling om deze bestemmingsreserve in 2020 op te heffen. We stellen nu voor om deze bestemmingsreserve in stand te houden en niet op te heffen ten behoeve van het verder versterken van het centrummanagement.					
9006	Revitalisering Tatelaar fase 2	500	0	0	500
Deze reserve is ingesteld om de afschrijvingslasten voor Revitalisering Tatelaar fase 2 te dekken. Toevoeging Onttrekking					
Totaal bestemmingsreserve afschrijvingslasten		605	0	0	605

4. ONDERWIJS

Omschrijving

Dit programma gaat over alle onderwijszaken, zoals het openbaar onderwijs, huisvesting van scholen en leerlingzaken (leerlingenvervoer, kinderopvang, volwasseneneducatie, onderwijsachterstandenbeleid).

Wat willen we bereiken?

We willen dat alle kinderen en jongeren opgroeien in een kansrijke omgeving met kwalitatief goed onderwijs.

Ontwikkelingen

Onderwijshuisvesting

In 2020 is een haalbaarheidsonderzoek voorbereid voor huisvesting van de basisscholen Wissel en Tamboerijn, net als voor huisvesting van het Voortgezet onderwijs in overleg met de gemeenten Duiven en Montferland (GRHVOL). Dit onderzoek is eind 2020 gestart.

De werkzaamheden voor vernieuwbouw van de Guido Gezellestraat voor de leerlingen van de Sterrenschool zijn eveneens in 2020 gestart en worden in 2021 afgerond.

Bevorderen van een veilig en zorgzaam schoolklimaat

In het Convenant Schoolveiligheid hebben de gemeente Zevenaar, Politie Basisteam Rivierenland Oost en het Liemers College gezamenlijk afgesproken zich in te zetten voor een (sociaal) veilig klimaat op en rondom de scholen voor het voortgezet onderwijs. De maatregelen rondom Covid-19, waaronder de scholensluiting, bemoeilijkte het laagdrempelig contact met leerlingen, maar alle partijen hebben zich ingezet om de leerlingen niet uit het oog te verliezen. In het najaar 2020 is op school gestart met preventieve Halt-sprekuren. Dit bleek een succesvolle aanpak om escalerend gedrag te voorkomen en wordt dan ook voortgezet in 2021.

Beleidskaders

- Beleidsplan onderwijskansen 2020-2023
- Beleidsregels uitvoering gemeentelijke taken Wet Kinderopvang Zevenaar 2019
- Convenant Schoolveiligheid, 14-06-2018 (Liemers College, Politie Basiseenheid Rivierenland-Oost, Gemeente Zevenaar)
- Beleidsregels Handhaving Wet kinderopvang en kwaliteitseisen 2014 (Liemers) (vastgesteld in 2014)
- Integraal Huisvestingsplan 2020-2036 (2019)
- Visiedocument 'De verbinding van onderwijs en jeugd in de Liemers' (2015) (vastgesteld in 2015)
- Beleidsnota Harmonisatie Kinderopvang Peuterspeelzalen gemeente Zevenaar 2018 e.v. (vastgesteld in 2018)
- Beleidsplan Jeugdwet, Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo) en Participatiewet 2020-2023 (2020)
- Verordening materiële financiële gelijkstelling onderwijs Zevenaar 2020 (2019)
- Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs Zevenaar 2020 (2019)
- Beleidsregel bekostiging lokalen bewegingsonderwijs Zevenaar 2019
- Verordening leerlingenvervoer Zevenaar 2018

WAT WILDEN WE BEREIKEN?

4.1 Onderwijs

Het is ons doel dat onze kinderen en jonge inwoners minimaal een startkwalificatie behalen om hun kansen op een goede toekomst, participatie aan de samenleving en hun economische onafhankelijkheid te vergroten. We willen daarom een goede toegankelijke (pedagogische) infrastructuur voor scholen in het basisonderwijs en voortgezet onderwijs met een doorgaande lijn voor 0- tot 23-jarigen in onze gemeente. Hierbij zoeken wij voortdurend samen met het onderwijs naar nieuwe verbindingen, in zowel de lokale gemeenschap als in het bedrijfsleven.

Beleidsindicatoren (verplicht)

Naam	Jaar meting	Gelderland	Zevenaar	Begroting 2020	Werkelijk 2020	Verschil
Absoluut verzuim (aantal per 1.000 leerlingen)	2018	2,50	0,90			
Toelichting	We spreken van absoluut verzuim als een leerplichtige leerling niet op een school staat ingeschreven. In schooljaar 2019-2020 ging het in Zevenaar om 7 leerlingen met absoluut verzuim.					
Relatief verzuim (aantal per 1.000 leerlingen)	2019	21,00	25,00	21,00		
Toelichting	We spreken van relatief verzuim als een leerplichtige leerling op een school staat ingeschreven, maar onvoldoende aanwezig is. Van ongeoorloofd verzuim is sprake als een leerplichtige leerling meer dan 16 uur gedurende 4 opeenvolgende lesweken verzuimt. De definitieve cijfers over 2020 worden pas bekend na afsluiting van schooljaar 2020-2021.					
Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers) (% deelnemers aan VO en MBO)	2019	1,80	1,90			
Toelichting	Het voorlopige percentage vsv'ers 2019-2020 ligt met 1,79% in de RMC-regio ongeveer gelijk aan het landelijk gemiddelde (1,72%). Dit is een sterke daling t.o.v. het vorige schooljaar (2,01%). Ook in Zevenaar is een daling in het percentage vsv'ers zichtbaar in de voorlopige cijfers. Het zwaartepunt van de vsv-aantallen ligt bij het mbo, met name bij deelnemers op niveau 1 en 2. De daling in vsv-cijfers is vermoedelijk het gevolg van de Covid-19 maatregelen en de ongunstige arbeidsmarkt, waardoor jongeren langer op school blijven zitten. We monitoren deze ontwikkeling om te voorkomen dat deze jongeren op een later moment alsnog voortijdig schoolverlaten.					
Schooljaren		%16-17	%17-18	%18-19	%19-20	
Landelijk gemiddelde totaal		1,80	1,90	2,01	1,72	
Zevenaar		1,55	1,64	1,86	1,13	

4.2 Kinderopvang

Peuters, vanaf 2 jaar, krijgen toegang tot een kwalitatieve peutervoorziening binnen de kinderopvang. Een betekenisvolle speelleeromgeving stimuleert de ontwikkeling van peuters. Daarmee leggen we voor alle peuters een sterke basis voor een goede start in het onderwijs.

4.3 Natuur- en Milieueducatie (NME)

Wij willen dat inwoners, waaronder kinderen, in staat zijn om bewuste keuzes te maken ten aanzien van een duurzame en leefbare samenleving.

WAT HEBBEN WE GEDAAN?

4.1 Onderwijs

4.1.2 Bouwen kwalitatief goede schoolgebouwen

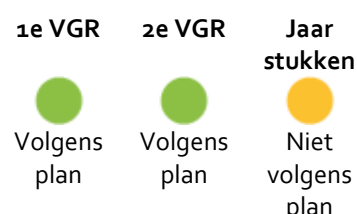
Jaar realisatie

2022

We bouwen kwalitatief goede schoolgebouwen en waar mogelijk een Kindcentrum. De schoolgebouwen worden gebouwd op basis van het nog op te stellen IHP. We reserveren echter al middelen voor de onderwijshuisvesting, waarvan wij verwachten dat deze vanaf 2018 nodig zullen zijn. Het gaat hierbij om investeringen voor het Primair Onderwijs en het Voortgezet Onderwijs.

Bij het beoordelen van de ingediende aanvragen voor schoolgebouwen nemen we duurzaamheidsaspecten in overweging.

Stand van zaken

Het programma 2019: De verbouwing van de scholen op de Platanenlaan is in 2020 afgerond. Er is nog een krediet beschikbaar van de ds. Jonkerschool i.v.m. de sluiting in augustus 2021.

Het programma 2020: De vernieuwbouw van de Guido Gezellestraat voor de Sterrenschool en kinderopvang Lotus is eind 2020 gestart. De verbouwing Carroussel/de Maatjes heeft vertraging opgelopen.

Het programma 2021 is vastgesteld en uitgevoerd: onderwijsleerpakket en meubilair 2 groepen van basisschool de Bem.

Eind 2020 is gestart met een twee haalbaarheidsonderzoeken voor De Wissel/Tamboerijn, en huisvesting van voortgezet onderwijs en/of een sportvoorziening.

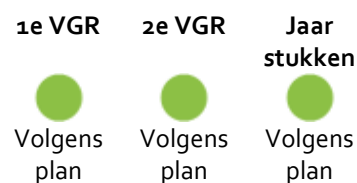
4.1.3 Beleid maken huisvesting voortgezet onderwijs

Jaar realisatie

2021

We gaan de huisvesting van het voortgezet onderwijs herzien. Dit is nodig vanwege de daling van leerlingenaantallen en wijziging van het onderwijsconcept. In overleg met het schoolbestuur van het Liemers college en de gemeenten Duiven en Montferland bepalen wij samen welke voorzieningen wanneer gerealiseerd moeten zijn. Wij dragen voor ongeveer 40% bij in de totale kosten van de investeringen. Om in 2020/2021 aanpassingen te kunnen realiseren, hebben wij in 2019 een investering in de begroting opgenomen.

Stand van zaken

Binnen de gemeenschappelijke regeling (GRHVOL) is in 2020 overeenstemming bereikt voor het doen van een haalbaarheidsonderzoek over de huisvesting van het Voortgezet Onderwijs. Dit onderzoek is eind 2020 gestart.

Samen met de gemeenten Duiven en Montferland zijn we gestart met de voorbereidingen voor de actualisatie van de Gemeenschappelijke Regeling vanwege de gewijzigde Wet Gemeenschappelijke Regelingen (2015). Dit proces verwachten wij in 2022 af te ronden.

4.1.5 Bevorderen van lezen en tegengaan van taalachterstand

Jaar realisatie

2025

Wij rollen de komende jaren het rijksbeleid 'Tel mee met Taal' lokaal verder uit om taalachterstand van jongeren af aan te bestrijden en leesbevorderingsactiviteiten te stimuleren. Daarnaast gaan we succesvolle pilots binnen de specifieke regeling Volwasseneneducatie borgen binnen het structurele aanbod van het Taalhuis. Het Taalhuis helpt mensen die moeite hebben met taal en digitaal (lezen, schrijven, rekenen, computervaardigheden) om beter te leren lezen en schrijven.

Stand van zaken

1e VGR

2e VGR

Jaar
stukken

Volgens
plan

Volgens
plan

Volgens
plan

In 2020 zijn de kaders voor leesbevordering en tegengaan taalachterstand in het onderwijskansenplan 2020-2023 vastgesteld. Voorstellen hiervoor worden in 2021 verder uitgewerkt in de uitvoeringsagenda.

4.1.6 Uitvoering beleidsplan onderwijsachterstandsbeleid 2021-2023

Jaar realisatie

2023

In 2019 zijn we gestart met het opstellen van een nieuw beleidsplan onderwijskansen. De ambitie reikt verder dan alleen onderwijsachterstanden. De ambitie is om te werken aan betere onderwijskansen voor kinderen, jongeren en volwassenen in de gemeente Zevenaar.

Stand van zaken

1e VGR

2e VGR

Jaar
stukken

Volgens
plan

Volgens
plan

Gerealiseerd

Het beleidsplan onderwijskansen 2020-2023 is door u vastgesteld op 16 september 2020. We hebben een uitvoeringsagenda opgesteld, in samenwerking met kinderopvang, onderwijs en andere ketenpartners. Op 16 september 2020 bent u akkoord gegaan met de ambities en doelstellingen in het beleidsplan onderwijskansen 2020-2023. We hebben nu een uitvoeringsagenda opgesteld, in samenwerking met het onderwijs, voorschoolse opvang en andere betrokken organisaties.

Voorstel raad

We stellen voor om deze activiteit af te sluiten.

4.1.7 Bevorderen van een veilig en zorgzaam schoolklimaat

Jaar realisatie

2022

Wij streven naar een (sociaal) veilig klimaat op en rondom de scholen voor voortgezet onderwijs in de gemeente Zevenaar. Omdat een veilige omgeving voorwaarde is voor leren en ontwikkelen, werken wij met de netwerkpartners aan een eenduidig en sluitend stelsel van afspraken ten behoeve van het voorkomen en bestrijden van overlast, vandalisme en ander (crimineel) gedrag.

Scholen staan midden in de samenleving. Met de integrale beleidsafstemming tussen de programma's Onderwijs, Veiligheid en Sociaal Domein versterken we, door de netwerksamenwerking, een (sociaal) veilig klimaat op en rondom de scholen voor het voortgezet onderwijs in Zevenaar. Lokale (en regionale) organisaties bundelen hun krachten om de samenwerkingsagenda: veilige en zorgzame schoolomgeving vorm te geven. De inzet voor een (sociaal) veilige schoolomgeving betreft een cofinanciering. Binnen programma 6 Sociaal Domein – Jeugdgezondheidszorg is een bestaand (integraal) gemeentelijk budget hiervoor geormerkt.

Stand van zaken

1e VGR

2e VGR

Jaar
stukken

Volgens
plan

Volgens
plan

Volgens
plan

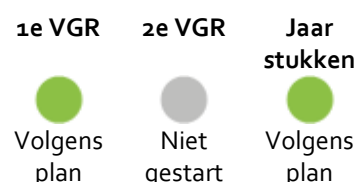
In de Samenwerkingsagenda Schoolveiligheid zijn maatschappelijke thema's opgenomen waar op school aandacht aan besteed wordt: mediawijsheid, genotsmiddelen, het cyclisch veiligheidsbeleid.

Door de Covid-19-maatregelen en de schoolsluiting in het voorjaar van 2020 en eind 2020, zijn een aantal geplande activiteiten en voorlichtingslessen in het kader van de samenwerkingsagenda schoolveiligheid niet of in mindere mate doorgegaan. Waar mogelijk is dit ofwel online opgepakt, ofwel uitgesteld naar een later moment in schooljaar 2020-2021. Het Jongerenwerk op School is gedurende de schoolsluitingen zowel digitaal als fysiek bereikbaar gebleven voor ondersteuning en begeleiding van leerlingen.

Het Halt-spreekuur heeft in het najaar 2020 vijfmaal plaatsgevonden op locatie Landweer.

4.1.8 Bevorderen deelname educatieaanbod van beperkt geletterden	Jaar realisatie	2023
We streven ernaar dat meer inwoners in de gemeente Zevenaar de reken- en taalbasisvaardigheden beheersen zodat zij mee kunnen doen in onze samenleving. Het draagt bij aan inclusie, aan een betere gezondheid, een betere financiële positie en meer kansen op de arbeidsmarkt. Ook draagt het bij aan de ontwikkeling van hun kinderen. Naast de doorontwikkeling van de netwerksamenwerking binnen het Taalhuis blijft het gemeentelijk (preventieve) beleid t.b.v. lees- en taalstimulering, een aanjager voor het bewustwordingsproces dat Lezen Loont!		

Stand van zaken

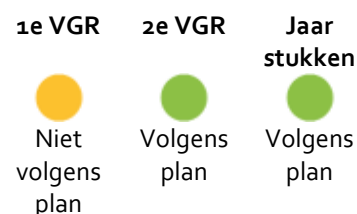
Door de Covid-19 maatregelen hebben niet alle fysieke lessen volwasseneneducatie plaatsgevonden. Waar mogelijk is het educatieaanbod digitaal voortgezet, of in kleinere groepen binnen de geldende beperkingen. De WEB-subsidie voor het non-formele aanbod vanuit de bibliotheek Zevenaar is door de regio overgeheveld naar 2021.

De toegekende indexering van de uitkering educatie 2020 wordt ingezet om meer taalklassen te starten op het ROC Rijn IJssel, om zo de wachtlijsten te verkorten.

Over de gevolgen van de opgezegde samenwerkingsafspraken aanpak laaggeletterdheid tussen de VNG en het Rijk bent u onlangs per brief geïnformeerd (RIB 2021-017).

4.2 Kinderopvang			
4.2.1 Toegang bieden tot kinderopvang		Jaar realisatie	2022
Wij zetten in op een kwalitatieve voorschoolse voorziening voor alle jonge kinderen. Dit geldt voor het aanbod voor peuters van ouders die recht hebben op Kinderopvangtoeslag en ouders die gebruik maken van een gesubsidieerde peuterplek. De uitvoering van de wettelijke taken gericht op Toezicht (Inspectie en Handhaving) registreren wij in het Landelijk Register Kinderopvang, waardoor we de uitvoering ook kunnen toetsen volgens de wettelijke kaders.			

Stand van zaken

De harmonisatie van kinderopvang en peuterspeelzaalwerk is in 2018 ingevoerd. De gemeente heeft in 2020 de voorschoolse organisaties een subsidie verleend. Deze subsidie is bedoeld voor de peuters waarvan de ouders geen kinderopvangtoeslag krijgen van het rijk. De kosten zijn betaald uit de reguliere begroting en uit het rijksbudget voor onderwijsachterstandenbeleid. In 2020 waren de peuteropvanglocaties van goede kwaliteit, zo blijkt uit de inspecties van de VGGM.

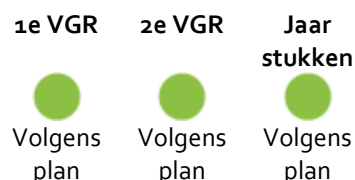
4.3 Natuur- en Milieueducatie (NME)

4.3.1 Voorlichten over voeding, beweging en gezondheid in relatie met natuur en milieu

Jaar realisatie 2021

De NME geeft mede invulling aan thema's voeding, beweging en gezondheid. Binnen de NME worden inwoners, waaronder kinderen, voorzien van kennis, inzicht en vaardigheden op het gebied van natuur en milieu. Gecombineerd met een goed ontwikkeld waardebesef wordt er een basis gelegd om bewuste keuzen te maken ten aanzien van een duurzame en leefbare samenleving.

Stand van zaken

2020 staat in het teken van vernieuwing. Naast de speerpunten Natuur en Milieu speelt Duurzaamheid een grotere rol.

Echter is er door corona veel minder uitgevoerd dan gepland. Met name de excursies en begeleide activiteiten zijn grotendeels geannuleerd, maar de uitleen van leskisten is daarbij wel doorgegaan.

WAT HEEFT HET GEKOST?

Baten en lasten per programma

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Primitieve begroting	Na wijziging	Realisatie	Verschil
Baten	802	1.000	1.079	79
Lasten	5.536	5.300	5.118	183
Resultaat voor bestemming	-4.734	-4.300	-4.039	262
Mutaties reserves				
Baten	86	94	70	-24
Lasten	0	0	0	0
Totaal mutaties reserves	86	94	70	-24
Resultaat na bestemming	-4.648	-4.206	-3.969	238

Verschillenanalyse

4. Onderwijs

4. Onderwijs - Kapitaallasten

-34.000 N I

Op het programma Onderwijs is in 2020 ten opzichte van de begroting een nadeel gerealiseerd van € 34.000. In de jaarrekening wordt onder resultaat een analyse van de rente en afschrijving opgenomen en toegelicht.

4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken - Leerlingzorg en begeleiding

32.000 V I

De lagere uitgaven van maatschappelijke projecten op school zijn een gevolg van de corona maatregelen (schoolsluiting) en de afrekening van niet-bestede uren schoolmaatschappelijk werk in het schooljaar 2018-2019. Daarnaast is de definitieve bijdrage 2020 voor de Modulaire gemeenschappelijke regeling (MGR)-Sociaal Domein Centraal Gelderland voor de module Leerplicht verlaagd, door toetreding van de gemeente Renkum tot de module en is een eenmalige bijdrage ontvangen (regionale educatie middelen) voor Taalhuiscoördinatie in de aanpak van laaggeletterdheid waardoor het gemeentelijk budget niet is ingezet.

4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken - Natuur en milieueducatie (NME)

40.000 V I

De inkomsten uit projecten laten een fors voordeel zien. Dit komt door projecten op het gebied van zwerfafval die worden vergoed door de Stichting afvalfonds verpakkingen.

4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken - Leerlingenvervoer	70.000	V	I
De BVO DRAN laat voor het gehele doelgroepenvervoer, inclusief het vervoer in het kader van WMO, jeugdzorg en begeleiding (opgenomen onder programma 6) een voordeel zien van € 207.000. Dit komt geheel door minder vervoer dan in de 2e voortgangsrapportage werd geraamd, en is volledig veroorzaakt door corona. Voor het leerlingenvervoer is het voordeel op de bijdrage aan BVO DRAN € 59.000. Daarnaast is er nog een voordeel van € 11.000 doordat minder vergoedingen zijn verstrekt voor leerlingenvervoer in natura.			
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken - onderwijsachterstandenbeleid (OAB)	44.000	V	I
Verwezen wordt naar de toelichting vermeld onder 'lasten'			
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken - onderwijsachterstandenbeleid (OAB)	-44.000	N	I
Eind september is de definitieve bijdrage van het rijk voor 2020, van de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid, vastgesteld. Hierdoor zijn zowel baten (voordeel) als de lasten (nadeel) € 44.000 hoger. Dit heeft geen gevolgen voor het (rekenings)resultaat 2020.			
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken - Peuteropvang	98.000	V	I
In 2020 is er minder subsidie verstrekt. Dit is met name een gevolg van de corona maatregelen (gedeeltelijke sluiting van de kinderopvanglocaties). Op basis van de door het rijk beschikbaar gestelde middelen (via de algemene uitkering) als compensatie voor de coronaeffecten zijn alle kinderopvangorganisaties geïnformeerd over de mogelijkheid een extra subsidieaanvraag in te dienen. Alle ingediende aanvragen zijn vervolgens volledig gehonoreerd. Het beschikbaar gestelde budget is echter niet volledig nodig gebleken.			
4. Onderwijs	32.000	V	I
Diverse kleine verschillen.			

Incidentele baten en lasten

Onderwerp	Omschrijving	Begroot	Werkelijk
Programma 4. Onderwijs			
Lasten	Meer- of minder uitgaven in verband met corona.	8	-164
Totaal programma 4		8	-164

Reserves en voorzieningen

Bestemmingsreserves					
Nummer	Naam	Beginstand	Toevoeging	Onttrekking	Eindstand
9008	Verhuizing peuterspeelzaalwerk	23	0	0	23
In 2017 is een claim op de Algemene reserve voor de verhuizing van het peuterspeelzaalwerk omgezet in een aparte reserve.					
Toevoeging					
Onttrekking					
De nieuwe IKC locatie aan de Platanenlaan is in 2020 opgeleverd. De bestemmingsreserve voor de verhuizing is in 2020 niet ingezet en kan worden toegevoegd aan de algemene reserve. Wij stellen voor de bestemmingsreserve te laten vrijvallen en toe te voegen aan de algemene reserve in 2021.					
Totaal bestemmingsreserves		23	0	0	23

Bestemmingsreserve afschrijvingslasten

Nummer	Naam	Beginstand	Toevoeging	Onttrekking	Eindstand
9028	Onderwijshuisvesting	308	0	10	298

In 2006 is in de gemeente Rijnwaarden geïnvesteerd in onderwijshuisvesting. Deze investering is destijds gedekt met eenmalige middelen. Daarom is conform de BBV-regels een reserve afschrijvingslasten gevormd. In de Nota reserves en voorzieningen is deze reserve in 2018 vanuit de algemene reserve aangevuld met € 248.661 zodat de reserve nu op het juiste niveau is om de gehele afschrijvingslast van de investeringen in onderwijshuisvesting te kunnen dekken.

Toevoeging

Onttrekking Voor de dekking van de kapitaallasten van de betreffende investeringen is in 2020 een bedrag van € 9.625 onttrokken.

9029	Basisschool 't Scathe	2.128	0	59	2.069
------	-----------------------	-------	---	----	-------

In 2012 is de investering in de bouw van de basisschool 't Scathe in Pannerden voor een bedrag van € 650.000 gedekt met eenmalige middelen. Daarom is conform de BBV-regels een reserve afschrijvingslasten gevormd. Op basis van de Nota reserves en voorzieningen 2018 is de reserve in 2018 aangevuld met € 1.737.809 waardoor nu de gehele afschrijvingslast gedekt wordt uit deze reserve afschrijvingslasten.

Toevoeging

Onttrekking Voor de dekking van de kapitaallasten van de betreffende investeringen is in 2020 een bedrag van € 58.769 onttrokken.

9034	De Cirkel/De Duim	603	86	28	662
------	-------------------	-----	----	----	-----

In 2017 heeft de raad van de voormalige gemeente Rijnwaarden uit de reserve bestedingsvoorstellen jaarrekening 2016 € 280.000 beschikbaar gesteld voor de verbouwing van de Cirkel en de verhuizing van jeugdsoos de Duim. In 2018 is hiervoor een reserve afschrijvingslasten gevormd. Conform de Nota reserves en voorzieningen 2018 is de reserve in 2018 aangevuld met € 281.651 om de reserve op het juiste niveau te brengen om de gehele afschrijvingslast van de investering te dekken.

Toevoeging Bij de 2eVGR is besloten een bedrag van € 86.079,23 toe te voegen ten laste van de Algemene reserve om de stand van reserve gelijk te laten zijn met de boekwaarde van de investering waarvoor deze reserve in het leven is.

Onttrekking Voor de dekking van de kapitaallasten van de betreffende investering in 2020 is een bedrag van € 27.567 onttrokken.

Totaal bestemmingsreserve afschrijvingslasten	3.039	86	96	3.029
--	--------------	-----------	-----------	--------------

5.SPORT, CULTUUR EN RECREATIE

Omschrijving

Dit programma gaat over de beleidsvelden sport, kunst en cultuur, erfgoed, media (bibliotheek), openbaar groen en vrijetijdseconomie.

Wat willen we bereiken?

We willen een gemeente zijn waar inwoners prettig wonen en waar voldoende mogelijkheden zijn om te sporten, culturele activiteiten te ontplooiën of hieraan deel te nemen en te recreëren.

Ontwikkelingen

Verenigingen

Verenigingen hebben door de corona crisis derving van omzet, potentieel ledenverlies en knelpunten in vergoedingen van kader of vrijwilligers. Dit naast al bestaande uitdagingen, zoals het lastig kunnen invullen van bestuursfuncties.

Basis infrastructuur

De verdien capaciteit van Kunstwerk! en het Filmhuis staat naar verwachting heel 2020 en doorlopend in 2021 onder druk door beperkende maatregelen en verminderd consumentenvertrouwen.

Cultuur en educatie

Cultuur en educatie vormen steeds meer een middel om participatie te bevorderen. Wij benutten cultuur om te ondersteunen in complexe vraagstukken als vergrijzing, het bestrijden van eenzaamheid en de integratie van vluchtelingen. In deze ontwikkeling sluiten we aan bij de nieuwe visie voor het sociaal domein.

Combinatiefuncties

De combinatiefunctionarissen zijn v.w.b. werkgeverschap grotendeels ondergebracht bij Ataro B.V. Wij hebben hiertoe een dienstverleningsovereenkomst afgesloten.

Beleidskaders

- [Beleidsnota Sport 2013-2020](#)
- [Cultuur en erfgoedpact de Liemers 2017-2020 \(2017\)](#)
- [Projectplan ZO Zevenaar \(2016\)](#)
- [Notitie kunstbezit](#)
- Camperplaatsenbeleid Rijnwaarden (2014)
- [Beleidsnota Horeca als nevenfunctie in het buitengebied \(2014\)](#)
- [Omgevingsvisie Gelders eiland 2030 \(2017\)](#)
- Beleidsplan Jeugdwet, Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo) en Participatiewet 2020-2023 (2020)
- [Beleidsplan IBOR \(integraal beheer openbare ruimte\) Zevenaar \(2018\)](#)
- [Bomenbeleidsplan Zevenaar 2016-2026 \(2016\)](#)
- [Groenbeleidsplan Rijnwaarden 2016-2026 \(2016\)](#)
- [Structuurvisie gemeente Zevenaar 2030](#)
- Cultuurhistorische waardenkaart 2013
- Een visie op het erfgoed 2015-2019 (Zevenaar)
- Beleidsplan Stedelijk Groen 2006-2016
- beleidskader vrijetijdseconomie Zevenaar (2019)

WAT WILDEN WE BEREIKEN?

5.1 Sport

Het is ons doel is dat alle inwoners in een leefbare en gezonde samenleving elkaar in de eigen omgeving kunnen ontmoeten en (gezamenlijk) kunnen sporten en bewegen, mede gericht op een gezonde levensstijl.

Beleidsindicatoren (verplicht)

Naam	Jaar meting	Gelderland	Zevenaar	Begroting 2020	Werkelijk 2020	Vershil
Niet sporters (%)	2016	46,80	50,40	49,00		
Toelichting						

5.2 Kunst en cultuur

Wij willen een divers cultureel en educatief aanbod, dat kwalitatief sterk is en voor inwoners gemakkelijk toegankelijk en dat bijdraagt aan welbevinden, creatief denken en plezier. Daarbij is cultuur belangrijk om de aantrekkingskracht van onze gemeente verhogen. Ons doel is dat cultuur bijdraagt aan het versterken van leefbaarheid, zelfredzaamheid, ontmoeting en verbinding.

5.3 Cultuurhistorisch erfgoed

We willen ons erfgoed behouden voor toekomstige generaties. Ook willen we het draagvlak voor behoud van ons erfgoed onder onze inwoners vergroten, door het meer te promoten en te vermarkten. Onze monumenten en cultuurhistorisch landschap dragen bij aan het versterken van de vrijetijdseconomie.

5.4 Vrijetijdseconomie

Vrijetijdsbesteding van Nederlandse en buitenlandse gasten draagt bij aan de Zevenaarse economie en daarmee ook aan de werkgelegenheid in de regio. Daarnaast heeft vrijetijdseconomie een positief effect op de leefbaarheid in onze gemeente. Wij streven naar een toename van het aantal banen in de sector recreatie-toerisme ten opzichte van het totaal aantal banen in onze gemeente stijgt van 6,6% in 2016 naar 6,8% in 2022.

WAT HEBBEN WE GEDAAN?

5.1 Sport

5.1.1 Harmoniseren subsidiebeleid

Jaar realisatie

2023

Wij harmoniseren het subsidiebeleid. We koppelen dit aan activiteiten en prestaties die bijdragen aan doelstellingen van onze gemeente op de diverse beleidsterreinen. Sport, culturele en welzijnsverenigingen en organisaties betrekken we actief bij de totstandkoming van het nieuwe subsidiebeleid. De discussie rondom de OZB wordt meegewogen. Het nieuwe subsidiebeleid wordt van toepassing op subsidies die we verlenen vanaf 2020.

Stand van zaken

1e VGR	2e VGR	Jaar stukken
		
Niet volgens plan	Niet volgens plan	Volgens plan

Voor 2020 hebben wij in het kader van een overgangsregeling aan daartoe in aanmerking komende verenigingen en dorpshuizen subsidies verleend op basis van de subsidieregelingen van de beide voormalige gemeenten. Verenigingen op het Gelders eiland hebben wij in dat kader nog een jaar gecompenseerd voor de verhoging van de OZB aanslag.

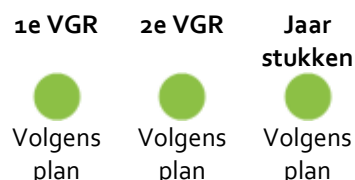
5.1.2 Ondersteunen samengaan sportverenigingen

Jaar realisatie

2022

Verenigingen zijn belangrijk voor de sociale contacten en leefbaarheid binnen een stad, wijk, dorp of gemeenschap. We zien echter dat verenigingen steeds meer onder druk komen te staan. We sporten steeds meer, maar minder in verenigingsverband. Initiatieven van sportverenigingen om samen te gaan dienen nadrukkelijk vanuit de verenigingen zelf te komen. We ondersteunen en begeleiden hierin om de plannen ook daadwerkelijk uit te kunnen laten voeren. We stellen vrijwilligers bij verenigingen in staat om met vernieuwing aan de slag te gaan. Onze verenigingsverbinder speelt hier een belangrijke rol in.

Stand van zaken

Verenigingen worden gestimuleerd hun maatschappelijk verantwoordelijkheid te nemen en om samen te werken en kennis te delen. Dit om ook op de langere termijn een gevarieerd sport- en beweegaanbod te behouden. Centraal staat het verbeteren, vernieuwen en verbinden van verenigingen. Inmiddels heeft een aantal initiatiefnemers in samenwerking met ons plannen ontwikkeld voor vergaande samenwerking met verenigingen ten gunste van een haalbaarheidsonderzoek naar het realiseren van een (omni)sportvoorziening op het Sportpark Hengelder waarbij de (her)verdeling van de sporthallen over de wijken/basisscholen me genomen zal worden.

We brengen met deze projectopdracht in kaart wat nodig is om dit burgerinitiatief te ondersteunen en adviseren om het gewenste haalbaarheidsonderzoek op een zorgvuldige manier uit te voeren.

5.2 Kunst en cultuur

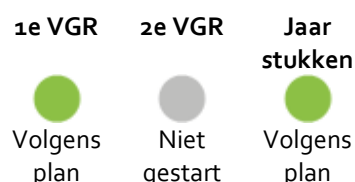
5.2.3 Ondersteunen culturele activiteiten

Jaar realisatie

2022

Wij zetten in op een divers en kwalitatief sterk cultureel aanbod en het behoud van een breed en hecht verenigingsleven. Dit verhoogt de aantrekkingskracht van onze gemeente. We stimuleren het maken, delen en ontmoeten door culturele festivals te ondersteunen. Hiermee dragen we ook bij aan de profilering van onze gemeente en de kernen in het bijzonder. Samen met de gemeenten Duiven en Westervoort en de provincie investeren we met het Cultuur- en Erfgoedpact 2017-2020 in de Liemers € 480.000 in kunst, cultuur en erfgoed (bestaand beleid). Inwoners, verenigingen en organisaties voeren samen de activiteiten en projecten uit. Dit draagt bij aan een sterke, trotse en leefbare regio.

Stand van zaken

In 2020 hebben Muziekstad, Buitenblik en het SevenArt festival geen activiteiten georganiseerd. Wij hebben de reguliere subsidies verleend. Aanvullende coronasteun is niet aangevraagd. Wij stellen de subsidie 2020 vast op basis werkelijke kosten.

5.2.5 Ondersteunen organisatie Kunstwerk!

Jaar realisatie

2022

Cultuur is de smaakmaker van onze gemeente en een gezonde culturele infrastructuur vormt de basis van een bloeiend cultureel leven. Kunstwerk!, de fusie van de vier Liemerse professionele culturele organisaties het Musiater, Bibliotheek de Liemers, het Liemers museum en de Volksuniversiteit voor Zevenaar e.o., vormt hier een belangrijk onderdeel van.

Wij subsidiëren het op elkaar afgestemde productaanbod op het gebied van kunst en cultuur, erfgoed, muziekonderwijs, lezen en literatuur, debat en educatie dat Kunstwerk! biedt. Middels prestatieafspraken zorgen wij er voor dat de producten van Kunstwerk! bijdragen aan identiteitsvorming, ontmoeting en ontplooiing. We zorgen dat Kunstwerk! actief de samenwerking met verenigingen zoekt.

De wettelijke educatie-taken van Bibliotheek de Liemers zijn volop in ontwikkeling. Wij zorgen er voor dat deze (het volgen van) goed onderwijs, het vinden van een baan of het aangaan van sociale contacten ondersteunen. Het betreft onder meer lees- en taalbevorderingsactiviteiten, doorlopende leerlijnen en

burgerschapsvorming.

Omdat de culturele infrastructuur in de Liemers over de gemeentegrenzen heen ligt, stemmen we in deze af met de gemeenten Duiven, Westervoort en Montferland.

Stand van zaken

1e VGR	2e VGR	Jaar stukken
		
Volgens plan	Niet volgens plan	Volgens plan

Corona heeft de activiteiten van Kunstwerk! in 2020 sterk beïnvloed. Het theater en het museum zijn tot twee maal toe gesloten geweest, educatie lag gedeeltelijk stil en ook de bibliotheek kon geen volwaardig aanbod bieden. Met behulp van ontvangen rijkscompensatie hebben wij Kunstwerk! over 2020 daarom aanvullend gesubsidieerd. Financieel is er voor Kunstwerk! over 2020 daarmee geen probleem. Met de nodige creativiteit en binnen de mogelijkheden die de beperkende maatregelen boden heeft Kunstwerk! in 2020 toch nog de nodige activiteiten georganiseerd, zoals de afhaalbibliotheek en online lessen. Wij gaan coulant om met de prestatieafspraken behorende bij de reguliere subsidie.

5.2.6 Ontwikkelen Turmac Cultuurfabriek

Jaar realisatie 2022

Turmac Cultuurfabriek biedt straks naast de publieksbalies van onze gemeente en de Regionale Sociale Dienst, producten en diensten op het gebied van cultuur, cinema, media, educatie en erfgoed.

Geconcentreerd onder één dak ontstaat een gevarieerd aanbod voor een breed publiek, waarbij ontmoeten, ervaren en beleven centraal staat. De Turmac Cultuurfabriek wordt daarmee een podium voor samenwerking en biedt een belangrijke impuls voor het centrum.

De bouw is in het derde kwartaal van 2018 gestart. De opening staat gepland in het tweede kwartaal 2019.

Stand van zaken

1e VGR	2e VGR	Jaar stukken
		
Niet volgens plan	Niet volgens plan	Niet volgens plan

Corona heeft de volwaardige ingebruikname van de Turmac Cultuurfabriek vertraagd. Alle partners zijn inmiddels gehuisvest, maar een collectief programma moet nog opgestart worden. Voor het beheer en de exploitatie van de Turmac hebben wij een dienstverleningsovereenkomst met Ataro BV gesloten.

Omdat kapitaallasten pas vanaf 2021 op onze begroting drukken, is er over 2020 toch een aanzienlijk financieel voordeel op de exploitatie van de Turmac.

Voorstel raad

Niet van toepassing

5.2.7 Organiseren '75 Jaar bevrijding 2020'

Jaar realisatie 2020

Gelderland was van september 1944 tot en met mei 1945 negen maanden onafgebroken het centrum van de bevrijdingsstrijd van Nederland. In 2019 en 2020 is deze episode 75 jaar geleden. In heel Gelderland worden in 2020 activiteiten georganiseerd om stil te staan bij de gebeurtenissen van toen en om de bevrijding en 75 jaar vrijheid te vieren. De Liemers sluit hiertoe aan bij de regio Achterhoek. Regionaal wordt voorgesteld éénmalig € 0,85 per inwoner beschikbaar te stellen. De provincie zal deze middelen matchen.

Voor de dekking wordt in 2020 incidenteel het in de begroting structureel beschikbare bedrag voor de zgn. 'Doe Duiten' ingezet.

Stand van zaken

1e VGR	2e VGR	Jaar stukken
		
Volgens plan	Volgens plan	Niet volgens plan

Corona heeft de uitvoering van activiteiten rondom 75 jaar bevrijding beïnvloed. Enkel de herdenkingsfilm 'Gabriel' is gerealiseerd en vertoond. Verdere activiteiten schuiven op naar 2021 en mogelijk zelfs 2022.

Voorstel raad

In regionaal verband bekijken wij in overleg met organiserende partijen welke activiteiten in 2021 nog doorgang kunnen vinden.

5.3 Cultuurhistorisch erfgoed

5.3.1 Zorgdragen voor historisch erfgoed

Jaar realisatie

2022

We ontwikkelen beleid om de verduurzaming van monumenten te bevorderen.

Het archeologisch beleid is in 2019 10 jaar oud. We moeten dit herzien. Hierbij brengen we WOII archeologie in kaart. De archeologische kaarten van de voormalige gemeenten Rijnwaarden en Zevenaar stemmen we op elkaar af. De archeologische restanten van de Romeinse Limes worden mogelijk Unesco Werelderfgoed. We gaan het in ieder geval beschermen door het aan te wijzen als monument. De Limes wordt meegenomen in het VTE-beleid.

Nieuw erfgoedbeleid wordt ontwikkeld in het kader van de harmonisatie.

In het kader van harmonisatie wordt het niveau van bescherming van monumentale objecten in de voormalige gemeente Rijnwaarden vanaf 2019 op het niveau gebracht van de oude gemeente Zevenaar, door inventariseren, onderzoeken en mogelijk aanwijzen als gemeentelijk monument.

Steeds meer monumentale kerken komen leeg te staan. Samen met de kerken en samenleving ontwikkelen we beleid om te kijken hoe we de kerken toekomstbestendig maken.

Stand van zaken

1e VGR

2e VGR

Jaar
stukken

Volgens
plan

Volgens
plan

Volgens
plan

Kerkenvisie:

In verband met leegloop en functieverandering bij ons monumentaal kerkelijk erfgoed werken wij samen met de gemeenten Duiven en Doesburg om te komen tot een integraal en duurzaam toekomst perspectief voor alle kerkgebouwen in de regio. De door het Rijk toegekende 'decentralisatie-uitkering integrale lokale kerkenvisies' is ingezet om een procesmanager in te huren om het proces te begeleiden.

Actualisering archeologische kaarten en beleid:

De verouderde archeologisch kaarten zijn geactualiseerd, op elkaar afgestemd en opgeleverd. Archeologie van de Tweede Wereldoorlog is hierin meegenomen.

5.4 Vrijtijdseconomie

5.4.6 Uitvoeren beleidsplan vrijtijdseconomie

Jaar realisatie

2030

Door in te zetten op vrijtijdseconomie wilt u een bijdrage leveren aan de volgende ambities:

- een aantrekkelijker woon- en vestigingslocatie;
- meer werkgelegenheid.

Om deze ambities te bereiken, heeft u de volgende doelstellingen geformuleerd:

1. meer tevreden inwoners over de mogelijkheden voor vrijetijd;
2. een toename van bestedingen door toeristen en recreanten;
3. meer tevreden toeristisch-recreatieve ondernemers over het ondernemersklimaat;
4. toename van het aantal dagtoeristen;
5. groei van het aantal overnachtingen.

Dit gaan wij realiseren door werkzaamheden uit te voeren binnen de volgende taakvelden:

- a. toeristische infrastructuur (paden, routes, bewegwijzering);
- b. ontwikkeling van aanbod voor dag- en verblijfsrecreatie;
- c. samenwerking en kwalitatief & innovatief ondernemerschap;
- d. marketing, informeren & inspireren;
- e. doeltreffend beleid.

Stand van zaken

1e VGR	2e VGR	Jaar stukken
		
Volgens plan	Volgens plan	Volgens plan

a. Toeristische infrastructuur (paden, routes, bewegwijzering):

Op het gebied van wandelinfrastructuur hebben wij de klompenpaden Angerlo (Bevermeersepad) en Babberich (Babborgapad) gerealiseerd en opgeleverd. We zijn gestart met de klompenpaden Pannerdensche Waard, Giesbeek en het kinderklompenpad in Giesbeek. Het wandelnetwerk wordt in samenwerking met TVAN en andere gemeenten in 2021 gerealiseerd. Voorbereidingen zijn gestart en grondeigenaren zijn benaderd. Daarnaast hebben wij verbeteringen aangebracht in de ruiter- en menroutes in het zuiden van de gemeente. De verbeteringen in het noorden van de gemeente Zevenaar zijn nog niet ontwikkeld.

b. Ontwikkeling van aanbod voor dag- en verblijfsrecreatie:

Wij hebben positief geadviseerd en ondersteund bij aanvragen van ondernemers voor verblijfsrecreatie. De Redoute Revensweert is opgeleverd. Een grote opening vindt plaats als corona dit weer toelaat. Wij zijn verder gegaan met het zichtbaar en/of beleefbaar maken van de Romeinse Limes. Daarnaast hebben wij het rapport Toeristische potenties linieverhalen Zevenaar e.o. opgeleverd. Door corona is het rapport Belevingsgebieden in de IJsselvallei vertraagd en wordt nog niet opgeleverd. Wij zijn ook door corona niet gestart met het evenementenbeleid, wel met de interne voorbereiding.

c. Samenwerking en kwalitatief & innovatief ondernemerschap:

Wij zijn in 2020 nog niet gestart met het oprichten van een breed platform voor de vrijetijdseconomie in de Liemers. Met stakeholders is besloten om eerst met elkaar het merkconcept en marketingplan Liemers te ontwikkelen.

d. Marketing, informeren & inspireren:

We hebben het toeristisch merkconcept en toeristische marketingstrategie voor de Liemers opgeleverd. In Navolging van dit merkconcept zijn wij gestart met het opstellen van het toeristisch marketingplan voor de Liemers. Daarnaast zijn wij gestart met het voeren van gesprekken met TVAN en Stable rondom invulling van het informatiepunt in de FOZ. Door corona is dit wel vertraagd.

e. Doeltreffend beleid:

Vanwege de coronacrisis hebben wij geen ondernemerspeiling uitgezet onder toeristisch-recreatieve ondernemers in Zevenaar. Dit wordt verzet naar 2021. Op regionaal gebied hebben wij met de Liemers een bijdrage geleverd aan de uitvoeringsagenda Toeristisch Toekomstperspectief regio Arnhem-Nijmegen. Daarnaast hebben wij een bijdrage geleverd aan Ontspannen regio van de Groene Metropoolregio (Versterking regionale samenwerking regio Arnhem-Nijmegen).

WAT HEEFT HET GEKOST?

Baten en lasten per programma

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Primitieve begroting	Na wijziging	Realisatie	Vershil
Baten	1.508	2.296	1.662	-635
Lasten	8.558	9.687	9.170	518
Resultaat voor bestemming	-7.050	-7.391	-7.508	-117
Mutaties reserves				
Baten	121	196	189	-7
Lasten	0	77	77	0
Totaal mutaties reserves	121	119	112	-7
Resultaat na bestemming	-6.930	-7.272	-7.396	-125

Verschillenanalyse

5. Sport, cultuur en recreatie

5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie - Kunst en cultuur 31.000 V I
Vanwege de coronacrisis waren er in 2020 minder subsidiabele activiteiten en hebben we dus minder incidentele subsidies verstrekt.

5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie - Culturele organisaties -65.000 N I
We hebben Kunstwerk! over 2020 een aanvullende subsidie verleend om de tekorten als gevolg van de coronacrisis te compenseren. Het volledige steunbedrag wordt gedekt uit ontvangen rijksmiddelen (via de algemene uitkering) voor ondersteuning van de culturele infrastructuur.

5.4 Sport, Cultuur en recreatie - Musea -515.000 N I
De verkoop van het Liemers Museum is uitgesteld naar 2021. De verkoopopbrengst voor € 515.000 is hierdoor ook verschoven naar 2021. Per saldo, na verrekenen van het voordeel op de kapitaallasten in 2020, betekent dit een nadeel in het jaarrekening 2020 van € 307.000.

5.7 Sport, cultuur en recreatie - Openbaar Groen 44.000 V I
Op de onderhoudsbestekken en materiaalkosten hebben we in 2020 een voordeel behaald. De relatie met de weersomstandigheden en de onderhoudsbestekken is hierbij van grote invloed.
Hoewel er in de 2e voortgangsrapportage € 50.000 is bijgeraamd voor de inhuur van Scalabor is hier uiteindelijk nog een tekort van € 20.000 gerealiseerd. We komen in de 1e VGR 2021 met een voorstel voor een structurele aanpassing van de begroting hierop. Aan de sportvelden is onvoorzien onderhoud gepleegd. Dit levert een nadeel op van € 18.000.
Per saldo is er een voordeel op de lasten gerealiseerd van € 44.000 op openbaar groen in 2020.

5.7. Sport, cultuur en recreatie - Opbrengsten -30.000 N I
We hanteren een uitsterfbeleid voor werkzaamheden aan het groen voor bedrijven. Dit jaar is dit verder afgenomen. Hierdoor ontstaat een nadeel van € 9.000 op de baten in de begroting. Daarnaast is er vanwege Corona minder aan huuropbrengsten geïnd. Dit levert een nadeel van € 21.000 op. Samen resulteert dit in een nadeel op de baten voor € 30.000

5.7 Sport, Cultuur en recreatie - Recreatie en toerisme 95.000 V I
Voor de uitvoering van het beleidsplan vrijetijdseconomie is € 100.000 beschikbaar gesteld voor drie jaar. In 2020 is voor de werkzaamheden hieraan € 5.000 uitgegeven. Het restant levert nu in de jaarrekening een voordeel. Bij de 1e voortgangsrapportage vragen wij het restant budget opnieuw aan.

5.7 Sport, Cultuur en recreatie - Toeristische infrastructuur	340.000	V	I
De activiteiten voor toeristische infrastructuur worden voor het grootste gedeelte gedekt uit subsidies. Per saldo zijn deze in de jaarrekening budgettair neutraal. Bij de lasten wordt een voordeel gepresenteerd van € 340.000.			
5.7 Sport, Cultuur en recreatie - Toeristische infrastructuur	-340.000	N	I
De activiteiten voor toeristische infrastructuur worden voor het grootste gedeelte gedekt uit subsidies. Per saldo zijn deze in de jaarrekening budgettair neutraal. Bij de baten wordt een nadeel gepresenteerd van € 340.000.			
5. Sport, cultuur en recreatie - Kapitaallasten	243.000	V	I
Op het programma Sport, cultuur en recreatie is in 2020 ten opzichte van de begroting een voordeel gerealiseerd van € 243.000. De grootste post hierin zijn de kapitaallasten van € 208.000 behorend bij de uitgestelde verkoop van het Liemers Museum naar 2021. In de jaarrekening wordt onder resultaat een analyse van de rente en afschrijving opgenomen en toegelicht.			
5. Sport, cultuur en recreatie	72.000	V	I
Diverse kleine verschillen			

Incidentele baten en lasten

Onderwerp	Omschrijving	Begroot	Werkelijk
Programma 5. Sport, cultuur en recreatie			
Baten			
Toeristische infrastructuur.	Voor de investeringen op het gebied van toeristische infrastructuur zijn subsidies ontvangen en ingezet.	340	340
Corona	Meer- of minder ontvangsten in verband met corona.	68	68
Lasten			
Toeristische infrastructuur.	Op het gebied van toeristische infrastructuur (klompenpaden, cultuurhistorie, etc.) is in 2020 flink geïnvesteerd. Deze investeringen worden volledig gefinancierd uit subsidies.	340	340
Corona	Meer- of minder uitgaven in verband met corona.	222	275
Totaal programma 5		-154	-207

Reserves en voorzieningen

Bestemmingsreserve afschrijvingslasten					
Nummer	Naam	Beginstand	Toevoeging	Onttrekking	Eindstand
9035	Sportvelden RKPSC	93	0	9	84
In 2017 heeft de raad van de voormalige gemeente Rijnwaarden € 120.350 beschikbaar gesteld voor een investering in de drainage en het vernieuwen van de toplaag van de sportvelden van RKPSC. De reserve dient ter dekking van de afschrijvingslasten.					
Toevoeging					
Onttrekking					
Voor de dekking van de kapitaallasten van de betreffende investeringen in 2020 is een bedrag van € 8.520 onttrokken.					

Bestemmingsreserve afschrijvingslasten					
Nummer Naam		Beginstand	Toevoeging	Onttrekking	Eindstand
9038	Speelvoorzieningen kinderen met beperking	85	0	0	85

In 2017 heeft de raad als onderdeel van de bestedingsvoorstellen jaarrekeningresultaat 2016 een bedrag van € 85.000 beschikbaar gesteld voor speelvoorzieningen voor kinderen met een beperking. In 2018 is dit bedrag overgeboekt van de reserve bestedingsvoorstellen naar deze reserve speelvoorzieningen ter dekking van de toekomstige afschrijvingslasten.

Toevoeging

Onttrekking

9039	Brede Blik Giesbeek	1.439	0	143	1.296
------	---------------------	-------	---	-----	-------

De reserve is ingesteld voor de dekking van de jaarlijkse afschrijvingslasten van de investering.

Toevoeging

Onttrekking Bij de 2eVGR is besloten een bedrag van € 71.742 te onttrekken ten gunste van de Algemene reserve om de stand van reserve gelijk te laten zijn met de boekwaarde van de investering waarvoor deze reserve in het leven is.
Daarnaast is voor de dekking van de kapitaallasten van de betreffende investering in 2020 een bedrag van € 71.741 onttrokken.

Totaal bestemmingsreserve afschrijvingslasten	1.617	0	152	1.465
---	-------	---	-----	-------

Voorzieningen					
Nummer Naam		Beginstand	Toevoeging	Onttrekking	Eindstand
8012	Aanspraken overstromingen Riverparc	121	0	0	121

Deze voorziening dient om de aanspraken op schades van derden die het gevolg zijn van eventuele overstromingen in Riverparc te financieren. Als de Stichting Woonbelangen Riverparc (SWR) de hoogte van de oever aanpast aan de norm of als de oever door andere omstandigheden voldoet aan de norm, wordt de bijdrage inclusief de opgebouwde rente terugbetaald aan de SWR.

Toevoeging In 2020 is geen rente toegevoegd omdat er onderhandelingen waren om deze voorziening op te heffen door terugbetaling.

Onttrekking

Totaal voorzieningen	121	0	0	121
----------------------	-----	---	---	-----

6.SOCIAAL DOMEIN

Omschrijving

Dit programma gaat over de beleidsvelden maatschappelijke ontwikkeling, jeugd, arbeidsparticipatie, leefbaarheid en wijkgericht werken, vrijwilligers- en mantelzorgbeleid. Samen vormen deze beleidsvelden het Sociaal Domein. Hier rekenen we ook natuur- en milieueducatie toe. Voor het realiseren van de opgaven in het Sociaal Domein nemen we ook onderdelen uit de beleidsvelden sport, cultuur, veiligheid, ruimtelijke ordening en volkshuisvesting, gezondheid en onderwijs mee die bij andere programma's zijn ondergebracht. Begin 2020 is de Beleidsvisie Sociaal Domein 2020-2023 vastgesteld. Dit is een visie op hoofdlijnen voor het brede Sociaal Domein. We werken aan een samenhangend en integraal beleid. Hierbij sluiten we aan op de beleavingswereld van de Zevenaar inwoners en op de sociale structuren in onze gemeente. De visie draagt bij aan het realiseren van de ambities en doelstellingen binnen het sociaal domein.

Hierbij gelden de volgende randvoorwaarden: financiële beheersbaarheid, goed opdrachtgever-opdrachtnemerschap en datagestuurd werken.

De ambities voor het sociaal domein zijn: we doen (alleen) wat nodig is; eer inwoners in Zevenaar leven in een (sociaal) veilige omgeving; meer inwoners doen zo zelfstandig mogelijk mee aan de maatschappij.

We houden bij de beleidsontwikkeling en uitvoering de volgende principes in acht:

- Rechtszekerheid – we doen wat nodig is
- Primaire levensbehoefte – eigen verantwoordelijkheid
- Positieve gezondheid – samen verantwoordelijk
- Integrale benadering – de mens staat centraal
- Van en voor inwoners – inclusieve samenleving
- Participatie – netwerk samenleving
- Regionale samenwerking – slim volgen in de basis en voorop lopen waar nodig

Wat willen we bereiken?

Wij willen de kansen en mogelijkheden van (kwetsbare) inwoners vergroten.

WAT WILDEN WE BEREIKEN?

6.1 Structuurversterking (overkoepelend) incl. toegang

Het versterken van de sociale structuur én de 'basis op orde' in onze gemeente. Het gaat hier om het geheel van inwoners, organisaties, diensten en voorzieningen. De essentie is de samenhang tussen de mensen te versterken, de leefbaarheid te vergroten en de participatie in de stad, dorpen en wijken te bevorderen. Wij versterken deze structuur onder andere door inwoners en organisaties te faciliteren bij initiatieven, hen daarbij te ondersteunen en te positioneren. Daarbij investeren we in ontmoeting dichtbij onze inwoners en maatschappelijke partners. Als regisseur stellen wij ons actief op om verbindingen te initiëren en te stimuleren. Het gaat tot slot ook om grip op de kosten en flexibiliteit ten aanzien van inkoop en verantwoording binnen het sociaal domein te versterken.

6.2 Jeugd en maatschappelijke ondersteuning

We gaan op het gebied van jeugd en maatschappelijke ondersteuning uit van de kracht van de samenleving en sluiten aan bij de leefwereld van inwoners en gezinnen. Onze activiteiten zijn erop gericht de inwoners in hun kracht te zetten en de samenleving actiever te maken. Hierbij houden we oog voor kwetsbaarheid, vergrijzing en voor jeugd en gezin. Daarbij zijn we gericht op het verminderen van de kosten van jeugdhulp en maatschappelijke ondersteuning.

Beleidsindicatoren (verplicht)

Naam	Jaar meting	Gelderland	Zevenaar	Begroting 2020	Werkelijk 2020	Verskil
Achterstand onder jeugd - Kinderen in uitkeringsgezin	2019	5,00	5,00	5,00		
Toelichting	De cijfers over 2020 zijn nog niet bekend (informatie hierover ontbreekt op dit moment op de website: "Waar staat je gemeente" dd.18 maart 2021).					
Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo (aantal per 1.000 inwoners)	2020	61,90	83,00		83,00	
Toelichting						
Jongeren met een delict voor de rechter (% 12 t/m 21 jarigen)	2019	1,00	1,00	0,80		
Toelichting	De data over 2020 is nog niet bekend op www.waarstaatjegemeente.nl . Ons beleid richtte zich op het inzetten van jeugdhulp en de regionale aanpak Samen Veilig. Er is data beschikbaar over deze indicator, maar de bron van de informatie is niet de gemeente zelf. Dat is wel zo bij de andere indicatoren. Ook hier is geen specifieke analyse uitgevoerd om het verschil ten opzichte van Gelderland te kunnen duiden.					
Jongeren met jeugdbescherming (% van alle jongeren tot 18 jaar)	2019	1,30	1,40	1,00		
Toelichting	De data voor 2020 is nog niet beschikbaar op www.waarstaatjegemeente.nl . Het gemeentelijk beleid richtte zich op het voorkomen van jeugdbeschermingsmaatregelen, maar ook erop als deze werd opgelegd door de rechter de maatregel kwalitatief goed uit te voeren. Door de preventieve inzet van de projecten Voorzorg en Stevig Ouderschap vanuit de jeugdgezondheidszorg, maar ook door de inzet van opvoedondersteuning vanuit de regionale inkoop werden ouders daar waar nodig ontlast en ondersteund. Wanneer dit niet voldoende was, en de veiligheid van het kind in het gedrang kwam, was er het product drang beschikbaar. Daarnaast probeerde de gemeente de inzet van de maatregel zoveel mogelijk te voorkomen door samen te werken binnen de regionale Beschermingstafel. Wanneer er toch een maatregel nodig was, was er jeugdbescherming beschikbaar. Dit kocht de gemeente in via de regionale inkoop. Er is data beschikbaar over de inzet van jeugdbescherming, maar er is geen specifieke analyse voor de jeugdbescherming uitgevoerd om het verschil ten opzichte van Gelderland te kunnen duiden. Wel zijn er een aantal algemene variabelen te noemen die verklaren waarom Zevenaar hoger scoort op gebruik van jeugdhulp ten opzichte van Gelderland. Deze staan beschreven onder de indicator jeugdhulp algemeen.					

Naam	Jaar meting	Gelderland	Zevenaar	Begroting 2020	Werkelijk 2020	Verschil
Jongeren met jeugdhulp (% van alle jongeren tot 18 jaar)	2019	12,20	14,70	13,00		

Toelichting

De data over 2020 is nog niet beschikbaar op www.waarstaatjegemeente.nl.

Zowel de stijging van gebruik als de toename van complexiteit per casus is een landelijke trend. Hiervoor gaven wij u al eerder de volgende oorzaken aan:

- Afnemende tolerantie voor afwijkend gedrag of ontwikkeling.
- In combinatie met 'verbeterde' diagnostiek leidt dat dikwijls tot eerdere diagnoses waarmee vervolgens een beroep wordt gedaan op de jeugdhulp;
- Prestatiemaatschappij
- Ouders worden steeds mondiger en nemen in combinatie met de hierboven beschreven punten minder snel genoegen met een advies om geen hulp in te zetten of minder hulp dan gevraagd/verwacht. Daarbij weten ouders steeds beter hun weg naar de jeugdhulp te vinden: via de lokale (wijk)teams, maar als dat niet tot het door de ouders gewenste advies leidt, weten zij ook de weg naar de huisarts als toegangspoort tot jeugdhulp.

Er zijn een aantal variabelen (wetenschappelijk aangetoond dat deze bijdragen aan instroom jeugdhulp) te noemen waardoor Zevenaar hoger scoort op gebruik jeugdhulp dan het Gelders gemiddelde:

- Zevenaar heeft meer kinderen met een handicap
- Zevenaar heeft meer kinderen met een lager opleidingsniveau
- Zevenaar heeft meer kinderen met een laag geboortegewicht
- Zevenaar heeft meer volwassenen die gebruik maken van basis GGZ en/ of POH GGZ.
- Zevenaar heeft meer één-ouder- gezinnen.

Ook hier richtte het gevoerde beleid zich op het voorkomen van de inzet van jeugdhulp en een zo kort en licht als mogelijke inzet ervan.

Ook werd de relatie met de huisartsen, als wettelijk verwijzer van jeugdhulp, steeds beter. Door de inzet van de POH bij huisartsen is instroom in jeugdhulp deels voorkomen.

Door de regionale contractering van jeugdhulp is er gestuurd op kwalitatief goede inzet van jeugdhulp. We stuurden middels trimestergesprekken op de inzet van zorg bij de aanbieders.

Naam	Jaar meting	Gelderland	Zevenaar	Begroting 2020	Werkelijk 2020	Verschil
------	-------------	------------	----------	----------------	----------------	----------

Jongeren met jeugdreclassering (% kinderen 12 tot 23 jaar)

Toelichting

2019 0,30 0,50 0,30

Data 2020 is niet beschikbaar op www.waarstaatjegemeente.nl

Wanneer jongeren voor de rechter moeten verschijnen, kunnen ze jeugdreclassering opgelegd krijgen. Het doel van jeugdreclassering is om in samenwerking met ouder(s) of netwerk, het gedrag van de jongere te veranderen en recidive te voorkomen.

Het beleid richtte zich op voorkomen van de inzet van een jeugdreclasseringsmaatregel, door ouders en jongeren daar waar nodig te ondersteunen en te ontlasten. Er was opvoedingsondersteuning ingekocht voor de ouders/ en verzorgers, maar ook ondersteuning voor de jongeren zelf. Daarnaast stelden we een regioaanpak Samen Veilig 2019- 2022 op. Hierin is de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling beschreven.

Het beleid richtte zich ook op het zo goed mogelijk ondersteunen van de jongere en zijn netwerk tijdens de jeugdreclasseringsmaatregel. Door kwalitatieve goede inkoop van jeugdreclassering (onderdeel van de regionaal ingekochte jeugdhulp) en door het ondersteunen via jeugdhulp wanneer nodig. Daarnaast was er een nauwe samenwerking met de veiligheidspartners in het lokale veiligheidsoverleg.

Er is data beschikbaar over de inzet van jeugdreclassering, maar er is geen specifieke analyse voor de jeugdreclassering uitgevoerd om het verschil ten opzichte van Gelderland te kunnen duiden.

Wel zijn er een aantal algemene variabelen te noemen die verklaren waarom Zevenaar hoger scoort op gebruik van jeugdhulp ten opzichte van Gelderland. Deze staan beschreven onder de indicator jeugdhulp algemeen.

6.3 (Arbeids)Participatie

Wij willen de zelfredzaamheid van onze inwoners, de sociale cohesie en de lokale economie bevorderen. Daarom streven wij naar een inclusieve arbeidsmarkt. Een arbeidsmarkt waaraan alle inwoners zo zelfstandig mogelijk kunnen deelnemen, ongeacht leeftijd, achtergrond of arbeidshandicap. Inwoners die minder zelfredzaam zijn, ondersteunen wij door middel van verschillende voorzieningen.

Beleidsindicatoren (verplicht)

Naam	Jaar meting	Gelderland	Zevenaar	Begroting 2020	Werkelijk 2020	Verschil
------	-------------	------------	----------	----------------	----------------	----------

Achterstand onder jeugd - Werkloze jongeren

Toelichting

2019 2,00 2,00

De cijfers over 2020 zijn nog niet bekend (informatie hierover ontbreekt op dit moment op de website: "Waar staat je gemeente" dd.18 maart 2021).

Naam	Jaar meting	Gelderland	Zevenaar	Begroting 2020	Werkelijk 2020	Vershil
Banen (aantal per 1.000 inwoners 15 t/m 64 jaar)	2019	786,50	671,40			
Toelichting	De cijfers over 2020 zijn nog niet bekend (informatie hierover ontbreekt op dit moment op de website: "Waar staat je gemeente" dd.18 maart 2021).					
Lopende re-integratievoorzieningen (aantal per 10.000 inwoners van 15 t/m 64 jaar)	2020	192,60	261,00		261,00	
Toelichting	De cijfers over 2020 laten zien dat Zevenaar inmiddels boven het Gelderse en landelijke gemiddelde ligt. De stijging is een gevolg van de activiteiten op dit terrein zoals opgenomen in de Nieuwe opdracht RSD 2019 -2020.					
Netto arbeidsparticipatie (% werkzame beroepsbevolking t.o.v. beroepsbevolking)	2019	68,70	65,50			
Toelichting	De cijfers over 2020 zijn nog niet bekend (informatie hierover ontbreekt op dit moment op de website: "Waar staat je gemeente" dd.18 maart 2021).					
Personen met een bijstandsuitkering van 18 jaar en ouder (aantal per 10.000 inwoners)	2020	403,80	361,10		361,10	
Toelichting	De gemeente Zevenaar streeft naar een zo'n laag mogelijk aantal personen met een bijstandsuitkering. De nieuwe opdracht RSD 2019 -2020 is gericht op het arbeidsfit maken van inwoners, zodat zij een stap vooruit kunnen zetten op de participatieladder. Het aantal personen met een bijstandsuitkering per 10.000 inwoners bevindt zich onder het Gelders gemiddelde.					

WAT HEBBEN WE GEDAAN?

6.1 Structuurversterking (overkoepelend) incl. toegang

6.1.1 Stimuleren en faciliteren initiatieven in de samenleving

Jaar realisatie

2022

Wij dagen onze inwoners, ondernemers en maatschappelijk middenveld uit om zelf met goede ideeën te komen en te participeren bij beleidsvorming. Wij organiseren hiervoor rondetafelgesprekken.

Wij gaan het zelf organiserend vermogen en de denkkraft in de stad, wijken en dorpen optimaliseren.

Uitgangspunten die we hierbij hanteren zijn: bewoners als eerste aan zet, gelijkwaardige partners, alleen op verzoek, 'ja en' cultuur, benut wat er is, olievlek en gewoon doen. Deze uitgangspunten passen we toe in Het Krachtlokaal: hét Zevenaarse platform voor inwonerinitiatieven. Het burgerbudget maakt het mogelijk om samen met de inwoners projecten op te pakken en te realiseren. Deze activiteit is verbonden met activiteiten in het kader van burgerparticipatie en leefbaarheid in programma o.

Stand van zaken

1e VGR

2e VGR

Jaar
stukken

Volgens
plan

Volgens
plan

Volgens
plan

Sinds maart 2019 is de regeling DoeDuiten vastgesteld en in werking gestreden. Met deze subsidieregeling is het mogelijk inwonersinitiatieven een duwtje in de rug te geven.

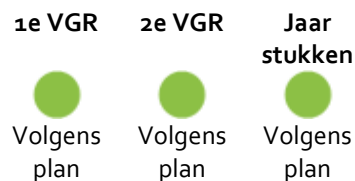
6.1.2 Versterken samenwerking met en tussen maatschappelijke partners (zoals Caledoz)

Jaar realisatie

2022

Voor het realiseren van de structuurversterking in het Sociaal Domein is een goede samenwerking met maatschappelijke partners relevant. Caleidoz is als lokale welzijnsorganisatie een belangrijke partner. Met Caleidoz komen we tot een opzet voor de toekomst van het welzijnswerk in onze gemeente.

Stand van zaken

We hebben in 2020 gesprekken gevoerd met Caleidoz over een gezamenlijke visie op de toekomst van welzijn, passend bij de actuele (landelijke) ontwikkelingen en vraagstukken. Deze gezamenlijke visie leidt tot verschuivingen in aandacht en inzet door Caleidoz. De nieuw geformuleerde ambities, doelen en resultaten leiden tot veranderingen in producten en activiteiten, die verwerkt worden in het prestatieplan. De door u vastgestelde beleidsvisie sociaal domein 2020-2023 en het Beleidsplan Jeugdwet, Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo) en Participatiewet 2020-2023 vormen daarbij twee belangrijke documenten.

Zie voor meer informatie over de aanpak van jeugdgezondheid bij programma 7, Volksgezondheid en duurzaamheid. Zie voor meer informatie over de aanpak binnen het onderwijs programma 4, Onderwijs.

6.1.3 Vergroten toegankelijkheid informatie, advies, ondersteuning en zorg

Jaar realisatie 2022

Het voeren van eigen regie door inwoners staat of valt met de toegankelijkheid van informatie, advies, ondersteuning en zorg. Wij stellen daarom alles in het werk om ervoor te zorgen dat iemand die iets nodig heeft de kortste en snelste weg weet te vinden. Of iemand nu het adres van de lokale voetbalclub zoekt of acuut intensieve zorg nodig heeft, de weg naar het antwoord moet snel gevonden worden, zonder omwegen of onnodig oponthoud. Dit vraagt om een slimme inrichting van het hele veld en om adequate informatie hierover voor iedereen die dit aangaat.

Stand van zaken

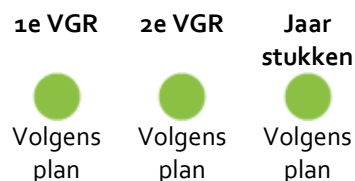
In de 2e voortgangsrapportage hebben wij melding gemaakt van vertraging in het ontsluiten van de sociale kaart. Zoals toen gemeld verwachten wij deze vertraging het eerste kwartaal van 2021 in te halen.

6.1.4 Vergroten grip op kosten

Jaar realisatie 2022

Meer grip op financiën is essentieel om goed in te (kunnen) spelen op (toenemende) ondersteunings- en zorgvragen. Tegelijkertijd is er de wens om in de aanpak meer flexibiliteit in te bouwen om bijvoorbeeld (tijdelijke) initiatieven te honoreren en om budget te reserveren voor de inzet van subsidies en innovatie. Ook is het wenselijk om de verschuiving te realiseren van individuele maatwerkvoorzieningen naar algemene voorzieningen, waarbij we meer preventief en domeinoverstijgend te werk gaan: jeugd, maatschappelijke ontwikkeling, participatie en onderwijs.

Stand van zaken

Er ligt een taakstelling van 1.000.000 euro voor de beleidsvelden Jeugd en Wmo. Hiervoor zijn denkrichtingen uitgewerkt en die worden uitgevoerd. Daar waar nodig volgen besluiten van uw raad hierover. De effecten van de corona-maatregelen hebben rechtstreeks invloed op de realisatie van deze taakstelling. De effecten van de corona-maatregelen zijn in de zomer in de kaderbrief opgenomen en voorgelegd voor de jaren 2021 en verder

in de meerjarenbegroting 2021-2024. Voor 2020 zien we dat in de prognoses voor de zorgkosten te maken hebben met autonome ontwikkelingen (prijsindexatie inkoop en stijging zorgvragen). Maar ook hebben we in het afgelopen jaar gezien dat er externe invloeden zijn die van invloed zijn op onderdelen waar we op kunnen sturen (bijvoorbeeld gemiddeld aantal uren bij indicatiestellingen en inzet van zorgaanbod passend aan de lokale behoefte). Over 2020 zien we dat realisatie en prognoses dicht bij elkaar blijven. De voorspelbaarheid stijgt, zelfs in een door corona beheerste periode. We zijn in staat om eerder te signaleren en daar op te anticiperen. Maar dat we er nog niet zijn is ons ook duidelijk.

6.1.5 Versterken tellen, luisteren en vertellen om ontwikkelingen in het sociaal domein te volgen

Jaar realisatie

2022

Om de ontwikkelingen in het sociaal domein te volgen, bij te sturen en te delen is het belangrijk instrumentarium te ontwikkelen om te monitoren. Het gaat hierbij onder andere om verhalen van inwoners, cliëntervaringen en kwantitatieve informatie.

Stand van zaken

1e VGR

2e VGR

Jaar
stukken

Volgens
plan

Volgens
plan

Volgens
plan

Sinds de zomer 2020 zijn we concreet aan de slag gegaan om datagedreven werken binnen het sociaal domein een zichtbare plek te geven. We ontwikkelen op projectmatige basis dashboards voor het sociaal domein. Voor het borgen van datagedreven werken zijn verschillende basisvereisten nodig voor een toekomstbestendige inrichting. Hier werken we aan. Dit gaat om privacywaarborgen, datakwaliteit, verhogen van datageletterdheid bij eindgebruikers, juiste toepassing van techniek en optimalisatie van processen. Inmiddels zijn we in staat realtime data te ontsluiten uit eigen bronnen en hebben we eerste dashboards ontwikkeld. We zetten in om procesmatig tot steeds betere en effectievere dashboards en rapportages te komen. Vanaf eind 2020 organiseren wij digitaal kennissessies en masterclasses om de 'lessons-learned' te borgen.

6.2 Jeugd en maatschappelijke ondersteuning

6.2.1 Inkoop zorg en ondersteuning Jeugd en Wmo

Jaar realisatie

2022

Jeugdhulp en WMO zorg- en ondersteuningstrajecten (maatwerkvoorzieningen) zijn via de modulaire gemeenschappelijke regeling, module inkoop (MGR) en inkoop op bovenregionale- en landelijk schaal ingekocht. We zoeken hierbij continu naar mogelijkheden om de kosten te beheersen. Ook voor de komende periode is dit gezien de grote omvang in relatie tot de gemeentebegroting een belangrijk speerpunt.

Stand van zaken

1e VGR

2e VGR

Jaar
stukken

Volgens
plan

Volgens
plan

Volgens
plan

De zorg en ondersteuning is per 1 juli 2020 opnieuw ingekocht.

De aandachtspunten voor het komende jaar is meer grip te krijgen op de verwijzingen van derden naar jeugdhulp door de samenwerking met hen te versterken.

Ook worden de inzet van de Praktijk Ondersteuner Jeugd GGZ bij de huisartsen naar bijna alle huisartsen in heel Zevenaar. Deze inzet versterkt de kennis van de Jeugd GGZ in het voorveld en vermindert de instroom in jeugdzorg. Naast de POH jeugd GGZ, zijn er nog een aantal andere preventieve activiteiten gestart die de instroom in de jeugdzorg verminderen. Denk aan de start van het Omgangshuis (bij complexe scheidsproblematiek) en de start van Buurtgezinnen.

Voor de Wmo geldt dat er proactief toezicht op de contracten en signaalgestuurd toezicht is ingericht.

Toezicht kwaliteit Jeugd is landelijk georganiseerd en wordt uitgevoerd door het IGJ. Het toezicht op het gebied van rechtmatigheid voor Wmo en Jeugd wordt in 2021 ingericht. Dit moet leiden tot kwalitatief goede zorg en niet meer geld uitgeven dan contractueel is afgesproken. In 2020 is de contractmanager begonnen.

6.2.3 Versterken samenwerking tussen zorg en veiligheid

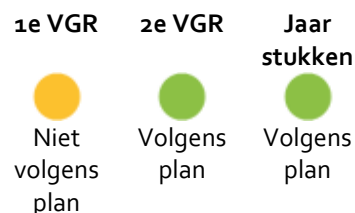
Jaar realisatie

2020

Zorg en veiligheid liggen in de aanpak vaak in elkaars verlengde. Om goede ondersteuning en zorg tot stand

te brengen en te handelen in het belang van de veiligheid en leefbaarheid, moeten (zorg)professionals goed samenwerken met hun veiligheidspartners. Ook is de ontwikkeling van een preventieve aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling in samenwerking met de lokale toegang en zorg- en maatschappelijke partners belangrijk.

Stand van zaken

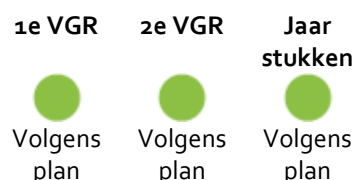
Voor dit doel werkten we aan de realisatie van de Gelderse Verbeteragenda Jeugdbescherming. Tevens startten we met een plan van aanpak Zorg en Veiligheid om de interne samenwerking tussen beleid en uitvoering te borgen.

6.2.4 Ondersteunen mantelzorgers

Jaar realisatie 2021

Wij zetten in op waardering en ondersteuning van mantelzorgers door het aanbieden van voorzieningen die de zorg van mantelzorgers moeten verlichten. Daarnaast zetten wij in op ondersteuning van de mantelzorger door zijn/haar omgeving: onderwijs, bedrijfsleven, zorginstellingen en verenigingsleven. Hiertoe realiseren wij een expertisecentrum mantelzorg. De bestaande budgetten mantelzorg zijn hiervoor toereikend.

Stand van zaken

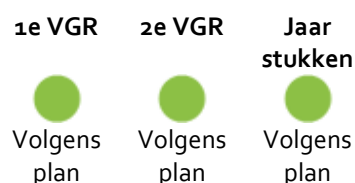
Mantelzorg Zevenaar heeft haar taken volgens plan uitgevoerd. Daarbij zijn diverse cursussen en trainingen aangeboden aan mantelzorgers. In een parallel proces wordt nu gewerkt aan de doorontwikkeling van Mantelzorg Zevenaar om de bezuiniging voor 2021 te halen.

6.2.5 Ondersteunen vrijwilligers

Jaar realisatie 2022

Wij ondersteunen vrijwilligers. Wij doen dit door maatregelen ter ondersteuning aan te bieden, in het bijzonder voor de vrijwilligersorganisaties die actief zijn en activiteiten organiseren die bijdragen aan de uitvoering van Wmo-taken. Daarnaast onderzoeken wij de mogelijkheid de inzet van de lokale vrijwilligers te erkennen en een blijk van waardering te geven. Dit kan bijvoorbeeld door een vrijwilligersonderscheiding toe te kennen.

Stand van zaken

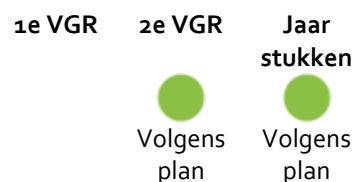
Sinds 2019 is een werkgroep van sleutelpersonen binnen Zevenaar actief die jaarlijks een vrijwilliger voordragen voor de Zevenaarse vrijwilligersprijs.

6.2.6 Uitvoeringsagenda Wmo en Jeugd

Jaar realisatie 2023

Voor het realiseren van de doelstellingen uit het Beleidsplan Jeugdwet, Wmo en Participatiewet 2020-2023 is een totaalpakket aan activiteiten en resultaten noodzakelijk. Deze activiteiten en resultaten voor Jeugd en Wmo zijn ondergebracht in een uitvoeringsagenda. De uitvoeringsagenda bevat resultaten (getoetst aan de leidende principes en randvoorwaarden uit de beleidsvisie) die bijdragen aan het realiseren van de doelstellingen uit het beleidsplan. De uitvoeringsagenda is een dynamisch geheel van resultaten en activiteiten. Hierbij is ook aandacht voor preventieve activiteiten.

Stand van zaken

6.3 (Arbeids)Participatie

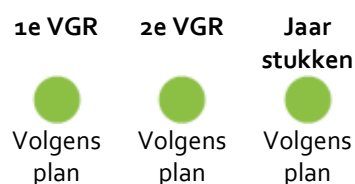
6.3.1 Begeleiden mensen naar werk

Jaar realisatie

2024

Het beleid is er op gericht om zoveel mogelijk werkzoekenden aan een baan te helpen. Wij richten ons hierbij op de doelgroep: mensen met een korte afstand tot de arbeidsmarkt én op het werk fit maken van mensen met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt. De Regionale Sociale Dienst (RSD) is de netwerkorganisatie die in nauwe samenwerking met ondernemers, onderwijs en andere overheden (3 O's) invulling geeft aan ons beleid dat gericht is op een inclusieve arbeidsmarkt.

Stand van zaken

Nieuwe opdracht RSD

De door de Liemerse raden in juni 2018 aan de RSD gegeven opdracht wordt geëvalueerd. In het 2e kwartaal 2021 wordt een uitgebreide evaluatie aan u voorgelegd en wordt het vervolgtraject bepaald.

De Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)

De Tozo is een van de maatregelen van het kabinet om ondernemers te ondersteunen tijdens de coronacrisis. De regeling is voor zelfstandig ondernemers, waaronder zzp'ers. Het voorziet in een aanvullende uitkering voor levensonderhoud als het inkomen door de coronacrisis tot onder het sociaal minimum daalt en/of in een lening voor bedrijfskapitaal om liquiditeitsproblemen als gevolg van de coronacrisis op te vangen. De RSD voert de Tozo voor de gemeente Zevenaar uit.

Compensatie Sw-bedrijven voor de geleden "corona-verliezen"

Door het rijk zijn extra middelen beschikbaar gesteld aan de gemeente ter compensatie voor de geleden "coronaverliezen". Deze middelen zijn beschikbaar gesteld aan de organisatie belast met de uitvoering van de sociale werkvoorziening (Scalabor).

Liquidatie Presikhaaf Bedrijven

Presikhaaf Bedrijven is op 31 december 2020 geliquideerd. In het liquidatieplan is bepaald dat het resterende vermogen wordt verdeeld over de aandeelhouders (deelnemende gemeenten). Voor Zevenaar gaat het om een bedrag van € 125.000.

Steun- en Herstelpakketten Economie/Werkgelegenheid

Rijk, provincies en gemeenten investeren stevig om bestaande werkgelegenheid te behouden en nieuwe te creëren. Er zijn diverse maatregelen getroffen om ondernemers en werkzoekenden te ondersteunen. Zo heeft het kabinet op 28 augustus 2020 de steunmaatregelen, waaronder de tijdelijk Noodmaatregel Overbrugging voor werkgelegenheid (NOW subsidie) voor werkgevers om banen en expertise te behouden en de Tozo voor zelfstandigen verlengd.

Om werkzoekenden goed te kunnen ondersteunen investeert het kabinet in totaal € 1,4 miljard in vier bouwstenen van het aanvullend sociaal pakket:

- Intensieve ondersteuning en begeleiding naar nieuw werk;
- Scholing en ontwikkeling voor behoud van werk;
- Bestrijding van jeugdwerkloosheid;
- Aanpak van armoede en schulden.

De Arbeidsmarktregio Midden Gelderland investeert fors (€ 2 miljoen) in het behouden van de werkgelegenheid via het project Perspectief op Werk.

BUIG resultaat 2020

Het BUIG (gebundeld budget inkomensdeel) tekort over 2020 bedraagt € 743.122 (6,46 %); dit heeft tot gevolg dat er over het jaar 2020 geen aanvraagprocedure Vangnetuitkering opgestart wordt, aangezien het ministerie van SZW een ondergrens hanteert van 7,5%.

6.3.2 Uitvoeren Agenda Economie en Participatie

Jaar realisatie

2020

Samen met de gemeenten Westervoort en Duiven realiseren wij "de Liemerse ambassade" waarin wij nauw samenwerken met onderwijspartners en ondernemers. Alle deelnemende gemeenten investeren hier €1,- per inwoner. Voor ons komt de bijdrage neer op afgerond € 44.000 welke wij dekken uit het participatiebudget dat wij hiervoor reeds ter beschikking hebben. Derhalve wordt de gemeenteraad niet gevraagd om aanvullend budget ter beschikking te stellen.

In de tweede voortgangsrapportage meldde wij u al dat het project Liemerse ambassade op schema ligt en naar verwachting op 1-1-2020 zal worden gerealiseerd. Het Leer en ontwikkelcentrum -ook genoemd in de agenda werk en economie- maakt onderdeel uit van de businesscase RSD en wordt op dit moment ontwikkeld. Wij hebben ondertussen de contacten met onderwijspartners, ondernemers en andere overheden verder geïntensiveerd zodat gezamenlijke belangen gemakkelijker behartigd kunnen worden. Kortom: de agenda werk en economie is volop in uitvoering.

Stand van zaken

1e VGR

2e VGR

Jaar
stukken

Volgens
plan

Volgens
plan

Gerealiseerd

Per 2 september 2020 is de Stichting Liemerse Ambassade opgericht.

Er is een projectleider aangetrokken om de Liemerse Economische visie gezamenlijk uit te voeren en hierover zijn door middel van een dienstverleningsovereenkomst afspraken gemaakt met de gemeenten Montferland en Doesburg.

Voorstel raad

Wij stellen u voor om deze activiteit af te sluiten.

6.3.3 Inburgeringsbeleid

Jaar realisatie

2022

We zetten ons er voor in dat statushouders zo snel mogelijk kunnen beginnen met integreren en participeren. We doen dat samen met inwoners en maatschappelijke organisaties in onze gemeente. Integratie en participatie starten direct bij de huisvesting van de statushouder in onze gemeente.

Stand van zaken

1e VGR

2e VGR

Jaar
stukken

Volgens
plan

Niet
volgens
plan

Volgens
plan

De taakstelling voor huisvesting van statushouders is gerealiseerd.

Daarnaast zijn wij bezig geweest met de voorbereiding op de nieuwe Wet Inburgering. De gemeente krijgt hierin de regierol en wordt onder andere weer verantwoordelijk voor het inburgeringsonderwijs. De nieuwe wet gaat volgens de huidige planning in per 1 januari 2022.

6.3.6 Stimuleren dat meer inwoners die op het bestaansminimum leven aan het werk gaan (Armoedebeloid)

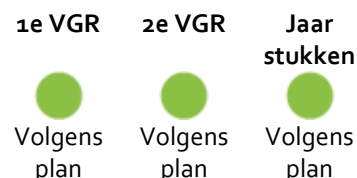
Jaar realisatie

2023

Voor inwoners geeft werk de grootste kans om (langdurige) armoede te doorbreken. Werk zorgt niet alleen voor meer inkomen maar draagt bij aan het eigen maatschappelijk welbevinden. Het accepteren van een baan vergroot de kans om door te groeien en in de toekomst meer te gaan verdienen.

De RSD voert de opdracht uit om mensen in een uitkering te begeleiden naar werk. Het gaat hier om een brede doelgroep bijstandsgerechtigden met een korte of lange afstand tot de arbeidsmarkt, statushouders en mensen met een arbeidsbeperking.

Stand van zaken

De RSD heeft, ondanks de Coronacrisis, inwoners met een bijstandsuitkering werkfit gemaakt en bemiddeld richting werk wanneer dit mogelijk was. Daarnaast is gewerkt aan het opzetten van LEON, het leer- en ontwikkelnetwerk als netwerkorganisatie voor werk en participatie.

6.3.7 Verminderen van sociale uitsluiting door armoede

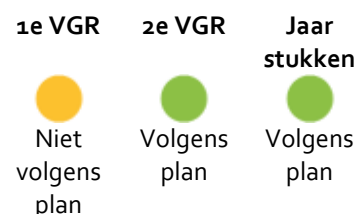
Jaar realisatie

2023

Een deel van de inwoners die leeft in armoede wordt nog niet bereikt. Niet iedereen is op de hoogte van het bestaan van minimaregelingen. Wij geven meer bekendheid aan de minimaregelingen. Dit zodat huishoudens die meer gebruik maken van minimaregelingen (lokaal en landelijk) per maand meer geld overhouden om vrij te besteden. Naast de verbetering van het bereik kijken wij ook naar een efficiëntere regeling voor het meedoen in de samenleving op het gebied van sport, vorming en cultuur. Specifiek voor chronisch zieken en gehandicapten verhogen wij de inkomensgrens voor de regelingen voor deze doelgroep, waaronder de collectieve ziektekostenverzekering. Dit doen wij omdat chronische zieken en gehandicapten vaak verborgen kosten hebben die verband houden met hun situatie. Met oudere inwoners gaan wij meer in gesprek, om in kaart te brengen of er behoefte is aan (extra) ondersteuning. Bijvoorbeeld op het gebied van financiën.

Een deel van de inwoners die leeft in armoede wordt nog niet bereikt. Niet iedereen is op de hoogte van het bestaan van minimaregelingen. Wij geven meer bekendheid aan de minimaregelingen. Dit zodat huishoudens die meer gebruik maken van minimaregelingen (lokaal en landelijk) per maand meer geld overhouden om vrij te besteden. Naast de verbetering van het bereik kijken wij ook naar een efficiëntere regeling voor het meedoen in de samenleving op het gebied van sport, vorming en cultuur. Specifiek voor chronisch zieken en gehandicapten verhogen wij de inkomensgrens voor de regelingen voor deze doelgroep, waaronder de collectieve ziektekostenverzekering. Dit doen wij omdat chronische zieken en gehandicapten vaak verborgen kosten hebben die verband houden met hun situatie. Met oudere inwoners gaan wij meer in gesprek, om in kaart te brengen of er behoefte is aan (extra) ondersteuning. Bijvoorbeeld op het gebied van financiën.

Stand van zaken

Ondanks de Coronacrisis hebben er verschillende activiteiten plaats gevonden. Er is een nieuw systeem gekomen voor de Gelre pas, de pas voor minimagezinnen om mee te doen met sport, cultuur en recreatie. We hopen dat inwoners hierdoor meer gebruik van hun pas maken. Daarnaast zijn de Stadinbonnen uitgereikt en zijn er twee armoedepplatforms gehouden. Daarnaast is per 1 januari 2020 de inkomensgrens voor de collectieve zorgverzekering pakket 3 verhoogd naar 140%, waardoor meer inwoners hier gebruik van kunnen maken.

6.3.8 Sneller signaleren van schulden

Jaar realisatie

2023

We gaan inwoners met (beginnende) schulden vroegtijdig en actief benaderen om samen met hen te kijken wat nodig is. Dit om te voorkomen dat schulden van inwoners verder oplopen.

Stand van zaken

1e VGR

2e VGR

Jaar
stukken

Volgens
plan

Volgens
plan

Volgens
plan

Begin 2020 liep de pilot Schuldenvrij af. Deze werkwijze, waardoor we meer huishoudens met schulden eerder in beeld krijgen, is in de organisatie geborgd. Daarnaast was 2020 het voorbereidingsjaar op de nieuwe wettelijke taak vroegsignalering schulden per 2021.

6.3.9 Verhogen financiële zelfredzaamheid van inwoners met schulden

Jaar realisatie

2023

Het is niet voor iedereen eenvoudig om uit te komen met het inkomen. Als je financiële vaardigheden mist, is de kans op financiële problemen groter. Wij werken daarom aan verbetering van financiële vaardigheden van inwoners. Daarnaast bereiden wij ons voor op het adviesrecht dat gemeenten krijgen bij de besluitvorming van de rechter voor het toekennen van een bewindvoerder. Waar mogelijk kan een minder zwaar alternatief dan bewindvoering, zoals budgetbeheer, de inwoner verder helpen.

Stand van zaken

1e VGR

2e VGR

Jaar
stukken

Volgens
plan

Volgens
plan

Volgens
plan

Door het bieden van budgetbeheer is in 2020 gestuurd op een verminderende instroom in bewindvoering voor inwoners voor wie budgetbeheer beter past. Budgetbeheer vraagt een grote motivatie en inzet van inwoners zelf waardoor meer nadruk ligt op het vergroten van financiële zelfredzaamheid. Dit heeft niet automatisch geleid tot een daling van het huidige aantal inwoners dat al onder bewind staat. Hiervoor is meer tijd nodig en dit vraagt om meer samenwerking met bewindvoerders en Rechtbank.

WAT HEEFT HET GEKOST?

Baten en lasten per programma

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Primitieve begroting	Na wijziging	Realisatie	Verschil
Baten	11.271	17.667	18.269	602
Lasten	55.883	66.371	64.305	2.066
Resultaat voor bestemming	-44.612	-48.704	-46.035	2.669
Mutaties reserves				
Baten	184	395	395	0
Lasten	150	236	236	0
Totaal mutaties reserves	34	159	159	0
Resultaat na bestemming	-44.578	-48.545	-45.876	2.669

Verschillenanalyse

6. Sociaal domein

6.1 Samenkracht en burgerparticipatie - Minderheden	35.000	V	I
De via de meicirculaire ontvangen rijksbijdrage voor de maatschappelijke begeleiding van inburgeringsplichtigen in 2020 is ingezet voor o.a. taalmaatjes en begeleiding via Vluchtelingenwerk. Dit bedrag is in 2020 niet geheel aangewend waardoor er een voordeel is.			
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie - Kinderopvang	35.000	V	I
Vanwege de coronacrisis hebben in 2020 minder inspecties plaatsgevonden.			
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie - Armoede preventie	26.000	V	I
Verwacht was dat een deel van de kosten voor de benodigde capaciteit ten behoeve van vroegsignalering schulden vanuit pilot schuldenvrij bekostigd zou worden uit de incidentele middelen die in 2020 beschikbaar zijn gesteld voor bestrijding van 'armoede en schulden'. Omdat het budget voor de pilot toereikend was is hierdoor een voordeel ontstaan.			
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie - toezicht en kwaliteit zorgaanbieders	35.000	V	I
Het bedrag dat is gereserveerd voor het verbeteren van de kwaliteit, toezicht en handhaving van zorgaanbieders is onbenut gebleven in 2020. Het toezicht is in 2020 wel verbeterd, met name ook door aanstelling van een contractmanager maar ook door verdere regionale samenwerking. Deze hebben echter niet tot kosten geleid op deze post. Daarmee is een voordeel ontstaan van € 35.000.			
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie - collectieve vervoersvoorzieningen	92.000	V	I
De kosten voor het collectief vervoer laten een voordeel zien van € 92.000. Door corona zijn er duidelijk minder vervoersbewegingen geweest.			
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie - kosten preventie	103.000	V	I
Voor 2020 zijn extra middelen geraamd voor met name praktijkondersteuning huisartsen (POH). De gewenste uitbreiding heeft nog niet volledig plaatsgevonden. Hierdoor is een voordeel ontstaan van € 103.000.			
6.2 Wijkteams - cliënten ondersteuning	46.000	V	I
Door een incidentele subsidieafrekening over 2019 is een voordeel ontstaan in 2020 omdat de subsidiënt een deel van de ontvangen subsidie terug heeft moeten betalen.			
6.2 Wijkteams - uitvoeringskosten sociaal domein	26.000	V	I
Er is een voordeel ontstaan bij de regionale middelen voor het transformatiefonds van € 26.000. De gemeente Arnhem beheert deze middelen en heeft de niet benutte gelden conform afspraak terugbetaald.			
6.2 Wijkteams - uitvoeringskosten sociaal domein	40.000	V	I
Op de uitvoeringskosten is een voordeel ontstaan van € 40.000. Dit komt met name doordat op dit taakveld € 120.000 is toegevoegd voor corona-effecten. Deze middelen zijn niet volledig uitgenut.			
Daarnaast heeft is op dit taakveld meer doorbelast aan loon- en inhuurkosten. Voor een analyse van deze doorbelasting wordt verwezen naar de analyse van loon- en inhuurkosten in deze jaarstukken.			
6.3 Inkomensregelingen - Gemeentelijke belastingen, kwijtscheldingen	30.000	V	I
De verwachte grote stijging van het aantal kwijtscheldingsverzoeken als gevolg van de coronacrisis is in 2020 uitgebleven. De reden daarvan is het pakket aan steunmaatregelen die de overheid heeft toegekend en als gevolg daarvan het uitblijven van extra faillissementen en werklozen. Bij het aanhouden van deze crisis wordt voor de komende jaren wel een stijging verwacht van het aantal bijstandsgerechtigden c.q. kwijtscheldingsverzoeken.			

6.3 Inkomensregelingen - Minimabeleid	125.000	V	I
Het budget voor minimabeleid is in 2020 incidenteel bijgeraamd vanwege een verwacht tekort. Vanwege corona zijn er echter juist minder uitgaven gedaan dan verwacht. Dit gold o.a. voor bijzondere bijstand en de Gelrepas. Inwoners konden bijvoorbeeld tijdelijk niet meedoen aan sport en cultuur activiteiten vanwege corona. Naast dit voordeel zijn de kosten voor de dienstverleningsovereenkomst tussen gemeente en RSD, voor het onderdeel kinderopvang/SMI (sociaal medici indicatie), in 2020 gestegen vanwege de toename van complexiteit van deze aanvragen. Per saldo is binnen de budgetten voor de uitvoering van het minimabeleid sprake van vermeld voordeel.			
6.3 Inkomensregelingen - Uitkeringslasten/-baten	324.000	V	I
Het voordelig saldo is ontstaan door lagere uitkeringslasten als gevolg van een lagere instroom en hogere uitstroom van het aantal uitkeringsgerechtigden dan aanvankelijk was geprognosticeerd bij de 2e voortgangsrapportage (VGR) 2020. In de raming van de 2e VGR 2020 is uitgegaan van een tekort op het BUIG-budget van 8,1%. Het werkelijke tekort is uitgekomen op 6,5%.			
6.3 Inkomensregelingen - Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandige ondernemers (Tozo)	719.000	V	I
De Tozo is verlengd en hierdoor is de bijdrage van het rijk, ten opzichte van het bedrag vermeld in de 2e voortgangsrapportage 2020, verhoogd. Omdat het een specifieke uitkering betreft die verantwoord en afgerekend moet worden met het rijk is rekening gehouden met hogere lasten voor hetzelfde bedrag (zie toelichting vermeld onder 'Lasten').			
6.3 Inkomensregelingen - Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandige ondernemers (Tozo)	-502.000	N	I
Verwezen wordt naar de toelichting vermeld onder 'Baten'. Een het deel van de specifieke uitkering die gemeenten ontvangen voor de uitvoeringskosten is nog niet besteed (€ 217.000). Deze is nodig voor de uitvoeringskosten in de komende jaren. Bij de resultaatbestemming zal een voorstel worden gedaan om deze middelen te storten in een bestemmingsreserve.			
6.3 Inkomensregelingen - Schuldhulpverlening	50.000	V	I
Het verwachte corona-effect op schuldhulpverlening, namelijk een stijging in de aanvragen en dus meer benodigde capaciteit hiervoor, heeft zich in 2020 nog niet voor gedaan.			
6.4 Begeleide Participatie - Sociale werkvoorziening	101.000	V	I
Het voordeel is ontstaan door: - een hoger uitgevallen voordeel van de definitieve afrekening i.v.m. de liquidatie Presikhaaf Bedrijven; - een lager uitgevallen bijdrage aan de 'Modulaire gemeenschappelijke regeling-Sociaal Domein Centraal Gelderland' voor de module WgSW (a.g.v. lagere uitgevallen CAO en een hogere uitstroom (natuurlijk verloop) van het aantal SW-mensen.			
6.5 Arbeidsparticipatie - Participatiebudget / Re-integratie	257.000	V	I
Als gevolg van de coronacrisis en de hierbij behorende beperkende RIVM maatregelen heeft volledige inzet van dit budget niet kunnen plaatsvinden.			
6.6 Maatwerkvoorzieningen Wmo - Eigen bijdragen	-100.000	N	I
Over 2020 zijn fors minder eigen bijdragen ontvangen. Dit komt door een wijziging in de eigen-bijdrage regeling (abonnementstarief). Ondanks een aanpassing van de raming blijken de inkomsten in werkelijkheid nog lager uit te vallen.			
6.6 Maatwerkvoorzieningen - Individuele vervoersvoorzieningen, woonvoorzieningen en rolstoelvoorzieningen	-175.000	N	I
Op de Wmo-maatwerkvoorziening is een nadeel ontstaan van € 175.000. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door meer en duurdere woonvoorzieningen (€ 134.000). Maar ook de kosten van scootmobielen laten een nadeel zien van afgerond € 41.000. De overige kosten, met name rolstoelen, laten geen grote afwijkingen zien.			

6.71 Maatwerkdienstverlening 18+, Wmo Hulp bij het Huishouden	-363.000	N	I
Voor hulp bij het huishouden, inclusief de PGB uitgaven, is een nadeel ontstaan van € 363.000. De aanzuigende werking door invoering van het abonnementstarief en de vergrijzing van de bevolking lijken de grootste oorzaken voor deze overschrijding.			
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+, Wmo Begeleiding	481.000	V	I
Op het onderdeel Wmo begeleiding, inclusief de PGB uitgaven, is een voordeel ontstaan van € 481.000. Deze wordt grotendeels veroorzaakt door een bijraming van € 280.000 in verband met te verwachten corona effecten. Uiteindelijk blijkt de zorgvraag lager te liggen dan verwacht. Corona heeft waarschijnlijk geleid tot lagere kosten in plaats van de verwachte stijging in 2020.			
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-, jeugdzorg	1.147.000	V	I
De werkelijke uitgaven met betrekking tot jeugdzorg laten een voordeel zien ten opzichte van de raming. Het voordeel bedraagt in 2020 € 1.147.000. In de raming is rekening gehouden met corona effecten in 2020 voor € 390.000. De corona gevolgen zijn in 2020 nog niet tot uiting te komen. Er lijkt sprake te zijn van een lagere zorgvraag in de tweede helft van 2020.			
6.82 Geëscaleerde zorg - crisiszorg	66.000	V	I
Voor de crisiszorg is rekening gehouden met € 40.000 aan corona effecten. Bij de jaarstukken blijkt dat er een voordeel is ontstaan van € 66.000. Het reguliere budget blijft achteraf ook zonder corona bijstelling voldoende te zijn geweest. In hoeverre corona heeft geleid tot een lagere vraag is vrijwel niet vast te stellen.			
6.82 Geëscaleerde zorg - jeugdreclassering	31.000	V	I
In 2020 zijn de kosten voor jeugdreclassering € 31.000 lager dan waarmee rekening is gehouden.			
6. Sociaal domein	40.000	V	I
Diverse kleine verschillen.			

Incidentele baten en lasten

Onderwerp	Omschrijving	Begroot	Werkelijk
Programma 6.Sociaal domein			
Baten			
Corona	Meer- of minder ontvangsten in verband met corona.	6.099	4.157
Lasten			
Corona	Meer- of minder uitgaven in verband met corona.	7.547	4.602
Totaal programma 6		-1.447	-445

Reserves en voorzieningen

Bestemmingsreserves					
Nummer	Naam	Beginstand	Toevoeging	Onttrekking	Eindstand
9046	Statushouders	101	0	0	101
In 2016 en 2017 zijn van het Rijk middelen ontvangen voor opvang en huisvesting van statushouders in de voormalige gemeente Rijnwaarden. De kosten volgen deels in de jaren erna. In 2019 en 2020 zijn extra (incidentele) gelden ontvangen ter voorbereiding op de nieuwe 'Wet inburgering' en voor de maatschappelijke begeleiding van inburgeringsplichtigen. Deze middelen worden ingezet voor dekking van de kosten i.v.m. voorbereiding en begeleiding in de jaren 2020 en verder in afwachting van de nieuwe wet met bijbehorende regelgeving/financiering. Toevoeging Onttrekking					
Totaal bestemmingsreserves		101	0	0	101

7.VOLKSGEZONDHEID EN DUURZAAMHEID

Omschrijving

Dit programma gaat over de beleidsvelden volksgezondheid, milieu en duurzaamheid. Volksgezondheid richt zich op een gezonde leefomgeving en leefstijl. Duurzaamheid en milieu richten zich op energietransitie, CO₂ reductie, water (riolering), geluid, lucht, bodem en grond- en afvalstoffen. Ook gaat dit programma over de toezichthoudende en handhavende taken binnen deze beleidsvelden.

Wat willen we bereiken?

Behouden en bevorderen van een duurzame en gezonde leefomgeving voor nu en de volgende generaties.

WAT WILDEN WE BEREIKEN?

7.1 Gezondheidszorg

We willen dat iedereen in onze gemeente gezond kan leven en opgroeien. Het accent ligt daarbij op jeugd en ouderen.

7.2 Duurzaamheid (energietransitie en CO₂ reductie)

In 2025 is minimaal 49% van de benodigde energie voor onze hele gemeente duurzaam opgewekt. In 2040 is dit (bijna) 100%. In 2025 is de eigen organisatie energie- en CO₂-neutraal.

Beleidsindicatoren (verplicht)

Naam	Jaar meting	Gelderland	Zevenaar	Begroting 2020	Werkelijk 2020	Vershil
Hernieuwbare elektriciteit (%)	2018	9,30	3,80			
Toelichting	Hernieuwbare elektriciteit is elektriciteit die is opgewekt uit wind, waterkracht, zon of biomassa. Bij de verdere uitwerking van de energie- en warmtetransitie proberen wij rekening te houden met deze beleidsindicator.					

7.3 Duurzaam inzamelen en verwerken afval

In 2020 voldoen wij aan de doelstelling uit het programma Van Afval Naar Grondstof (VANG) van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW) en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG). Die doelstelling is maximaal 100 kg restafval per inwoner per jaar in 2020.

Beleidsindicatoren (verplicht)

Naam	Jaar meting	Gelderland	Zevenaar	Begroting 2020	Werkelijk 2020	Vershil
Omvang huishoudelijke restafval (kg/inwoner)	2019	111,00	101,00	100,00	100,00	0
Toelichting	De hoeveelheid afval is vanwege Corona in 2020 toegenomen, waarschijnlijk omdat mensen meer thuis waren. De gescheiden inzameling aan huis van PMD (14%) en GFT (13%) en van glas in de glascontainers (31%) is fors gestegen. Alleen bij papier (4%) was een kleine daling te zien, maar die daling is mede veroorzaakt omdat de inzameling vanwege de eerste lockdown ruim een maand heeft stilgelegen. Ondanks de toegenomen hoeveelheid afval is de hoeveelheid restafval ook in absolute zin nog iets gedaald van 101 naar 100 kg per inwoner.					

7.4 Afvalwater en waterhuishouding

Wij willen de duurzaamheid in de buitenruimte bevorderen. Daarnaast hebben wij de wettelijke zorgplicht om het stedelijk afvalwater in te zamelen en te transporteren, de afvoer van het regenwater in de openbare ruimte en de grondwaterstand. Deze gemeentelijke taken zijn vastgelegd in het Watertakenplan De Liemers (WTP) 2017-2021.

7.5 Milieu

Wij willen een duurzame en gezonde omgeving om in te leven. Samen met de Omgevingsdienst Regio Arnhem zetten we ons daarom in voor een doelmatige uitvoering en handhaving van milieuwetgeving.

WAT HEBBEN WE GEDAAN?

7.1 Gezondheidszorg

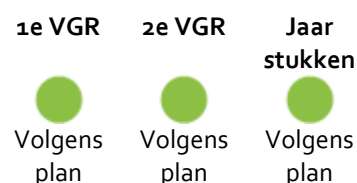
7.1.3 Reguliere taken

Jaar realisatie 2022

Voor de periode 2017-2020 hebben de gemeenten in Gelderland-Midden een regiovisie publieke gezondheid vastgesteld. Het accent ligt daarbij op jeugd en ouderen met de nadruk op veerkracht, eigen regie en het welbevinden van de inwoners.

De publieke gezondheid is direct verbonden met ontwikkelingen in bijvoorbeeld het sociaal domein en de Omgevingswet. Verschillende beleidsterreinen oefenen invloed uit op het stimuleren van een gezonde leefomgeving en leefstijl. Zo is het bevorderen van een gezonde leefstijl van inwoners één van de ontwikkellijnen in het beleidsplan Jeugd en Wmo. Dit beleidsplan werken wij verder uit in een uitvoeringsagenda voor de komende jaren.

Stand van zaken

De activiteiten gericht op jeugdgezondheid en ouderen zijn uitgevoerd conform het implementatieplan sociaal domein en de uitvoeringsagenda Jeugd en Wmo 2020, evenals de jaarplanning van de VGGM/GGD. Door het coronavirus zijn de activiteiten van de VGGM/GGD en specifiek de jeugdgezondheidszorg in 2020 aangepast, conform de richtlijnen van de RIVM.

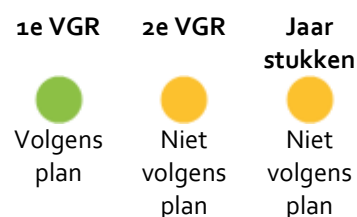
Onze gemeente neemt deel aan de regionale pilot 'Nu Niet Zwanger', waarbij professionals (bijvoorbeeld een huisarts) met kwetsbare inwoners in gesprek gaan over hun kinderwens. Hierbij is in geen enkel geval sprake van dwang of drang, de keuze blijft bij de persoon die een kinderwens heeft. In 2021 evalueren we of we door gaan met het project. Wij houden u op de hoogte van de resultaten.

7.1.4 Uitvoeren programma Korte Voorzieningketens vervolg

Jaar realisatie 2022

Het POP3 project Korte Ketens in het Liemers Landschap 1 heeft een vervolg gekregen. Ook dit nieuwe project Korte Ketens in het Liemers Landschap 2 willen we faciliteren. Hiermee bevorderen we voedselbewustwording en gezond eetgedrag onder onze inwoners. Korte voedselketens zijn duurzaam door vermindering van transport.

Stand van zaken

Mede als gevolg van de coronacrisis hebben wij een wijzigingsverzoek bij de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland ingediend om het project te verlengen. Dit verzoek is gehonoreerd. Het project is verlengd tot 31 juli 2021.

Voorstel raad

Wij stellen u voor het project Korte Ketens in het Liemers Landschap 2 te verlengen tot de zomer van het jaar 2022. Deze verlenging hangt niet alleen samen met de coronacrisis, maar vloeit ook voort uit de ervaring dat de afwikkeling van de subsidie geruime tijd in beslag neemt.

7.2 Duurzaamheid (energietransitie en CO₂ reductie)

7.2.1 Invoeren van circulaire economie in Zevenaar

Jaar realisatie

2023

Voor het slagen van de energietransitie is een ander economisch model nodig: de Circulaire Economie. Hiermee optimaliseren we hergebruik én minimaliseren we waardevernietiging. Het Rijk heeft hier het Rijksbrede programma Circulaire Economie 'Nederland circulair in 2050' voor opgesteld. Wij vertalen dit concreet naar een:

- andere wijze van ontwerpen (planvorming, openbare ruimte e.d.)
- andere wijze van opdrachtverlening (aanpassen inkoop- en aanbestedingsbeleid e.d.)
- andere financiële afwegingen (zoals Total Cost of Ownership, het 'ontschotten' van potjes e.d.)
- een andere werkwijze van afval naar grondstof (in samenwerking met bedrijven, waterschap en gemeenten).

Stand van zaken

1e VGR

2e VGR

Jaar
stukken

Volgens
plan

Volgens
plan

Volgens
plan

Eigen organisatie

Wij geven uitvoering aan een circulaire aanbesteding openbare verlichting. De kennis en ervaring die we tijdens deze aanbesteding opdoen, vertalen we en nemen we op in de duurzaamheidsparagraaf van het inkoop- en aanbestedingsbeleid.

Regionaal

Samen met de gemeenten Arnhem en Nijmegen en provincie Gelderland maken wij deel uit van de regionale kopgroep duurzaamheid en circulariteit in de grond-, weg- en waterbouw (GWW) Regio Arnhem Nijmegen. Het doel van deze kopgroep is uitvoering geven aan de opdracht vanuit het PFO Duurzaamheid, het opstellen van een regionaal kennisplatform (waar onder een regiotraining), regionaal circulair inkopen (bijvoorbeeld rioolbuizen, asfalt en/of straatstenen) en het opzetten van een regionale materialenbank voor hergebruik van vrijgekomen regionale producten en materialen.

7.2.2 Energie neutraal maken eigen organisatie

Jaar realisatie

2025

Wij streven in 2025 naar een energieneutrale eigen organisatie. Hiervoor voeren we projecten uit op het gebied van gebouwen en vastgoed, bedrijfsvoering en mobiliteit.

In één van de projecten voeren we een onderzoek uit naar de manier waarop we ons eigen wagenpark verduurzamen.

Stand van zaken

1e VGR

2e VGR

Jaar
stukken

Volgens
plan

Volgens
plan

Niet
volgens
plan

Eind 2019 is de monitoringstool de CO₂-Prestatieladder ingevoerd waarmee we de CO₂ reductie en energieprestaties van de eigen organisatie kunnen meten. Op basis van de CO₂ prestatieladder is een uitvoeringsprogramma opgesteld. Voor het ondersteunen van de uitvoering en voor de monitoring om bij te kunnen sturen zijn extra middelen nodig. In de Kadernota 2022 dienen wij hiervoor een voorstel in. Voor het jaar 2021 is geen monitoring mogelijk.

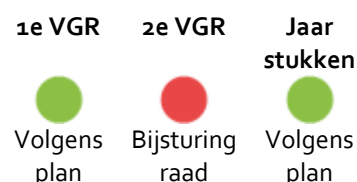
Voorstel raad

Wij nemen een voorstel in de Kadernota 2022 op.

7.2.4 Onderzoeken mogelijkheden deelname campagne fairtrade gemeente	Jaar realisatie	2023
--	-----------------	------

'Fairtrade gemeente' is een predicaat dat vanuit 3 samenwerkende fairtrade organisaties kan worden toegekend als een gemeente op 6 criteria inzet toont voor fairtrade. Het gaat dan om gemeente in de zin van 'lokale gemeenschap', niet enkel 'gemeentelijke overheid'. Wij onderzoeken of er in de lokale samenleving animo is voor een werkgroep die fairtrade (en het behalen van het predicaat) wil oppakken. Fairtrade nemen wij op in ons gemeentelijke inkoopbeleid, mogelijk onder het bredere vaandel van 'maatschappelijk verantwoord ondernemen'. Het facet fairtrade brengen wij periodiek onder de aandacht van inkoopende budgethouders en betrokken in de periodieke peiling rond het inkoopbeleid.

Stand van zaken

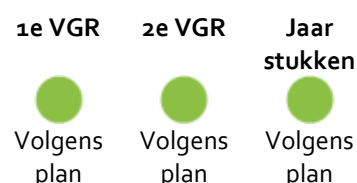

Bij het vaststellen van de 2e VGR 2020 is ook ingestemd met 'on-hold' zetten van het traject. De consequentie hiervan is dat de doelstelling 5.3.4 'Onderzoeken mogelijkheden deelname campagne fairtrade gemeente, jaar realisatie 2021' uit het Collegeprogramma 2018-2022 niet meer mogelijk is.

7.2.5 Op weg naar aardgasvrij Zevenaar	Jaar realisatie	2040
--	-----------------	------

In 2019 is duidelijk hoe we onze gemeente aardgasvrij maken (warmtevisie en uitvoeringsprogramma). In twee wijken gaan we als 'proeftuin' aan de slag. Deze ervaringen en de regionale ontwikkelingen zoals de 'Wijk van de Toekomst' (Gelders Energieakkoord) gebruiken en volgen we. Bijvoorbeeld voor het opstellen van de warmtevisie en het uitvoeringsplan. In 2040 is Zevenaar van het aardgas af. Het uitfasen van aardgas is naast een technisch vraagstuk ook een sociaal en financieel vraagstuk dat de nodige inzet vergt.

Stand van zaken

Aardgasvrij Zevenaar

De oorspronkelijke planning om het proces in de wijken en dorpen van Zevenaar te starten om aardgas vrij te worden is bij de afwegingen omtrent de Kadernota 2020-2023 gewijzigd. Het jaar van realisatie blijft 2040 alleen de snelheid van uitvoering is aangepast. Angerlo als Wijk van de Toekomst wordt afgerond. De keuze om te temporiseren in het kader van de bezuinigingsopgave heeft consequenties op het behalen van de tussen doelen (20% duurzame opwek in 2020). Het einddoel (100% in 2040) blijft het uitgangspunt. Wijk van de Toekomst Angerlo loopt volgens planning. De Regiegroep Angerlo heeft in januari 2021 het concept Transitieplan Angerlo opgeleverd en voor de zomer 2021 zal het definitieve plan ter besluitvorming aan geboden worden.

Warmtenet stad Zevenaar

In 2020 is samen met de woningbouwcorporatie en de provincie het plan van aanpak (fase 3A) opgesteld om tot een intentieovereenkomst te komen (fase 3B). Wij verwachten de intentieovereenkomst eind 2021. U wordt hier separaat over geïnformeerd.

7.2.6 Uitvoeren 'Gelders Energieakkoord in uitvoering' (2018-2023)	Jaar realisatie	2023
Wij zetten extra in op het uitvoeren van het Gelders Energieakkoord (zoals de discussietafels Inkoop, Wijk van de Toekomst en Samenwerking). Voor deze extra inzet is extra capaciteit (externe ondersteuning) nodig.		

Stand van zaken

1e VGR	2e VGR	Jaar stukken
		
Volgens plan	Volgens plan	Volgens plan

Er zijn met betrekking tot deze activiteit geen bijzondere ontwikkelingen te melden.

7.2.7 Uitvoeren van de Routekaart ...op weg naar een energie neutraal Zevenaar (2016-2020)	Jaar realisatie	2040
--	-----------------	------

De Routekaart is een uitvoeringsagenda met verschillende projecten die bijdragen aan de CO₂-reductie en om energieneutraal te worden. Wij streven er naar om al in 2040 energieneutraal te zijn. Dit doen we onder andere door het professionaliseren van het Liemers Energieloket om nog beter de inwoner te bereiken, maar ook door een duurzaamheidsfonds waar initiatieven van derden gebruik van kunnen maken.

Stand van zaken

1e VGR	2e VGR	Jaar stukken
		
Volgens plan	Volgens plan	Volgens plan

Algemeen

De keuze om te temporiseren in het kader van de bezuinigingsopgave heeft consequenties op het behalen van de tussendoelen (20% duurzame opwek in 2020). Het einddoel (100% in 2040) blijft het uitgangspunt.

Regeling Reductie Energie

De Regeling Reductie Energie is in uitvoering. Deze regeling is een specifieke uitkering van RVO om huiseigenaren te helpen met energiebesparing in hun woning. De regeling bevat acties als informatieavonden, -flyers en -brochures, een grootschalige inkoopactie voor energiemaatregelen (isolatie en zonnepanelen). Huiseigenaren hebben een voucher ontvangen waarmee zij bij de lokale bouwmarkt energiebesparende producten kunnen kopen.

7.2.8 Uitvoeren van het uitvoeringsprogramma Routekaart energietransitie Regio Arnhem Nijmegen (2018-2023)	Jaar realisatie	2023
--	-----------------	------

Ook de Regio Arnhem Nijmegen staat voor een opgave (in 2050 energieneutraal). Dit is een opgave voor alle vier de bestaande Portefeuillehoudersoverleggen (Duurzaamheid, Mobiliteit, Wonen en Economie). De coördinatie is vanuit het portefeuillehoudersoverleg Duurzaamheid en wordt voorbereid via de regionale Icoongroep Slimme Duurzaamheid. Voor het halen van de opgave is het uitvoeringsprogramma opgesteld waarbij de focus van de regionale samenwerking ligt bij:

- Regionale Energiestrategie (RES)
- Energietransitie gebouwde omgeving
- Duurzame bedrijventerreinen
- Duurzaam en circulair inkopen en aanbesteden

Stand van zaken

1e VGR	2e VGR	Jaar stukken
		
Volgens plan	Volgens plan	Volgens plan

Onderdeel van de Routekaart is de Regionale Energie Strategie (RES). Door landelijke ontwikkelingen in het kader van de RES is het portefeuillehouder overleg duurzaamheid (PFO-D) van de regio Arnhem Nijmegen verantwoordelijk om te komen tot een regio-bod.

In januari 2020 is de Startnotitie RES regio Arnhem Nijmegen door de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten vastgesteld. Rond de zomerperiode 2020 is het concept bod aan de raden voorgelegd (wensen- en bedenkingen) en in september 2020 hebben alle colleges ingestemd met het concept bod. Dit concept bod is voor analyse toegestuurd naar het Nationaal Programma RES. De besluitvorming eind bod RES 1.0 is voorzien voor 1 juli 2021.

Een ander onderdeel van de Routekaart is het verduurzamen van bedrijventerreinen. Resultaat van dit traject is een handreiking voor gemeente 'integrale aanpak verduurzaming bedrijventerreinen'.

Vanuit het onderdeel Circulaire Economie is het project duurzaamheid en circulariteit in de grond-, weg- en waterbouw (GWW) Regio Arnhem Nijmegen ontstaan waar wij ook aan meedoen. (zie ook 7.2.1).

7.3 Duurzaam inzamelen en verwerken afval

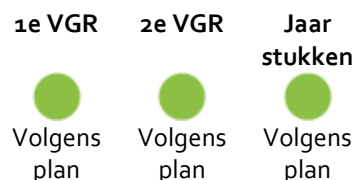
7.3.1 Verminderen restafval per inwoner (max. 100 kg)

Jaar realisatie 2020

Om deze doelstelling te realiseren willen wij de hoeveelheid gescheiden ingezameld GFT- en groenafval verhogen. Om dat te bereiken voeren wij een aparte GFT-container in die wij de inwoners gratis aanbieden. Ook kunnen inwoners groenafval op het aanbiedstation gratis aanbieden. Het aanbieden van restafval gaan wij ontmoedigen door dit minder vaak op te halen.

De aanvullende lasten dekken wij binnen de afvalbegroting en verrekenen we via de afvalstoffenheffing.

Stand van zaken

De hoeveelheid afval is vanwege Corona in 2020 toegenomen, waarschijnlijk omdat mensen meer thuis waren. De gescheiden inzameling aan huis van PMD (14%) en GFT (13%) en van glas in de glascontainers (31%) is fors gestegen. Alleen bij papier (4%) was een kleine daling te zien, maar die daling is mede veroorzaakt omdat de inzameling vanwege de eerste lockdown ruim een maand heeft stilgelegen. Ondanks de toegenomen hoeveelheid afval is de hoeveelheid restafval ook in absolute zin nog iets gedaald van 101 naar 100 kg per inwoner. Daarmee is de doelstelling voor 2020 gehaald.

7.4 Afvalwater en waterhuishouding

7.4.1 Uitvoeren duurzaamheidsmaatregelen Watertakenplan

Jaar realisatie 2021

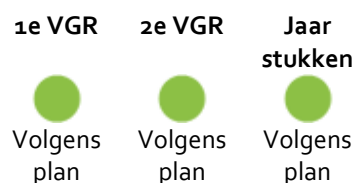
Zoals in het Watertakenplan de Liemers 2017-2021 is opgenomen, focussen we serieus op duurzaamheid en klimaatverandering. Bij het ontwerpen en inrichten van zowel (afval)waterketen, watersysteem als openbare ruimte wordt hiermee rekening gehouden. Hierbij zoeken wij nadrukkelijk naar een integrale benadering bij grootonderhoud, reconstructie en nieuwbouw.

De volgende uitgangspunten hanteren wij bij alle plannen met betrekking tot afvalwaterketen, watersysteem en openbare ruimte:

1. Klimaatbestendig inrichten betreffende water, hitte en droogte;
2. Vasthouden, bergen en afvoeren;
3. Beperken wateroverlast in stedelijk gebied;
4. Scheiden bij de bron van hemelwater en vuilwater;
5. Vuilwater wordt via de riolering afgevoerd naar de zuivering;
6. Hemelwater voert bij voorkeur zichtbaar bovengronds af naar oppervlaktewater of bodem;
7. Anticiperen op klimaatverandering door rekening te houden met de verwachte effecten bij het ontwerp en inrichting van (afval)waterketen, watersysteem en openbare ruimte;
8. Milieutechnisch functioneren en oppervlaktewaterkwaliteit mag niet verslechteren ten opzichte van de huidige situatie;
9. Particulieren stimuleren voor meer groen in de tuin, voor hitte en water. Bewoners moeten zich zo veel mogelijk zelf verantwoordelijk voelen voor het verwerken van hemelwater op eigen terrein.

Wij gaan samen met andere Liemerse gemeenten en het waterschap dit jaar starten met het project 'Klimaatadaptatie De Liemers', zoals recent vanuit het Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie is voorgeschreven. Hiervoor voeren we een stresstest uit om knelpunten en risico's op onder andere wateroverlast in kaart te brengen.

Stand van zaken

De Stresstest (in het kader van DPRA) hebben wij afgerond. De volgende fase betreft het voeren van risicodialogen en strategievorming, waarbij verbinding, integratie en gedeeld eigenaarschap centraal staan. Wij bespreken risico's, kansen, globale strategie en oplossingsrichtingen met de stakeholders en inwoners.

WAT HEEFT HET GEKOST?

Baten en lasten per programma

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Primitieve begroting	Na wijziging	Realisatie	Verschil
Baten	8.920	9.536	9.382	-154
Lasten	10.467	11.139	10.786	353
Resultaat voor bestemming	-1.547	-1.602	-1.403	199
Mutaties reserves				
Baten	177	374	93	-282
Lasten	52	319	7	312
Totaal mutaties reserves	125	55	86	31
Resultaat na bestemming	-1.423	-1.547	-1.317	230

Verschillenanalyse

7. Volksgezondheid en milieu

7.1 Volksgezondheid - Jeugdgezondheidszorg

96.000 V I

Als gevolg van de coronacrisis is het aantal activiteiten voor JOGG-project (jongeren op gezond gewicht) beperkt. Daarnaast is de bijdrage aan de VGGM lager voor het lokaal maatwerk, o.a. door lagere huisvestingslasten, kosten in verband met 'vindplaatsgericht werken' en ontvangen bedragen n.a.v. de afrekening subsidie over 2019. In 2020 zijn ook nog geen kosten gemaakt voor het project 'kansrijke start' (start in 2021) en zijn de kosten voor de pilot 'Nu niet zwanger' lager dan verwacht.

7.3. Afval - Afvalinzameling

-188.000 N I

Naar aanleiding van de jaarstukken 2020 van de RDL heeft er een financiële afrekening over 2020 plaatsgevonden. Dit levert een nadeel op in de jaarrekening van de gemeente Zevenaar voor € 138.000.

Tevens zijn er meer interne kosten doorbelast voor straatreiniging en belastingen. Dit heeft een negatief effect op afval van € 20.000. Ook is er een dotatie gedaan aan de voorziening oninbare debiteuren voor € 30.000.

Alle effecten opgeteld resulteert dit in een nadeel van € 188.000 aan lasten.

Dit komt ten laste van het jaarrekeningsaldo aangezien er geen reserve afval meer resteert.

7.3 Afval - Afvalinzameling	64.000	V	I
We hebben meer inzamelvergoedingen ontvangen dan van te voren verwacht. De oorzaak hiervan ligt in een gestegen papierprijs. Op PMD hebben we nog een extra vergoeding ontvangen over voorgaand jaar. Dit levert samen een voordeel op van € 64.000.			
7.4. Milieubeheer - uitvoering en toezicht	30.000	V	I
Een reeds als dubieus afgeboekte debiteur is alsnog tot betalen over gegaan. Samen met nog wat kleine verschillen resulteert dit in een voordeel van € 30.000.			
7.4 Milieubeheer - Warmte en energietransitie	192.000	V	I
De uitgaven voor warmte- en energietransitie, inclusief Wijk van de Toekomst, laten een voordeel zien ten opzichte van de begroting van € 192.000. Omdat deze kosten volledig worden gedekt uit reserve en aanvullende subsidie heeft dit geen invloed op het jaarrekening resultaat.			
7.5 Begraafplaatsen en crematoria - begraafrechten	-30.000	N	I
Er is per saldo een nadeel van € 30.000 gerealiseerd op de begraafplaatsen. De grootste reden is een lagere opbrengst aan begraafrechten.			
0.10 Mutatie reserves - warmte- en energietransitie	-281.000	N	I
Omdat er voor warmte- en energietransitie, inclusief Wijk van de Toekomst, minder is uitgegeven, wordt er ook minder onttrokken aan de daarvoor beschikbare reserve. Per saldo levert dit een nadeel op van afgerond € 281.000.			
0.10 Mutatie reserves - afval	312.000	V	I
In de begroting is rekening gehouden met een toevoeging aan de reserve afval. Door de resultaten op het taakveld afval heeft deze mutatie niet plaatsgevonden. Dit resulteert in een voordeel van afgerond € 312.000			
7. Volksgezondheid en milieu	35.000	V	I
Overige kleine verschillen.			

Incidentele baten en lasten

Onderwerp	Omschrijving	Begroot	Werkelijk
Programma 7. Volksgezondheid en duurzaamheid			
Lasten			
Corona	Meer- of minder uitgaven in verband met corona.	35	35
Totaal programma 7		-35	-35

Reserves en voorzieningen

Bestemmingsreserves					
Nummer	Naam	Beginstand	Toevoeging	Onttrekking	Eindstand
9017	Afval	0	0	0	0
Egalisatiereserve bedoeld om schommelingen in de uitgaven/inkomsten van afvalverwijdering te egaliseren en zo wisselende tarieven te voorkomen.					
Toevoeging					
Onttrekking					

Nummer	Naam	Beginstand	Toevoeging	Onttrekking	Eindstand
9018	Riolering	480	7	0	487

De egalisatiereserve is bedoeld om schommelingen in de jaarlijkse exploitatiekosten van riolering te egaliseren en zo wisselende tarieven te voorkomen.

Toevoeging In 2020 is op de jaarlijkse exploitatiekosten riolering € 6.737 minder uitgegeven dan begroot. Conform het doel van deze reserve is dit bedrag in de egalisatiereserve riolering gestort.

Onttrekking

Totaal bestemmingsreserves	480	7	0	487
-----------------------------------	------------	----------	----------	------------

Voorzieningen

Nummer	Naam	Beginstand	Toevoeging	Onttrekking	Eindstand
8009	Begraafplaatsen	58	9	0	67

Deze voorziening is gevormd in de voormalige gemeente Zevenaar. De voorziening is voor het egaliseren van meerjarige periodieke onderhoudskosten. Het onderhoud aan de begraafplaatsen is opgenomen in een meerjarenonderhoudsplan.

Toevoeging Op basis van het meerjarenonderhoudsplan doteren wij jaarlijks aan deze voorziening.

Onttrekking In 2020 is er geen geld uit de voorziening gebruikt voor groot onderhoud aan begraafplaatsen.

8010	Riolering	3.557	728	640	3.645
------	-----------	-------	-----	-----	-------

Voorziening voor toekomstige vervangingen van riolering.

Toevoeging Het gedeelte in het tarief rioolheffing dat bestemd is voor de vervangingsinvesteringen aan het rioolstelsel wordt jaarlijks gedoteerd aan de voorziening vervangingsinvesteringen riolering.

Onttrekking De voorziening wordt uitsluitend ingezet voor vervangingsinvesteringen op basis van het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP).

Totaal voorzieningen	3.615	737	640	3.712
-----------------------------	--------------	------------	------------	--------------

8. VOLKSHUISVESTING, RUIMTELIJKE ORDENING EN STEDELIJKE VERNIEUWING

Omschrijving

Dit programma gaat over de beleidsvelden ruimtelijke ordening, grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen) en wonen.

Wat willen we bereiken?

Wij willen een gemeente zijn waar het aantrekkelijk wonen, werken en leven is.

Beleidskaders

- [Structuurvisie Zevenaar 2012-2030](#)
- [Omgevingsvisie Gelders Eiland 2030](#)
- [Woonvisie Zevenaar](#)
- [Woonvisie Gelders Eiland \(2018\)](#)
- [Nota Vastgoedbeleid](#)

WAT WILDEN WE BEREIKEN?

8.1 Ruimtelijke Ordening

Wij streven naar een goede balans tussen de ontwikkeling van de stad Zevenaar met een bovenlokaal en regionaal voorzieningenniveau en leefbare kernen met een eigen lokaal voorzieningenaanbod. We maken gewenste (ruimtelijke) ontwikkelingen mogelijk en bevorderen de ruimtelijke kwaliteit en een veilige en gezonde fysieke leefomgeving. Hierbij respecteren wij het landschap en de daarin aanwezige natuur- en cultuurhistorische waarden.

8.2 Stedelijke vernieuwing

Via stedelijke vernieuwing zetten we in op de vitaliteit in dorpen en wijken. We nemen fysieke maatregelen die nodig zijn om wijken en dorpen toekomstbestendig te maken.

8.3 Wonen en bouwen

Wij hebben een toekomstbestendige woningvoorraad. Voor iedereen is er een geschikte woning en onze inwoners wonen prettig.

Beleidsindicatoren (verplicht)

Naam	Jaar meting	Gelderland	Zevenaar	Begroting 2020	Werkelijk 2020	Vershil
Demografische druk (%) Toelichting	2020	73,60	79,90	79,30	79,90	0,6
Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden (€) Toelichting	2020	700,00	693,00	693,00	693,00	0
Deze indicator betreft het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een éénpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten (OZB + afvalstoffenheffing + rioolheffing). Het is een zo'n goed mogelijke inschatting op een bepaald moment. Hierdoor kan de uitkomst licht afwijken van andere publicaties.						
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden (€) Toelichting	2020	773,00	802,00	802,00	802,00	0
Deze indicator betreft het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een meerpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten (OZB + afvalstoffenheffing + rioolheffing). Het is een zo'n goed mogelijke inschatting op een bepaald moment. Hierdoor kan de uitkomst licht afwijken van andere publicaties.						

Naam	Jaar meting	Gelderland	Zevenaar	Begroting 2020	Werkelijk 2020	Verschil
Gemiddelde WOZ-waarde (per € 1.000)	2020	270,00	212,00	212,00	212,00	0
Toelichting	Deze beleidsindicator is een zo goed mogelijke inschatting op een bepaald moment. De waarde kan daardoor licht afwijken van andere publicaties. De ontwikkeling van de woningmarkt gaat conform landelijke verwachtingen matigen en wordt als volgt geschat: 2020 --> 2021 +2% 2021 --> 2022 +2% 2022 --> 2023 +2% 2023 --> 2024 +2%					
Nieuw gebouwde woningen (aantal per 1.000 woningen)	2019	9,80	8,70	10,00		
Toelichting	De woningmarkt is aangetrokken. De regio heeft te maken met een autonome groeiopgave, een bestaand woningtekort en kent hoge binnenkomende migratie vanuit binnen- en buitenland door haar positie als aantrekkelijke regio met hoogwaardige kennisinstellingen. De groeivraag blijft (ook) hoog in Zevenaar en de productie neemt verder toe in Zevenaar. In 2018 zijn 112 nieuwbouwwoningen opgeleverd, in 2019 zijn er 195 nieuwbouwwoningen opgeleverd en in 2020 ruim 260 nieuwbouwwoningen. Om te kunnen voldoen aan de vraag is een verdere groei in woningbouw productie wenselijk dan wel noodzakelijk. Wij zien ruimte voor de toevoeging van 150 tot 200 woningen per jaar de komende jaren (in ieder geval tot 2030). Wij zetten daarom in op realisatie en versnelling van de opgave de komende jaren en bieden daarbij ruimte voor een jaarlijkse toevoeging van 150 tot 200 woningen.					

8.4 Handhaving

Beschermen van de kwaliteit van de (leef-)omgeving door toezicht en handhaving.

WAT HEBBEN WE GEDAAN?

8.1 Ruimtelijke Ordening

8.1.1 Invoeren Omgevingswet

Jaar realisatie

2023

Dit betreft een transitieopgave die sinds 2017 is ingezet en doorloopt tot 2021 (invoering Omgevingswet) en de jaren daarna. De Omgevingswet raakt een groot deel van de organisatie. Uitgangspunt is dat we op 1 januari 2021 voldoen aan de eisen die de VNG stelt aan de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Wij stellen hiervoor een route vast. Wij passen ons instrumentarium aan de nieuwe wettelijke vereisten aan. Hierbij is digitalisering van gegevens en het eenvoudig kunnen benaderen van die gegevens een belangrijk onderdeel. Ook het vaststellen van een omgevingsvisie en toewerken naar 1 omgevingsplan voor het grondgebied van de gemeente. Wij zetten in op participatie van inwoners, ondernemers en instanties. Intern kijken wij naar de gevolgen voor de organisatie op het gebied van functies, cultuur, competenties en integraliteit. Vraag die daarbij centraal staat is: "Hoe kunnen we samen met onze inwoners plannen zo goed mogelijk realiseren en welke vorm van dienstverlening en participatie vanuit de gemeente hoort daarbij?"

Stand van zaken

1e VGR

2e VGR

Jaar
stukken

Volgens
plan

Volgens
plan

Volgens
plan

Volgens plan, vanuit de opgave die er ligt om de organisatie voor te bereiden op de invoering van de Omgevingswet. Met het uitstellen van de invoering van de Omgevingswet van 2021 naar 2022, is de planning wel aangepast. In 2020 hebben de werkgroepen verder gewerkt binnen de verschillende sporen van de Omgevingswet. Zo zijn we aangesloten op het landelijk digitale stelsel, is een communicatieplan opgesteld, zijn de werkprocessen aangepast op de nieuwe manier van werken, de 'omgevingstafel' voorafgaand aan aanvragen is vormgegeven en beleid is geactualiseerd. In 2020 hebben we meer gebruik gemaakt van externe expertise om de organisatie hierbij te ondersteunen.

8.2 Stedelijke vernieuwing

8.2.1 Herinrichten BAT-terrein

Jaar realisatie

2020

In 2018 zijn wij gestart met de herinrichting van het BAT-terrein. Het betreft een herstructurering van een bedrijventerrein. Dit biedt een kans om woningbouw te realiseren op een strategische plek bij de binnenstad, het treinstation en aan het landgoed. Met de huidige invulling is het gebied niet toegankelijk en vormt het een barrière in de stad. Door de herontwikkeling wordt het gebied toegankelijk en zo komt er onder meer een verbinding tussen het centrum en het landgoed en de groene wig. Met de eigenaar stemmen wij de stedenbouwkundige opzet van de woonblokken en de openbare ruimte af. Uitgangspunt daarbij is dat het industriële karakter zoveel mogelijk behouden blijft.

Wij hebben begin 2018 het voorterrein aangekocht, een deel van de gronden achter Huis Rijck en rondom de Turmac Cultuurfabriek. Hiermee kunnen wij versneld uitvoering geven aan de inrichting van het voorterrein voor TCF en gemeentehuis. De herinrichting van het voorterrein betekent een kwaliteitsslag voor onze gemeentelijke panden en een upgrade van de Kerkstraat. Het terrein achter Huis Rijck wordt deels ingezet voor de verkoop van Huis Rijck. Het overige deel vullen wij in met (fiets)parkeren en andere voorzieningen ten behoeve van TCF en gemeentehuis. Voor de herinrichting van deze gronden moeten wij bovengronds en ondergronds maatregelen treffen.

Stand van zaken

1e VGR

2e VGR

Jaar
stukken

Volgens
plan

Volgens
plan

Volgens
plan

In 2020 heeft u een krediet beschikbaar gesteld voor de reconstructie van het voorterrein en aanpassing van de Kerkstraat. De uitvoering van de herinrichting kan niet eerder dan 2e helft 2021 in verband met de bouwwerkzaamheden die aan de noordzijde van de cultuurfabriek plaatsvinden. Tijdig vóór de opening van de Turmac cultuurfabriek is het voorterrein met tijdelijke maatregelen opgeknapt.

8.3 Wonen en bouwen

8.3.1 Herontwikkelen Vestersbos Zevenaar

Jaar realisatie

2024

Herontwikkelen van de locatie van de voormalige schoolgebouwen van het Liemers College aan het Vestersbos in Zevenaar.

Stand van zaken

1e VGR

2e VGR

Jaar
stukken

Niet
volgens
plan

Volgens
plan

Volgens
plan

De opgave was herontwikkeling van de voormalige schoollocatie Vestersbos 4 in Zevenaar ten behoeve van woningbouw. Wij hebben dit onderzoek voorlopig on hold gezet, omdat we een quickscan laten uitvoeren naar vestiging van maatschappelijke functies, waaronder primair onderwijs (PO) en mogelijk voortgezet onderwijs in combinatie met sportvoorzieningen. Indien al deze functies een plek op deze locatie krijgen, is er geen ruimte meer voor woningbouwontwikkeling.

U heeft op 16 september 2020 besloten krediet beschikbaar te stellen voor een haalbaarheidsstudie naar de huisvesting van het PO.

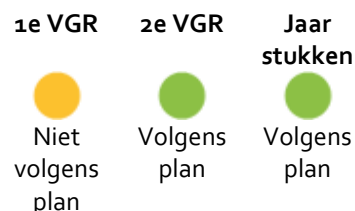
8.3.2 Regie op woningbouwprogramma

Jaar realisatie

2027

Op basis van de Liemerse Woonagenda voor de periode 2017-2027 stellen wij uitgangspunten vast voor het woningbouwprogramma. Op basis van die uitgangspunten stellen wij een flexibele woningbouwprogrammering vast met maatwerk per kern. Om nieuwe kansrijke initiatieven mogelijk te maken brengen wij de capaciteit van woningbouwlocaties, die niet aansluiten bij de vraag op lange termijn, terug.

Stand van zaken

In 2020 is de richtlijnen notitie vastgesteld waarmee wij meer flexibel kunnen programmeren. Hiermee kunnen wij uitvoering geven aan de Woonvisie. Daarnaast zijn meerdere afspraken (o.a. Woondeal en prestatieafspraken), acties dan wel overeenkomsten opgesteld die het mogelijk maken om een gedifferentieerd woningbouwprogramma te realiseren. Ook is de Liemerse woonagenda in 2020 geactualiseerd. Met deze afspraken zetten wij in op 50% betaalbaar bouwen waarvan 25% sociaal (bij zachte projecten van 20 woningen of meer). Bij betaalbaar bouwen zijn in de Liemers vergaande afspraken gemaakt uitgaande van € 250.000 i.p.v. de NHG-grens van € 325.000. Wel moeten we constateren dat de gemeente te maken heeft met veel harde plannen (met vastgestelde bestemming) waarvan de afspraken al vastliggen en die niet geheel aansluiten op de betaalbaarheid afspraken. Bij wijziging verzoeken van het bestemmingsplan vormen deze afspraken wel de basis, zoals bij BAT fase II. Om starters meer kansen te bieden hebben wij de starterslening ingezet en is de loting van vrijkomende sociale huurwoningen vergroot. Bij de regie van de bouwplannen hebben en blijven wij sturen op het bijbouwen van betaalbare (starters)woningen. Daarnaast zijn er beleidsregels opgesteld voor het verlenen van tijdelijke omgevingsvergunning voor het mogelijk maken van huisvesting van arbeidsmigranten. Door deze regels willen wij goed een passende huisvesting kunnen bieden aan arbeidsmigranten binnen de gemeente Zevenaar. Dit willen wij doen op een maatschappelijke verantwoorde wijze voor zowel de arbeidsmigrant zelf als voor de omgeving. In 2020 zijn ruim 260 woningen gerealiseerd, waarvan 37% in het betaalbare segment, 9% in het sociale huursegment, 2% in de middenhuur en 20% in de dure huur (€ 850 - € 1.000) en 31% in het koopsegment vanaf € 310.000.

Het is een continue proces. Wij willen een continue bouwstroom op gang houden. Met de gemaakte afspraken blijven wij sturen op het realiseren van de juiste woningen. En dat goede en voor alle doelgroepen de juiste woningen beschikbaar zijn.

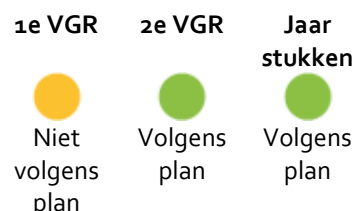
8.3.3 Verbeteren kwaliteit Dorpsplein Lobith

Jaar realisatie

2020

Om te komen tot een herinrichting van het Dorpsplein en een deel van de aangrenzende gebouwen worden voorbereidingskosten gemaakt. Hierbij moet u denken aan het bepalen van de scope van de opgave, de uitwerking van de opgave en mogelijk daarmee samenhangende onderzoeken en overleg met betrokkenen/omgeving. In het kader van de subsidie Sterk Bestuur ontvangen wij in 2018 een bijdrage van € 500.000 voor fysieke investeringen en/of proceskosten.

Stand van zaken

Op 19 mei 2020 heeft het college ingestemd met de gebiedsvisie voor het centrum van Lobith "Lobith Dorpshart". Op basis van de visie, in samenspraak met de gevormde klankbordgroep concretiseren we de plannen verder, zodat de plannen uiterlijk voor 31 december 2021 (we hebben uitstel van de subsidie Sterk Bestuur gekregen) kunnen worden uitgevoerd. Hierbij leggen we de focus in eerste instantie op het realiseren van een kwaliteitsimpuls van de openbare ruimte op het Marktplaatsplein (parkeren en muziekkoepel)

8.3.4 Ontwikkelen bouwgrondexploitaties

Jaar realisatie

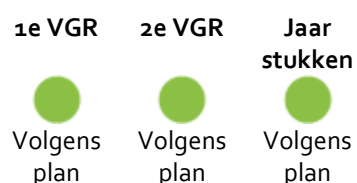
2025

De woningbouwlocatie Groot Holthuizen is in ontwikkeling, waarbij oorspronkelijk werd uitgegaan van een uitgifte van 30 kavels per jaar. In 2016 en 2017 zijn verkoop en financiële doelstellingen ruimschoots gehaald wat aanleiding was om de uitgifte te versnellen. Voor de jaren 2018 en 2019 gaan we uit van een uitgifte van respectievelijk 65 en 55 kavels per jaar en de jaren daarna 40 stuks. In 2018 is dit aantal ruimschoot gehaald. Er zijn in totaal maar liefst 124 kavels geleverd. De verhoogde doelstelling is daarmee behaald.

Op 4 juli 2018 heeft u besloten om de grondexploitatie Zevenaar Oost uit te breiden door het toevoegen van 155 woningen. Deze realiseren we in het buurtschap De Stede waarbij de deelexploitatie Het Hof is afgesloten waarmee 40 woningen zijn vervallen. Netto gaat het dus om een uitbreiding van 115 woningen. Een groot deel van de opgeleverde kavels in 2018 had betrekking op de Stede (86 stuks).

In het woningbouwplan Middag Oost zijn 14 woningen geleverd. Hier zal in 2019 gestart worden met de bouw.

Stand van zaken

De ontwikkeling van Groot Holthuizen is in 2020 voorspoedig verlopen. Er zijn in dit jaar 135 kavels geleverd. In 2020 is de deelgrondgrondexploitatie De Holtkamp geopend met een capaciteit van circa 120 woningen. Per 1-1-2021 kunnen er nog 158 woningen in Groot Holthuizen worden gerealiseerd. De voorbereidingen voor het in procedure brengen van het bestemmingsplan en de civieltechnische voorbereiding voor het bouwrijp maken van De Holtkamp zijn in 2020 in gang gezet. In De Stede is een groot aantal woningen opgeleverd en zijn de eerste delen woonrijp gemaakt.

Voor Babberich, Middag-Oost staat een 2e fase in de planning. Hiervoor is inmiddels een koop-/ontwikkelingsovereenkomst getekend. Op basis van de verkoopaantallen van de ontwikkelaar bestaat de verwachting dat de grond voor dit project dit jaar geleverd zal worden. Daarnaast zijn er dit jaar ook twee vrije kavels geleverd. Daarmee is het aantal beschikbare vrije kavels nagenoeg verkocht.

Ter plaatse van het Kloosterpad heeft een bodemsanering plaatsgevonden. De omvang van deze sanering was groter dan voorzien. Vooralsnog gaan we er vanuit dat de extra kosten kunnen worden opgevangen binnen de grondexploitatie. Definitieve afrekening met partijen moet nog plaatsvinden. In een deel van deelplan fase 1 heeft een aantal bewoners trilloverlast gemeld. Wij faciliteren het in beeld brengen van deze overlast via een trillingsonderzoek.

WAT HEEFT HET GEKOST?

Baten en lasten per programma

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Primitieve begroting	Na wijziging	Realisatie	Verschil
Baten	3.978	13.301	14.469	1.167
Lasten	5.583	13.518	13.329	189
Resultaat voor bestemming	-1.605	-217	1.140	1.357
Mutaties reserves				
Baten	0	262	12	-251
Lasten	0	155	0	155
Totaal mutaties reserves	0	108	12	-96
Resultaat na bestemming	-1.605	-109	1.151	1.261

Verschillenanalyse

8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing
 8.1 Ruimtelijke ordening - omgevingswet -125.000 N I

Voor de invoering van de omgevingswet is € 125.000 meer uitgegeven dan geraamd. Dit resulteert in een nadeel op deze post. De kosten van de omgevingswet worden gedekt uit de reserve. Daarmee is het effect op de jaarrekening nihil.

8.1 Ruimtelijke ordening 180.000 V I

De uitgaven op het gebied van Ruimtelijke Ordening laten een voordeel zien van € 180.000. Hierin zit een voordeel van € 96.000 in verband met kosten voor het bestemmingsplan buitengebied. Dit voordeel wordt gecompenseerd door een lagere onttrekking aan de bestemmingsreserve. Verder hebben we minder uitgegeven aan advieskosten en juridische bijstand. Een ander deel van het voordeel (€ 40.000) heeft betrekking op salaris- en inhuur. Deze worden integraal toegelicht in deze jaarstukken.

8.2 Grondexploitatie Zevenaar Oost Wonen 1.148.000 V I

Ten behoeve van de jaarlijkse herziening van de grondexploitaties heeft een integrale doorrekening plaatsgevonden. Een en ander op basis van actuele marktontwikkelingen en een uitgangspuntennotitie die op 23 maart 2021 door ons is vastgesteld. Deze jaarlijkse herziening is vervat in de uitvoeringsrapportage grondexploitaties 2020. In deze uitvoeringsrapportage is het verwachte resultaat voor Zevenaar Oost Wonen becijferd op negatief € 32.559.000, op basis van netto contante waarde (NCW) per 1 januari 2021. Ten opzichte van vorig jaar is dat een verbetering van € 1.973.000,- NCW.

In de 2e Voortgangsrapportage 2020 werd, als gevolg van de coronacrisis, nog rekening gehouden, met een verlies van € 670.000,-. Daarnaast is het raadsbesluit rond de uitbreiding van de grondexploitatie met De Holtkamp financieel verwerkt waarbij rekening is gehouden met een eenmalige vrijval van de verliesvoorziening van € 1.212.000,-. Ook werd een voordeel verwacht wegens lagere interne doorbelasting van salariskosten en rente van € 283.000,-.

Er is daardoor nu sprake van een effect op het rekeningresultaat van € 1.148.000,-. Voor deze verbetering kunnen de volgende oorzaken worden aangewezen:

1. De in de 2e VGR genoemde Corona Impact Analyse grondexploitaties voorspelde een vertraging in de gronduitgifte en afname van grondprijzen. Dit, omdat er rekening werd gehouden met een toename van de werkloosheid en een achterblijvende economie. Naast lagere grondopbrengsten veroorzaakt dit ook extra rentelasten en plankosten. Op dit moment echter is deze vertraging niet merkbaar. De uitgifte van kavels is in 2020 voorspoedig verlopen en door toegenomen woningprijzen profiteerde de gemeente ook van hogere grondprijzen. Ook voor de nabije toekomst zijn er nog geen signalen dat de woningbouw zal stagneren, wat het gevolg is van de enorme vraag naar woningen. In de uitgangspunten m.b.t. de gronduitgifte wordt vooralsnog geen rekening meer gehouden met de gevolgen van de coronacrisis. Hierdoor ontstaat een voordeel van € 670.000.

2. De rente-effecten op de diverse deelgrondexploitaties Wonen bedragen € 901.000 voordelig, onder meer door een lagere rekenrente (1,57% in plaats van 1,93%) en verkorting van de looptijd van de grondexploitatie. Deze looptijd is verkort doordat er in 2020 aanzienlijk meer kavels zijn uitgegeven dan verwacht. Doordat de voorgeschreven discontovoet van 2% (ten behoeve van het contant maken van de resultaten) afwijkt van de gehanteerde rekenrente levert dit ook rente-effecten op.

3. Een snelle uitgifte van bouw kavels betekent echter dat toekomstige opbrengststijgingen niet meer worden gerealiseerd. Dat geldt andersom ook voor de geraamde kostenstijgingen; deze doen zich in mindere mate voor als de woongebieden versneld bouw- en woonrijp worden gemaakt.

Per saldo is er sprake van een nadelig inflatieverschil van € 283.000,-.

4. Doordat de woningprijzen in het afgelopen jaar opnieuw aanzienlijk zijn gestegen leverde dat voor de gemeente ook hogere grondprijzen op. Hierdoor is een voordeel ontstaan van € 501.000,-.
5. In deelgebied De Stede zijn tegenvallers ontstaan bij het bouw- en woonrijp maken. Het plaatsen van de damwanden ten behoeve van de woningen aan het water pakte aanmerkelijk duurder uit. Dit gold ook voor de aanbesteding van het woonrijp maken van De Stede 2. Omdat deze nadeliger was dan de ramingen in de grex, hebben we de budgetten voor het woonrijp maken van de 3e fase ook moeten bijstellen. In de andere deelgebieden was sprake van (beperkte) voordelen. Per saldo was er sprake van een nadeel van € 330.000,-.
6. Er heeft een prijspeilcorrectie plaatsgevonden om de budgetten te actualiseren op het huidige prijsniveau. Dit leverde een extra last op van € 219.000,-.
7. Het bovengenoemde verwachte voordeel op de interne doorbelastingen van salariskosten heeft zich niet voorgedaan waardoor een nadeel is ontstaan van € 100.000,-.
8. Het saldo van overige voor- en nadelen bedraagt € 8.000,- voordelig.

8.2 Grondexploitatie Middag Oost & Zwanenwaay

273.000 V I

Met betrekking tot deze grondexploitatie heeft eveneens een integrale doorrekening plaatsgevonden conform bovengenoemde werkwijze. Deze herziening is ook vervat in de uitvoeringsrapportage grondexploitaties 2020. In deze uitvoeringsrapportage is het verwachte resultaat voor Middag Oost & Zwanenwaay becijferd op negatief € 4.499.000, op basis van netto contante waarde (NCW) per 1 januari 2021. Ten opzichte van vorig jaar is dat een verbetering van € 116.000,- NCW.

In de 2e Voortgangsrapportage 2020 werd, als gevolg van de coronacrisis, nog rekening gehouden, met een verlies van € 185.000,-. Ook werd een voordeel ingeboekt wegens lagere interne doorbelasting van salariskosten en rente van € 28.000,-.

Er is daardoor nu sprake van een effect op het rekeningresultaat van € 273.000,-. Voor deze verbetering kunnen de volgende oorzaken worden aangewezen:

1. De in de 2e VGR genoemde Corona Impact Analyse grondexploitaties voorspelde een vertraging in de gronduitgifte en afname van grondprijzen. Dit, omdat er rekening werd gehouden met een toename van de werkloosheid en een achterblijvende economie. Naast lagere grondopbrengsten veroorzaakt dit ook extra rentelasten en plankosten. Op dit moment echter is deze vertraging niet merkbaar. De ontwikkeling van de Middag Oost is in 2020 voorspoedig verlopen en door toegenomen woningprijzen profiteerde de gemeente ook van hogere grondprijzen. Ook voor de nabije toekomst zijn er nog geen signalen dat de woningbouw zal stagneren, wat het gevolg is van de enorme vraag naar woningen.

In de uitgangspunten m.b.t. de gronduitgifte wordt vooralsnog geen rekening meer gehouden met de gevolgen van de coronacrisis. Hierdoor ontstaat een voordeel van € 185.000.

2. De rente-effecten op deze grondexploitatie bedragen € 132.000 voordelig, onder meer door een lagere rekenrente (1,57% in plaats van 1,93%), hogere opbrengsten en verkorting van de looptijd van de deelgrondexploitatie Middag Oost. Deze looptijd is verkort doordat er in 2020 aanzienlijk meer kavels zijn uitgegeven dan verwacht. Doordat de voorgeschreven discontovoet van 2% (ten behoeve van het contant maken van de resultaten) afwijkt van de gehanteerde rekenrente levert dit ook rente-effecten op.

3. Het saldo van toekomstige kosten- minus opbrengststijgingen bedraagt € 26.000,- negatief.

4. Doordat de woningprijzen in het afgelopen jaar opnieuw aanzienlijk zijn gestegen leverde dat voor de gemeente ook hogere grondprijzen op. Hierdoor is een voordeel ontstaan van € 62.000,-.

5. Als gevolg van geconstateerde bodemvervuiling diende een deel van de grond te worden gesaneerd. Dit heeft in totaal € 49.000,- extra gekost waarmee geen rekening was gehouden.

6. Er heeft een prijspeilcorrectie plaatsgevonden om de budgetten te actualiseren op het huidige prijsniveau. Dit leverde een extra last op van € 31.000,-.

8.3 Wonen en bouwen - Dorpsplein Lobith	463.000	V	I
Voor het Dorpsplein Lobith zijn uitgaven geraamd in 2020. Deze worden gedekt uit een subsidie. In 2020 zijn geringe uitgaven gemaakt. Hierdoor ontstaat een voordeel ten opzichte van de begroting van € 463.000. Het totale effect is nihil omdat ook de subsidie-inkomst lager is dan geraamd.			
8.3 Wonen en bouwen - Dorpsplein Lobith	-463.000	N	I
Voor het Dorpsplein Lobith zijn subsidie-inkomsten geraamd. Deze worden ingezet voor het Dorpsplein Lobith. De uitgaven zijn gering geweest in 2020. Hierdoor hoeven we de subsidie ook maar voor een klein deel in te zetten. Hierdoor ontstaat een nadeel ten opzichte van de begroting van € 463.000. Het totale effect op het resultaat is nihil,			
8.3 Wonen en bouwen - omgevingsvergunningen en toezicht	-102.000	V	I
De doorbelaste salaris- en inhuurkosten zijn afgerond € 102.000 hoger dan geraamd. Voor een analyse op deze kosten verwijzen wij naar de integrale toelichting in deze jaarstukken.			
8.3 Wonen en bouwen - Welstand	51.000	V	I
In 2020 zijn meer welstandsadviezen afgegeven. Dit levert een voordeel op van € 51.000. Bij de lasten heeft dit geresulteerd in een nadeel van € 25.000.			
8.3 Wonen en bouwen - Welstand	-26.000	N	I
In 2020 zijn meer welstandsadviezen afgegeven. Dit heeft geresulteerd in hogere uitgaven op dit gebied van € 26.000. Deze worden gecompenseerd door hogere inkomsten.			
0.10 Mutatie reserves	155.000	V	I
In 2020 is een raming opgenomen van € 155.000 voor woonrijp maken Vierkenshof. Omdat er in 2020 geen kosten voor zijn gemaakt hoeft er ook geen mutatie in de reserve plaats te vinden. In dit geval resulteert dit in een voordeel. Per saldo is deze mutatie budgettair neutraal.			
0.10 Mutatie reserves	-251.000	N	I
In 2020 is een raming opgenomen van € 104.000 voor bestemmingsplannen buitengebied en € 155.000 voor woonrijp maken Vierkenshof. Alleen voor de het bestemmingsplan buitengebied zijn afgerond € 11.000 aan kosten gemaakt. Voor het restant zijn geen kosten gemaakt, waardoor er ook geen onttrekking aan de reserve plaats vindt. Dit resulteert in een nadeel van afgerond € 251.000. Op de overeenkomstige uitgavenposten zijn dit voordelen. Per saldo budgettair neutraal.			
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	-42.000	V	I
Saldo niet toegelichte verschillen.			

Incidentele baten en lasten

Onderwerp	Omschrijving	Begroot	Werkelijk
Programma 8. Volksgezondheid, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing			
Baten			
Project invoeren omgevingswet	De kosten voor invoering van de omgevingswet in 2020. Deze worden gedekt uit de algemene reserve.	600	316
Grondexploitatie (niet bedrijventerrein)	Door de positieve ontwikkelingen met betrekking tot de grondexploitaties kan de verliesvoorziening met bijna € 2.100.000 worden verlaagd.	668	2.085
Lasten			
Project invoeren omgevingswet	De kosten voor invoering van de omgevingswet worden gedekt uit de algemene reserve.	600	316
Corona	Meer- of minder uitgaven in verband met corona	855	0
Totaal programma 8		-187	2.085

Reserves en voorzieningen

Bestemmingsreserves					
Nummer	Naam	Beginstand	Toevoeging	Onttrekking	Eindstand
9013	Nazorg complexen grondexploitaties	114	0	0	114

Deze reserve is ingesteld om extra kosten voor onder andere onderhoud aan wegen, groen, riool etc. na het afsluiten van grondexploitaties te bekostigen. In de Nota reserves en voorzieningen is besloten om de budgetten voor onderhoud na het afsluiten van grondexploitaties direct in de meerjarenbegroting op te nemen. Het saldo van de reserve is in de Nota reserves en voorzieningen herbestemd om in 2019 te gebruiken voor het onderhoud van de Tol.

De overdracht van de deelgebieden Tol en (later) Bem aan Beheer is vertraagd en gaat nu naar verwachting in 2021 plaatsvinden. Daarmee wordt ook de overdracht van het nazorgbudget in 2021 verwacht. De reserve blijft in stand tot de overdracht van de deelgebieden heeft plaatsgevonden.

Toevoeging

Onttrekking

9031	Bestemmingsplannen	195	0	12	183
------	--------------------	-----	---	----	-----

De bestemmingsreserve is afkomstig uit de voormalige gemeente Rijnwaarden. De reserve is bedoeld voor het egaliseren van de kosten voor het opstellen en actualiseren van bestemmingsplannen, maar ook voor kosten die te maken hebben met de procedurele afhandeling.

Toevoeging

Onttrekking In 2020 zijn de kosten (€ 11.600) die gemaakt zijn voor het bestemmingsplan buitengebied ten laste gebracht van de bestemmingsreserve.

Totaal bestemmingsreserves		309	0	12	297
-----------------------------------	--	------------	----------	-----------	------------

PARAGRAFEN

LOKALE HEFFINGEN

ALGEMEEN

Inleiding

De lokale belastingen vormen een belangrijk deel (grootweg 20%) van de inkomsten van de gemeente. Deze paragraaf geeft inzicht in de te verwachten of gerealiseerde opbrengsten van de verschillende belastingen, heffingen en retributies. De lokale belastingen bestaan uit algemene belastingen, bestemmingsheffingen en retributies. De opbrengsten van de algemene belastingen, zoals onroerendezaakbelastingen, parkeerbelasting, hondenbelasting en toeristenbelasting, behoren tot de algemene dekkingsmiddelen. Bij bestemmingsheffingen en retributies, zoals de afvalstoffenheffing, rioolheffing of leges, is sprake van een samenhang tussen de opbrengst en bepaalde aanwijsbare kosten of tegenprestaties.

In de Gemeentewet en enkele bijzondere wetten, zoals de Wet milieubeheer, staat aangegeven welke belastingen een gemeente mag heffen. Wij benutten een groot deel van de toegestane belastingsoorten. U besluit tot het invoeren, wijzigen of afschaffen van belastingen door het vaststellen van een verordening. Voor elke heffing stelt u een afzonderlijke verordening vast.

Beleid

U stelt de verordeningen vast voor alle gemeentelijke belastingen en heffingen. In deze verordeningen is ook opgenomen of -en tot welk bedrag- kwijtschelding mogelijk is. Bij het vaststellen van de tarieven voor 2020 golden de volgende uitgangspunten:

- De afvalstoffenheffing, rioolheffing, lijkbezorgingsrechten, marktgelden en leges mogen wettelijk gezien maximaal 100% kostendekkend zijn **op begrotingsbasis**. Concreet betekent dit dat de geraamde baten van deze belastingen niet hoger mogen zijn dan de geraamde lasten die hiermee verband houden. Wij voldoen hieraan. Bij sommige heffingen, zoals marktgelden en lijkbezorgingsrechten, zien wij af van volledige kostendekking;
- Het gehanteerde inflatiepercentage voor 2020 was 1,5% (raming CPB);
- De kosten die wij maken voor heffing en invordering van de belastingen en rechten worden op basis van een verdeelsleutel toegerekend naar de bestemmingsheffingen, zoals afvalstoffen- en rioolheffing en naar één verzamelpost voor de algemene belastingen. Deze verdeelsleutel is een zo goed mogelijke inschatting. Omdat het gros van de werkzaamheden niet specifiek aan één enkele belastingsoort is toe te rekenen, is een meer specifieke inschatting niet te maken.

Beleidskaders

De beleidskaders zijn opgenomen bij de verschillende belastingen en heffingen.

Ontwikkelingen

Er zijn op het gebied van de lokale belastingen geen bijzondere algemene ontwikkelingen te melden. Indien van toepassing zijn er bij de betreffende belastingen of heffingen specifieke ontwikkelingen opgenomen. Een voorbeeld hiervan is het vervallen van de precariobelasting op kabels en leidingen per 1 januari 2022.

OPBRENGSTEN

Bedragen x € 1.000

Belastingen en heffingen	Begroting primitief 2020	Begroting na wijziging 2020	Realisatie 2020	Vershil
Belastingen				
Hondenbelasting	359	359	330	-29
Belasting op eigendom woningen	6.804	6.981	6.995	14
Belasting op eigendom en gebruik bedrijven	3.977	4.214	4.200	-14
Precariobelasting	31	50	10	-40
Precariobelasting kabels en leidingen	2.178	2.291	2.293	2
Reclamebelasting	115	115	105	-10
Toeristenbelasting	382	382	176	-206
Parkeerbelasting - parkeergelden	1.063	1.063	1.036	-27
Parkeerbelasting - parkeervergunningen	93	93	111	18
Totaal belastingen	15.002	15.548	15.256	-292
Heffingen				
Leges - burgerzaken	134	99	95	-4
Leges - paspoorten en rijbewijzen	686	331	323	-8
Leges - opstellen en handhaven APV	54	54	63	9
Marktgelden	36	36	21	-15
Afvalstoffenheffing	3.507	3.679	3.654	-25
Lijkbezorgingsrechten	145	145	124	-21
Leges - omgevingsvergunningen	711	1.501	1.505	4
Leges - ruimtelijke ordening	15	60	69	9
Leges - welstand	41	56	107	51
Rioolheffing	4.596	4.596	4.596	0
Vermakelijkhedenretributie	80	30	0	-30
Totaal heffingen	10.005	10.587	10.557	-30
Totaal belastingen en heffingen	25.007	26.135	25.813	-322

OVERZICHT KOSTENDEKKENDHEID

Heffingsoort (bedragen x € 1.000)	Begroting 2020				Rekening 2020			
	Directe kosten	Over head	Baten	Dekkings %	Directe kosten	Over head	Baten	Dekkings %
Afvalstoffenheffing	3.526	97	3.623	100%	3.837	106	3.654	93%
Rioolheffing	4.040	500	4.539	100%	3.910	618	4.596	102%
Lijkbezorging	202	88	143	49%	215	103	124	39%
Marktgeden	33	22	36	65%	44	30	21	29%
Leges:								
Titel 1 Algemene dienstverlening	764	389	807	70%	592	398	420	42%
Titel 2 Omgevings- vergunningen	469	390	763	89%	617	483	1.660	151%
Titel 3 Europese Dienstenrichtlijn	47	44	46	50%	53	50	53	52%
Totaal leges	1.279	823	1.616	77%	1.262	931	2.133	97%

LOKALE LASTENDRUK

Over de lokale lastendruk wordt jaarlijks door diverse organisaties gepubliceerd. In deze publicaties wordt bij het bepalen van de lastendruk veelal uitgegaan van verschillende gegevensverzamelingen en verschillende methoden van berekening en grondslagen. In de ene publicatie wordt bijvoorbeeld gewerkt met gemiddelden, in de andere worden verschillende standaardprofielen onderscheiden of wordt alleen een aantal tevoren geselecteerde heffingen opgenomen. Hierbij gaat het dan ook vrijwel altijd uitsluitend om de lasten voor bewoners, en dus niet voor bedrijven.

Informatie over lastendruk is onder andere te vinden bij de [Provincie Gelderland](#), het [Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden \(COELO\)](#), op [Waar staat je gemeente](#) en via de [Lokale Lastenmeter](#).

Hieronder vindt u een overzicht van de gemiddelde lastendruk van een meerpersoonshuishouden op basis van de publicatie van COELO. De gemiddelde lastendruk is een zo'n goed mogelijke inschatting op een bepaald moment. Hierdoor kan de lastendruk iets afwijken van andere publicaties.

Belastingsoort	2019	2020
Afvalstoffenheffing	182	222
OZB eigendom woning	325	346
Rioolheffing	230	234

KWIJTSCHELDING

Inleiding

Burgers die niet in staat zijn de gemeentelijke belastingen te betalen kunnen onder bepaalde voorwaarden in aanmerking komen voor kwijtschelding.

Beleid

Uw raad is hierbij gebonden aan wettelijk voorgeschreven regels (onder meer de Invorderingswet 1990). De gemeente heeft slechts een beperkte beleidsvrijheid.

De gemeenteraad bepaalt voor welke belastingsoorten kwijtschelding mogelijk is en de voorwaarden waaronder kwijtschelding plaatsvindt. Binnen die beleidsvrijheid maakt de gemeente gebruik van de mogelijkheid het percentage van kosten van bestaan op 100% te stellen. Dit betekent dat belastingsschuldigen met een inkomen gelijk aan of lager dan 100% van het minimuminkomen (volgens de bijstandsnorm) in aanmerking kan komen voor gehele of gedeeltelijke kwijtschelding.

Hondenbelasting

Inleiding

De hondenbelasting is gebaseerd op artikel 226 van de Gemeentewet. De belasting wordt geheven naar het aantal honden dat wordt gehouden. De hondenbelasting is een algemeen dekkingsmiddel. Er is in beginsel geen relatie tussen de opbrengsten van deze belasting en de dienstverlening vanuit de gemeente.

Beleid

Het tarief voor de eerste hond is lager dan het tarief voor elke volgende hond in een huishouden. Voor kennelhouders die geregistreerd staan bij de Raad van beheer op kynologisch gebied, geldt een vast tarief. Vrijstelling van hondenbelasting is mogelijk in bijzondere gevallen, zoals voor blindengeleidehonden, politiehonden en honden jonger dan drie maanden die bij de moederhond verblijven.

Beleidskaders

[Verordening hondenbelasting 2020](#)

Hier zijn ook de tarieven in opgenomen.

Onroerende zaakbelasting

Inleiding

De onroerendezaakbelastingen (OZB) wordt geheven op grond van artikel 220 van de Gemeentewet. Er worden twee soorten belastingen geheven:

- een eigenarenbelasting van de eigenaren van woningen en van niet-woningen;
- een gebruikersbelasting van de gebruikers van niet-woningen.

Bij niet-woningen met woondelen (zoals een boerderij of een winkelpand met bovenwoning) wordt voor de gebruikersbelasting de waarde van die woondelen buiten beschouwing gelaten.

Grondslag

De grondslag voor de OZB is de waarde op basis van de Wet waardering onroerende zaken (Wet Woz). Deze waarde wordt jaarlijks opnieuw vastgesteld. Begin van het jaar heeft iedere belastingplichtige een nieuwe WOZ-beschikking ontvangen gecombineerd met de aanslag.

Gebruik WOZ-waarde in Woningwaarderingstelsel

De Woz-waarde heeft invloed op de maximaal redelijke huurprijs voor huurwoningen. Het puntensysteem van het Woningwaarderingstelsel is deels gebaseerd op de WOZ-waarde van de woning. Veel huurders van woningen hebben daardoor een formeel belang bij de WOZ-waarde van hun woning. Immers kan de jaarlijkse huurverhoging beïnvloedt worden door de maximaal redelijke huurprijs die direct samenhangt met de WOZ-waarde. Daarom is het van belang dat ook de huurder van woningen de mogelijkheid heeft om bezwaar te maken tegen de Woz-waarde en zij hebben dus eveneens een Woz-beschikking ontvangen.

Beleid

Opbrengst

Bij de raming van de OZB-opbrengst 2020 hebben wij rekening gehouden met een verhoging van de OZB tarieven met 1,5%. Conform de besluitvorming over de bezuinigingsopgave is de opbrengst OZB woningen met € 300.000 verhoogd en de opbrengst OZB niet-woningen met € 100.000. Dit is verdisconteerd in de tarieven.

OZB en gemeentefonds

De hoogte van de algemene uitkering uit het Gemeentefonds van een gemeente hangt onder andere af van de zogenoemde 'OZB-belastingcapaciteit' van een gemeente. Het idee daarachter is eenvoudig: hoe meer geld een gemeente aan OZB kan binnenhalen, des te minder geld uit het Gemeentefonds nodig is. Zonder de toepassing van de OZB-belastingcapaciteit bij de verdeling van het Gemeentefonds zouden gemeenten met een hoge waarde aan onroerende zaken een hoger voorzieningenniveau of lagere belastingtarieven kunnen bieden dan gemeenten met een lage waarde.

Bij een gelijk tarief zijn de OZB-inkomsten in een gemeente met hoge WOZ-waarden immers hoger dan in een gemeente met lage WOZ-waarden. Een andere mogelijkheid is dat de tarieven in de gemeente met hoge WOZ-waarden lager uitvallen, terwijl de voorzieningen op een gemiddeld peil worden geboden.

Reken-/normtarieven

De belastingcapaciteit is afhankelijk van de WOZ-waarden in een gemeente. Hoe hoger de waarde, hoe hoger de belastingcapaciteit, hoe hoger de 'OZB-aftrekpost' bij de verdeling van het Gemeentefonds. Gemeenten worden afgerekend op de zogenoemde reken- of normtarieven. Er zijn drie reken- of normtarieven:

- voor eigenaren van woningen
- voor gebruikers van niet-woningen
- voor eigenaren van niet-woningen

Deze drie tarieven zijn voor alle gemeenten gelijk. Verschillen tussen gemeenten in de OZB-aftrekpost worden dus alleen bepaald door verschillen in de waarde van onroerende zaken. De tarieven die de gemeenten werkelijk in rekening brengen bij de gebruikers en eigenaren van onroerende zaken spelen hierbij geen enkele rol. Dit betekent dat een verhoging of verlaging van de OZB-tarieven door de gemeente geen gevolgen heeft voor de uitkering uit het Gemeentefonds. Alleen als de totale WOZ-waarde verandert, door de jaarlijkse hertaxatie of door nieuwbouw of sloop, verandert de Gemeentefondsuitkering.

Beleidskaders

[Verordening OZB 2020](#)

Hier zijn ook de verschillende tarieven in opgenomen.

Parkeerbelasting

Inleiding

Gemeenten zijn op grond van artikel 225 van de Gemeentewet bevoegd parkeerbelastingen te heffen. De parkeerbelastingen zijn aan te merken als algemene en zakelijke belastingen. 'Algemeen' omdat de opbrengsten vrij besteedbaar zijn voor de gemeenten en 'zakelijk' omdat geen rekening wordt gehouden met persoonlijke omstandigheden.

Beleid

De parkeerbelasting is ingevoerd in het kader van parkeerregulering. De kostenopslag bij de naheffingsaanslagen mag maximaal kostendekkend zijn en is gemaximeerd.

Beleidskaders

[Verordening parkeerbelasting 2020](#)

Hier zijn ook de tarieven in opgenomen.

Precariobelasting

Inleiding

De precariobelasting is gebaseerd op artikel 228 van de Gemeentewet. Deze belasting kan worden geheven voor het hebben van voorwerpen onder, op of boven voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond.

Beleid

Gemeente Zevenaar heeft twee soorten precariobelasting. Eén belasting is met name bedoeld voor het innemen van een terras op gemeentegrond en één is bedoeld voor het houden van kabels en leidingen in gemeentegrond.

Beleidskaders

Verordeningen precariobelasting:

- [kabels en leidingen 2020](#)
- [Terrassen etc. 2020](#)

Hier zijn ook de verschillende tarieven in opgenomen.

Ontwikkelingen

Op basis van wetgeving mogen gemeenten tot 1 januari 2022 precariobelasting heffen op kabels en leidingen, waarbij het tarief vanaf 2016 wettelijk niet verhoogd mag worden.

Reclamebelasting

Inleiding

Reclamebelasting kan worden geheven over openbare aankondigingen zichtbaar vanaf de openbare weg. Vanaf 2010 heffen wij voor het centrumgebied van Zevenaar reclamebelasting.

Beleid

Beleidskaders

Toeristenbelasting

Inleiding

Op grond van artikel 224 van de Gemeentewet wordt toeristenbelasting geheven voor het houden van verblijf met overnachting binnen de gemeente in hotels en pensions, op campings en dergelijke. De toeristenbelasting is een algemeen dekkingsmiddel. Er is in beginsel geen relatie tussen de opbrengsten van deze belasting en de dienstverlening vanuit de gemeente.

Beleid

Belastingplichtig voor de toeristenbelasting is degene die tegen een vergoeding gelegenheid biedt tot verblijf met overnachting. De belastingplichtige is bevoegd de belasting te verhalen op degene die verblijf houdt.

Beleidskaders

[Verordening toeristenbelasting 2020](#)

Hier zijn ook de tarieven in opgenomen.

Afvalstoffenheffing

Inleiding

Afvalstoffenheffing wordt geheven op grond van de Wet milieubeheer.

Beleid

De afvalstoffenheffing leggen wij op aan de gebruikers van percelen waarvoor wij verplicht zijn huishoudelijk afval in te zamelen.

Wij hanteren het diftar-systeem. Dit houdt in dat wij naast een vast bedrag per huishouden een bedrag per lediging van de afvalcontainer dan wel een bedrag per storting in een ondergrondse container in rekening brengen. Van huishoudens die gebruik maken van een verzamelcontainer (bij hoogbouw) heffen wij een vast bedrag.

Beleidskaders

[Verordening afvalstoffenheffing 2020](#)

Hier zijn ook de verschillende tarieven in opgenomen.

Overzicht kostendekkendheid

AFVALSTOFFENHEFFING		
Omschrijving	Begroting 2020	Rekening 2020
Directe kosten	3.383	3.666
Doorbelasting	106	123
Inkomensregeling	90	104
Overhead	97	106
BCF	612	653
Directe inkomsten	-665	-709
Totaal kosten	3.623	3.942
Leges	3.623	3.654
Kostendekkendheid	100%	93%

Lijkbezorgingsrechten

Inleiding

Voor het gebruik van de algemene begraafplaatsen en het daarbij verlenen van diensten door of vanwege de gemeente worden leges geheven op grond van de 'Verordening lijkbezorgingsrechten'.

Beleid

Beleidskaders

[Verordening lijkbezorgingsrechten 2020](#)

Hier zijn ook de verschillende tarieven in opgenomen.

Overzicht kostendekkendheid

LIJKBEZORGINGS		
Omschrijving	Begroting 2020	Rekening 2020
Directe kosten	189	202
Doorbelasting	0	0
Inkomensregeling	0	0
Overhead	88	103
BCF	13	13
Directe inkomsten	0	0
Totaal kosten	290	318
Leges	143	124
Kostendekkendheid	49%	39%

Leges

Inleiding

Voor het door ons verlenen van diensten heffen wij leges. In de Legesverordening op grond van artikel 229 van de Gemeentewet is geregeld voor welke diensten leges verschuldigd zijn.

Belastingplichtig is degene die de dienst aanvraagt, dan wel degene ten behoeve van wie de dienst is verleend.

Voor de Legesverordening nemen wij de modelverordening van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten als basis.

Beleid

Beleidskaders

[Verordening leges 2020](#)

Hier zijn ook de verschillende tarieven in opgenomen.

Overzicht kostendekkendheid

LEGES: TITEL 1 Algemene dienstverlening		
Omschrijving	Begroting 2020	Rekening 2020
Directe kosten	759	586
Overhead	389	398
BCF	6	6
Totaal kosten	1.153	990
Leges	807	420
Kostendekkendheid	70%	42%

Het verschil tussen de begrote bedragen en de rekeningbedragen is voornamelijk te verklaren door de wijziging van de geldigheidsduur van reisdocumenten van 5 jaar naar 10 jaar. Hierdoor zijn er minder aanvragen geweest.

LEGES: TITEL 2 Dienstverlening vallend onder de fysieke leefomgeving/omgevingsvergunning		
Omschrijving	Begroting 2020	Rekening 2020
Directe kosten	452	586
Overhead	390	483
BCF	10	19
Totaal kosten	852	1.088
Leges	758	1.656
Kostendeckendheid	89%	152%

Het verschil tussen de begrote bedragen en de rekeningbedragen is voornamelijk te verklaren door vergunningaanvragen van grote bouwprojecten.

LEGES: TITEL 3 Dienstverlening vallend onder Europese dienstenrichtlijn		
Omschrijving	Begroting 2020	Rekening 2020
Directe kosten	47	53
Overhead	44	50
BCF	0	0
Totaal kosten	91	103
Leges	46	53
Kostendeckendheid	50%	52%

Marktgelden

Inleiding

Marktgeld wordt geheven van degene die goederen of koopwaren uitstalt tijdens de wekelijkse markt. Het is een recht, geheven voor het gebruik van de openbare grond op het marktterrein, gedurende de tijd dat het markt is.

Beleid

Marktgeld heffen wij van degene, die de goederen of koopwaren uitstalt. Hiervoor geldt een tarief per strekkende meter die in gebruik is genomen. Bij het tarief marktgeld hebben wij rekening gehouden met de kosten voor promotie van de markt.

Beleidskaders

[Verordening marktgeld 2020](#)

Hier zijn ook de verschillende tarieven in opgenomen.

Overzicht kostendekkendheid

MARKTGELDEN		
Omschrijving	Begroting 2020	Rekening 2020
Directe kosten	38	45
Doorbelasting	0	0
Overhead	22	30
BCF	0	3
Directe inkomsten	-9	-4
Totaal kosten	55	74
Leges	36	21
Kostendekkendheid	65%	29%

Rioolheffing

Inleiding

De Wet verankering en bekostiging van gemeentelijke watertaken is in werking getreden. Dit heeft een verbreding van de gemeentelijke zorgplicht tot gevolg. Tegenwoordig gaat het niet meer slechts om kostenverhaal van een doelmatig werkende riolering. Het gaat om verhaal van kosten die gemoeid zijn met alle collectieve maatregelen die de gemeente noodzakelijk acht voor een doelmatig werkende riolering én om verhaal van kosten van alle overige maatregelen ten aanzien van hemelwater en grondwater, kortom voor de volledige uitvoering van de gemeentelijke watertaken. De rioolheffing is gebaseerd op artikel 228a van de Gemeentewet.

Beleid

Wij heffen de rioolheffing van de gebruiker van een perceel van waaruit direct of indirect water (huishoudelijk afvalwater, bedrijfsafvalwater, hemelwater of grondwater) op de gemeentelijke riolering wordt afgevoerd. De opbrengst baseren wij op het Watertakenplan De Liemers (per 1-1-2017 vastgesteld).

Beleidskaders

[Verordening rioolheffing 2020](#)

Hier zijn ook de verschillende tarieven in opgenomen.

Overzicht kostendekkendheid

RIOOLHEFFING		
Omschrijving	Begroting 2020	Rekening 2020
Directe kosten	3.604	3.482
Doorbelasting	8	9
Inkomensregeling	161	177
Overhead	500	618
BCF	265	243
Directe inkomsten	0	0
Totaal kosten	4.540	4.528
Leges	4.539	4.596
Kostendekkendheid	100%	102%

WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEBEERSING

Inleiding

In deze paragraaf worden de ontwikkelingen in risicomanagement toegelicht. Hierbij wordt het risicoprofiel en het bijbehorende weerstandsvermogen voor de gemeente Zevenaar weergegeven. Het weerstandsvermogen is het vermogen om financiële tegenvallers op te vangen, zonder dat het bestaande beleid aangepast moet worden en zonder dat de continuïteit van de gemeentelijke dienstverlening in gevaar komt.

De Gemeente Zevenaar vindt het wenselijk om risico's die van invloed zijn op de bedrijfsvoering inzichtelijk en beheersbaar te maken. Door inzicht in de (financiële) risico's wordt de organisatie in staat gesteld om op verantwoorde wijze een afweging te maken en besluiten te nemen over de inzet van middelen. Om inzicht in de risico's van de gemeente te kunnen verkrijgen is een risico-inventarisatie uitgevoerd. Hieronder wordt verslag gedaan van de resultaten van deze risico-inventarisatie. Op basis van de geïnventariseerde risico's is tevens het weerstandsvermogen berekend.

Beleid

Het beleid op het terrein van risicomanagement heeft als het doel:

- Het inzichtelijk maken van en sturen op (financiële) risico's;
- Het vergroten van het risicobewustzijn;
- Het voorkomen van onaangename (financiële) verrassingen;
- Het aanhouden van voldoende weerstandsvermogen, minimaal ratio 1.0.

De gemeenteraad neemt kennis van het risicoprofiel, bepaalt de financiële omvang van de noodzakelijke risicoreservering en stelt de ratio vast.

Beleidskaders

We werken aan een doorontwikkeling van het risicomanagement. Naast het inventariseren en actualiseren van de financiële risico's gaan we meer focus leggen op risicobebepaling en risicomanagement van doelstellingen. Welke risico's hangen met de doelstellingen van de gemeente samen, welke maatregelen nemen we en hoe gaan we met de risico's om? In maart 2020 hadden wij gepland in verschillende interactieve sessies de risico's en ons risicomanagement onder de loep te nemen. Deze zijn geannuleerd vanwege de maatregelen rondom de coronacrisis.

OVERZICHT TOPRISICO'S

In de voorbereiding op deze jaarstukken zijn de risico's geïnventariseerd en geactualiseerd. In het hieronder weergegeven overzicht zijn de risico's gepresenteerd met de grootste netto impact; dat wil zeggen effect x kans groter dan € 250.000.

nr	Risico	Kans op voordoen van risico	Financieel gevolg (maximaal)
Bedragen x € 1.000			
1	Niet realiseren geraamde opbrengstwaarde grondexploitatie (Zevenaar Oost, Babberich en Centrumplan)	*1	1.198
2	Opdrogen van bezuinigingsmaatregelen	50 %	2.500
3	Corona / risico van correctie van scenario's en bandbreedtes	50 %	2.300
4	Vervallen extra middelen Jeugdzorg in de algemene uitkering	50 %	2.250
5	Sociaal domein / Jeugd / WMO	70 %	1.150
6	Algemene uitkering wijkt af van de begroting	50 %	1.000
7	Verbonden Partijen / Gemeenschappelijke regelingen	50 %	1.000
8	Wachtgeld wethouders	30 %	1.400

Ontwikkeling

In de begroting 2021 is de laatste stand van het weerstandsvermogen bepaald. Ten opzichte van die stand zijn enkele risico's gewijzigd. Bij de begroting 2021 is in de "notitie samenhang en financieel eindbeeld" een overzicht opgenomen met het verloop van het weerstandsvermogen. De weerstandsratio zou na doorvoering van het dekkingsplan eindigen op 1,95, waarbij de benodigde weerstandscapaciteit € 10.882.000 bedroeg. Op basis van de actualisatie van de risico's is de benodigde weerstandscapaciteit bijgesteld naar € 6.196.000. De risico's zijn ten opzichte van de begroting 2021 gedaald met € 4.686.000. Dit is voornamelijk te herleiden naar de lagere risico's bij de grondexploitaties. De ontwikkelingen bij de grondexploitaties zijn hieronder weergegeven.

Toelichting

Grondexploitatie

Uit een recente risicoanalyse van de grondexploitaties blijkt dat het totale risicoprofiel van de grondexploitaties is gecalculeerd op € 1.198.000. We zien een verbetering van het risicoprofiel ten opzichte van de vorige analyse met € 5.971.000.

Zevenaar Oost - Bedrijven:

1. Het risico in het kader van het Regionaal Programma Werklocaties (RPW) kan geheel worden weggelaten doordat de schrapopgave bij de actualisatie van het RPW voor de periode 2021-2024 is komen te vervallen. Er blijkt zelfs ruimte te bestaan voor extra ontwikkelruimte in verband met toenemende vraag naar bedrijfsgronden. Dit heeft een aanzienlijke invloed gehad op het risicoprofiel tot nu toe.
2. Omdat de ontwikkeling van het Outletcenter steeds dichterbij komt (de plannen zijn verder uitgewerkt) schatten we het risico op het niet-ontwikkelen lager in.
3. Het vertragsrisico als gevolg van de coronacrisis was bij de 2e Voortgangsrapportage voor een belangrijk deel verwerkt door een extra toevoeging aan de verliesvoorziening. Deze toevoeging is in voorliggende jaarstukken achterwege gebleven wat niet wegneemt dat er geen risico op vertraging is. Naast een economisch gevolg van de coronacrisis kennen we ook de onduidelijkheid rond het Tracébesluit ViA15 wat bedrijven mogelijk belemmert in de beslissing om zich op 7Poort te vestigen. Dit vertragsrisico is verwerkt in het voorliggende risicoprofiel.
4. We hebben een risicopost opgenomen voor mogelijke stijging van materiaalkosten en kosten voor inhuur en externe advisering.

Zevenaar Oost - Wonen:

5. De grondprijrisico's vanwege de gevolgen van de corona pandemie hadden we in de 2e Voortgangsrapportage financieel vertaald door een extra toevoeging aan de verliesvoorziening. Gelet op de huidige verkoopcijfers ligt een werkelijke dotatie aan de verliesvoorziening in de jaarstukken niet voor de hand. Voor de middellange termijn bestaat er echter nog wel onzekerheid omtrent de gevolgen van de crisis voor de grondprijzen. Daarom hebben we hiervoor een risicopost opgenomen.
6. Door de huidige vraag naar woningen en bouw kavels hebben we het risico op vertraging in de uitgifte naar beneden bijgesteld.
7. We hebben een risicopost opgenomen voor mogelijke stijging van materiaalkosten en kosten voor inhuur en externe advisering.
8. Het renterisico wordt opnieuw lager geschat door de huidige blijvende lage rentestanden, in combinatie met de nog relatief korte looptijd van de grondexploitatie.

Middag Oost & Zwanenwaay:

De verlaging van het risicoprofiel kan hier vooral worden toegerekend aan gunstigere verwachtingen van het uitgiftetempo (zie ook bij Zevenaar Oost Wonen) en rentekosten.

Opdrogen van bezuinigingsmaatregelen

De raad heeft bij de meerjarenbegroting 2020-2023 een pakket aan bezuinigingsmaatregelen vastgesteld. De maatregelen resulteren in een structureel en reëel begrotingsevenwicht. Structureel moeten de maatregelen € 7,2 miljoen gaan opleveren. In de voortgangsrapportages monitoren wij de voortgang van de realisatie van de bezuinigingen. Het risico is aanwezig dat de bezuinigingseffecten in de loop van de jaren "opdrogen" of om andere externe ontwikkelingen niet het geraamde financieel resultaat halen. Dit risico schatten wij bij het sociale domein hoger in dan bij het fysieke domein. De bezuinigingsvoorstellen van financieel-technische aard zijn behaald. In totaal schatten wij het huidige risico in op € 2,5 miljoen met een kans van 50%.

Corona-crisis

In de planning & control cyclus actualiseren wij steeds de nieuwe corona-effecten. Bij de begroting 2021 is in de "notitie samenhang en financieel eindbeeld onderstaande toelichting opgenomen op de risico's en onzekerheden.

Toelichting bij begroting 2021

"In de kaderbrief is een tweetal specifieke risico's toegevoegd in het kader van de coronacrisis. Deze zijn beschreven in het document geactualiseerde coroneffecten 2021 - 2024 en is met dezelfde inschatting gehandhaafd in de begroting 2021.

Naast de coroneffecten spelen nog meer onzekerheden met betrekking tot de financiële verhoudingen die van invloed zijn op de financiële positie van onze gemeente (Commissievergadering Binnenlandse Zaken 2 juli 2020). Dit zijn onder andere de ontwikkelingen rondom de herijking van het gemeentefonds, de structurele middelen voor de jeugdzorg en de compensatie voor de WMO over deze onderwerpen. Deze onzekerheden zijn benoemd in de paragraaf weerstandsvermogen, maar zijn niet gekwantificeerd. De rapporten over de verschillende onderwerpen volgen in het najaar van 2020."

Bovenstaande risico-inschatting is gebaseerd op de septemberraming 2020 van het CPB. In de basisraming die is verwerkt in begroting was geen 2de golf voorzien. Ondertussen weten wij dat deze 2de golf werkelijkheid is geworden. Enkele verwachtingen, zoals over de economische schade en de werkloosheid, zijn minder negatief dan verwacht.

In de 1ste voortgangsrapportage 2021 en in deze jaarrekening zijn op basis van de realisatie en ontwikkelingen die wij hebben gezien de verwachte gevolgen bijgesteld. De verwachtingen bij de grondexploitaties hebben zich niet voorgedaan, maar het is nog onzeker wat precies de gevolgen voor het sociaal domein zullen zijn. Deze onzekerheid in het sociaal domein is opgenomen in het corona risico.

Bij de kadernota worden, op basis van de maartraming 2021 van het CPB, de verwachtingen verder bijgesteld. Bij de kadernota worden ook de onduidelijkheden rondom de compensatie jeugdgelden en herverdeling algemene uitkering betrokken.

Vervallen extra middelen Jeugdzorg in de algemene uitkering

Voor de jaren 2019 t/m 2021 heeft het kabinet via de Algemene uitkering uit het gemeentefonds extra middelen beschikbaar gesteld ten behoeve van de hoge kosten die gemeenten moeten besteden aan de jeugdzorg. Het kabinet geeft daarbij aan dat het niet zeker is of de bedoelde hogere gemeentelijke uitgaven structureel zijn, dan wel onderdeel van "een tijdelijke boeg golf". Een nieuw kabinet zal daarom op basis van de uitkomsten van een in te stellen onderzoek besluiten of de extra rijksmiddelen ook na 2021 nog worden uitgekeerd. De extra middelen zijn daarom vanaf 2022 niet meer opgenomen in de cijfers van de meicirculaire, maar wel in de begroting.

Het ministerie heeft echter een richtlijn opgesteld waarin wordt aangegeven dat gemeenten voor de jaren vanaf 2022 gebruik kunnen maken van een stelpost tot een maximum van het eigen aandeel in het over 2021 verstrekte bedrag. Voor onze gemeente gaat het hierbij om een jaarlijks bedrag van € 750.000. Het alsnog komen te vervallen van de extra middelen is een risico in de begroting voor de jaren 2022, 2023 en 2024 ter grootte van $3 \times € 750.000$.

Sociaal domein

De prognose voor het gebruik van jeugdzorg en Wmo is gebaseerd op de werkelijke uitgaven, verhoogd met de verwachte ontwikkelingen in prijs en aantal cliënten. Wij zijn hierbij afhankelijk van factoren die buiten onze invloedssfeer liggen. Als risico wordt op basis van het huidige kostenniveau voor de gemeente Zevenaar een bedrag van € 1,1 miljoen aangehouden.

Algemene uitkering

De jaarlijkse verhogingen of verlagingen (het accres) van het gemeentefonds zijn onzeker. Het gemeentefonds ontwikkelt zich evenredig aan de rijksuitgaven. Nemen de rijksuitgaven toe, dan neemt ook de algemene uitkering toe. Bij een afname van de rijksuitgaven geldt het omgekeerde. De hoogte van de algemene uitkering is hierdoor afhankelijk van omstandigheden die buiten de invloedssfeer van de gemeenten liggen.

Verbonden Partijen

De totale jaarlijkse bijdrage van onze gemeente aan Verbonden partijen is ongeveer 20 miljoen. Het risico bestaat dat Verbonden Partijen in een bepaald jaar een hogere bijdrage nodig hebben dan begroot. Dit kan bijvoorbeeld ontstaan bij onverwachte tegenvallers in hun exploitatie. Omdat de verbonden partijen in hoofdzaak niet beschikken over een eigen weerstandvermogen, worden deze tegenvallers in rekening gebracht bij de gemeente. We gaan voor de inschatting van het risico uit van maximaal 5% van de totale jaarlijkse bijdrage.

Wachtgeld wethouders

Om de huidige wethouders te beschermen tegen de gevolgen van werkloosheid na het wethouderschap geldt een wachtgeldregeling. Na het wethouderschap ontvangt een wethouder een Appa-ontslaguitkering, tenzij de pensioengerechtigde leeftijd is bereikt. Dit is geregeld in de Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers (Appa). Waarom het wethouderschap beëindigd is hierbij niet van belang; het recht op de uitkering bestaat ongeacht de reden van het aftreden. De specifieke aanspraak en omvang kunnen pas worden bepaald op het moment dat zich dit voordoet.

WEERSTANDSCAPACITEIT

De hoogte van de benodigde weerstandscapaciteit wordt bepaald door de risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die een grote impact kunnen hebben op de financiën van Zevenaar. Het risicoprofiel is een dynamisch geheel gelet op ontwikkelingen in de in- en externe omgeving, het bijstellen van doelstellingen en de werking van beheersmaatregelen. Op het moment dat een bepaald risico in de begroting is geraamd, is het geen risico meer. Op basis van een actuele risicosimulatie heeft de gemeente Zevenaar een weerstandscapaciteit nodig van afgerond € 6,2 miljoen.

De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen waarover de gemeente beschikt om onverwachte, niet-begrote kosten, dat wil zeggen risico's, op te vangen.

De beschikbare weerstandscapaciteit zit in het vrij aanwendbare deel van de algemene reserve. Het vrij aanwendbare deel van de algemene reserve van onze gemeente is per 31 december 2020 € 32,5 miljoen.

WEERSTANDSVERMOGEN

Om te bepalen of het weerstandsvermogen toereikend is, wordt de benodigde weerstandscapaciteit (risico's) afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit. De uitkomst van die berekening vormt het weerstandsvermogen.

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}} = \frac{32.541.000}{6.196.000} = 5,25$$

De ratio voor het weerstandsvermogen kan worden ingedeeld in een aantal waarderingscijfers.

Waarderingscijfer	Ratio	Betekenis
A	$2,0 \leq x$	Uitstekend
B	$1,4 \leq x < 2,0$	Ruim voldoende
C	$1,0 \leq x < 1,4$	Voldoende
D	$0,8 \leq x < 1,0$	Matig
E	$0,6 \leq x < 0,8$	Onvoldoende
F	$x < 0,6$	Ruim onvoldoende

De nu berekende ratio van de gemeente Zevenaar valt in klasse A. Dit duidt op een uitstekend weerstandsvermogen om de risico's af te dekken.

Beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat uit de algemene reserve per 31-12-2020 aangevuld met de verwachte mutaties in het meerjarenperspectief.

Doorrekening algemene reserve (bedragen x € 1.000)	
Saldo algemene reserve per 31-12-2020	35.223
Positief resultaat jaarrekening 2020	5.568
Negatief resultaat 2021 n.a.v. 1e VGR 2021	-5.134
Geactualiseerd begrotingsresultaat 2022	-1.775
Geactualiseerd begrotingsresultaat 2023	-368
Geactualiseerd begrotingsresultaat 2024	633
Mutaties n.a.v. eerder genomen besluiten 2021-2024	-1.606
Totaal	32.541

FINANCIËLE KENGETALLEN

De financiële kengetallen geven u een globaal inzicht in de financiële positie van onze gemeente. De kengetallen moeten in samenhang worden gezien, omdat ze alleen gezamenlijk en in hun onderlinge verhouding een goed beeld geven van de financiële positie van onze gemeente.

Financiële kengetallen	Rekening 2019	Begroting 2020	Rekening 2020
1.a Netto schuldquote	84%	102%	81,1%
1.b Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	77%	95%	74,7%
2. Solvabiliteitsratio	23%	22%	25,7%
3. Structurele exploitatieruimte	-2 %	- 6,96%	-0,9%
4. Grondexploitatie	14%	11%	13,3%
5. Belastingcapaciteit	99,7%	102,3%	103,8%

In aanvulling op bovenstaand overzicht is onderstaand nog een nadere beschouwing opgenomen.

1. Netto schuldquote

De netto schuldquote bestaat uit twee kengetallen:

- netto schuldquote: dit kengetal geeft inzicht in het niveau van de gemeentelijke schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft een indicatie van de mate waarin de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie drukken. Hoe lager het percentage hoe beter. De VNG adviseert om 130% als maximum norm te hanteren en daarboven de schuld af te bouwen.
- netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen: Om inzicht te verkrijgen in hoeverre er sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven (netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen).

Voor onze gemeente bedraagt het werkelijke percentage van de netto schuldquote in 2020 81,1% (peildatum 31-12-2020) en wijkt af met 21% ten opzichte van de begroting 2020. De totale baten in 2020 zijn werkelijk ruim 10 miljoen hoger dan begroot. Dit wordt met name veroorzaakt door hogere baten op de grondexploitaties in programma 3 en 8 dan begroot. Ook werd er bij de prognose rekening gehouden met hogere investeringen waar leningen voor zouden moeten worden aangetrokken. Een deel van deze investeringen is uitgebleven, waardoor ook een lagere schuldpositie is ontstaan dan begroot.

De netto schuldquote gecorrigeerd met verstrekte leningen is naast bovenstaande punten, voornamelijk verbeterd door een snellere aflossing van hypotheeklen van werknemers dan verwacht.

2. Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Voor onze gemeente zien we een licht verbeterde solvabiliteitsratio van 25,7%. Dit wordt veroorzaakt doordat het eigen vermogen hoger is dan begroot als gevolg van een hoger gerealiseerd resultaat in combinatie met een lagere schuldpositie. Met name de onzekerheden rondom de algemene uitkering en compensaties in het sociaal domein zijn een belangrijke factor die dit kengetal kunnen beïnvloeden.

3. Grondexploitatie

Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe groot de grondpositie is ten opzichte van de totale baten. In onze gemeente is sprake van 'in exploitatie genomen bouwgronden' die grotendeels bestaat uit grondexploitaties Zevenaar-Oost en Babberich. Naast het feit dat er veel gronden verkocht zijn, is er ook geïnvesteerd in het bouw- en woonrijp maken van de gebieden. De verliesvoorziening is bovendien met ruim 10 miljoen afgenomen door verbeterde resultaten en het afsluiten van 2 deelgrondexploitaties. Per saldo is het totale saldo boekwaarde van de GREX nagenoeg gelijk aan voorgaand jaar.

De grondexploitaties hebben een forse impact op de financiële positie van onze gemeente. Wij hebben als gemeente leningen afgesloten om grond te kopen voor (toekomstige) woningbouwprojecten en hebben een schuld. Bij de beoordeling van een dergelijke schuld is het van belang om te weten of deze schuld kan worden afgelost wanneer het project wordt uitgevoerd. Met de opbrengst kan immers de schuld worden afgelost. Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe groot de grondpositie is ten opzichte van de totale (geraamde) baten.

De afgelopen jaren is het kengetal heel snel gedaald. Dit wil zeggen dat het risico van de grondposities de afgelopen jaren heel snel is verminderd. Dit gegeven is belangrijk om mee te nemen bij de ontwikkeling van nieuwe projecten. Het risico is nu laag, maar moet wel aanvaardbaar blijven bij het opstarten van nieuwe projecten.

4. Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van de financiële positie is het ook van belang te kijken naar de structurele baten en structurele lasten. Structurele baten zijn bijvoorbeeld de Algemene uitkering en de opbrengsten uit de onroerende zaakbelasting. Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken. Dit kengetal is relevant voor de beoordeling van de financiële positie, omdat het van belang is om te weten welke structurele ruimte een gemeente heeft om de eigen lasten te dragen of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is.

De afgelopen jaren is het getal negatief mede als gevolg van de structurele tekorten in het sociaal domein. De stijging van de kosten wordt onvoldoende gecompenseerd door het rijk. Dit heeft tot bezuinigingen geleid en deze moeten zorgen voor een structureel sluitende begroting. Voor de beoordeling van het toezicht door de Provincie is dit ook een belangrijke indicator.

De structurele exploitatieruimte is verbeterd ten opzichte van vorig jaar en ook ten opzichte van de begroting, maar is nog negatief. In het kader van het financieel toezicht moet de begroting structureel en reëel sluitend zijn. Bij de meerjarenbegroting 2021 waren de laatste twee jaarschijven positief, bij de begroting 2022 moeten de laatste drie jaren sluitend zijn.

5. Belastingcapaciteit

De belastingcapaciteit geeft inzicht in de belastingdruk van de gemeente ten opzichte van het landelijke gemiddelde. Het landelijk gemiddelde is gebaseerd op de gegevens van het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (COELO), die jaarlijks een rapport opstelt over de ontwikkeling van de lokale lasten. In de berekening zijn meegenomen de OZB-lasten, rioolheffing en afvalstoffenheffing voor een gemiddeld gezin. Onze gemeente zit met 103,8% boven het landelijk gemiddelde. De stijging is met name te koppelen aan de OZB en afvalstoffenheffing.

CONCLUSIE

Op basis van de ontwikkeling van de verschillende kengetallen kan geconcludeerd worden dat het risicoprofiel van de gemeente overwegend positief is. Aandachtspunt is de structurele exploitatieruimte en het financieel gezond maken van het meerjarig financieel meerjarenperspectief. De ratio van het weerstandsvermogen is vergeleken met de vorige jaarrekening 2019 flink verstevigd; van 2,79 naar 5,25.

Hieruit blijkt ook dat met name de structurele compensatie voor de hogere kosten het grootste risico zijn voor de gemeente. Aandacht voor de ontwikkelingen van de herijking van het gemeentefonds en de compensatie voor de jeugd zijn doorslaggevend voor een structureel sluitende exploitatie.

ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN

Inleiding

De gemeente Zevenaar heeft een groot deel van haar vermogen geïnvesteerd in kapitaalgoederen in de vorm van gebouwen, wegen en bruggen, openbare verlichting, groen, riolering en water. Het onderhoud van deze zaken is een kerntaak van de gemeente en van groot belang voor onze inwoners, bedrijven en bezoekers. Het onderhoud van kapitaalgoederen is grotendeels vastgelegd in beleids- en onderhoudsplannen. In deze paragraaf wordt per kapitaalgoed ingegaan op onder andere het beleid, de kwaliteitsnormen, het onderhoud, de financiële middelen en de risico's die met het onderhoud samenhangen.

Beleid

Per 1 januari 2018 is het onderhoud van de kapitaalgoederen voor de voormalige gemeenten Rijnwaarden en Zevenaar samengevoegd. Voorafgaand aan de fusie is op een aantal onderdelen zoals riolering en water al samengewerkt aan een geharmoniseerd beleid ten aanzien van de kapitaalgoederen. Wij hebben een beeldkwaliteitsplan opgesteld voor het integrale beheer en onderhoud van de openbare ruimte (IBOR). Op basis hiervan stellen wij een geharmoniseerd meerjarenbeleid op.

Beleidskaders

- Integraal Beheer Openbare Ruimte (2018)

GEBOUWEN

Beleid

Het beleid voor de gemeentelijke gebouwen is vastgesteld op 26 januari 2017 in de Nota Vastgoedbeleid Zevenaar. Hierin is opgenomen dat de gemeente op termijn alleen nog eigenaar wil zijn van:

- de panden die zij zelf gebruikt;
- panden die vanwege een bepaald maatschappelijk belang of afbreukrisico niet bij marktpartijen kunnen worden ondergebracht;
- multifunctionele accommodaties

Het is nu zaak de aanbevelingen uit de Nota Vastgoedbeleid te concretiseren en uit te voeren. In de raadsvergadering van 16 december 2020 heeft u een integraal accommodatieplan (IAP) vastgesteld. De ambitie van de gemeente Zevenaar is te komen tot een doelmatigere, duurzamere en toekomstbestendigere gemeentelijke vastgoedportefeuille, die past bij de wettelijke taken van de gemeente en bijdraagt aan de maatschappelijke doelstellingen van de gemeente. Het IAP geeft concrete invulling aan deze ambitie, door het vertalen van deze ambitie in te behalen doelstellingen en het formuleren van een stappenplan om deze doelstellingen te bereiken. Het IAP bevat ook een routekaart voor de verduurzaming van gemeentelijk vastgoed.

Beleidskaders

[Nota Vastgoedbeleid \(2017\)](#)

Integraal Accommodatieplan

Kwaliteitsnormen

Het vaststellen van het onderhoudsniveau van de gemeentelijke panden wordt gebaseerd op NEN 2767, niveau 3 (redelijke conditie). Voor maatschappelijke en/of publieksfunctie wordt niveau 2 (goede conditie) aangehouden voor de gevels en specifieke ruimten.

Onderhoudsniveau 3 houdt in dat het verouderingsproces over de gehele linie duidelijk op gang is gekomen. Plaatselijk kunnen zich ernstige gebreken voordoen zonder dat deze resulteren in functionele gebreken, veiligheidsrisico's en functionele gebreken worden direct verholpen.

In het geval dat panden tijdelijk onderdeel uitmaken van de vastgoedportefeuille en/of op termijn afgestoten of gesloopt worden, kan worden afgeweken van de onderhoudsnormering. Uitgangspunt in deze situatie zal niveau 4 (matige conditie) zijn. Deze onderhoudsactiviteiten zijn gericht op het wind- en waterdicht houden van het object, op veiligheid en tijdelijke verhuurbaarheid.

Onderhoud

De actuele staat van onderhoud in het algemeen is conform het uitgangspunt conditieniveau 3 "redelijk". Conform dit niveau is in de afgelopen jaren onderhoud uitgevoerd.

Van de gebouwen die naar verwachting binnen 6 jaar gesloopt of vervangen worden, is het onderhoud aangepast naar een lager niveau. Na vaststelling van het IAP plannen wij het onderhoud voor de aankomende jaren verder.

Financiën

Onderdeel (bedragen x € 1.000)	2020 begroot	2020 realisatie	Vershil
Belastingen	174	121	53
Doorbelaastingen	2	-3	5
Dotatie voorziening	149	149	0
Huisvestingslasten	430	464	-33
Leveringen diensten en goederen	67	95	-28
Onderhoud gebouwen	289	240	49
Overige lasten	12	22	-9
Totaal	1.124	1.087	36

Er is in 2020 gewerkt binnen de begroting. Er is een voordeel behaald op het klein onderhoud, vanwege het uitstellen van enkele werkzaamheden. De huisvestingslasten zijn iets gestegen. Dit komt voornamelijk door de gestegen energieprijzen. Het onderhoud is gepleegd conform onze uitgangspunten.

GROEN

Beleid

Voor het beheer van de openbare ruimte en daarmee voor het openbaar groen heeft de raad het Beleidsplan Integraal Beheer Openbare Ruimte (IBOR) vastgesteld. Het beleidsplan IBOR beschrijft op strategisch niveau de wijze waarop gemeente Zevenaar invulling geeft aan het beheer van de openbare ruimte (= IBOR) en geeft hiermee input voor zowel de tactische uitwerking als de uiteindelijke operationele uitvoering. Het beleidsplan IBOR beperkt zich voornamelijk tot het verzorgend onderhoud.

Kwaliteitsnormen

Voor de openbare ruimte en daarmee ook voor het openbaar groen zijn de volgende kwaliteitsnormen volgens scenario "Balans" uit het IBOR beleidsplan uit 2018, op basis van de CROW beeldkwaliteitssystematiek vastgesteld.

Beeldkwaliteit hoog: centrum, hoofdwegen, begraafplaatsen en accentplekken;

Beeldkwaliteit basis: woonwijken, parken, industrieterreinen en buitengebied.

In 2020 is de kwaliteit teruggebracht volgens scenario 'basisplus' uit het IBOR beleidsplan, waardoor vanaf 2021 een structurele besparing van € 90.000 is gerealiseerd. Scenario 'basisplus' vormt de middenweg tussen de nulmeting en het 'realistische ideaalplaatje' van scenario 'balans'. Enkele functionele eenheden worden in dit scenario toch onderhouden op het hoogste Zevenaarse kwaliteitsniveau (centrum, accentpunten en begraafplaatsen), het kwaliteitsniveau van het buitengebied is teruggebracht naar laag en alle overige gebieden worden onderhouden op kwaliteitsniveau basis.

De vastgestelde beeldkwaliteit heeft uitsluitend betrekking op het verzorgend niveau van de openbare ruimte. In het nog op te stellen Integraal Beleidsplan Openbare Ruimte komen ook de technische kwaliteitsnormen aan bod.

Onderhoud

Het onderhoud van het groen voeren wij voor een deel in eigen beheer uit. Daarnaast is een deel van het onderhoud van het groen uitbesteed aan derden. Voor het groen in eigen beheer en uitbesteed aan derden worden nieuwe beeldkwaliteitsbestekken gemaakt. Door areaalvergroting (o.a. Groot Holthuizen) komen de onderhoudsbudgetten wel onder druk te staan. Na bijwerking van de beheergegevens als gevolg van areaalvergrotingen geven wij in 2021 inzicht in de consequenties van deze ontwikkeling voor de onderhoudsbudgetten voor het openbaar groen.

Financiën

Onderdeel (bedragen x € 1.000)	2020 begroot	2020 realisatie	Vershil
Bestekken onderhoud groen	720	753	-34
Doorbelastingen	1151	1120	31
Leveringen diensten en goederen	392	403	-11
Onkruidbestrijding	170	149	21
Overige lasten	295	256	39
Totaal	2.726	2.681	46

Er is een voordeel van € 46.000 behaald op het openbaar groen in 2020. Hoewel zich op de bestekken en op de geleverde diensten een nadeel heeft voorgedaan, is dit binnen de totale begroting voor onderhoud groen opgevangen.

OPENBARE VERLICHTING

Beleid

Voor de openbare verlichting is een beleidsplan vastgesteld in 2016 voor een periode van 10 jaar. Het beheer van de openbare verlichting is onderdeel van het beeldkwaliteitsplan. Het plan heeft betrekking op de kwaliteit van het beheer en onderhoud van de openbare verlichting. Op basis van de vastgestelde beeldkwaliteit wordt het beleidsplan openbare verlichting nog geactualiseerd integraal met de andere onderdelen van de openbare ruimte.

Op basis van de geactualiseerde beheerdata stellen wij een nieuw Integraal plan voor het beheer van de Openbare Ruimte (IBOR) op waarvan ook de openbare verlichting een onderdeel is. Hiermee starten wij ze helft 2021.

Beleidskaders

- Beleidsplan openbare verlichting 2016 - 2025 Zevenaar
- Beleidsplan Openbare verlichting 2015 - 2023 Rijnwaarden

Kwaliteitsnormen

De kwaliteitsnormen zijn nu vastgelegd in het beleidsplan openbare verlichting 2016-2025 en vertaald in een werkbested. Vanaf het overgangsjaar 2018 zijn de bestaande kwaliteitsnormen van beide voormalige gemeenten gehanteerd, in afwachting van nieuw beleid. Verder vormt Openbare verlichting een onderdeel van de openbare ruimte. In het op te stellen Integraal Beleidsplan Openbare Ruimte geven wij inzicht in de beschikbare middelen en het gewenste onderhoudsniveau.

Onderhoud

Het beheer en onderhoud van de openbare verlichting is Europees aanbesteed voor de periode 2018-2019 en tussentijds verlengd. Hiervoor is een raamcontract afgesloten waarin deelopdrachten zijn uitgezet. Deze bestekken zullen in onderdelen te zijner tijd worden omgezet in beeldkwaliteitsbestekken. In 2020 is er een nieuwe aanbesteding geweest gezamenlijk met de gemeenten Westervoort en Duiven. Looptijd van deze aanbesteding is vier jaar.

Financiën

Onderdeel (bedragen x € 1.000)	2020 begroot	2020 realisatie	Vershil
Elektriciteit	189	183	5
Leveringen diensten en goederen	69	69	-1
Doorbelastingen	77	77	0
Dotatie voorziening	26	26	0
Overige lasten	10	10	0
Totaal	371	366	4

Er is een voordeel behaald van € 4.000 op het product openbare verlichting.

RIOLERING EN WATER

Beleid

Als verbreding van het GRP 2012-2016 heeft de gemeente in samenwerking met drie Liemerse gemeenten en het waterschap Rijn en IJssel het "Watertakenplan De Liemers 2017-2021" opgesteld. Dit beleidskader verwoordt de gezamenlijke visie van de Liemers op zowel de afvalwaterketen als het stedelijk water. Zowel gemeenten als waterschap ondersteunen hierbij de gekozen strategie, maar behouden hierbij ieder hun eigen wettelijke taken en verantwoordelijkheden. Aanvullend op de bestaande beleidsstukken is door de vier organisaties in dit Watertakenplan gekeken naar een gezamenlijke strategie ten aanzien van interacties binnen de afvalwaterketen en het stedelijk water. Specifiek voor het gebied De Liemers vormt dit Watertakenplan op onderstaande vier thema's een verbijzondering van algemeen beleid. De thema's zijn:

- Klaar voor de toekomst;
- Landelijke Bestuursakkoord Water;
- Invoering van de Omgevingswet;
- De burger centraal.

Na de gemeentelijke herindeling zijn de werkzaamheden die voortvloeien uit de watertakenplannen van de twee voormalige gemeenten Zevenaar en Rijnwaarden geharmoniseerd.

In 2021 stellen de Liemerse gemeenten en het waterschap een nieuw "Watertakenplan De Liemers 2022-2026" op.

Beleidskaders

[Watertakenplan De Liemers 2017-2021 \(2016\)](#)

Kwaliteitsnormen

De gemeente draagt zorg voor de inzameling en het transport van huishoudelijk afvalwater, afvloeiend hemelwater, grondwater of ander water. De ontvangst en zuivering van het door de gemeente ingezamelde (stedelijke) afvalwater is de taak van het waterschap. Daarnaast draagt het waterschap zorg voor de waterhuishouding. Deze zorgplichten dienen in onderlinge samenwerking tussen de Liemerse gemeenten en het waterschap goed te worden uitgevoerd. Informatie hierover is beschreven in het rapport "Watertakenplan De Liemers 2017-2021".

Verder vormt water een onderdeel van de openbare ruimte. In het op te stellen Integraal Beleidsplan Openbare Ruimte geven wij inzicht in de beschikbare middelen en het gewenste onderhoudsniveau. Uiteraard vormt het Watertakenplan een belangrijke input voor dit plan.

Onderhoud

Waterschap en gemeenten dragen zorg voor de instandhouding van de afvalwaterketen en het watersysteem zodanig dat voorzieningen goed blijven functioneren en geen gevaar optreden voor de volksgezondheid, het milieu of voor de leefomgeving. Jaarlijks zijn hiervoor activiteiten gepland zoals het vervangen en renoveren van objecten, uitvoeren van onderzoek, planvorming en beleid en zorg dragen voor het beheer en onderhoud. Deze werkzaamheden zijn meestal periodiek en/of cyclisch van aard.

Waterschap en gemeenten willen de komende jaren toegroeien naar een meer risicobewust beheer voor het uitvoeren van de watertaken. Dit is onderdeel van de implementatie van assetmanagement om te komen tot een meer doelmatiger waterbeheer.

In 2019 en 2020 zijn twee grote projecten gestart waarin voor een integrale gebiedsaanpak is gekozen. Dit betreft de revitalisering Giesbeek (is nagenoeg gereed) en Angerlo (in voorbereiding). Deze projecten worden deels bekostigd uit de voorziening riolering, welke gebaseerd is op het watertakenplan. Daarnaast is er voor deze projecten geld beschikbaar gesteld uit de voorziening wegen. In 2020 en 2021 starten wij met een voorbereiding op het project Revitalisering Lobith, Tolkamer en Zevenaar. Het zijn deelprojecten die voortvloeien uit het vervangingsplan riolering en wegen.

Financiën

Onderdeel (bedragen x € 1.000)	2020 begroot	2020 realisatie	Verschil
Beheersystemen en IT	106	48	58
Doorbelastingen	869	922	-54
Dotatie voorziening	769	808	-40
Onderhoud en reparaties	712	692	20
Onderzoeken	202	195	8
Overige lasten	277	269	8
Totaal	2.935	2.934	1

In 2020 zijn we per saldo bijna exact op de begroting uitgekomen. Er zijn wel een paar details van invloed op dit resultaat.

Het beheersysteem Kikker is inmiddels gevuld. Dit heeft minder gekost dan vooraf begroot.

Er zijn meer interne personeelskosten aan riolering toegerekend. Overige verschillen zijn binnen de budgetten van riolering opgelost. In 2021 stellen we een nieuw watertakenplan op. Hierin nemen we de structurele verschillen op.

WEGEN EN BRUGGEN

Beleid

Vanwege de grote raakvlakken tussen riolering en onderhoud wegen worden projecten integraal aangepakt. Voor de gemeente Zevenaar is het van belang alle beheerdata over de gemeentelijke kapitaalgoederen (groen, wegen, riolering e.d.) op orde te hebben. Deze beheerdata zijn essentieel om als sturingsmiddel te gebruiken bij het nemen van (strategische) beslissingen over het beheren van de openbare ruimte. Momenteel loopt er een project Basis in Beeld om de beheerdata (arealen, beheer kwaliteit en benodigde middelen) te actualiseren.

Op basis van de geactualiseerd beheerdata wordt er in 2021 een nieuw Integraal plan voor het beheer van de Openbare Ruimte (IBOR) opgesteld inclusief consequenties die samenhangen met complexe opgaven als bijvoorbeeld klimaatadaptatie. Hierna worden de onderhoudsplannen voor wegen en bruggen voor de aankomende jaren uiteengezet.

Beleidskaders

- Wegenbeleidsplan Zevenaar en Rijnwaarden

Kwaliteitsnormen

Openbare wegen en bruggen zijn een onderdeel van de openbare ruimte. Voor het beheer van de openbare ruimte en daarmee voor de openbare wegen en bruggen is een beeldkwaliteitsplan vastgesteld. Het plan heeft evenwel alleen betrekking op het verzorgingsniveau van de openbare ruimte. In het op te stellen IBOR beleidsplan leggen wij ook het gewenste technische kwaliteitsniveau vast. Tevens geven wij inzicht in de noodzakelijke omvang van de onderhoudsbudgetten. Daarbij houden we rekening met het vastgestelde onderhoudsniveau, geplande renovaties en de areaalvergrotingen van de afgelopen en toekomstige jaren. Keuzes hierin leggen wij in dit document aan u voor.

Onderhoud

Het klein onderhoud van de wegen en bruggen wordt in eigen beheer uitgevoerd. Ook is een deel van het onderhoud uitbesteed aan derden. Voor de uitvoering van het onderhoud zijn bestekken gemaakt.

Financiën

Onderdeel (bedragen x € 1.000)	2020 begroot	2020 realisatie	Verschil
Doorbelastingen	1015	1140	-125
Dotatie voorziening	1691	1691	0
Leveringen diensten en goederen	161	168	-7
Overige lasten	58	57	2
Totaal	2.926	3.055	-130

Er is een nadeel behaald op de beheer- en onderhoudslasten van wegen en bruggen van € 130.000. De oorzaak zit hier met name in hogere interne doorbelastingen. Dit is elders in de jaarstukken toegelicht.

Conclusie

In onderstaande tabel zijn de onderhoudskosten van de verschillende onderdelen binnen de kapitaalgoederen opgenomen ten opzichte van de begroting 2020.

Gemeente Zevenaar

Bedragen x €

1.000

Soort kapitaalgoed (bedragen x € 1.000)	Begroting 2020 na wijziging	Realisatie 2020	Verschil
Gebouwen	1.124	1.087	36
Wegen en bruggen	2.926	3.055	-130
Openbare verlichting	371	366	4
Groen	2.726	2.681	46
Riolering	2.935	2.934	1
Totaal lasten onderhoud kapitaalgoederen	10.081	10.124	-42

Op basis van de huidige meerjarenbegroting is een bedrag van € 10,1 miljoen benodigd voor het beheer en onderhoud van de kapitaalgoederen binnen de gemeente Zevenaar. Met het vaststellen van het nieuwe integrale beleidsplan zal dit bedrag in de komende jaren gaan wijzigen. Het nadeel in 2020 is met name incidenteel van aard.

De beheerskosten van de kapitaalgoederen zijn inzichtelijk gemaakt in het project basis in beeld. In 2021 gaan we verder werken aan een nieuw IBOR-plan. Op basis hiervan stellen we nieuwe beheersplannen op voor de verschillende kapitaalgoederen binnen de openbare ruimte. Daarmee ligt er een basis van waaruit de gemeente Zevenaar kan werken om de kapitaalgoederen kwalitatief op het gewenste niveau te brengen en te houden. Dit wordt in 2021 aan uw raad gepresenteerd.

FINANCIERING

Inleiding

De uitvoering van de gemeentelijke financieringsfunctie vindt plaats binnen de kaders zoals gesteld in de Wet financiering decentrale overheden (Wet fido) en de daarbij behorende ministeriële regelingen. In deze wet staan transparantie en risicobeheersing centraal. De transparantie komt daarbij bijvoorbeeld tot uitdrukking in voorschriften voor een verplichte financieringsparagraaf in de begroting en in de jaarrekening. De risicobeheersing binnen de Wet fido richt zich op renterisico's, kredietrisico's, koersrisico's en valutarisico's.

Definitie van het begrip treasury:

Het besturen en beheersen, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's.

De doelstelling van de treasuryfunctie is dat deze uitsluitend de lokale publieke taak dient. De gemeente Zevenaar hanteert daarom als uitgangspunt dat er defensief en risicomijdend op de geld- en kapitaalmarkt opgetreden wordt. Binnen de financiële functie van de gemeente is het van belang het onderscheid te herkennen tussen de treasury- en de controlfunctie. Treasury zorgt voor de beschikbaarheid van geldmiddelen. De controlfunctie is juist belast met het toezicht en de bewaking van de aanwending ervan. Vanuit deze rollen is de focus bij treasury gericht op feitelijke in- en uitgaande kasstromen en die van de controlfunctie op de baten en lasten. In deze paragraaf staan voornamelijk de feitelijke kas- en financieringsstromen centraal.

Beleid

Het beleid van de gemeente Zevenaar is gericht op:

- Het verzekeren van duurzame toegang tot financiële markten tegen acceptabele condities;
- Het beschermen van gemeentelijke vermogens- en (rente-)resultaten tegen ongewenste financiële risico's zoals renterisico's, kredietrisico's en liquiditeitsrisico's;
- Het minimaliseren van de interne verwerkingskosten en externe kosten bij het beheer van de geldstromen en financiële posities;
- Het optimaliseren van de renteresultaten binnen de kaders van de Wet fido respectievelijk de limieten en richtlijnen van het treasurystatuut.

Beleidskaders

Financiële verordening Gemeente Zevenaar (GW art. 212)

Treasurystatuut van de Gemeente Zevenaar 2018

GEMEENTEFINANCIERING

Financieringsbehoefte

De financieringspositie wordt bepaald door het saldo van de boekwaarden van vaste activa en grondexploitaties ten opzichte van het totaal aan beschikbare financieringsmiddelen. Per ultimo dienstjaar heeft de Gemeente Zevenaar een financieringstekort. Voor dit tekort worden geldleningen aangetrokken.

In onderstaand overzicht is het verloop van de afgesloten langlopende geldleningen op de balansdatum weergegeven.

Bedragen x € 1.000			
Jaar	Stand 31-12	Rentebedrag	Rente %
2019	116.862	2.849	2,1%
2020	120.300	2.394	2,0%
2021	113.779	2.235	1,9%
2022	99.769	2.043	2,0%

Het gemiddelde rentepercentage is gebaseerd op de te betalen rente van de gesloten geldleningovereenkomsten gedeeld door het schuldrestant aan het einde van het jaar. Er is, na een daling van het gemiddelde rentepercentage, een lichte stijging te zien. Doordat het grootste deel van de leningen voor een langere looptijd zijn afgesloten, fluctueert ons gemiddelde rentepercentage minder dan de huidige rentestand (zie ontwikkelingen). De lichte stijging wordt veroorzaakt door het vervallen van een aantal fixe-leningen (leningen waarvoor je gedurende de looptijd van 3 tot 5 jaar alleen rente betaalt en bij afloop in één keer aflost). Deze fixe-leningen zijn tegen een laag rentepercentage afgesloten. Wij verwachten, gezien de looptijd van de huidige leningen en de huidige renteontwikkelingen, dat het risico van stijgende rentelasten komende jaren beperkt van invloed zal zijn op de begroting.

RISICOBEEHER

Risicobeheer

Risicobeheer is een van de centrale doelstellingen van de Wet fido. Hierbij worden de volgende risico's onderscheiden:

- renterisico's;
- kredietrisico's;
- risico's bij het liquiditeitsbeheer en debiteurenrisico's.

In het financieringsstatuut is aangegeven dat voor het uitzetten van middelen alleen gebruik wordt gemaakt van financiële instellingen met minimaal een AA - rating, d.w.z. zeer kredietwaardige partijen. Uitleenen van gelden aan bedrijven en beleggen in aandelen is niet toegestaan gelet op de risico's die daaraan verbonden zijn.

Bij het verstrekken van leningen voor de publieke taak worden zoveel mogelijk zekerheden of garanties geëist.

RENTE EN RENTERISICO'S

De belangrijkste risico's voor de gemeente die samenhangen met de uitvoering van de treasuryfunctie bestaan uit renterisico's. Deze worden getoetst aan twee normen. Dit zijn:

1. De kasgeldlimiet. Deze geeft het maximale bedrag aan dat een gemeente aan vlottende financieringsmiddelen (looptijd korter dan één jaar) mag opnemen;
2. De renterisiconorm. Hiermee wordt het renterisico op de vaste schuld (looptijd vanaf één jaar) in beeld gebracht.

De ontwikkelingen van deze renten worden hieronder nader toegelicht.

1) De kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet stelt een bovengrens aan de toegestane omvang van de kortlopende schuld (looptijd korter dan 1 jaar). Reden hiervoor is dat een korte schuldpositie een potentieel renterisico met zich mee brengt, omdat rentestijgingen direct doorwerken in de rentelasten. Het is dan ook van belang dat de grote potentiële beweeglijkheid van de rentelasten op korte financiering gedurende het begrotingsjaar beheerst wordt. Voor structurele liquiditeitstekorten is financiering met geldleningen met een looptijd langer dan 1 jaar de aangewezen oplossing.

De hoogte van de kasgeldlimiet is afhankelijk van de omvang van de lopende uitgaven.

De kasgeldlimiet voor de gemeente Zevenaar voor 2020 is berekend op 12,4 miljoen en is gelijk aan 8,5% van de begrotingsomvang van 146,3 miljoen.

Overzicht kasgeldlimiet in 2020 (x€ 1.000)	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
Berekend kasgeldlimiet 2020	12.434	12.434	12.434	12.434
Omvang netto-vlottende schuld	-12.339	-10.452	-6.852	1.441
Ruimte binnen kasgeldlimiet	24.773	22.886	19.286	10.993
Overschrijding van de kasgeldlimiet	0	0	0	0

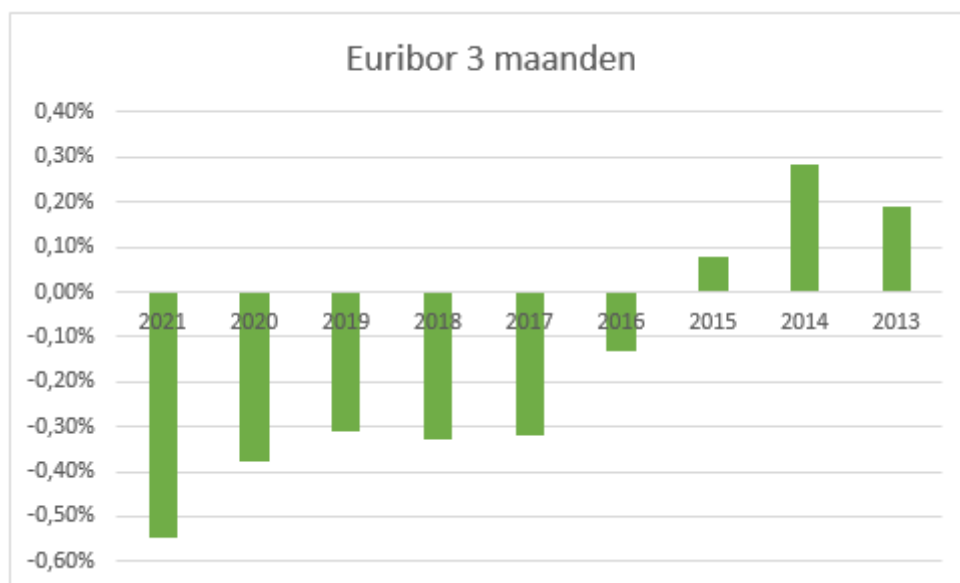
In 2020 is de kasgeldlimiet niet overschreden.

Als drie kwartalen achtereen de kasgeldlimiet zou worden overschreden, moet volgens artikel 4 van de Wet Fido (*Wet financiering decentrale overheden*) de provincie als toezichthouder hiervan op de hoogte worden gebracht. Daarnaast moet de kwartaalrapportage en een plan om binnen de kasgeldlimiet te blijven ter goedkeuring aan de toezichthouder voorgelegd worden.

Gelet op het tarief voor kort geld op dit moment, waarbij we voor het aantrekken van een kasgeldlening rente ontvangen, maken we gebruik van de ruimte die de wet Fido ons geeft. Dit Treasurybeleid betekent naast een besparing ook een opbrengst qua rente. Uiteraard blijven we de kapitaalmarkt nauwlettend volgen zodat bij een stijgende rente op de kapitaalmarkt overgegaan kan worden tot het consolideren (omzetten van een kortlopende schuld in een langlopende schuld).

Renterisico kort geld

De rentelasten van kort geld (kasgeldlimiet) hangen samen met de ontwikkeling van de Euribor. In onderstaande grafiek is het verloop van de Euribor in de afgelopen jaren weergegeven.

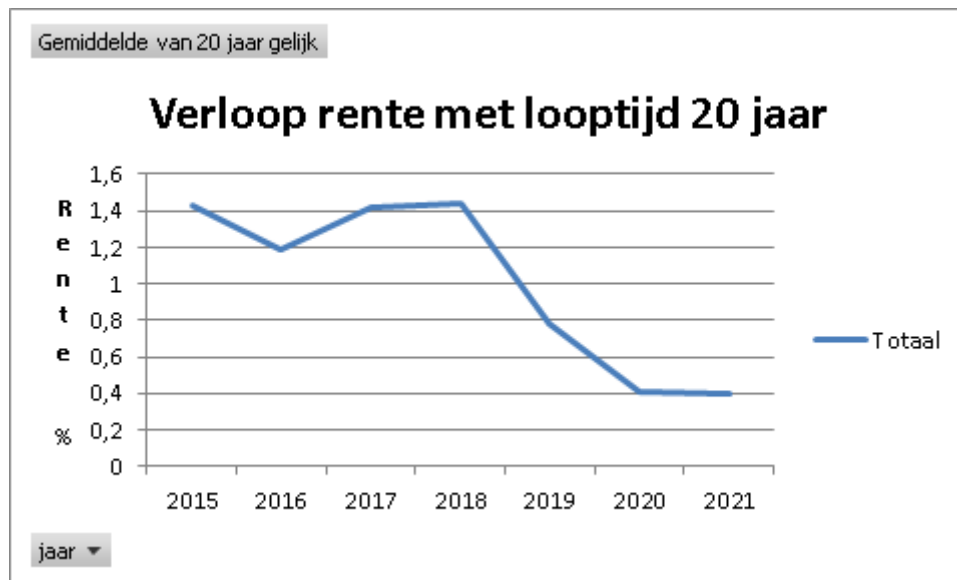

Zoals uit bovenstaande grafiek blijkt bevond het kortlopende renteniveau (referentierente: 3-maands Euribor) zich het volledige afgelopen jaar wederom onder de 0%. Ofwel: een negatieve rente. Dit korte renteniveau staat hoofdzakelijk onder invloed van het monetair beleid van de Europese Centrale Bank (ECB). Dit beleid draagt er aan bij dat de geldmarkttarieven negatief zijn. De gemeente Zevenaar profiteert van deze situatie bij het opnemen van dag- en kasgeldleningen. Door de negatieve rente krijgt de gemeente namelijk geld toe als zij kortlopend leent.

Renterisico lang geld

De gemeente Zevenaar gaat uit van totaalfinanciering. Op basis van de behoefte wordt lang geld aangetrokken. Het geld wordt met name aangewend om activa te financieren. In de gemeente Zevenaar worden activa lineair afgeschreven en hier wordt met het langlopende geld bij aangesloten.

Rentelasten van langlopend geld zijn gebaseerd op een lening bij de BNG met een looptijd van 20 jaar, waarbij de rente tussentijds niet wordt aangepast. In onderstaande grafiek staat het verloop van de rente in de afgelopen jaren opgenomen (stand 7 april 2021).

De lange rente heeft begin 2020 een daling en vanaf de tweede helft van het jaar een stabiele trend laten zien. In het afgelopen jaar heeft het coronavirus zich in een razendsnel tempo verspreid over de wereld. Als gevolg van de corona-epidemie en de beperkende maatregelen is de economie het afgelopen jaar verslechterd. De mondiale economie zal komend jaar naar verwachting een herstel laten zien. Het aantal mensen dat gevaccineerd is, neemt toe. Hierdoor verbetert de immuniteit en kunnen overheden voorbereidingen treffen om de contactbeperkende maatregelen los te laten en de economie geleidelijk te openen. Zodra consumenten weer geld kunnen uitgeven, zullen de activiteiten aantrekken.

De Europese Centrale Bank (ECB) houdt als streefwaarde voor de inflatie 2% aan. Op dit moment is de inflatie in de Eurozone gestegen van -0,3% (ultimo 2020) naar 1,3% (maart 2021). Deze inflatiestijging komt voort uit tijdelijke prijsopdrijvende factoren en de verwachting is dan ook dat de inflatie weer zal afzwakken.

De ECB heeft de reeds lage beleidsrente gedurende de gehele coronacrisis gelijk gehouden. Zij probeert de rentestijging in te tomen en laat haar officiële rentetarieven voorlopig dan ook nog steeds ongewijzigd. Hierdoor zullen de tarieven voor zowel korte als lange looptijden laag blijven.

2. Renterisiconorm

Bij de renterisiconorm gaat het om het beperken van de gevolgen van een stijgende kapitaalmarktrente voor de rentelasten. Aanpassing van de rentepercentages doet zich voor bij herfinanciering en renteherziening. Herfinanciering houdt in, dat een vervangende geldlening wordt aangetrokken om aan de aflossingsverplichtingen van bestaande geldleningen te kunnen voldoen. Bij renteherziening gaat het om het aanpassen van het rentepercentage door de geldgever tijdens de looptijd van de geldlening.

Uit onderstaande tabel blijkt dat de renterisiconorm in 2020 niet is overschreden.

Berekening renterisico-norm (x € 1.000)		Begroting 2020	Werkelijk 2020
1.	Renteherzieningen	0	0
2.	Netto renteherziening op vaste schuld	0	0
3a.	Nieuw aangetrokken vaste schuld	10.000	10.000
3b.	Nieuw verstrekte leningen	0	0
4.	Netto nieuw aangetrokken vaste schuld	10.000	10.000
5.	Betaalde aflossing	5.560	6.562
6.	Herfinanciering (laagste 4 en 5)	5.560	6.562
7.	Renterisico op vaste schuld (2 + 6)	5.560	6.562
8.	<i>Totaal begroting/jaarstukken</i>	148.700	146.286
9.	<i>Bij ministeriële regeling vastgesteld percentage</i>	20%	20%
10.	<i>Renterisiconorm (8 x 9)</i>	29.700	29.250
7.	Renterisico op vaste schuld (2 + 6)	5.560	6.562
11.	Ruimte onder risico-norm (10-7)	24.140	22.688

KREDIETRISICO'S

De gemeente loopt kredietrisico op door de gemeente verstrekte gelden. Het risico doet zich voor bij het op beleidsmatige gronden verstrekken van leningen (publieke taak). Het risico bestaat dat leningen niet, niet volledig en/of niet tijdig worden terugbetaald (rentekosten).

Onderstaand volgt een overzicht van de uitgezette gelden per type instelling.

Risicogroep	M/Z*	Restant schuld	
		Bedrag (x € 1.000)	Percentage van het totaal (%)
Leningen aan stichtingen en sportaccommodaties	Z	289	3,0
Lening aan een woningbouwvereniging	M	37	0,38
Leningen aan deelnemingen (Vitens)	Z	155	1,6
Hypothecaire leningen ambtenaren	M	7.524	77,7
Sociale kredieten aan inwoners via Kredietbank	Z	93	0,96
Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten (SVN):			
Leningen voor verzakte woningen	M	99	1,0
Startersleningen koopwoningen	M	243	2,51
Duurzaamheidsleningen	M	604	6,24
Leningen voor toekomstbestendig wonen in Gelderland	M	640	6,61
Totaal		9.684	100%

* Met (M) of zonder (Z) hypothecaire zekerheid

Leningen aan stichtingen sportaccommodaties

Het betreft leningen aan stichtingen, sportaccommodaties en woonwageneigenaren. De aflossing verloopt zoals is overeengekomen. Het kredietrisico voor de gemeente wordt als gering geschat.

Woningbouwvereniging

Op 1-1-2021 resteert nog een lening aan de toegelaten instelling St. Plavei (voorheen Laris) voor een woningbouwproject. Het risico is minimaal omdat Plavei onder financieel toezicht staat van het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (W.S.W.).

Deelnemingen (Vitens)

Waterbedrijf Vitens heeft de preferente aandelen welke in bezit waren van onze gemeente ingekocht. De koopsom van € 2.327.300 is daarbij omgezet in een achtergestelde lening. Deze wordt in 15 jaar afgelost. Het kredietrisico voor de gemeente wordt als gering geschat.

Hypothecaire leningen ambtenaren

Tot 1 januari 2009 zijn aan personeelsleden, onder een aantal voorwaarden, hypothecaire geldleningen verstrekt. Met ingang van 2009 is het door de wijziging van de Wet FIDO niet meer mogelijk om hypothecaire geldleningen te verstrekken aan personeelsleden. De verstrekte geldleningen tot 1 januari 2009 blijven bestaan en worden afgelost zoals overeengekomen. Bij het beëindigen van het dienstverband dient tot aflossing van de gehele lening te worden overgegaan. Het restant van de leningen zal door deze wijziging elk jaar afnemen.

Gelet op de hypothecaire zekerheidstelling worden de risico's als gering geschat.

Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten (SVN)

In het kader van de Verordening Stimulering Verzakkingsherstel zijn leningen verstrekt aan eigenaren van verzakte woning. Alle verstrekte leningen op grond van deze verordening zijn verstrekt onder hypothecaire zekerheid. Hierdoor worden de risico's als gering geschat.

Op grond van de Verordening Starterslening gemeente Zevenaar zijn voor de aankoop van een woning op "Groot Holthuizen" via de Stichting Stimuleringsfonds Nederlandse Gemeenten startersleningen verstrekt van maximaal € 22.500. De helft van dit bedrag werd door het rijk verstrekt. Alle verstrekte leningen op grond van deze verordening zijn verstrekt onder hypothecaire zekerheid. Hierdoor worden de risico's als gering geschat. In 2017 zijn voor het eerst duurzaamheidsleningen via het SVN verstrekt. De risico's worden als gering geschat. Ook zijn via het SVN leningen voor toekomstbestendig wonen in Gelderland verstrekt. De risico's worden als gering geschat.

RISICO'S LIQUIDITEITSBEHEER EN DEBITEUREN

De risico's van mogelijke wijzigingen in de liquiditeitenplanning en wijzigingen in het tempo van uitvoering van voorgenomen investeringen, waardoor als gevolg daarvan de financieringskosten hoger kunnen uitvallen, worden zoveel mogelijk beheerst.

Met betrekking tot het risico van debiteuren wordt opgemerkt, dat het beleid gericht is op het tijdig innen van de vorderingen. Voor de inning van achterstallige vorderingen bestaat een vaste procedure.

SCHATKISTBANKIEREN

Decentrale overheden zijn verplicht om hun overtollige middelen in 's Rijks schatkist aan te houden. Om het dagelijkse kasbeheer te vereenvoudigen is er een drempelbedrag, afhankelijk van het begrotingstotaal, dat buiten de schatkist mag worden gehouden. Het drempelbedrag is gelijk aan 0,75% van het begrotingstotaal van € 146.286.175 (indien het begrotingstotaal lager is dan € 500 miljoen zoals in onze gemeente). Bij het berekenen van het genoemde totaal zijn de totalen van de gemeenschappelijke regelingen 2020, het Streekarchivariaat en de Reinigingsdienst de Liemers (RDL) meegenomen. Dit is conform de regeling van het schatkistbankieren, omdat deze administraties door onze gemeente worden gevoerd en de treasury ook door de Gemeente Zevenaar wordt beheerd.

In het besluit begroting en verantwoording (BBV) zijn regels opgenomen over het rapporteren over (het gebruik van) het drempelbedrag. In onderstaande toelichting wordt voldaan aan deze rapportage-eis in de jaarrekening.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000) Gemeente Zevenaar					
		Verslagjaar	2020		
(1)	Drempelbedrag	1.097			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	46	525	457	608
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	1.051	572	640	489
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
		Verslagjaar	2020		
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	146.286			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	146.286			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
(1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002 met een minimum van €250.000	Drempelbedrag	1.097			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	4.215	47.807	42.084	55.920
(5b)	Dagen in het kwartaal	91	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	46	525	457	608

RENTETOEREKENING

Beleid rentetoerekening

In de begroting en deze jaarrekening zijn zowel de stellige uitspraken als de aanbevelingen uit de notitie rente (juli 2017) verwerkt. De belangrijkste onderdelen betreffen:

- Treasury activiteiten worden via het taakveld treasury verwerkt in de begroting;
- Er wordt geen rente over het eigen vermogen verwerkt in de begroting;
- De omslagrente wordt berekend door de aan de taakvelden toe te rekenen rente (in euro's) te delen door de boekwaarde per 1 januari van de vaste activa die integraal zijn gefinancierd.

De verwerking van de rente is in onderstaand schema inzichtelijk gemaakt.

		Bedragen x € 1.000		
Renteschema		Begroting	Begroting na wijziging	Werkelijk
a.	Externe rentelasten over de korte en lange financiering	2.762	2.383	2.411
b.	Externe rentebaten	-/- 129	124	119
	Totaal door te rekenen externe rente	2.633	2.259	2.292
c.	rente die aan de grondexploitatie moet worden berekend	-/- 1.075	895	895
	rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	-/- 1.543	1.159	1139
		-/- 2.618	2.054	2.034
d.	Saldo door te rekenen rente	15	205	258
d1	Rente over eigen vermogen	-	-	-
d2	Rente over voorzieningen (gewaardeerd op contante waarde)	-	-	-
	De aan taakvelden (programma's inclusief overzicht Overhead) toe te rekenen rente	15	205	258
e.	De werkelijke aan taakvelden (programma's inclusief overzicht Overhead) toegerekende rente (renteomslag)	-/- -	71	233
	Berekende omslagpercentage volgens Treasurybeleid over boekwaarde 1-1	0,0%	0,07%	0,24%
f.	Renteresultaat op het taakveld treasury	-15	-134	-25

Een voordeel van € 109.000 ten opzichte van de raming na wijziging.

Voor toerekening van rente aan de grondexploitatie worden de voorschriften opgenomen in de notitie grondexploitaties 2016 gehanteerd.

Toelichting

- Werkelijk verschuldigde rente voor de aangetrokken vaste geldleningen en berekende rente over het financieringstekort.
- Over de boekwaarde op 1 januari 2020 van de Bouwgrond in exploitatie (BIE) mag alleen het gewogen gemiddelde rentepercentage van de bestaande leningenportefeuille van de gemeente naar verhouding

vreemd vermogen/totaal vermogen. Dit percentage is basis van de werkelijke balansbedragen 2019 berekend op 1,57.

- c) Rente projectfinanciering: Dit betreft investeringen uit het verleden waarvoor vaste rentepercentages gelden.
- d1) en d2) Op aanbeveling van de Commissie BBV en door de harmonisatie is besloten geen rente over het eigen vermogen (bespaarde rente) meer te berekenen.
- f) Het renteresultaat van € 109.000 is niet omgeslagen over de boekwaarde per 1 januari 2020. De afwijking ten opzichte van de raming na wijziging is kleiner dan 25%.

BEDRIJFSVOERING

PERSONEEL & ORGANISATIE

Personeel

De samenleving verandert in hoog tempo en met een grote flexibiliteit. Dit betekent dat de gemeente en zijn medewerkers mee veranderen. Door Covid-19 is 2020 anders verlopen dan we gepland hebben. De medewerkers zijn zo veel mogelijk thuis gaan werken en de organisatie diende aangepast te worden op de Covid-maatregelen. Enkele voorbeelden zijn de 1,5 meter-maatregel, waardoor looppaden en werkplekken aangepast zijn. Medewerkers zijn gefaciliteerd om thuis te werken en nieuwe werkwijzen zijn geïmplementeerd. De accenten zijn binnen de planning van P&O en organisatie verlegd.

Ziekteverzuim

We zien dat het verzuim in 2020, waarin we sinds maart geconfronteerd zijn met Covid-19, is afgenomen. In 2019 was het verzuimpercentage 6,07 %, in 2020 is dit 4,48%. De meldingsfrequentie ligt idealiter tussen de 0,7 en 1,0. In 2020 is deze gedaald naar 0,80. Wat opvalt is het hoge percentage (3,05%) langdurig verzuim (langer dan zes weken). Daarnaast zien we een toename in de gemiddelde verzuimduur. Dit betekent dat als medewerkers eenmaal uitvallen, het langer duurt voordat zij weer hersteld zijn. In 2020 hebben medewerkers dus minder vaak kort ziek gemeld. Welke invloed het anders organiseren van werk hierop heeft gehad, is onbekend.

	Werkelijk 2018	Werkelijk 2019	Begroot 2020	Werkelijk 2020
%Ziekteverzuim	5,13	6,07	5,60	4,48

Organisatie

De gemeente Zevenaar is een klantgerichte organisatie waarin de inwoner centraal staat. De organisatie is daarvoor ingericht volgens een vraaggericht concept. De dienstverlening is gebaseerd op 3 focuspunten:

- Service op maat
- Verbindend
- Gastvrij

De inrichting en ontwikkeling van onze organisatie en bedrijfsvoering zijn gericht op het realiseren van de visie van de gemeente Zevenaar binnen de rolopvatting van een verbindende overheid

De gemeente hecht veel waarde aan het integer handelen. Nieuwe medewerkers leggen een gelofte of een verklaring af. Als aanvulling op het thema integriteit heeft het onderwerp fraude ook op de agenda van het MT gestaan. In 2020 is gestart met het aanpassen van het integriteitsbeleid, welke in 2021 zal worden afgerond.

Onderstaand overzicht geeft de vastgestelde formatie per afdeling aan per 31-12-2020.

Afdeling	Totaal formatie
Directeur/S&B/P&P	8,39
Griffie	2,67
Maatschappelijke Ontwikkeling	20,24
Maatschappelijke Dienstverlening	43,11
Publiekszaken	20,36
Openbare Werken	65,80
Beheer Openbare Ruimte	29,25
Ruimtelijke Ontwikkeling	23,97
Vergunning, toezicht en handhaving	25,45
Bedrijfsvoering	31,36
Financiën	18,14
Informatiebeheer	31,53
Totaal	320,27

INFORMATIEVOORZIENING EN AUTOMATISERING

Informatievoorziening

Doordat de invoering van de Omgevingswet met een jaar is doorgeschoven naar 2022 werd de aansluiting op het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) niet in 2020 gerealiseerd. Er zijn wel voorbereidingen getroffen, met name door de keuze van de softwaresystemen. Wij hebben het Liemerse document "I-visie en I-strategie 2020-2022" geaccordeerd. Centraal staan bedrijfscontinuïteit van bestaande ICT- en informatievoorzieningen en het toepassen van wettelijke regels en het uitvoeren van afspraken ("samen organiseren") die via de VNG zijn gemaakt.

Naast de VNG-brede samenwerking zijn we lid geworden van Dimpact. Dat is een coöperatie van gemeenten rond systemen voor publieke dienstverlening. Directe aanleiding was de noodzakelijke vervanging van de motor achter de websites van Liemerse gemeenten. Mogelijk kunnen we in de toekomst nog meer profiteren van en bijdragen aan deze samenwerking.

De afhankelijkheid van ICT valt het meest op wanneer er verstoringen zijn. Helaas waren er in 2020 meer storingen dan voorheen. Door de RID is geanalyseerd wat incidenten zijn en wat structureel van aard is. Daaruit trekken we lessen naar de toekomst.

Datagedreven sturen

Zevenaar heeft in 2020 nieuwe pilots uitgevoerd om informatie duidelijker en toegankelijker te maken. Hierdoor kan adequaat worden gestuurd en beleid worden verrijkt met data. De resultaten zijn dermate positief dat we het instrument verder ontwikkelen en integreren in de bedrijfsvoering. In eerste instantie gebeurt dat vooral met toepassingen in het sociaal domein en rond vergunningen, toezicht en handhaving. De landelijke toeslagenaffaire illustreert dat we terecht zeer alert zijn op ethische vraagstukken van data-gebruik.

Informatiebeveiliging en Privacy

Als gemeente zijn we schatbewaarder van een breed scala van data, zowel van inwoners als van ondernemers en andere organisaties. Door het gebruik van deze data kunnen wij onze dienstverlening steeds verder verbeteren en optimaliseren en een bijdrage leveren aan realiseren van het raadsprogramma, het coalitie akkoord en de missie en visie van onze gemeente.

Gemeenten moeten zich elk jaar verantwoorden over de kwaliteit van de informatieveiligheid van diverse informatiesystemen. Dit moet verplicht met de audit systematiek Eenduidige Normatiek Single Information Audit (ENSIA). ENSIA helpt gemeenten in één keer slim verantwoording af te leggen over informatieveiligheid gebaseerd op de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO). Dit gebeurt door middel van een zelfevaluatie op de normen van de BIO aangevuld met zelfevaluaties op de Basisregistraties en een audit op de normen van het gebruik van DigiD en Suwinet.

Baseline Informatiebeveiliging Overheid

Uit de zelfevaluatie op de BIO blijkt dat veel maatregelen al (gedeeltelijke) geïmplementeerd zijn en de bevindingen uit 2019 zijn opgepakt. Wel zien we dat de uitvoer van een aantal maatregelen nog niet gerealiseerd is doordat we in 2020 meer ICT storingen hebben ondervonden waarop capaciteit moest worden ingezet. De belangrijkste aanbevelingen voor het komende jaar liggen op het gebied van het structureel inrichten van (periodieke) controles en monitoring (Zevenaar in Control), verbeteren van toegangscontrole en autorisatiebeheer binnen applicaties, het borgen van informatiebeveiliging bij inkoop van IT diensten en de doorontwikkeling van informatiebeveiliging met Microsoft 365.

DigiD en Suwinet

In maart 2021 is door het College van B&W een collegeverklaring DigiD en Suwinet afgegeven over de ENSIA verantwoording 2020. Met de ENSIA-collegeverklaring geeft het college aan in hoeverre de beheersingsmaatregelen voldoen aan de normen die gelden voor Suwinet en DigiD. Uit de zelfevaluatie blijkt dat de gemeente aan alle normen voor Suwinet voldoet, maar dat voor DigiD niet aan alle normen wordt voldaan. Het betreft 1 norm waaraan de IT-serviceorganisatie niet volledig voldoet. De auditor van de serviceorganisatie heeft geconstateerd dat de kwetsbaarheden afdoende zijn gemitigeerd en er een verbeterplan is opgesteld. De bevindingen uit de collegeverklaring zijn in het 1e kwartaal van 2020 nog apart getoetst door een IT-auditor en deze heeft de juistheid van de collegeverklaring bekrachtigd.

Zelfevaluatie Basisregistraties

Over de Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG), de Basisregistratie Grootschalige Topografie (BGT) en de Basisregistratie Ondergrond (BRO), Basisregistratie Personen (BRP) en de Paspoortuitvoeringsregeling (PUN) moet de gemeenten verantwoording afleggen door middel van een verantwoordingsrapportage. De verantwoordingsrapportages geven een oordeel over de borging van het proces en de tijdigheid, de volledigheid en de juistheid van de basisregistraties van de BAG, BGT en BRO en de normen die behoren bij de BRP en PUN. De rapportages laten zien dat de gemeente Zevenaar aan haar verplichtingen voldoet. Verbeteradviezen voortvloeiend uit deze rapportage worden in 2021 verder uitgezet.

Incidenten en datalekken

In 2020 zijn 15 datalekken geregistreerd waarvan 5 datalekken ook gemeld bij de Autoriteit persoonsgegevens. Geen van deze lekken was de oorzaak van een IT-incident, in alle gevallen was er sprake van menselijk handelen. Afgelopen jaar zijn er (landelijk) een aantal beveiligingsincidenten geweest, deze zijn tijdigesignaleerd en hebben niet geleid tot ongeoorloofd verlies van beschikbaarheid, integriteit en betrouwbaarheid van de gegevens. De incidenten zijn geëvalueerd en aandacht- en verbeterpunten worden doorgevoerd in de processen.

Privacybescherming

Privacy is een doorlopend proces dat zich steeds beter verankert binnen de organisatie, maar ook complex is, gezien de diversiteit van taken binnen de gemeente. Het bewustzijn over het verwerken van persoonsgegevens neemt toe maar levert ook weer nieuwe vraagstukken op. We zien dat privacy maatregelen op onderdelen niet voldoende ingebed zijn binnen de processen van de gemeente en dit vraagt de komende jaren ook nog blijvend aandacht. Ook op het gebied van informatiebeheer, opslag en beschikbaarheid tot privacygevoelige informatie staan verbeteracties gepland. Tot slot zien we een duidelijke ontwikkeling in de samenwerking bij de implementatie van nieuwe processen en wetgeving met de VNG. Hierdoor wordt optimaal gebruik gemaakt van de kennis en ervaring en is privacy ook een standaard onderdeel van het implementatietraject.

In 2020 hebben diverse burgers gebruik gemaakt van het recht op inzage, verwijdering of informatie over de verwerking van persoonsgegevens bij de gemeente Zevenaar. Dit heeft op enkele onderdelen veel capaciteit en inzet verlangt van de organisatie. Het belang van een goede informatievoorziening en dossiervorming is dan van belang om aan de privacywetgeving te kunnen voldoen.

Digitale archiefbeheer

Het voornemen om met de deelnemende gemeenten in het Streekarchivariaat te bepalen op welke manier we onze taakstelling rond het e-depot vorm gaan geven, is nog niet afgerond. Hiertoe vindt extern onderzoek plaats naar de aansluiting op een e-depot voor digitale informatie in een naburige regio.

PLANNING & CONTROL

In de planning & control cyclus starten wij met een kadernota, als opmaat van de begroting. Vanwege de onzekerheden van de coronacrisis is in 2020 in samenspraak met de raad de kadernota vervangen door een beknopte kaderbrief. Naast de meerjarenbegroting 2021-2024 zijn in 2020 de documenten "tussentijdse financiële prognose 2020" en "geactualiseerde corona-effecten 2021-2024" opgesteld. In 2020 hebben wij u door middel van twee voortgangsrapportages geïnformeerd over de voortgang van de uitvoering, zowel op beleidsmatig als financieel gebied. In de beide voortgangsrapportages hebben wij de bezuinigingsmaatregelen gemonitord. Als afsluiting verantwoorden wij het uitvoeringsjaar in de jaarstukken. De documenten van de planning & control-cyclus blijven in ontwikkeling. Dit geldt voor zowel de inhoud als de vorm. Alle documenten worden digitaal beschikbaar gesteld via een portal. De 6 thema's uit het collegeprogramma zijn een vast onderdeel in de producten.

Rechtmatigheidsverantwoording

Als de wetgeving in 2021 wordt aangenomen dan treedt met terugwerkende kracht vanaf het verslaggevingsjaar 2021 de rechtmatigheidsverantwoording in werking. Gedurende 2020 is de auditcommissie meegenomen in deze ontwikkeling en op 11 februari 2021 heeft de accountant een toelichting gegeven in de commissie Middelen.

Doelstelling van de wetwijziging is het versterken van de interne beheersing en een nadrukkelijke rol van het college in de verantwoording omtrent het rechtmatig handelen. De rol van de accountant verschuift van het controleren van de rechtmatigheid naar het controleren of de verantwoording door het college getrouw is.

Op advies van de accountant en in afstemming met de auditcommissie starten wij dit jaar in ieder geval met de voorbereidingen op de rechtmatigheidsverantwoording. Mocht de wetgeving een jaar later in werking treden, dan gebruiken wij dit jaar als jaar om ervaring op te doen. Op dit moment zijn naast de wetgeving ook de kaders en aanwijzingen nog in ontwikkeling. Wij informeren de auditcommissie en de raad actief over de ontwikkelingen ten aanzien van de rechtmatigheidsverantwoording.

COMMUNICATIE

Ontwikkelingen in de samenleving, media, organisatie en technologie, zorgen ervoor dat de buitenwereld ons uitgangspunt moet zijn. In de steeds complexer wordende samenleving kunnen problemen alleen worden opgelost door samenwerking met inwoners en partners waarbij wij uitgaan van de kracht van de samenleving. Wij hebben participatie gefaciliteerd en de uitvoering, waar mogelijk en wenselijk, aan de inwoner overgelaten. Om verbinding met en tevredenheid over de gemeente te krijgen, hebben we ingezet op herkenbaarheid en een hogere kwaliteit van de communicatie.

Wat hebben we gedaan?

- Onze huisstijl is de basis van herkenbaarheid. Eind 2020 hebben we een steekproef uitgevoerd. Ons doel was dat minimaal 75% van de inwoners, bedrijfsleven & organisaties vindt dat wij herkenbaar communiceren. Dat doel is behaald. Specifiek over corona hebben we in juni een online enquête onder de inwoners uitgezet. Onze inwoners waardeerden onze coronacommunicatie met een 7,7.
- Het is essentieel dat wij voor onze inwoners zorgen voor helder taalgebruik en begrijpelijke communicatie. Vandaar dat het streven is om uiteindelijk B1-taalniveau in de gehele organisatie door te voeren. Om daar te komen, hebben we begin 2020 diverse schrijftrainingen op het gebied van klantgerichte brieven en e-mails, heldere adviezen en schrijven voor de meldingen-app Fixi aangeboden. I.v.m. corona is dit stopgezet, maar zodra het kan gaan we hiermee verder.
- We hebben de website en onze sociale mediakanalen verder verbeterd, op basis van o.a. gebruikersinzichten en trends. Ons bereik groeit nog steeds. Om gericht met diverse doelgroepen in contact te komen en blijven hebben we onze sociale mediakanalen uitgebreid met Instagram. Ook zijn we meer gaan werken met beeldende communicatie zoals infographics en video's.
- We hebben de wensen en behoeften van inwoners aan nieuwe digitale dienstverleningskanalen onderzocht en blijven dit doen.

- Inwoners vinden het belangrijk om informatie van de gemeente te krijgen die relevant, tijdig en actueel, op het goede moment, via de juiste kanalen en op hen afgestemd is. Bovendien willen zij op een goede wijze worden betrokken bij besluitvorming. Om daar aan bij te dragen, hebben wij een jaarlijkse communicatiekalender opgesteld.

INKOOP EN AANBESTEDING

Inkoop- en aanbestedingsprocedures doen we aan de hand van het Liemerse Inkoopbeleid. In het verslagjaar zijn onder andere ruim 20 geschikte aanbestedingen gepubliceerd op de RID-inkoopapp (website). Daarnaast zijn de budgethouders geattendeerd op de drie speerpunten van het inkoopbeleid: kansen voor regionale ondernemers, social return on Investment en duurzaamheid/maatschappelijk verantwoord inkopen. Eind 2020 is een nieuwe inventarisatie uitgezet met het oog op aanbestedingen die in het nieuwe jaar worden gehouden.

Mede naar aanleiding van gesprekken met de accountant is stevig gewerkt aan de (verdere) professionalisering van de inkoop- en aanbestedingspraktijk. Kernwoorden hierbij zijn doelmatigheid, rechtmatigheid en integriteit. De processen rond inkoop zijn in de steigers gezet en worden in 2021 verfijnd en organisatiebreed bij de budgethouders verankerd.

JURIDISCHE ZAKEN

We hebben het afgelopen jaar slechts een paar extra activiteiten uitgevoerd om de juridische kwaliteit, juridische control en juridisch risicobeheer structureel te verbeteren. Zo is in 2020 het projectplan om aan de slag te gaan met juridische kwaliteitszorg geschreven en vastgesteld en zijn er ook al resultaten opgepakt. Hierbij kan gedacht worden aan het herschrijven van brieven en het trainen van medewerkers. Hiermee willen we een verbetering van de juridische kwaliteit van gemeentelijke diensten en producten bewerkstelligen. Daarnaast vindt ieder kwartaal het juridisch vakberaad plaats. Door corona vindt dit overleg en de trainingen veelal op afstand plaats. Hiermee borgen we wel de inzet op het verhogen en uitwisselen van kennis over dit onderwerp binnen de organisatie.

VERBONDEN PARTIJEN

Inleiding

Gemeenten kennen in het Nederlands staatsbestel een omvangrijk en uiteenlopend takenpakket, dat door overheveling van rijkstaken naar de gemeenten alleen nog maar groter wordt. Deze ontwikkeling past bij de filosofie van de gemeente als eerste overheid. Waar mogelijk moeten taken worden neergelegd bij de overheid die het dichtst bij de burger staat en vanuit dat oogpunt het beste de belangen van haar inwoners kan behartigen.

Gemeenten kunnen voor de uitoefening van hun taken uit een aantal uitvoeringsvarianten kiezen. Ze kunnen de taken zelf uitvoeren, of de taken op afstand zetten. Een taak kan op afstand worden gezet door via inkoop of subsidie een andere partij te contracteren voor de uitvoering van een bepaalde taak. Een andere mogelijkheid vormt het aangaan van een samenwerkingsverband met andere publiek- of privaatrechtelijke partijen voor de uitvoering van een bepaalde taak. In alle gevallen blijft de gemeente verantwoordelijk voor de inhoudelijke aansturing of opdrachtverlening en de controle daarop.

Omschrijving

Wij spreken van een verbonden partij als het gaat om een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een financieel en bestuurlijk belang heeft. Van een financieel belang is sprake als:

- een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag niet verhaalbaar is indien de verbonden partij failliet gaat;
- de gemeente voor bedragen aansprakelijk kan worden gesteld indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt.

Van een bestuurlijk belang is sprake als de gemeente zeggenschap heeft, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur hetzij uit hoofde van stemrecht. Dit betekent concreet dat er sprake is van een bestuurlijk belang als de wethouder, het raadslid of de ambtenaar van de gemeente namens de gemeente in het bestuur van de partij plaatsneemt, of namens de gemeente stemt. Bij alleen een benoemingsrecht of voordrachtsrecht - de gemeente mag een bestuurder of commissaris in de organisatie benoemen of voordragen - is er strikt genomen geen sprake van een verbonden partij.

In de gemeenschappelijke regeling heeft de gemeente zowel de rol van eigenaar als opdrachtgever.

OVERZICHT VERBONDEN PARTIJEN

Verbonden partij (bedragen x € 1.000)	Bijdrage 2020	Aandeel gemeente	Eigen vermogen 2020	Vreemd vermogen 2020	Resultaat 2020
Bedrijfsvoeringsorganisatie Doelgroepenvervoer Regio Arnhem- Nijmegen (DRAN)	1.715	6		13.001	3.951
Euregio Rijn-Waal	11	2			15
Gemeenschappelijk Orgaan Regio Arnhem-Nijmegen	82	5			110
Huisvesting voortgezet onderwijs in de Liemers (GRHVOL)	860	45			
MGR Sociaal domein Centraal- Gelderland	494	9			
Omgevingsdienst Regio Arnhem (ODRA)	628	8	928	4.839	170
Reinigingsdienst de Liemers (RDL)	2.236	46			
Samenwerking De Liemers	5.584	52	203		66
Streekarchivariaat de Liemers en Doesburg	153	48	2	74	-1

Verbonden partij (bedragen x € 1.000)	Bijdrage 2020	Aandeel gemeente	Eigen vermogen 2020	Vreemd vermogen 2020	Resultaat 2020
Veiligheids- en Gezondheidsregio Midden-Gelderland (VGGM)	3.776	6	10.043	49.565	3.112
Alliander N.V.			4.328.000	5.094.000	224.000
Ataro B.V.	1.406	100			
Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)			5.097.000	155.262.000	221.000
Leisurelands B.V.		3	73.105	15.288	4.212
Vitens N.V.		1	557.100	1.340.100	23.900
Totaal verbonden partijen	16.945				

Bedrijfsvoeringsorganisatie Doelgroepenvervoer Regio Arnhem-Nijmegen (DRAN)

Omschrijving	Een gemeenschappelijke regeling, gebaseerd op een bedrijfsvoeringsorganisatie.
Juridische vorm	Gemeenschappelijke regeling
Vestigingsplaats	Arnhem
Partijen	18 gemeentes in Gelderland, in een gemeenschappelijke regeling vastgelegd.
Beleidskaders	-Verordening Leerlingenvervoer (gemeente Zevenaar 2018); -Beleidsplan Jeugdwet, Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo) en Participatiewet 2020-2023 (2020).
Openbaar belang en doel	De vervoersorganisatie is ingesteld ter gemeenschappelijke behartiging van de belangen van de deelnemers met betrekking tot het tot stand brengen, ontwikkelen en in stand houden van een kwalitatief hoogwaardig, herkenbaar, efficiënt en eenvoudig te gebruiken doelgroepenvervoer. Hierbij wordt rekening gehouden met de mogelijkheden van reizigers en hun sociale netwerk en wordt erop toegezien dat het aanvullend vervoer ook in het buitengebied en de kleine kernen voldoende gewaarborgd is en dat het vervoer een optimale aansluiting heeft op het openbaar-vervoer-netwerk.
Bestuurlijk belang	Deelname in bestuur door portefeuillehouder.
Aandeel in %	5,80 In Q4 van 2020 is de businesscase opgeleverd waarin ook maatregelen genoemd worden voor het Leerlingenvervoer. In Q1 is voorzichtig begonnen met het onderzoeken van haalbaarheid op de te nemen maatregelen. Op 3 februari jl. is een raadsinformatieavond gehouden voor de raad waarin de leden zijn geïnformeerd over alle ontwikkelingen in het doelgroepenvervoer en de mogelijk te nemen maatregelen.
Prestaties	
Website	Website vervoersorganisatie

Bedragen x € 1.000

Financiële informatie	Rekening 2019	Begroting 2020	Rekening 2020
Bijdrage gemeente	1.706	1.703	1.715
Resultaat partij	224		3.951
Eigen vermogen			
Vreemd vermogen	8.796		13.001
Toelichting			
Risico's			
Programma	6. Sociaal domein		

Euregio Rijn-Waal

Omschrijving	De Euregio Rijn-Waal is een samenwerkingsverband van 30 Nederlandse en 20 Duitse gemeenten en steden, de Kreise Kleve en Wesel, de Niederrheinische IHK en het Landschaftsverband Rheinland.
Juridische vorm	Gemeenschappelijke regeling
Vestigingsplaats	Kleve
Partijen	55 Nederlandse en Duitse gemeenten en regionale overheden
Beleidskaders	De doelstellingen zijn vastgelegd in de "Strategische Agenda 2020: Grensallianties in de Rhein-Waal-Regio"
Openbaar belang en doel	De Euregio Rijn-Waal heeft als belangrijkste doel de grensoverschrijdende samenwerking op het gebied van economie en maatschappij te verbeteren en te intensiveren. De Euregio Rijn-Waal brengt partners bij elkaar om gezamenlijke initiatieven te starten en zo gebruik te maken van synergie-effecten.
Bestuurlijk belang	Zevenaar wordt vertegenwoordigd in de Euregioraad met een lid namens het college en twee leden namens de gemeenteraad
Aandeel in %	2,20 In 2020 is de nieuwe strategische agenda in ontwikkeling, de Strategische Agenda 2025+. De Euregio wil zich in haar nieuwe strategische agenda de komende jaren vooral richten op: 1. Klimaatadaptatie en economie; 2. Arbeidsmarkt en onderwijs; 3. Leefbaarheid en 4. Euregionale identiteit. Vaststelling van de nieuwe strategische agenda is voorzien in 2021. Daarnaast is in 2020 het nieuwe subsidieprogramma INTERREG VI voorbereid.
Prestaties	Concrete prestatieafspraken zijn niet geformuleerd.
Website	Website Euregio Rijn-Waal

Bedragen x € 1.000

Financiële informatie	Rekening 2019	Begroting 2020	Rekening 2020
Bijdrage gemeente	11	11	11
Resultaat partij			15
Eigen vermogen			
Vreemd vermogen	2.621		
Toelichting	€ 0,29 per inwoner.		
Risico's	Risico's van enige omvang zijn niet te verwachten: de Euregio heeft een stabiele en solide financiële positie en bedrijfsvoering.		
Programma	o. Bestuur en ondersteuning		

Gemeenschappelijk Orgaan Regio Arnhem-Nijmegen

Omschrijving	Het gemeenschappelijk orgaan is een samenwerkingsverband dat de belangen behartigt van 18 deelnemende gemeenten in de regio Arnhem Nijmegen. Dit kunnen individuele belangen zijn, maar ook regionale. Daarnaast voeren zij gemeenschappelijke taken uit voor de gemeenten in de regio.
Juridische vorm	Gemeenschappelijke regeling
Vestigingsplaats	Arnhem
Partijen	Gemeente Arnhem, Berg en Dal, Beuningen, Doesburg, Druten, Duiven, Heumen, Lingewaard, Montferland, Mook en Middelaar, Nijmegen, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Westervoort, Wijchen en Zevenaar.
Beleidskaders	

Openbaar belang en doel	Orgaan voor de gemeenten in de regio Arnhem en Nijmegen voor overleg en afstemming op de beleidsterreinen economie, mobiliteit en wonen. Voor de stimulering van de economische ontwikkelingen van de regio is een triple helix samenwerking tussen ondernemers, onderwijsinstellingen en overheden opgericht in de vorm van de Stichting Economic Board.
Bestuurlijk belang	Het Bestuurlijk Overleg bestaat uit 18 leden; van iedere gemeente de burgemeester.
Aandeel in %	5,42 2020 heeft geheel in teken gestaan van de versterking van de regionale samenwerking in de regio Arnhem Nijmegen. De gemeenteraad van Zevenaar heeft in het najaar van 2020 ingestemd met de versterking van deze samenwerking en het daarvoor voorgesteld nieuwe samenwerkingsverband. Tevens is ingestemd met een voortzetting van de financiële ondersteuning van The Economic Board. Het gemeenschappelijke orgaan Regio Arnhem Nijmegen is per 1 januari 2021 opgeheven. De liquidatie zal via de jaarrekening 2020 (tevens de liquidatierekening) financieel worden afgewikkeld. 2020 is het laatste jaar van het Gemeenschappelijk Orgaan Arnhem Nijmegen City Region. Per 31 december is deze samenwerking opgeheven. Een versterkte samenwerking, de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen, is per 1 januari 2021 gestart.
Prestaties	
Website	Website Regio AN

Bedragen x € 1.000

Financiële informatie	Rekening 2019	Begroting 2020	Rekening 2020
Bijdrage gemeente	82	83	82
Resultaat partij	84		110
Eigen vermogen			
Vreemd vermogen			
Toelichting	De bijdrage van de gemeente bedraagt met ingang van 2019 € 1,88 per inwoner: € 1 voor Economic Board en € 0,88 voor Gemeenschappelijk Orgaan. 2020 is de laatste jaarrekening van het gemeenschappelijk orgaan Regio Arnhem Nijmegen. Het GO is per 31 december 2020 met de inwerkingtreding van de Groene Metropoolregio opgehouden te bestaan. Voor de liquidatie is door het bestuur een regeling opgesteld (liquidatieplan).		
Risico's	Het GO is een overlegorgaan. Het heeft geen rechtspersoonlijkheid en kan niet op eigen naam rechtshandelingen aangaan. De risico's zijn daarom zeer beperkt.		
Programma	o. Bestuur en ondersteuning		

Huisvesting voortgezet onderwijs in de Liemers (GRHVOL)

Omschrijving	Samenwerkingsverband op het gebied van huisvesting voortgezet onderwijs in de Liemers.
Juridische vorm	Gemeenschappelijke regeling
Vestigingsplaats	Zevenaar
Partijen	Het betreft een samenwerking tussen de gemeenten Duiven, Montferland en Zevenaar.
Beleidskaders	IHP 2020-2036
Openbaar belang en doel	Op het gebied van huisvesting voortgezet onderwijs werken de gemeenten Duiven, Montferland en Zevenaar samen in een Gemeenschappelijke Regeling Huisvesting Voortgezet Onderwijs Liemers. Door deze samenwerking kunnen er in alle drie de gemeenten grote renovaties en nieuwbouw plaatsvinden, die de gemeenten zelfstandig moeilijk kunnen realiseren.
Bestuurlijk belang	De gemeente Zevenaar benoemt een van de drie leden van het Algemeen Bestuur.
Aandeel in %	44,98 Haalbaarheidsonderzoek naar huisvesting van Voortgezet Onderwijs in de Liemers is eind 2020 gestart. Aanpassingen Gemeenschappelijke Regeling in verband met de Wet Gemeenschappelijke Regelingen worden voorzien.
Prestaties	
Website	geen

Bedragen x € 1.000

Financiële informatie	Rekening 2019	Begroting 2020	Rekening 2020
Bijdrage gemeente	994	860	860
Resultaat partij			
Eigen vermogen			
Vreemd vermogen			
Toelichting			
Risico's	De GRHVOL heeft geen rechtspersoonlijkheid en neemt geen eigen besluiten. Financiële risico's zijn hierdoor nihil. De gemeentelijke bijdrage kan wel jaarlijks verschillen, aangezien het aantal leerlingen wijzigt.		
Programma	4. Onderwijs		

MGR Sociaal domein Centraal-Gelderland

Omschrijving	De MGR (Modulaire Gemeenschappelijke Regeling) biedt een algemeen kader voor samenwerking op het gebied van het sociaal domein binnen de regio Centraal Gelderland en voorziet in samenwerkingsmodules. Zevenaar neemt deel aan de modules: Inkoop, Werkgevers Service Punt (WSP) en Regionaal Bureau Leerplicht.
Juridische vorm	Gemeenschappelijke regeling
Vestigingsplaats	Arnhem
Partijen	11 regiogemeenten nemen deel aan de algemene regeling: Arnhem, Doesburg, Duiven, Lingewaard, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Wageningen, Westervoort en Zevenaar. Het aantal deelnemende gemeenten per samenwerkingsmodule verschilt.
Beleidskaders	
Openbaar belang en doel	Regionale samenwerking in het sociaal domein moet leiden tot kwalitatief goede en efficiënte dienstverlening aan de inwoners van de 11 gemeenten. Daarbij is het lokale beleid leidend. De MGR is van en voor de samenwerkende gemeenten. De doelstelling van de MGR verschilt per module. Zo willen gemeenten samenwerken binnen de inkoop van het sociaal domein: • Samen sterker staan in de transformatie van het sociaal domein; • Samenwerking moet leiden tot verhoging van de kwaliteit van zorg, efficiency in de uitvoering van taken, lastendrukverlaging bij aanbieders door eenduidige uitvoering en versnelling van de transformatie door bundeling van kennis en inkoopkracht. Samenwerking bij Onderwijszaken is gericht op: • Op eenduidige wijze uitvoeren van de Leerplichtwet; • Uitvoering geven aan de regionale RMC-taak (regionale meld- en coördinatiefunctie) op het gebied van voortijdig schoolverlaten; Vanuit de module Onderwijszaken wordt samengewerkt met scholen, samenwerkingsverbanden passend onderwijs, sociale wijkteams, jeugdzorg en het Openbaar Ministerie met als doel de ontwikkelingskansen van kinderen en jongeren te optimaliseren. Samenwerking bij het WSP heeft als doel: • Het vanuit één servicepunt samen met UWV benaderen van werkgevers en het matchen zodat er werkplekken ontstaan voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, levert voor inwoners van gemeenten nieuwe kansen op om hun inkomenspositie en leefomstandigheden te verbeteren.
Bestuurlijk belang	Deelname aan het algemeen bestuur en de verschillende bestuurscommissies.
Aandeel in %	9,40
Prestaties	
Website	Website MGR

Bedragen x € 1.000

Financiële informatie	Rekening 2019	Begroting 2020	Rekening 2020
Bijdrage gemeente	464	491	494
Resultaat partij			
Eigen vermogen			
Vreemd vermogen			
Toelichting			
Risico's			
Programma	6. Sociaal domein		

Omgevingsdienst Regio Arnhem (ODRA)

Omschrijving	De Omgevingsdienst voert taken op het gebied van bouwen, milieu, handhaving en toezicht voor de deelnemende gemeenten en Provincie uit. De ODRA is vanaf 1 april 2013 operationeel.
Juridische vorm	Gemeenschappelijke regeling
Vestigingsplaats	Arnhem
Partijen	Gemeente Arnhem, Gemeente Doesburg, Gemeente Duiven, Gemeente Lingewaard, Gemeente Overbetuwe, Gemeente Renkum, Gemeente Rheden, Gemeente Rozendaal, Gemeente Westervoort, Gemeente Zevenaar en de Provincie Gelderland.
Beleidskaders	De Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Regio Arnhem ODRA is per 14 november 2012 in werking getreden. Per 1 april 2013 is vervolgens de Omgevingsdienst van start gegaan.
Openbaar belang en doel	Uitvoering van meerdere taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving voor gemeenten uit de regio Arnhem. Ook is ODRA voor de deelnemende gemeenten het aanspreekpunt voor milieuvraagstukken.
Bestuurlijk belang	Deelname in het algemeen bestuur door een wethouder. Het dagelijks bestuur bestaat uit vijf leden. Eén lid vertegenwoordigt de gemeenten Westervoort, Duiven en Zevenaar.
Aandeel in %	7,80 De wet- en regelgeving is dynamisch. Het is van belang om tijdig in te spelen op veranderingen voor onszelf maar ook voor de partners. Deze veranderingen kunnen plaats vinden op gemeentelijk niveau (bijv. handhavingsbeleid of gemeentelijk Wabo-beleid), provinciaal niveau (bijv. provinciaal geurbeleid), nationaal niveau (bijv. Omgevingswet) of het Europese niveau (bijv. wijzigingen op het gebied van luchtkwaliteit).
Prestaties	In de voorbereiding naar de begroting 2020 heeft de ODRA met de partners een initiële begroting 2020 opgesteld door extrapolatie van de begroting en realisatie van de voorafgaande jaren. Ook voor de begroting 2020 hanteert de ODRA de werkwijze door trendmatig te gaan begroten. Dit houdt in dat er op productgroep/productniveau samen met de partners de trends worden besproken en vertaald naar de werkprogramma's. Voor sommige productgroepen betekent dit een neerwaartse tendens. Voor andere producten een positieve, afhankelijk van de economische en maatschappelijke ontwikkelingen. Er is uitvoering gegeven aan de VTH-taken op het gebied van milieu overeenkomstig het werkprogramma ODRA 2020. Alle geplande werkzaamheden zijn gerealiseerd in 2020. Er is 103 % van het vastgestelde werkprogramma uitgevoerd.
Website	Website ODRA

Bedragen x € 1.000

Financiële informatie	Rekening 2019	Begroting 2020	Rekening 2020
Bijdrage gemeente	613	628	628
Resultaat partij	-9		170
Eigen vermogen	740		928
Vreemd vermogen	4.480		4.839
Toelichting	De werkzaamheden van ODRA worden nu betaald door middel van de zogenaamde inputfinanciering. Hierbij brengen de deelnemers de financiële middelen in voor vergunningverlening en handhaving. In 2017 worden de werkprogramma's beschouwd als een begroting op basis van outputfinanciering. Er zal worden gerapporteerd op basis van input maar ook op basis van geleverde producten en daaraan verbonden kosten.		

Risico's	Het weerstandsvermogen is de verhouding tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit. Deze is nog positief. De impact van de omgevingswet en de wet kwaliteitsborging bouwen is nog niet in te schatten.
Programma	8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening

Reinigingsdienst de Liemers (RDL)

Omschrijving	Reinigingsdienst De Liemers is een samenwerkingsverband van de gemeenten Montferland en Zevenaar voor uitvoerende taken op het gebied van afval en reiniging.
Juridische vorm	Gemeenschappelijke regeling
Vestigingsplaats	Zevenaar
Partijen	Gemeenten Montferland en Zevenaar.
Beleidskaders	Begin 2020 is de GR Reinigingsdienst De Liemers als gevolg van de herindeling en nieuwe regelgeving over GR's opnieuw vastgesteld.
Openbaar belang en doel	De RDL voert voor de deelnemende gemeenten taken uit op het gebied van reiniging en afvalinzameling. Voor het afvalbeleid is het lokale beleid leidend.
Bestuurlijk belang	De portefeuillehouder maakt deel uit van het bestuur. Daarnaast maken namens onze gemeente drie raadsleden deel uit de klankbordgroep.
Aandeel in %	46,40 Vooral door Corona is het afvalaanbod, zowel op de aanbestedstations als in de routes, in 2020 gestegen. Dit heeft tot meer werk voor RDL geleid.
Prestaties	Op de aanbestedstations is in 2020 86% van de aangeboden stromen gescheiden ingezameld. Dat is vergelijkbaar met 2019.
Website	Geen

Bedragen x € 1.000

Financiële informatie	Rekening 2019	Begroting 2020	Rekening 2020
Bijdrage gemeente	2.026	1.839	2.236
Resultaat partij			
Eigen vermogen			
Vreemd vermogen			
Toelichting	De begroting 2021 van RDL is nog niet vastgesteld. Het begrote bedrag van 2021 is vooralsnog gebaseerd op de jaarrekening 2020.		
Risico's	De verwerkingstarieven van de afvalstromen op het aanbestedstation fluctueren. De laatste jaren vooral in de richting van hogere kosten.		
Programma	7. Volksgezondheid en milieu		

Samenwerking De Liemers

Omschrijving	Het uitvoeren van de ICT (RID), sociale dienst (RSD) en de inkoop voor de deelnemende gemeenten: Duiven, Westervoort en Zevenaar.
Juridische vorm	Gemeenschappelijke regeling
Vestigingsplaats	Duiven
Partijen	
Beleidskaders	Inkoopbeleid 2021 (vernieuwd) I-visie en I-strategie Businesscase RSD
Openbaar belang en doel	Samenwerking De Liemers is een samenwerkingsverband van Liemerse gemeenten op gebied ICT, inkoop en werk en inkomen.

Bestuurlijk belang	Het algemeen bestuur van de SDL de Liemers wordt gevormd door de colleges van B&W van de deelnemende gemeenten. Het dagelijks bestuur bestaat uit een vertegenwoordiger van elk van die colleges, bij voorkeur de burgemeester.
Aandeel in %	52 Vanwege de uitbraak van het Coronavirus en de lockdown heeft de RID versneld een aantal nieuwe voorzieningen gerealiseerd, waaronder de mogelijkheid voor videobellen en Liemers breed de mogelijkheid voor iedereen om te kunnen thuiswerken. Bij RSD is de regeling voor inkomensondersteuning (TOZO) uitgevoerd.
Prestaties	De verwachte groei van het cliëntenbestand naar aanleiding van de lockdown heeft niet plaatsgevonden, met uitzondering van een piek in maart 2020. Uiteindelijk is zelfs een lichte bestandsdaling van het aantal uitkeringsdossiers in de participatiewet gerealiseerd in 2020.
Website	Website RSD De Liemers

Bedragen x € 1.000

Financiële informatie	Rekening 2019	Begroting 2020	Rekening 2020
Bijdrage gemeente	5.490	5.516	5.584
Resultaat partij	19		66
Eigen vermogen			203
Vreemd vermogen			
Toelichting	De nog niet benutte uitvoeringskosten 2020 voor de Tozo bedragen € 202.630. Deze zijn in lijn met de richtlijnen van het Ministerie in een nieuwe bestemmingsreserve gestort. De nog te maken uitvoeringskosten in 2021 kunnen vervolgens gedekt worden uit de reserve.		
Risico's	Tekort op het I-deel / BUIG In de Businesscase heeft de RSD de opdracht gekregen om zich verder te ontwikkelen tot een netwerkorganisatie. De effecten van de Businesscase zijn verwerkt in de begroting. Een belangrijke besparing in de businesscase is de daling van het aantal bijstandsgerechtigden. Het risico bestaat dat de veronderstelde daling niet wordt gerealiseerd, waardoor een nadeel ontstaat bij het I-deel. Dit risico in combinatie met de schommeling in de BUIG geeft aanleiding een risico op te nemen in de weerstandsparagraaf. Het risico wordt ingeschat op maximaal € 300.000.		
Programma	o. Bestuur en ondersteuning		

Streekarchivariaat de Liemers en Doesburg

Omschrijving	Regionale voorziening voor het beheren van de archiefbescheiden.
Juridische vorm	Gemeenschappelijke regeling
Vestigingsplaats	Zevenaar
Partijen	Gemeenten Doesburg, Zevenaar, Duiven en Westervoort
Beleidskaders	
Openbaar belang en doel	Het Streekarchivariaat heeft als doel het beheren van de archiefbescheiden van de deelnemende gemeenten conform de Archiefwet 1995.
Bestuurlijk belang	Deelname Algemeen Bestuur.
Aandeel in %	48 In de tweede helft van 2020 werd relatief veel tijd besteed aan het voorbereiden voor het opzetten van een e-depot en de perikelen rond de inzage van het archief van de enquêtecommissie P&O Zevenaar. Het kritisch beoordelen van de documentatiecollecties werd voortgezet. Enkele onderdelen van die collecties, met name ansichtkaarten en foto's, konden met nieuw materiaal worden aangevuld.
Prestaties	
Website	Website Streekarchivariaat

Financiële informatie	Rekening 2019	Begroting 2020	Rekening 2020
Bijdrage gemeente	126	154	153
Resultaat partij	3		-1
Eigen vermogen			2
Vreemd vermogen	51		74
Toelichting			
Risico's	Eventuele tekorten worden verhaald op de deelnemende gemeenten. De financiële omvang van de regeling is echter relatief klein en het risico wordt op gering geschat.		
Programma	o. Bestuur en ondersteuning		

Veiligheids- en Gezondheidsregio Midden-Gelderland (VGGM)

Omschrijving	Samenwerking op het gebied van de regionale brandweertaken, ambulancevoorziening, geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen en collectieve preventieve gezondheidszorg ter realisering van deskundigheidsversterking en capaciteitsvergroting.
Juridische vorm	Gemeenschappelijke regeling
Vestigingsplaats	Arnhem
Partijen	Gemeente Arnhem, Barneveld, Doesburg, Duiven, Ede, Lingewaard, Nijkerk, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Scherpenzeel, Wageningen, Westervoort, Zevenaar.
Beleidskaders	Beleidsplan Brandweer 2020-2023
Openbaar belang en doel	De VGGM behartigt de gemeenschappelijke belangen van de deelnemende gemeenten op het gebied van brandweer, regionale ambulancevoorziening en GGD voor de vijftien gemeenten in de regio Gelderland-Midden.
Bestuurlijk belang	Deelname aan algemeen bestuur door burgemeester en in commissie volksgezondheid door portefeuillehouder.
Aandeel in %	6,45 Voorop in de strijd van de COVID-19 bestrijding is het team infectieziektebestrijding van de GGD gegroeid tot een projectorganisatie van zo'n 400 medewerkers. Deze medewerkers waren volop bezig met testen, traceren en voorbereiden op de massavaccinaties in 2021. Ook in 2021 zal deze programmaorganisatie blijven groeien. Ook is hard gewerkt aan de nieuwe repressieve organisatie met drie beroepsposten voor Arnhem en Ede-Stad. In 2020 zijn de kazernes Ede-Stad en Arnhem-Zuid verbouwd. De kazerne van Ede-Stad is bovendien geschikt gemaakt om 24-uurdienst te kunnen draaien.
Prestaties	Het positieve resultaat uit de jaarrekening 2020 van € 3,1 miljoen wordt als volgt bestemd: a) Brandweer Ede-Stad: € 1.200.000 b) Verdeelsleutels: € 474.000 c) Uitgestelde werkzaamheden 2020 – brandweer en bedrijfsvoering: € 350.000 d) Uit te keren aan gemeenten: € 1.088.000
Website	Website VGGM

Financiële informatie	Rekening 2019	Begroting 2020	Rekening 2020
Bijdrage gemeente	3.565	3.821	3.776
Resultaat partij	1.472		3.112
Eigen vermogen			10.043
Vreemd vermogen	43.158		49.565

Toelichting

Risico's Het Algemeen Bestuur heeft bij de herziening van de verdeelsleutel brandweer het uitgangspunt bepaald om op langere termijn ook de huisvestingskosten deel uit te laten maken van de regionale kosten voor brandweezorg en deze volgens de nieuwe verdeelsleutel te verrekenen. Deze vervolgstap is echter complex en vraagt nader onderzoek. Het uitgangspunt is dat de gevolgen vanaf begrotingsjaar 2024 worden verwerkt. Wat dit concreet voor Zevenaar gaat betekenen, is nog niet bekend.

Programma 1. Veiligheid

Alliander N.V.	
Omschrijving	Alliander N.V. is een nutsbedrijf dat voortgekomen is uit Nuon en zorgt voor de levering van energie. Het bedrijf telt 5,7 miljoen klantaansluitingen.
Juridische vorm	Vennootschap
Vestigingsplaats	Arnhem
Partijen	De grootste aandeelhouders van Alliander zijn de provincies Gelderland, Friesland en Noord-Holland en de gemeente Amsterdam. Deze aandeelhouders bezitten gezamenlijk ongeveer 76% van de aandelen. De overige aandeelhouders, die elk minder dan 3% van de aandelen bezitten, zijn 72 kleinere gemeenten en de provincie Flevoland.
Beleidskaders	
Openbaar belang en doel	De primaire taak van Alliander is het onderhouden en beheren van de elektriciteits- en gas(distributie)netten in het verzorgingsgebied. Deze taken zijn wettelijk bepaald omdat de maatschappij sterk afhankelijk is van een betrouwbare aanvoer van (duurzame) energie.
Bestuurlijk belang	De gemeente heeft recht op deelneming aan de beraadslagingen en stemrecht in de algemene vergadering van aandeelhouders. De gemeente is lid van het platform Nuval. Het platform ondersteunt de gemeenten uit Flevoland en Gelderland bij de invulling van het aandeelhouderschap in Alliander.
Aandeel in %	0,45 In het Klimaatakkoord is afgesproken dat uiterlijk in 2030 zo'n 1,5 miljoen bestaande woningen in Nederland aardgasvrij zijn. De overheid heeft besloten dat Nederland in 2050 helemaal aardgasvrij is. Als netbeheerder speelt Alliander een cruciale rol in deze omschakeling.
Prestaties	Het resultaat na belastingen is gedaald van € 253 mln naar € 224 mln met name door de impact van corona en de hogere tarieven van TenneT. De uitkering van het dividend over 2020 bedraagt 69 cent per aandeel. Het dividend over 2020 is ten opzichte van 2019 gedaald (2019: 83 cent per aandeel) als gevolg van een lager nettoresultaat in 2020.
Website	Website Alliander

Bedragen x € 1.000

Financiële informatie	Rekening 2019	Begroting 2020	Rekening 2020
Bijdrage gemeente			
Resultaat partij	251.000		224.000
Eigen vermogen			4.328.000
Vreemd vermogen	4.567.000		5.094.000
Toelichting			

Risico's Het financieel risico is verlies van maximaal de nominale waarde van de aandelenportefeuille en het begrote bedrag aan dividend in onze begroting. Wij passen de raming van dividend indien nodig aan op de bijgestelde verwachting. In de begroting is de raming van het dividend structureel € 0,80 per aandeel.

Programma o. Bestuur en ondersteuning

Ataro B.V.

Omschrijving Zevenaar heeft in 2015 het sport- en accommodatiebeleid geprofessionaliseerd en ondergebracht in het gemeentelijk sportbedrijf Ataro.

Juridische vorm Vennootschap

Vestigingsplaats Zevenaar

Partijen Zevenaar is enig aandeelhouder

Beleidskaders

Openbaar belang en doel Ataro heeft als doel het beheren en exploiteren van maatschappelijk vastgoed.

Bestuurlijk belang De rol van gemeentelijk aandeelhouder in Ataro wordt uitgeoefend door de wethouder van Dellen.

Aandeel in % 100

Vanuit de Rekenkamercommissie zijn een aantal aanbevelingen gedaan om de governance rond Ataro B.V. aan te passen. Doel is om tot een beter samenspel tussen gemeente en Ataro B.V. en tegelijkertijd ook tot een betere sturing op de gewenste resultaten van Ataro B.V. te komen. Om te komen tot een meer zakelijke opdrachtgever/opdrachtnemer relatie, wordt voor 2021 met Ataro B.V. door het college een dienstverleningsovereenkomst (DVO) uitgewerkt. De raad heeft een kaderstellende en controlerende taak. De aangepaste governance vraagt de raad een deel van de directe zeggenschap los te laten en vertrouwen te hebben in de uitvoering door de verbonden partij.

Prestaties Prestatie afspraken moeten nog nader worden ingevuld in een DVO 2021.

Website [Website Ataro](#)

Bedragen x € 1.000

Financiële informatie	Rekening 2019	Begroting 2020	Rekening 2020
Bijdrage gemeente	1.686	1.792	1.406
Resultaat partij	135		
Eigen vermogen			
Vreemd vermogen			
Toelichting			
Risico's	De gemeente blijft als enig aandeelhouder bij tegenvallende exploitatieresultaten uiteindelijk financieel verantwoordelijk.		
Programma	5. Sport, cultuur en recreatie		

Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)

Omschrijving De Bank Nederlandse Gemeenten is de bank van en voor overheden en instellingen voor maatschappelijk belang.

Juridische vorm Vennootschap

Vestigingsplaats Den Haag

Partijen Aandeelhouders van de bank zijn uitsluitend overheden. De Staat is houder van de helft van de aandelen, de andere helft is in handen van gemeenten, elf provincies en een hoogheemraadschap.

Beleidskaders

Openbaar belang en doel	De B.N.G. is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De bank financiert sinds 1914 de publieke sector. De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger.
Bestuurlijk belang	Stemrecht in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AVA).
Aandeel in %	0,02 In 2020 heeft BNG Bank haar strategie aangescherpt. Op basis van haar visie 'gedreven door maatschappelijke impact' kiest de bank ervoor om zich exclusief te richten op de publieke sector. Daarbij ligt de focus op vier Sustainable Development Goals (SDG's) waarmee de bank samen met publieke klanten het verschil wil maken: ▪ goede gezondheid en welzijn ▪ kwaliteitsonderwijs ▪ betaalbare duurzame energie ▪ duurzame steden en gemeenschappen
Prestaties	BNG Bank streeft niet naar winstmaximalisatie, maar naar maatschappelijke impact en een redelijk rendement voor de aandeelhoudende overheden. De nettowinst over 2020 komt uit op 221 miljoen, ondanks de zeer lage rentetarieven. De winststijging van 36% is vooral veroorzaakt door de in historisch perspectief hoge incidentele debiteurenvoorziening in 2019.
Website	Website BNG

Bedragen x € 1.000

Financiële informatie	Rekening 2019	Begroting 2020	Rekening 2020
Bijdrage gemeente			
Resultaat partij	163.000		221.000
Eigen vermogen			5.097.000
Vreemd vermogen	144.802.000		155.262.000
Toelichting			
Risico's	Het financieel risico is verlies van maximaal de nominale waarde van de aandelenportefeuille en het begrote bedrag aan dividend in onze begroting.		
Programma	o. Bestuur en ondersteuning		

Leisurelands B.V.

Omschrijving	Leisurelands BV is een recreatiebedrijf met 20 openbare recreatiegebieden. Hiervan is één gebied gelegen in Zevenaar, namelijk: Rhederlaag.
Juridische vorm	Vennootschap
Vestigingsplaats	Arnhem
Partijen	Gemeenten Apeldoorn, Barneveld, Berg en Dal, Beuningen, Brummen, Ede, Elburg, Epe, Ermelo, Hattem, Heerde, Nijmegen, Nunspeet, Putten, Renkum, Rozendaal, Voorst, Wijchen en Zevenaar.
Beleidskaders	
Openbaar belang en doel	Het doel is het publiekstoegankelijk houden van recreatievoorzieningen en -plassen. Het recreatiegebied Rhederlaag is ondergebracht in Leisurelands BV. Bij het deelnemen aan een verbonden partij staat de vraag centraal of dit de meest geëigende vorm is om de doelstelling van de gemeente (het publieke belang) te realiseren. De gemeente ziet de instandhouding van recreatieplassen als een publiek belang. Het aandeelhouderschap in Leisurelands BV is een middel om invloed te houden op het realiseren van en het laagdrempelig toegankelijk houden van recreatieplassen in Zevenaar en omgeving.
Bestuurlijk belang	Via stemrecht bij de algemene aandeelhoudersvergadering
Aandeel in %	3,45

De huidige aandeelhoudersovereenkomst loopt tot eind 2021; verlenging is een optie. Leisurelands heeft sterk de ambitie om in een concurrerende en snel veranderende markt een toonaangevende rol te spelen en verder uit te groeien tot een nog slagvaardiger en ambitieuzer recreatiebedrijf. Hierbij zijn een duurzame leefomgeving en maatschappelijke rendement belangrijke pijlers.

De liquidatie van het RAL (recreatieschap Achterhoek Liemers) is afgerond. De voormalige gemeente Rijnwaarden was deelnemer aan de gemeenschappelijke regeling RAL.

Kees Rutten is door de aandeelhouders benoemd tot directeur – bestuurder van Leisurelands. Hij is op 1 juni 2020 gestart en de opvolger van Erik Droogh die eind 2019 Leisurelands verliet.

Prestaties Beheer van terrein Rhederlaag dat grotendeels openbaar toegankelijk is. 2020 was de drukste zomer sinds jaren, met een record aan omzet van parkeerinkomsten en verkoop abonnementen. Vanwege alle corona-beperkingen is slechts één evenement georganiseerd. Leisurelands sloot het jaar af met een positief financieel resultaat. Leisurelands sluit 2020 af met een positief resultaat, ondanks het Corona-jaar. Dat is overigens vooral te danken aan een eenmalige meevaller; namelijk de verkoop van de Slingepas aan de gemeente Aalten. Definitief resultaat PM.

Website [Website Leisurelands](https://www.leisurelands.nl)

Bedragen x € 1.000

Financiële informatie	Rekening 2019	Begroting 2020	Rekening 2020
Bijdrage gemeente			
Resultaat partij	4.422		4.212
Eigen vermogen			73.105
Vreemd vermogen	15.487		15.288
Toelichting			
Risico's	Gezien het geringe belang van de gemeente hierin is het risico bijzonder klein. Het financieel risico is verlies van maximaal de nominale waarde van de aandelenportefeuille. Leisurelands keert tot op heden geen dividend uit.		
Programma	5. Sport, cultuur en recreatie		

Vitens N.V.	
Omschrijving	Vitens wint, zuivert en levert drinkwater en zorgt voor de instandhouding van het leidingnetwerk.
Juridische vorm	Vennootschap
Vestigingsplaats	Utrecht
Partijen	De aandelen van Vitens N.V. zijn in handen van 110 aandeelhouders waaronder de provincie Friesland, provincie Gelderland, provincie Overijssel provincie Flevoland en provincie Utrecht en het merendeel van de in deze provincies liggende gemeenten.
Beleidskaders	
Openbaar belang en doel	Waarborgen van de kwaliteit van drinkwater.
Bestuurlijk belang	De gemeente heeft recht op deelneming aan de beraadslagingen en stemrecht in de algemene vergadering van aandeelhouders. De gemeente is lid van het platform Nuval. Het platform ondersteunt de gemeenten uit Flevoland en Gelderland bij de invulling van het aandeelhouderschap in Vitens.
Aandeel in %	0,60

Het dividendvoorstel luidt om geen dividend over het nettoresultaat (€ 23,9 miljoen) van het boekjaar 2020 aan haar aandeelhouders uit te keren. Het netto- resultaat 2020 is uitgekomen op € 23,9 miljoen waarbij een overwinst boven de maximaal te realiseren vermogenskosten (WACC) is gerealiseerd van € 3,3 miljoen. Deze overwinst dient aan de klant teruggegeven worden door een verlaging van de drinkwatertarieven in 2022.

Prestaties Het jaarverslag 2020 en het resultaat van Vitens worden vastgesteld op de AVA van 25-05-2021.

Website [Website Vitens](#)

Bedragen x € 1.000

Financiële informatie	Rekening 2019	Begroting 2020	Rekening 2020
Bijdrage gemeente			
Resultaat partij	41.400		23.900
Eigen vermogen			557.100
Vreemd vermogen	1.289.700		1.340.100
Toelichting	De gemeente Zevenaar bezit 34.717 gewone aandelen.		
Risico's	Het financieel risico is verlies van maximaal de nominale waarde van de aandelenportefeuille en het begrote bedrag aan dividend in onze begroting. Voor de komende jaren is de verwachting dat Vitens geen dividend zal uitkeren als gevolg van de lage vastgestelde WACC voor 2021 en de verwachte lage WACC voor de jaren daarna bij ongewijzigd beleid. De financiële ratio's van de onderneming staan onder druk door verplichte verlaging van het toegestane bedrijfsresultaat en het hogere investeringsniveau. De WACC zijn de gewogen gemiddelde kosten van het vermogen van het bedrijf.		
Programma	o. Bestuur en ondersteuning		

GRONDBELEID

Inleiding

Overeenkomstig artikel 9, lid 2 van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) dient een paragraaf Grondbeleid deel uit te maken van de programmabegroting en het jaarverslag.

Transparantie over het grondbeleid voor u is om twee redenen van belang. In de eerste plaats vanwege het financiële belang en de risico's en in de tweede plaats vanwege de relatie met de doelstellingen zoals aangegeven in de programma's.

Beleid

Het gemeentelijke grondbeleid is vastgelegd in de Nota Grondbeleid van de voormalige gemeente Zevenaar welke op 18 december 2019 door de raad geldend en van toepassing verklaard op het gehele grondgebied van de gemeente. In de nota wordt uitwerking gegeven aan de manier waarop de grondpositie en het grondbeleid worden ingezet voor de ruimtelijke ontwikkeling. Daarnaast is een strategie opgesteld voor het beheer van strategisch grondbezit van Zevenaar (aankoop, exploitatie en uitgifte). Ook de relatie met het exploitatieplan in de Wet ruimtelijke ordening (Wro), gericht op publiekrechtelijk kostenverhaal, is ingevuld.

In de collegevergadering van 16 maart 2021 is de grondprijsbrief 2020 vastgesteld. Door middel van de Raadsinformatiebrief 2020-024 bent u hierover op de hoogte gebracht en hebt u kennis kunnen nemen van de inhoud ervan. Jaarlijks wordt de grondprijsbrief geactualiseerd.

Het grondbeleid toen en nu

Het actief exploiteren van bouwgronden is een bedrijfsmatig proces, dat zich over meerdere jaren voltrekt. De gemeente Zevenaar heeft in het verleden voor een actieve grondpolitiek gekozen. Bouwgrond is economisch gezien een schaars goed. Een gemeente gebruikt grond om de lange termijnontwikkeling van wonen, werken en recreëren te sturen. De gemeente koopt in dat geval grond van derden, maakt deze bouwrijp en geeft deze grond uit aan bijvoorbeeld een projectontwikkelaar.

In de Nota Grondbeleid is gekozen voor een facilitair grondbeleid waarin grondverwerving niet meer centraal staat. Er wordt in dat geval meer samenwerking gezocht met private partijen. Een facilitair grondbeleid sluit aan op de ontwikkelingen van Zevenaar tot 2030, die in de structuurvisie van de voormalige gemeente Zevenaar zijn genoemd.

De nog lopende grondexploitaties dateren nog uit de tijd dat de gemeente een actieve grondpolitiek voerde.

Momenteel werken we aan een nieuwe Nota Grondbeleid welke is gebaseerd op de actualiteit van nu. Dat geldt ook voor de omgevingsvisies van de beide voormalige gemeenten. De Nota Grondbeleid wordt ter vaststelling aangeboden voor de raadsvergadering van 7 juli 2021. De omgevingsvisie volgt later dit jaar.

Woonvisie

In de woonvisies van beide voormalige gemeenten wordt de wijze waarop de gemeente invulling geeft aan de uitvoering van het beleid nader uitgewerkt. Samengevat komt de uitvoering op het volgende neer:

Regierol gemeente:

Wij registreren als gemeente om de kwaliteit van de woningvoorraad te bewaken en de positie van kwetsbare doelgroepen te beschermen. De gemeente voert regie op de locatiekeuze en -invulling, zowel ruimtelijk als volkshuisvestelijk.

Voor aanpassingen in de bestaande woningvoorraad ligt onze rol bij bewustmaken en faciliteren van initiatieven van bewoners, eigenaren en het lokale bedrijfsleven. Kwetsbare doelgroepen beschermen wij door afspraken te maken met de woningcorporatie en met onze huisvestingsverordening.

Voorsorteren op veranderingen in de woningmarkt waarbij de bestaande voorraad centraal staat.

Waar wij voorheen rekening hebben gehouden met krimp blijkt nu uit de nieuwe woningbehoefteprognoses 2019 dat er geen sprake meer is van een krimp in de Liemers. De prognoses uit 2019 laat tenminste tot 2040 een huishoudensgroei zien. De belangrijkste regionale opgaven zijn dan ook: voorkomen dat het woningtekort verder oploopt in de Liemers, ruimte voor nieuwe woningbouwlocaties en behoefte aan betaalbaar wonen. Volgens het woningbehoefteonderzoek zou tot 2025 bijna de helft van het woningbouwprogramma moeten bestaan uit betaalbare koopwoningen tot € 200.000,- en daarnaast is er vanuit de middeninkomens ook behoefte aan particuliere huur in de middenhuur. Omdat de vraag naar verwachting nog verder zal toenemen heeft het verhogen van de nieuwbouwproductie op de korte termijn (vóór 2025) dan ook prioriteit. Daarom is het van belang om de komende twee jaar te benutten om de

beschikbare planologische capaciteit (versneld) in te zetten. En eventueel andere plannen in de tijd naar voren te halen, en aanvullende nieuwbouwlocaties te zoeken voor de periode na 2025.

Op gebied van duurzaamheid, levensloopgeschiktheid en uitstraling zijn investeringen nodig om bestaande woningen aantrekkelijk te houden of te maken. De verbetering van de energieprestatie van woningen van ouder dan 30 jaar is hierbij het uitgangspunt.

Leefbaarheid:

Wij gaan voor leefbare kernen. Met het woningbouwprogramma dragen wij hier aan bij. Woningen bouwen wij hoofdzakelijk in de inbreidingsgebieden met uitzondering van enkele grote uitbreidingsgebieden.

Woningbouw zien wij hierbij als middel voor de groeiende woningbehoefte en deels het woningtekort in de regio. Als het gaat om de doelgroepen met een kwetsbare positie vragen wij vooral de corporaties een actieve rol op zich te nemen. Samen met de corporaties, welzijnsorganisaties, scholen, woningeigenaren, buurtbewoners die zich verenigen en ook plaatselijke ondernemers gaan we aan de slag bij specifieke problemen op het gebied van leefbaarheid.

Faciliteren van initiatieven:

Als gemeente kiezen we niet een bepalende en sturende rol, maar een meer faciliterende rol. Zeker ook in het wonen, waar wij op de woningmarkt met een aantal instrumenten voorwaarden kunnen scheppen voor derden. Dat doen we met bestemmingsplannen, onderhoud en beheer van de openbare ruimte, deelnemen bij leefbaarheidsaanpak, onderzoek en monitoring en het op bescheiden schaal beschikbaar stellen van stimuleringsregelingen. Bij nieuwbouw kunnen we door onze grondposities (Groot Holthuizen, Middag Oost en diverse inbreidingslocaties) nog wel een sturende rol nemen. We laten in principe de markt aan zet bij het bepalen van de gewenste woningtypen, gevoed door prognose cijfers en woningmarktonderzoeken. Hierbij zijn we kritisch als het gaat om woningen in het goedkope en betaalbare segment, zowel in de koop als huurmarkt. Gelet op de looptijd van de eigen grondexploitaties zal de gemeentelijke rol vanaf 2025 meer faciliterend gaan worden.

In maart 2020 is de regionale Woondeal gesloten met daarin de ambitie om tot 2040 in de regio Arnhem-Nijmegen 50.000 tot 60.000 woningen tot te voegen, met de grootste opgave tot 2025. Aanvullende aan de kwantitatieve ambitie heeft de regio afgesproken 50% van de zachte plancapaciteit te realiseren in het betaalbare segment (sociale- en middeldure huur en betaalbare koop) (betaalbaar is in de woondeal tot de NHG-grens). In de Liemerse woonagenda zijn wij een stap verder gegaan. Daarin is afgesproken dat we bij de bouw van betaalbare koopwoningen als bovengrens € 250.000 hanteren. Dit is lager dan de grens in de Woondeal. Voor middeldure huur hanteren we een huurprijs van € 850 per maand als bovengrens. Bij dit alles is wel rekening gehouden met de kwantiteit van een project. De gemeente wil bij nieuwe woningbouwprojecten met 20 of meer woningen de helft in het betaalbare segment realiseren waarvan 25% in het sociale segment.

De huurprijzen zijn zo sterk gestegen dat het betaalbare aanbod in de bestaande woningvoorraad nog maar mondjesmaat beschikbaar is. Voor nieuwbouwontwikkelaars is een businesscase met betaalbare huurwoningen meestal niet aantrekkelijk. In het betaalbare segment zien we dan ook een belangrijke rol weggelegd voor ons als gemeente. We sturen bij nieuwbouwprojecten op prijsklassen en het aandeel sociale huurwoningen. Het overgrote deel van de toekomstige woningvoorraad staat er al, en wordt naar tevredenheid bewoond. Nieuwbouw moet dus kwalitatief echt iets toevoegen om overaanbod te voorkomen en doorstroming te bevorderen. Dat geldt niet alleen voor de prijsklasse maar ook voor het woningtype. Daarbij is ook must dat bij nieuwbouw een gedifferentieerd programma worden gerealiseerd dat aansluit op de bestaande omgeving.

Dit alles betekent dat de gemeente Zevenaar nog een forse opgave heeft uit te voeren. De focus ligt vooral in de kern Zevenaar. In de omliggende kernen willen wij maatwerk leveren. Naar verwachting in de periode 2021 tot 2026 worden er ca. 1200 woningen toegevoegd of zijn in aanbouw. Na 2026 staan er ook nog ruim 500 woningen gepland.

In de Woondeal zijn drie versnellingslocaties aangewezen voor woningbouw: locatie Holtkamp, (het tijdelijke buurtpark) Het Hof in de wijk Groot Holthuizen en de BAT-locatie.

Beleidskaders

Nota grondbeleid gemeente Zevenaar januari 2012
Grondprijfsbrief gemeente Zevenaar 2021
Woonvisie Gemeente Zevenaar 2015-2025
Woonvisie Gelders Eiland 2018
Regionale Woondeal 2020
Regionaal Programma Werklocaties (RPW)

In de tweede helft van maart 2020 bereikte de coronacrisis ons land. De Nederlandse Vereniging van Makelaars (NVM) constateert dat vooral de verkoop van bestaande woningmarkt op peil blijft. De centrale en lokale overheden hebben het enorme pakket aan ondersteunings-maatregelen in het kader van de coronacrisis tot eind 2020 in stand gehouden. Daardoor zijn nog steeds relatief weinig woonconsumenten in economische zin echt geraakt door de coronacrisis. In combinatie met een vooruitzicht op het vaccineren van de bevolking, is het vertrouwen in de koopwoningmarkt in het derde en vierde kwartaal van 2020 weer volledig hersteld. Woonconsumenten durven, tegen forse prijzen, ook in 2020 een (andere) woning te kopen (bron: Website NVM februari 2021).

Regionaal Programma Werklocaties

Op 11 juni 2020 heeft de gemeenteraad ingestemd met de herziening van het Regionaal Programma Werklocaties op basis van de uitgangspunten zoals geformuleerd in het Advies Monitoring 2019 RPW, met uitzondering van 1c (Kantoren) en 1d (PDV). Dit betreft de schrapopgave onbenutte dubbelbestemming Kantoren op Mercurion en de onbenutte dubbelbestemming PDV (perifere detailhandel) op Hengelder. Tevens heeft de raad besloten om de schrapopgave voor bedrijventerreinen te laten vervallen en het toetsingskader voor bedrijfskavels voor XXL-logistiek vast te stellen.

Het Regionaal Programma Werklocaties regio Arnhem-Nijmegen (RPW) dat sinds 2017 de kaders vormt voor het regionaal beleid ten aanzien van bedrijventerreinen, kantoren en perifere detailhandel, was toe aan een actualisatie voor de periode 2021 tot en met 2024. Daarom heeft u op 24 maart 2021 ingestemd met een geactualiseerd RPW. Hierin zijn onder meer afspraken vastgelegd als het gaat om:

- De verdeling van de ontwikkelruimte voor bedrijventerreinen;
- De verdeling van de ontwikkelruimte voor regionale bedrijventerreinen;
- De verdeling van de ontwikkelruimte voor XXL-logistiek;
- Een duurzame ruimtelijke invulling van de werklocaties in de regio Arnhem-Nijmegen in het kader van de Groene Metropoolregio.
- Het medio 2022 uitvoeren van een monitor van het RPW 2021-2024

Voor regionale bedrijventerreinen wordt de ontwikkelruimte vrijgegeven op basis van twee tranches, waarbij 50% in 2021 wordt opengesteld. De 2e tranche wordt in 2022 toegewezen op basis van de uitkomst van de genoemde monitoring. Voor de nog te ontwikkelen kavels op Mercurion wordt de bestemming gewijzigd naar lokaal bedrijventerrein waarmee de schrapopgave komt te vervallen.

Voor XXL-logistiek blijkt de ruimtevraag het grootst. Deze ruimte wordt in het RPW toegewezen aan de Knooppunten Nijmegen en EMZ (Emmerich, Montferland en Zevenaar). Ook deze ruimte wordt gefaseerd verdeeld waarbij ook de monitoring in 2022 kan leiden tot aanpassing van de afspraken.

Na besluitvorming in de colleges en raden is het RPW 2021-2024 aan het college van Gedeputeerde Staten van de Provincie Gelderland ter besluitvorming voorgelegd. Na vaststelling door Gedeputeerde Staten is het RPW mede onderdeel van het regionale toetsingskader voor nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen. Bij het schrijven van voorliggende paragraaf Grondbeleid was de besluitvorming door GS nog niet bekend.

Bovenstaande impliceert dat het vertrouwen groot is ten aanzien van de nog uit te geven kavels op 7Poort. De nog 2 resterende kavels op Mercurion kunnen blijvend aangeboden worden.

Project ViA15

In de huidige planning van de doortrekking van de A15 en aansluiting/verbreding van de A12 is opgenomen dat de openstelling A15 en verbreding A12 in de jaren 2023-2025 gerealiseerd zal zijn (bron: website Rijkswaterstaat d.d. 04-03-2021, planning onder voorbehoud).

De Raad van State (RvS) heeft in het kader van het Tracébesluit A12/A15 op 20 januari 2021 een tussenuitspraak gedaan over de beroepen die hiertegen waren ingediend. Deze heeft de minister van Infrastructuur en Waterstaat de gevraagd om de stikstofgevolgen van het Tracébesluit beter te motiveren. Daarnaast vraagt de RvS om een nadere onderbouwing van de verwachte voordelen van een faunapassage en amfibietunnel in het tracé. Hiervoor heeft het ministerie een halfjaar de gelegenheid gekregen. Daarna zal een definitief oordeel worden gegeven over het tracébesluit. De verwachtingen zijn hoopvol omdat door de stakeholders al diverse processen (voorbereiding, engineering, verleggen leidingen en aanbesteding) in gang zijn gezet. Het afzetrisico voor het plangebied kan hierdoor dan afnemen.

BOUWGRONDEXPLOITATIE (WONINGBOUW EN BEDRIJVENTERREINEN)

7Poort:

In 2020 zijn goede resultaten geboekt als het gaat om de leveringen van kavels. In totaal is 3,38 hectare geleverd. Het gaat hierbij om acht kavels waarvan er zes inmiddels zijn bebouwd. In vergelijking met de planning in de grondexploitatie (5,56 hectare) zijn de werkelijke leveringen echter met 2,18 hectare achtergebleven. Er was onder meer ook rekening gehouden met de uitgifte voor het toekomstige aanbestedstation. Deze levering schuift nu door naar 2021.

Medio 2020 is de realisatie van de laatste weginfrastructuur op BusinessPark 7Poort afgerond, waarmee alle weginfrastructuur op BusinessPark 7Poort gerealiseerd is en alle bedrijfskavels bereikbaar zijn. Ook is in 2020 een nog ontbrekende verbinding in de waterstructuur van het Businesspark gerealiseerd. Tevens is de voorbereiding voor de aanbesteding en realisatie van de inrichting van de Wal Masqué en de naastliggende waterstructuur gestart. Deze werkzaamheden besteden we in 2021 aan.

Tot slot is een aanvang gemaakt met de voorbereiding van het woonrijp maken (aanleg voet- en fietspaden, definitieve inrichting kruispunten, inrichting bermen en groenvoorzieningen, etc.) van het gehele Businesspark.

Spoorallee:

Vanwege de uitblijvende, definitieve duidelijkheid over de aansluiting Zevenaar-Oost als onderdeel van het project Doortrekking A15 / Verbreding A12 en de onzekerheden als gevolg van de effecten van de Coronacrisis, heeft de levering van de grond nog niet plaatsgevonden. Dit is tot medio 2021 uitgesteld. Opening van de Fashion Outlet staat nu gepland voor eind 2022 / begin 2023. De levering en opening is enkele maanden later dan eerder werd verondersteld. Het verdere uitstel van de levering van de kavel is niet in strijd met de afspraken en voorwaarden zoals vastgelegd in de in 2017 gesloten koop- en realisatieovereenkomst tussen de Ontwikkelingscombinatie FOZ B.V. en de gemeente Zevenaar.

Landeweer:

Voor het noordelijke deel zijn de verwachtingen gematigd positief. Ten behoeve van de uitbreiding van een bestaand bedrijf is in 2020 een kavel van 902 m² geleverd. Op 16-03-2021 hebben we met een andere kandidaat, eveneens voor kaveluitbreiding, een koopovereenkomst gesloten welke ca. 700 m² behelst. Ten aanzien van de Landeweer Zuid kan gemeld worden dat er geen vraag is. Begin 2020 heeft u daarom besloten om deze gronden (17.000 m²) uit de grondexploitaties te nemen en deze over te hevelen naar de zgn. materiële vaste activa in de gemeentelijke boekhouding. Hierdoor werd de grondexploitatie Landeweer, welke verliesgevend is, ontlast. Overigens betekent dit niet dat de locatie buiten beeld raakt. Aan een visie wordt daarom de komende tijd gewerkt.

Zevenaar Oost - Wonen

Door middel van de 2-maandelijkse rapportages bent u op de hoogte gesteld van de voortgang van de gronduitgifte voor het woningbouwgebied Groot Holthuizen.

De ontwikkeling van Groot Holthuizen is in 2020 voorspoedig verlopen. Er zijn in dit jaar 135 kavels geleverd. In 2020 is de deelgrondgrondexploitatie De Holtkamp geopend met een capaciteit van circa 120 woningen. Per 1-1-2021 kunnen er nog 158 woningen in Groot Holthuizen worden gerealiseerd. De voorbereidingen voor het in procedure brengen van het bestemmingsplan en de civieltechnische voorbereiding voor het bouwrijp maken van De Holtkamp zijn in 2020 in gang gezet. In De Stede is een groot aantal woningen opgeleverd en zijn de eerste delen woonrijp gemaakt.

De Tol

Het projectmatige deel van dit deelplan is geheel uitgegeven. Er is nog één vrije kavel te koop. Op een aantal plaatsen wordt nog gebouwd. Als deze bouw gereed is kan het laatste deel van het openbaar gebied woonrijp worden gemaakt.

De Bem

In dit plan is niets meer te koop en een enkele kavel wordt nog bebouwd. Het grootste deel van de Bem is woonrijp gemaakt maar door middel van een veegbestek worden de restzaken in 2021 afgewikkeld.

De Stede

De eerste vijf fases in het derde buurtschap (De Stede) zijn geheel geleverd. Inmiddels zijn de woningen van fase 1 t/m 3 opgeleverd en bewoond. Fase 5 en 6 zijn in 2020 vrijwel geheel geleverd. De rest volgt in 2021.

De Holtkamp

In 2020 is de deelgrondexploitatie De Holtkamp geopend met een capaciteit van circa 120 woningen. Samen met de resterende kavels uit De Stede (en de restkavel van De Tol) kunnen er per 1-1-2021 nog 158 woningen in Groot Holthuizen worden gerealiseerd. De uitwerking van het bestemmingsplan met bijbehorende onderzoeken zijn in 2020 opgestart en de verwachting bestaat dat de genoemde 120 kavels na de zomer van 2021 op de markt worden gezet en dat de eerste leveringen in 2022 plaatsvinden.

Middag Oost & Zwanenwaay

Met betrekking tot de ontwikkeling van de Middag Oost is de bouw van de woningen van fase 1 gereed. In december 2020 heeft de ontwikkelaar de grond afgenomen voor de bouw in fase 2 van 17 woningen.

Daarnaast zijn er ook 2 vrije kavels geleverd. Op dit moment zijn er nog 3 vrije kavels beschikbaar.

Er worden verkenningen uitgevoerd voor een 3e fase waarbij het gaat om 20-30 woningen. Dit moet nog verder worden uitgewerkt en daarom kan dit nog niet in de grondexploitatie verwerkt worden, wat ook geldt voor de civieltechnische- en plankosten. In de bovenstaande tabel wordt ook uitgegaan van een kaveluitgifte op de Zwanenwaay vanaf 2022.

REALISATIE

In onderstaande tabel presenteren wij de gerealiseerde grondverkoop in het jaar 2020 en een prognose voor de komende vier jaren. Ter vergelijking is de realisatie van de jaren 2018 t/m 2019 eveneens opgenomen. De geprognosticeerde afzet voor de komende jaren is verwerkt in de herziening van de grondexploitaties per 01-01-2021 welke, samen met andere parameters, de basis vormt voor de verwachte resultaten (zie verderop in deze paragraaf).

Aantallen/hectares kavels wonen en bedrijven (realisatie en prognose)

Naam complex	Jaren						
	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Bedrijven (in ha.)							
Zevenaar Oost - 7Poort en Landeweer	0,26	20,45	3,38	7,74	7,53	0,28	0,00
Zevenaar Oost - Spoorallee/FOZ	0,00	0,00	0,00	6,14	2,08	0,00	0,00
Mercurion	0,39	0,00	0,00	0,00	0,00	0,31	0,51
Totaal Bedrijven	0,65	20,45	3,38	13,88	9,61	0,59	0,51
Wonen (in aantallen kavels/woningen)							
Groot Holthuizen	124,00	67,00	135,00	38,00	40,00	40,00	40,00
Middag Oost & Zwanenwaay	10,00	5,00	19,00	1,00	2,00	2,00	2,00
Centrumplan	9,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Totaal Wonen	143,00	72,00	154,00	39,00	42,00	42,00	42,00

Het uitgifte aantal van woningbouwkavels in 2020 was beduidend hoger (99 stuks) dan in de prognoses vorig jaar was meegenomen. Hierdoor zijn we ingelopen in de ontwikkeling van 2021 en verder. Dit houdt in dat we in 2021 maximaal 39 kavels kunnen leveren. Omdat het uitwerkingsplan voor De Holtkamp nog moet worden vastgesteld en het gebied nog bouwrijp moet worden gemaakt, is gronduitgifte hier pas vanaf 2022 mogelijk. In afwachting van de verkenning van een eventuele 3e fase op de Middag Oost zijn deze aantallen nog niet meegenomen in het overzicht.

PROGNOSE TE VERWACHTEN RESULTATEN

In BBV artikel 16 lid c is opgenomen dat de paragraaf grondbeleid een actuele prognose van de te verwachten resultaten van de totale grondexploitatie moet bevatten. Wanneer deze prognose is samengesteld uit positieve en negatieve grondexploitaties, dan is het van belang dat de verwachte resultaten voor alle grondexploitaties op een zelfde wijze worden berekend. Dit gebeurt op basis van de "Netto contante waarde" methode. De voorschriften zeggen ook dat de resultaten op eindwaarde dienen te worden gepresenteerd waarbij tevens wordt aangegeven wat de verwachte einddatum van de exploitatie is.

Ten aanzien van de grondexploitaties van onze gemeente kan worden gesteld dat er sprake is van een mix van positieve en negatieve grondexploitaties. Aangezien de afzonderlijke grondexploitaties een verschillende einddatum kennen, zijn de resultaten per datum 1 januari 2021 contant gemaakt. Hierdoor worden de resultaten onderling goed vergelijkbaar.

De geprognosticeerde resultaten van de gemeentelijke grondexploitaties zijn herzien per 1 januari 2021. Vervolgens hebben wij deze verwerkt in de Uitvoeringsrapportage grondexploitaties 2020 welke ter vaststelling voorligt in de raadsvergadering van 7 juli 2021. De financiële effecten zijn verwerkt in de jaarrekening 2020.

De geprognosticeerde resultaten van de grondexploitatie luiden als volgt:

Financiële resultaten actieve grondexploitatie januari 2020 en januari 2021 (bedragen x € 1.000,-)							
Naam grondexploitatie	Eind- datum exploitatie	Resultaat eind- waarde	Resultaat herziene grex NCW per 01-01-2020	Resultaat 01-2020 NCW per 01-01-2021	Resultaat herziene grex NCW per 01-01-2021	Vershil	Afwijking in %
A	B	C	D	E	F	G	H
Zevenaar Oost - bedrijven	31-12-2024	7.051	3.057	3.118	6.637	3.519	112,9%
Zevenaar Oost – wonen	31-12-2025	-35.634	-32.644	-33.324	-32.559	765	2,3%
Totaal Zevenaar Oost	31-12-2025	-28.583	-29.587	-30.206	-25.922	4.284	14,2%
Middag Oost & Zwanenwaay	31-12-2029	-4.952	-4.524	-4.615	-4.499	116	2,5%
Mercurion	31-12-2024	276	257	262	255	-7	-2,7%
TOTAAL GRONDEXPLOITATIES	31-12-2029	-33.259	-33.854	-34.559	-30.166	4.393	12,7%

Uit bovenstaande tabel zijn de einddata per deelgrondexploitatie (kolom B) op te maken en de resultaten op deze eindwaarde (kolom C). Omdat eindwaarden onderling niet te vergelijken zijn vanwege de verschillende looptijden van de plannen volstaan we met een overzicht van de verschillen op Netto Contante Waarde. In bovenstaande tabel maken we de vigerende grondexploitatie (kolom D) netto contant op de situatie per 1 januari 2021 (kolom E), alvorens tot een goed vergelijk van de cijfers te komen. Het resultaat van de grondexploitatie wordt immers “opgerent” met een rentepercentage van 2% zijnde de discontovoet waarmee het resultaat netto contant wordt gemaakt. Deze opgerente cijfers vergelijken we vervolgens met het geactualiseerde resultaat per 1 januari 2021 (kolom F). Dit resulteert in een verschil per grondexploitatie (kolom G) en de afwijking in procenten (kolom H).

In zijn totaliteit is er sprake van een verbetering van het resultaat van € 4.393.000 NCW per 01-01-2021. Voor wat betreft de grondexploitatie Zevenaar Oost - Bedrijven wordt in de jaarrekening in programma 3 een toelichting verstrekt op de verschillen. Voor de grondexploitatie Zevenaar Oost - Wonen en Middag Oost & Zwanenwaay is de verschillenanalyse terug te vinden in programma 8 van de programmarekening.

Omdat Zevenaar Oost één grondexploitatie is en het positieve resultaat van Zevenaar Oost - bedrijven verrekend wordt met het negatieve resultaat van Zevenaar Oost - wonen, is er een verliesvoorziening gevormd voor een totaalbedrag van € 25.922.000. Deze is terug te vinden in de toelichting op de balans.

WINST- EN VERLIESNEMING

Na de vaststelling van de Uitvoeringsrapportage grondexploitatie 2019 en de jaarrekening 2019 (beiden op 8 juli 2020) hebben zich een aantal ontwikkelingen voorgedaan welke het resultaat van de grondexploitatie tussentijds hebben beïnvloed. Het gaat om de volgende besluiten:

1. Op 07-10-2020 heeft de raad besloten om de grondexploitatie Zevenaar Oost uit te breiden met de globale stedenbouwkundige plan De Holtkamp en bijbehorende grondexploitatie zodat een nieuw buurtschap ontstaat van ca. 120 woningen, waarvan 25% betaalbaar en 25% sociaal. Dit besluit had een positief effect op de grondexploitatie van € 1.212.000,-.
2. Op 16-12-2020 heeft de raad de 2e Voortgangsrapportage 2020 vastgesteld waarin onder meer rekening werd gehouden met de effecten van de coronacrisis. Ook werd een voordeel ingeboekt wegens lagere interne doorbelasting van salariskosten en rente. De zogenaamde Corona Impact

Analyse grondexploitaties voorspelde een vertraging in de gronduitgifte waardoor extra rentelasten en plankosten zouden ontstaan.

De bovenstaande besluiten en het resultaat van de integrale herziening van de grondexploitaties per 01-01-2021 is in onderstaande tabel verwerkt waarbij tevens het effect voor de voorliggende jaarrekening zichtbaar wordt.

Omdat de BBV-voorschriften eisen dat de grondexploitaties m.b.t. wonen en bedrijven tot verschillende taakvelden behoren, zijn de gevolgen voor "bedrijven" in de jaarrekening verantwoord binnen programma 3 (Economie) en "wonen" in programma 8 (Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing).

	Bedragen x € 1.000,-					
Grondexploitatie	Vrijval verliesvoorziening MJB 2020-2023	Begrote dotatie verliesvoorziening o.g.v. Corona Impact Analyse	Begrote vrijval verliesvoorziening a.g.v. raadsbesluit openen Holtkamp	Begrote mutaties doorbelasting salarissen en rente	Werkelijke vrijval verliesvoorziening	Effect rekeningresultaat
Zevenaar-Oost Wonen (progr. 8)	-	-670	1.212	283	1.973	1.148
Zevenaar-Oost Bedrijven (progr. 3)	-	-1.304	-	89	3.519	4.734
Middag-Oost & Zwanenwaay (progr. 8)	-	-185	-	28	116	273
Totaal	-	-2.159	1.212	400	5.608	6.155

Voor het bedrag van € 5.608.000 valt de bestaande verliesvoorziening vrij. Omdat hiervan al een aanzienlijk bedrag was verwerkt (-€ 2.159.000 + € 1.212.000 + € 400.000) wordt een aanvullend bedrag € 6.155.000 ten gunste gebracht van het rekeningresultaat 2020.

Behoudens deze vrijval is er geen sprake van andere tussentijdse winstnemingen.

RESERVE, VOORZIENINGEN EN RISICO'S

Eventuele winsten uit de grondexploitaties voegen wij toe aan de algemene reserve, een en ander zoals bepaald in de Nota Grondbeleid.

Voor verlieslatende grondexploitaties wordt een verliesvoorziening getroffen, zoals voorgeschreven in het BBV. Voor winstgevendende grondexploitaties zijn sinds 2017 gewijzigde BBV-regels van toepassing waarbij aansluiting is gezocht bij algemeen aanvaardbare methodes in het bedrijfsleven en bij fiscale regelgeving. Hierbij is -ten aanzien van tussentijdse winstneming- de zogenaamde Poc-methode van toepassing (Percentage of completion). Deze methode houdt rekening met de fase waarin de grondexploitatie, zowel wat betreft opbrengsten als de kosten, verkeert. Hiermee kan op basis van een deel (percentage) van de realisatie van een project tussentijdse winst worden toegevoegd aan de algemene middelen (voorheen werd uitsluitend winst genomen indien het project in zijn geheel gereed was). Concreet is deze methode uitsluitend op de grondexploitatie Mercurion van toepassing omdat deze als enige winstgevend is. Omdat Mercurion in 2020 geen ontwikkelingen kende is er geen sprake van een tussentijdse winstneming in dat jaar.

De stand van de verliesvoorziening grondexploitaties bedraagt per 31-12-2020 volgens voorliggende jaarrekening € 24.527.000.

Ten behoeve van de voorliggende jaarrekening hebben wij de risico's geactualiseerd. Het risicoprofiel van de grondexploitaties kent de volgende ontwikkeling:

Risicoprofiel grondexploitaties 01-09-2020 en 01-01-2021

Naam grondexploitatie	Risicoprofiel per 01-09-2020	Risicoprofiel per 01-01-2021	Verschil sept. 2020 - jan. 2021	Afwijking in %
Zevenaar Oost - bedrijven	6.668	686	5.982	89,7%
Zevenaar Oost – wonen	289	351	-62	-21,5%
Totaal Zevenaar Oost	6.957	1.037	5.920	85,1%
Middag Oost & Zwanenwaay	98	47	51	52,0%
Rijnark Lobith	96	96	0	0,0%
Uuleveld Pannerden	18	18	0	0,0%
Totaal Overige complexen	212	161	51	24,1%
Totaal Risico's	7.169	1.198	5.971	83,3%

We zien een verbetering van het risicoprofiel van € 5.971.000 waarvoor de volgende oorzaken zijn aan te wijzen:

Zevenaar Oost - Bedrijven:

9. Het risico in het kader van het Regionaal Programma Werklocaties (RPW) kan geheel worden weggelaten doordat de schrapopgave bij de actualisatie van het RPW voor de periode 2021-2024 is komen te vervallen. Er blijkt zelfs ruimte te bestaan voor extra ontwikkelruimte in verband met toenemende vraag naar bedrijfsgronden. Dit heeft een aanzienlijke invloed gehad op het risicoprofiel tot nu toe.
10. Omdat de ontwikkeling van het Outletcenter steeds dichterbij komt (de plannen zijn verder uitgewerkt) schatten we het risico op het niet-ontwikkelen lager in.
11. Het vertragsrisico als gevolg van de coronacrisis was bij de 2e Voortgangsrapportage voor een belangrijk deel verwerkt door een extra toevoeging aan de verliesvoorziening. Deze toevoeging is in voorliggende jaarstukken achterwege gebleven wat niet wegneemt dat er geen risico op vertraging is. Naast een economisch gevolg van de coronacrisis kennen we ook de onduidelijkheid rond het Tracébesluit ViA15 wat bedrijven mogelijk belemmert in de beslissing om zich op 7Poort te vestigen. Dit vertragsrisico is verwerkt in het voorliggende risicoprofiel.
12. We hebben een risicopost opgenomen voor mogelijke stijging van materiaalkosten en kosten voor inhuur en externe advisering.

Zevenaar Oost - Wonen:

13. De grondprijrisico's vanwege de gevolgen van de corona pandemie hadden we in de 2e Voortgangsrapportage financieel vertaald door een extra toevoeging aan de verliesvoorziening. Gelet op de huidige verkoopcijfers ligt een werkelijke dotatie aan de verliesvoorziening in de jaarstukken niet voor de hand. Voor de middellange termijn bestaat er echter nog wel onzekerheid omtrent de gevolgen van de crisis voor de grondprijzen. Daarom hebben we hiervoor een risicopost opgenomen.
14. Door de huidige vraag naar woningen en bouwkvavels hebben we het risico op vertraging in de uitgifte naar beneden bijgesteld.
15. We hebben een risicopost opgenomen voor mogelijke stijging van materiaalkosten en kosten voor inhuur en externe advisering.
16. Het renterisico wordt opnieuw lager geschat door de huidige blijvende lage rentestanden, in combinatie met de nog relatief korte looptijd van de grondexploitatie.

Middag Oost & Zwanenwaay:

De verlaging van het risicoprofiel kan hier vooral worden toegerekend aan gunstigere verwachtingen van het uitgiftetempo (zie ook bij Zevenaar Oost Wonen) en rentekosten.

In de Paragraaf Weerstandsvermogen kunt u de verhouding van de grondexploitatie-risico's zien in relatie tot het gemeente brede risicoprofiel.

JAARREKENING

FINANCIËN

RESULTAAT

FINANCIEEL OVERZICHT EN TOELICHTING OP HOOFDLIJNEN

Inleiding

Resultaat

(-/- is een nadeel)

De jaarstukken 2020 sluiten met een voordelig resultaat van €5.567.800. Het geraamde nadelige resultaat na wijziging is € 4.585.800 waarvan het verloop hieronder wordt weergegeven. Ten opzichte van de begroting na wijziging is dus sprake van een voordelig verschil van afgerond € 10.153.600.

Verloop resultaat in begroting 2020	Bedrag (x € 1.000)
Primitieve begroting 2021-2024	-3.823
Wijzigingen tot de 1e Voortgangsrapportage (VGR)	-51
Wijzigingen door 1e Voortgangsrapportage (VGR)	-551
Wijzigingen door 2e VGR	-161
Totaal begrotingsresultaat na wijziging	-4.586

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Primitieve begroting	Na wijziging	Realisatie	Vershil
Baten	137.240	147.712	157.418	9.706
Lasten	141.063	152.297	151.850	448
Resultaat 2020	-3.823	-4.586	5.568	10.154

Toelichting op hoofdlijnen

Om de leesbaarheid te bevorderen zijn alleen de afwijkingen die budgettaire gevolgen hebben voor het resultaat van meer dan € 250.000 opgenomen.

Het totale voordeel van € 9.983.000 wordt voornamelijk veroorzaakt door de volgende afwijkingen (groter dan € 250.000) ten opzichte van de ramingen waarbij is aangegeven of deze incidenteel of structureel zijn.

Omschrijving	bedrag x € 1.000	I of S
Beheer overige gebouwen zoals expl. Turmac Cultuurfabriek en afschrijvingslasten	458	I
Algemene uitkering	-294	I
Overige baten en lasten	326	I
Fysieke bedrijfsinfrastructuur - Grondexploitatie Zevenaar-Oost Bedrijven (GREX)	4.734	I
Grondexploitatie Zevenaar OostWonen (GREX)	1.148	I
Grondexploitatie Middag Oost & Zwanenwaay (GREX)	273	I
Sport, Cultuur en recreatie -Musea	-515	I
Sport, Cultuur en recreatie	411	I
Inkomensregelingen	529	I
Arbeidsparticipatie - Participatiebudget / Re-integratie	257	I
Maatwerkdienstverlening 18-, jeugdzorg	1.147	I

Door vertraging in de oplevering en ingebruikname van de Turmac Cultuurfabriek (rond 1 april 2020 door de meeste gebruikers) is de exploitatie in 2020 later gestart. De corona-crisis was hierbij ook een belangrijke

spelbreker. Door deze vertraging en het niet gereed zijn van de activa is de start van het afschrijven op de investeringen uitgesteld wat tot een eenmalig voordeel op de afschrijvingslasten heeft geleid.

De lagere Algemene uitkering is voornamelijk veroorzaakt doordat de eerder toegezegde compensatie vanwege corona voor algemene inkomstenderving en culturele infrastructuur door het rijk is verschoven van 2020 naar 2021.

Het voordeel op overige baten en lasten is ontstaan door diverse suppletie-aangiften bij de belastingdienst door o.a. wijziging als gevolg jurisprudentie inzake afval en re-integratietrajecten (2014 tot 2019). De rechten voor de jaren ouder dan 5 jaar waren schriftelijk vastgelegd bij de Belastingdienst.

Voor de jaarlijkse herziening van de grondexploitaties (GREX) heeft een integrale doorrekening plaatsgevonden op basis van actuele marktontwikkelingen en een uitgangspuntennotitie die op 23 maart 2021 is vastgesteld. Daarnaast is de in de 2e voortgangsrapportage (VGR) voorspelde vertraging door de corona in de gronduitgifte niet significant merkbaar gebleken. Deze ontwikkelingen hebben o.a. gezorgd voor de grote voordelen van in totaal 6,2 miljoen.

Doordat de verkoop van het Liemers Museum in 2020 niet is doorgegaan is een nadeel van € 515.000 onder Sport, Cultuur en recreatie-Musea ontstaan. Hier staat een voordeel wegens het niet afschrijven van de boekwaarde van € 243.000 (onderdeel van € 411.000) tegenover onder Sport, Cultuur en recreatie.

Het voornaamste verschil op de inkomensregelingen is ontstaan door lagere uitkeringslasten als gevolg van een lagere instroom van het aantal uitkeringsrechtigen dan aanvankelijk was geprognosticeerd bij de 2e VGR 2020. In de raming van de 2e VGR 2020 is uitgegaan van een tekort op het BUIG-budget van 8,1%. Het werkelijke tekort is uitgekomen op 6,5%.

Het voordeel op Arbeidsparticipatie - Participatiebudget / Re-integratie is ontstaan door de coronacrisis en de hierbij behorende beperkende RIVM maatregelen.

De 18- jeugdzorg laat een voordeel ten opzichte van de raming zien van € 1.147.000 In de raming is rekening gehouden met corona-effecten in 2020. De corona gevolgen zijn in 2020 nog niet tot uiting te komen. Er lijkt zelfs sprake te zijn van een lagere zorgvraag in de tweede helft van 2020.

Resultaat na bestemming en incidentele mutaties

(bedragen x € 1.000)	Primitieve begroting	Na wijziging	Realisatie	Vershil
Baten	135.420	141.209	151.456	10.247
Lasten	139.034	145.746	145.764	-18
Resultaat voor bestemming 2020	-3.614	-4.537	5.692	10.229
Reserve mutaties:				
Onttrekkingen	1.820	6.503	5.962	-541
Toevoegingen	2.029	6.552	6.086	466
Saldo reserve mutaties	-209	-49	-124	-75
Saldo:				
Baten	137.240	147.712	157.418	9.706
Lasten	141.063	152.297	151.850	448
Resultaat na bestemming 2020	-3.823	-4.586	5.568	10.154
Incidentele mutaties				
Baten	638		13.581	
Lasten	1.278		6.646	
Structureel resultaat	-3.183		-1.367	

ANALYSE PER PROGRAMMA

Inleiding

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Primitieve begroting	Na wijziging	Realisatie	Verschil
0. Bestuur en ondersteuning	63.505	67.032	68.185	1.153
1. Veiligheid	-3.066	-3.309	-3.234	76
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	-4.836	-4.933	-4.962	-29
3. Economie	-244	-1.696	2.986	4.682
4. Onderwijs	-4.648	-4.206	-3.969	238
5. Sport, cultuur en recreatie	-6.930	-7.272	-7.396	-125
6. Sociaal domein	-44.578	-48.545	-45.876	2.669
7. Volksgezondheid en milieu	-1.423	-1.547	-1.317	230
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	-1.605	-109	1.151	1.261
Resultaat 2020	-3.823	-4.586	5.568	10.154

Toelichting per programma

0. Bestuur en ondersteuning

0.11 Resultaat van de rekening -4.586.000 N I
Het begrote resultaat na wijziging komt binnen dit programma als een nadelig verschil naar voren.

0.3 - Beheer overige gebouwen - Exploitatie Turmac Cultuurfabriek 225.000 V I
Als gevolg van vertraging in de oplevering en ingebruikname van de Turmac Cultuurfabriek (rond 1 april 2020 door de meeste gebruikers) is de exploitatie in 2020 later gestart. De coronacrisis was hierbij ook een belangrijke spelbreker. Er is daardoor een incidenteel voordeel ontstaan van € 225.000, veroorzaakt door niet geraamde huurinkomsten en servicebijdragen enerzijds en schoonmaakkosten, energie- en onderhoudslasten anderzijds. Per saldo pakt dit in 2020 voordelig uit.

0.4 Overhead - formatie juridisch advies 80.000 V I
Voor 2020 hadden we incidentele formatie beschikbaar voor de afhandeling van Wob/AVG verzoeken in combinatie met de impuls op de invoering van Juridische KwaliteitsZorg. Het gaat om 1 fte en een bedrag van € 80.000. Hiervoor is een projectplan opgesteld. Door de corona crisis en de inzet op omvangrijke dossiers is het project later opgestart en zal de afronding niet in 2020 maar in 2021 plaatsvinden. De inzet van de € 80.000 vindt in zijn geheel in 2021 plaats.

0.3 - Beheer overige gebouwen - afschrijvingen 233.000 V I
Het voordeel heeft betrekking op kapitaallasten van de Turmac Cultuurfabriek en wordt bij de analyse op de kapitaallasten verklaard.

o.4 Overhead - invoering Wet Open Overheid (WOO) Het gaat hier om de transparantie en verantwoording van de overheden te bevorderen door overheden te verplichten zo veel als mogelijk informatie in een vroegtijdig stadium actief openbaar te maken en te publiceren. In de kadernota 2020 is voor de invoering van de Wet een eenmalig budget in 2020 toegekend om genoemde taken uit te kunnen voeren. Het is nog niet exact bekend wanneer de WOO in werking treedt omdat over de uitvoerbaarheid en de kosten zorgen waren. Daardoor verschuift ook een groot deel van de werkzaamheden. We stellen dan ook voor het betreffende budget van € 45.000 eveneens te verschuiven naar 2021. Overigens worden we in de uitvoeringskosten door het Rijk gecompenseerd.	45.000	V	I
o.1 Bestuur - toevoeging pensioenvoorziening wethouders Voor de huidige en voormalige wethouders die nog niet de pensioengerechtigde leeftijd hebben bereikt, is een voorziening gevormd. Eén van de grondslagen die gehanteerd wordt bij de berekening van het benodigd doelvermogen van de pensioenvoorziening is de zogenaamde rekenrente, welke gebaseerd is op de marktrente. Conform de begroting is in 2020 aanvankelijk € 100.000 toegevoegd aan de voorziening. Op basis van nieuwe actuariële berekeningen bleek een extra toevoeging aan de voorziening nodig van € 204.000. Als gevolg van de extreem lage rekenrente is een hogere toevoeging noodzakelijk om het doelvermogen op peil te houden.	-204.000	N	I
o.4 - Overhead - Teambuilding & Zevenaar Academie (P&O) De activiteiten en programma's die gepland waren voor teambuilding, Zevenaar Academie en doorontwikkeling van onze medewerkers zijn in 2020 minder intensief uitgevoerd. Dit heeft met name te maken met de Corona-maatregelen, het noodgedwongen thuiswerken en het verleggen van prioriteiten. In totaal is in 2020 op genoemde budgetten € 100.000 blijven staan.	100.000	V	I
o.4 Overhead - Informatisering & Automatisering (I&A) De eindafrekening van de inwonerbijdrage voor de RID is hoger uit gevallen. De RID heeft een financieel nadeel op de personeelslasten en de onderhoudslasten van applicaties. Vanwege de intelligente lockdown zijn versneld een aantal nieuwe voorzieningen gerealiseerd, waaronder de mogelijkheid voor videobellen en voor iedereen de mogelijkheid om te kunnen thuiswerken. Tevens laten de kosten van software die wij in eigen beheer hebben een nadeel zien.	-90.000	N	I
o.4 Overhead - Intern Beheer Op enkele posten van Intern beheer zijn lagere uitgaven verantwoord. We noemen printkosten, portokosten en kosten van recepties. De print- en kopieerkosten vallen in 2020 incidenteel lager uit. We betalen tot aan de ingangsdatum van het nieuwe contract in 2021 geen huurkosten en betalen alleen voor de kosten voor de afdrucken. Tevens zijn de verwachte kosten voor de herinrichting van het kantoorgebouw in verband met corona lager uit gekomen dan in de voortgangsrapportage was aangegeven.	93.000	V	I
o.4 - Overhead - gemeentehuis, onderhoud gebouw. Op het regulier klein onderhoud van het gemeentehuis is minder uitgegeven. Dit houdt ook verband met de beperkte beschikbare capaciteit voor voorbereiding, planning en het regelen van de onderhoudswerkzaamheden. Daarnaast is de belastingaanslag voor de OZB lager.	90.000	V	I
o.4 Overhead - P&O We melden een voordeel van € 64.000 op verschillende budgetten van P&O; Salarisadministratie, Werving & selectie en Ondernemingsraad. Het budget voor thuiswerkvoorzieningen in verband met corona, bijgeraamd in de 2e voortgangsrapportage, is niet volledig ingezet.	64.000	V	I

o.4 - Overhead - rechtskundig advies Het budget voor rechtskundig advies was jarenlang structureel te laag om te kunnen voldoen aan de huidige behoefte aan rechtskundig en ander deskundig advies. Voor 2020 was daarom € 65.000 extra geraamd. In 2020 hebben we kosten toegerekend aan de projecten waarvoor de kosten zijn gemaakt. Dit heeft gezorgd voor een besparing. Het gaat hierbij onder andere om de advisering ten aanzien van 7Poort, Platanenlaan en een aanbesteding voor de buitenruimte.	43.000	V	I
o.5 - Treasury Binnen dit programma is het rentevoordeel € 109.000. Het totale verschil lichten wij centraal toe bij het onderdeel resultaat, analyse van rente en afschrijving.	109.000	V	I
o.8 Overige baten & lasten - Onvoorzien De raming voor onvoorziene uitgaven is afgelopen jaar niet ingezet. Het budget van € 25.000 valt als voordelig verschil vrij in de jaarrekening. Overigens is bij de besluitvorming rondom de bezuinigingen de post onvoorzien structureel verlaagd naar € 25.000.	25.000	V	I
o.61 OZB woningen Wet Waardering Onroerende Zaken Het nadeel bedraagt € 32.000. Er zijn hogere kosten verantwoord in verband met de overgang van kubieke meters naar oppervlakte. Daarnaast maakten we hogere taxatiekosten ten behoeve van de uitvoering van de Wet WOZ.	-32.000	N	I
o.61 - OZB woningen Het nadeel bedraagt € 44.000 en is toe te schrijven aan een extra storting in de voorziening dubieuze belastingdebiteuren. De werkelijke storting is aangepast naar aanleiding van stijgende belastingopbrengsten en meer oninbaar verklaarde vorderingen.	-44.000	N	I
o.62 OZB niet woningen Het nadeel bedraagt € 48.000 en is toe te schrijven aan een extra storting in de voorziening dubieuze belastingdebiteuren. De werkelijke storting is aangepast naar aanleiding van stijgende belastingopbrengsten en meer oninbaar verklaarde vorderingen.	-48.000	N	I
o.63 - Parkeerbelasting Vanwege corona hebben we in de 2e Voortgangsrapportage € 175.000 minder opbrengsten parkeerbelasting geraamd. In de jaarrekening blijken de werkelijke parkeerinkomsten nog iets lager te zijn.	-38.000	N	I
o.64 - Belastingen overig - Hondenbelasting Er is minder opbrengst verantwoord omdat minder honden geregistreerd zijn dan begroot.	-32.000	N	I
o.64 - Belastingen overig - Invordering De opbrengsten van de ingevorderde bedragen zijn hoger dan geraamd. Tijdens de conversie van het belastingpakket in 2019 hebben er minder invorderingswerkzaamheden plaatsgevonden. Deze werkzaamheden zijn hoofdzakelijk ingehaald in 2020.	29.000	V	I

0.7 Algemene uitkering	-294.000	N	I
De algemene uitkering laat ten opzichte van de 2e voortgangsrapportage een nadeel zien van € 294.000. Dit betreft de verwerking van de decembercirculaire 2020 en bestaat uit de volgende posten:			
Nadeel € 555.000			
De eerder toegezegde compensatie vanwege corona voor algemene inkomstenderving en culturele infrastructuur is door het rijk verschoven van 2020 naar 2021. Dit betekent een lagere inkomst in 2020.			
Voordeel € 190.000			
In de decembercirculaire zijn nieuwe bedragen beschikbaar gesteld voor de gevolgen van corona. Het gaat om de volgende bedragen: re-integratie € 77.000, gemeentelijk schuldenbeleid € 32.000, bijzondere bijstand € 11.000, continuïteit van zorg € 62.000 en quarantainekosten € 8.000.			
Voordeel € 106.000			
De vergoeding van de bommenregeling is verhoogd met € 106.000.			
Samen met enkele kleinere verschillen (nadeel € 35.000) leidt dit in totaal tot € 294.000 minder inkomsten.			
0.3 - Beheer overige gebouwen aankoop en verkoop onroerend goed	31.000	V	I
Het budget voor makelaars- en advieskosten ten behoeve van de aankoop en verkoop van onroerend goed is beperkt gebruikt.			
0.8 Overige baten en lasten - algemene baten & lasten	326.000	V	I
Op algemene baten en lasten wordt per saldo een voordeel verantwoord van € 326.000. Voor het grootste deel heeft het voordeel betrekking op de terugontvangsten van de Belastingdienst uit het BTW-compensatiefonds (BCF). Het gaat om een suppletie aangifte BCF 2019, suppletie BCF re-integratietrajecten 2014-2018 en suppletie BTW/BCF inzake afvalstromen 2018. Daarnaast resteert op de stelpost voor loon- en prijsindex een bedrag van € 121.000 welke als een voordelig verschil op dit programma tot uitdrukking komt.			
0.4 Overhead - interne doorbelastingen	859.000	V	I
Een voordelig bedrag van € 859.000 wordt verklaard door interne doorbelastingen naar andere programma's van salarissen, materieel en overhead. Op andere programma's in deze jaarrekening leiden de doorbelastingen tot nadelige verschillen. Per saldo in de jaarrekening hebben de doorbelastingen financieel geen effect.			
0.4 Overhead - Personeelslasten & inhuur	-395.000	N	I
Binnen dit programma is op de personeelslasten (exclusief de hierboven genoemde formatie t.b.v. de Wet Open Overheid en Juridisch advies) een nadeel ontstaan van € 395.000. Het totale resultaat op personeelslasten lichten we centraal toe in de analyse van de personeelslasten.			
Overige verschillen	-22.000	N	I
De overige verschillen binnen dit programma komen uit op een totaalbedrag van € 22.000 nadeel.			
1. Veiligheid			
1.1 Crisisbeheersing en Brandweer - Bijdrage aan VGGM	44.000	V	I
De inwonerbijdrage aan Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden (VGGM) voor de Brandweer is lager dan begroot. Dit houdt verband met het positieve resultaat van VGGM over 2019, welke in 2020 is afgerekend.			

1.1 Crisisbeheersing en Brandweer - Preventieve maatregelen 20.000 V I
De raming voor onderhoud brandkranen in de openbare ruimte is voor een klein deel besteed.

1.2 Openbare orde en veiligheid - Integraal veiligheidsbeleid 28.000 V I
Voor de uitvoering van maatregelen opgenomen in het Jaarplan Integrale Veiligheid is budget beschikbaar. In 2020 hebben we minder een beroep gedaan op externe dienstverlening, zoals trainingen en cursussen in het kader van ramp- en crisisbeheersing. Het afgelopen jaar was onze inzet vooral gericht op het bestrijden van corona en het ondersteunen van de burgemeester daarbij. Het budget voor integraal veiligheidsbeleid is niet volledig ingezet.

1.2 Openbare orde en veiligheid - Opstellen en handhaven APV 20.000 V I
De legesopbrengsten voor APV-vergunningen zijn vanwege corona lager dan in een regulier jaar. Echter ten opzichte van de in de 2e Voortgangsrapportage naar beneden bijgestelde raming is toch nog een voordeel ontstaan van € 20.000.

Overige verschillen - -36.000 N I
Programma 1 komt in de jaarrekening 2020 uit op een financieel voordeel van totaal € 76.000. Naast de hierboven omschreven afwijkingen zijn er enkele kleine verschillen welke niet nader toegelicht worden.

2. Verkeer, vervoer en waterstaat

Verkeer en Vervoer - Gladheidsbestrijding 26.000 V I
Vanwege de reeds aanwezige zout voorraad en de relatief weinig winterse dagen in 2020 hebben we een voordeel op de aanschaf van strooimateriaal behaald van € 26.000.

Verkeer en Vervoer - Wegen -120.000 N I
Op wegen is een nadeel gerealiseerd van € 120.000. Dit verschil wordt volledig verklaard door een hogere doorbelasting vanuit de interne organisatie.

Verkeer en Vervoer - Reserve programma 2 30.000 V I
Er is meer onttrokken uit de reserve kapitaallasten om de gestegen lasten van afschrijvingen in programma 2 te dekken. Dit levert een voordeel op in programma 2 van € 30.000.

Verkeer en Vervoer - Diversen 35.000 V I
Overige kleine afwijkingen op het programma Verkeer en vervoer.

3. Economie

3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur - Grondexploitatie Zevenaar-Oost Bedrijven. 4.734.000 V I
Ten behoeve van de jaarlijkse herziening van de grondexploitaties heeft een integrale doorrekening plaatsgevonden. Een en ander op basis van actuele marktontwikkelingen en een uitgangspuntennotitie die op 23 maart 2021 door ons is vastgesteld. Deze jaarlijkse herziening is vervat in de uitvoeringsrapportage grondexploitaties 2020. In deze uitvoeringsrapportage is het verwachte resultaat voor Zevenaar Oost Bedrijven becijferd op € 6.637.000, op basis van netto contante waarde (NCW) per 1 januari 2021. Ten opzichte van vorig jaar is dat een verbetering van € 3.519.000,- NCW. In de 2e Voortgangsrapportage 2020 werd nog rekening gehouden met de effecten van de coronacrisis van € 1.304.000. Ook werd een voordeel ingeboekt wegens lagere interne doorbelasting van salariskosten en rente van € 89.000,-.

Ten opzichte van deze verwachtingen is er nu sprake van een effect op het rekeningresultaat van € 4.734.000,-. Voor deze verbetering kunnen de volgende oorzaken worden aangewezen:

1. De in de 2e VGR genoemde Corona Impact Analyse grondexploitaties voorspelde een vertraging in de gronduitgifte doordat investeringsbeslissingen van bedrijven worden uitgesteld. Dit veroorzaakt extra rentelasten en plankosten. Op dit moment echter is deze vertraging niet significant merkbaar, althans de vraag bestaat in hoeverre deze aan de coronacrisis is te wijten. Ook het uitblijven van de uitpraak van de Raad van State rond het Tracébesluit ViA15 kan meespelen in de beslissing van bedrijven om zich op 7Poort te vestigen dan wel tot uitbreiding over te gaan.

Op dit moment zijn de beoogde leveringen voor 2020 vrijwel geheel behaald en is de belangstelling voor de nog resterende kavels groot. In de uitgangspunten m.b.t. de gronduitgifte wordt vooralsnog geen rekening meer gehouden met de gevolgen van de coronacrisis. Hierdoor ontstaat een voordeel van € 1.304.000.

2. Er heeft een herbeoordeling plaatsgevonden van het uitgeefbaar gebied waaruit bleek dat de afgelopen jaren een gunstige gronduitgifte heeft plaatsgehad. Aanvankelijk openbaar gebied kon worden uitgegeven. Dit is met name zichtbaar gebleken bij de kavel van 19 hectare welke in 2019 in erfpacht is uitgegeven. Op deze kavel was voor een deel nog openbare ruimte voorzien omdat in de oorsprong werd uitgegaan van een uitgifte in kleinere kavels met daardoor noodzakelijke ontsluitingswegen en inritten. Dit geldt ook voor andere kavels waarbij bijvoorbeeld aanleg van schanskorven op uitgeefbaar gebied is gesitueerd. Aanvankelijk was dit op openbaar gebied ingetekend.

Met inachtneming van de nu geldende grondprijzen levert dit een voordeel op van € 2.746.000,-

3. Overige extra grondopbrengsten als gevolg van de vaststelling grondprijsbrief 2021 € 74.000,-.

3. De rente-effecten op de diverse deelgrondexploitaties Bedrijven bedragen € 324.000,- voordelig, onder meer door een lagere rentevoet (1,57% in plaats van 1,93%) en verschillen in looptijd.

4. Doordat een groot deel van de ontsluitingsstructuur op 7Poort in 2020 bouwrijp is gemaakt binnne budget, kon een deel van de post onvoorzien vrijvallen wat een voordeel betekent van € 345.000,-.

5. Er heeft een prijspeilcorrectie plaatsgevonden om de budgetten te actualiseren op het huidige prijsniveau. Afgezet tegen toekomstige inflatieverschillen leverde dit een voordeel op van € 59.000,-.

6. Het bovengenoemde voordeel wegens lagere interne doorbelasting van salariskosten heeft zich niet voorgedaan waardoor een nadeel is ontstaan van € 124.000,-.

7. De overige niet nader verklaarde verschillen bedragen per saldo € 6.000,- voordelig.

3. Economie
Overige kleine verschillen

-52.000 N I

4. Onderwijs

4. Onderwijs - Kapitaallasten

-34.000 N I

Op het programma Onderwijs is in 2020 ten opzichte van de begroting een nadeel gerealiseerd van € 34.000. In de jaarrekening wordt onder resultaat een analyse van de rente en afschrijving opgenomen en toegelicht.

4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken - Leerlingzorg en begeleiding De lagere uitgaven van maatschappelijke projecten op school zijn een gevolg van de corona maatregelen (schoolsluiting) en de afrekening van niet-bestede uren schoolmaatschappelijk werk in het schooljaar 2018-2019. Daarnaast is de definitieve bijdrage 2020 voor de Modulaire gemeenschappelijke regeling (MGR)-Sociaal Domein Centraal Gelderland voor de module Leerplicht verlaagd, door toetreding van de gemeente Renkum tot de module en is een eenmalige bijdrage ontvangen (regionale educatie middelen) voor Taalhuiscoördinatie in de aanpak van laaggeletterdheid waardoor het gemeentelijk budget niet is ingezet.	32.000	V	I
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken - Natuur en milieueducatie (NME) De inkomsten uit projecten laten een fors voordeel zien. Dit komt door projecten op het gebied van zwerfafval die worden vergoed door de Stichting afvalfonds verpakkingen.	40.000	V	I
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken - Leerlingenvervoer De BVO DRAN laat voor het gehele doelgroepenvervoer, inclusief het vervoer in het kader van WMO, jeugdzorg en begeleiding (opgenomen onder programma 6) een voordeel zien van € 207.000. Dit komt geheel door minder vervoer dan in de 2e voortgangsrapportage werd geraamd, en is volledig veroorzaakt door corona. Voor het leerlingenvervoer is het voordeel op de bijdrage aan BVO DRAN € 59.000. Daarnaast is er nog een voordeel van € 11.000 doordat minder vergoedingen zijn verstrekt voor leerlingenvervoer in natura.	70.000	V	I
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken - onderwijsachterstandenbeleid (OAB) Verwezen wordt naar de toelichting vermeld onder 'lasten'	44.000	V	I
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken - onderwijsachterstandenbeleid (OAB) Eind september is de definitieve bijdrage van het rijk voor 2020, van de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid, vastgesteld. Hierdoor zijn zowel baten (voordeel) als de lasten (nadeel) € 44.000 hoger. Dit heeft geen gevolgen voor het (rekenings)resultaat 2020.	-44.000	N	I
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken - Peuteropvang In 2020 is er minder subsidie verstrekt. Dit is met name een gevolg van de corona maatregelen (gedeeltelijke sluiting van de kinderopvanglocaties). Op basis van de door het rijk beschikbaar gestelde middelen (via de algemene uitkering) als compensatie voor de coroneffecten zijn alle kinderopvangorganisaties geïnformeerd over de mogelijkheid een extra subsidieaanvraag in te dienen. Alle ingediende aanvragen zijn vervolgens volledig gehonoreerd. Het beschikbaar gestelde budget is echter niet volledig nodig gebleken.	98.000	V	I
4. Onderwijs Diverse kleine verschillen.	32.000	V	I
5. Sport, cultuur en recreatie			
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie - Kunst en cultuur Vanwege de coronacrisis waren er in 2020 minder subsidiabele activiteiten en hebben we dus minder incidentele subsidies verstrekt.	31.000	V	I

5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie - Culturele organisaties We hebben Kunstwerk! over 2020 een aanvullende subsidie verleend om de tekorten als gevolg van de coronacrisis te compenseren. Het volledige steunbedrag wordt gedekt uit ontvangen rijksmiddelen (via de algemene uitkering) voor ondersteuning van de culturele infrastructuur.	-65.000	N	I
5.4 Sport, Cultuur en recreatie - Musea De verkoop van het Liemers Museum is uitgesteld naar 2021. De verkoopopbrengst voor € 515.000 is hierdoor ook verschoven naar 2021. Per saldo, na verrekenen van het voordeel op de kapitaallasten in 2020, betekent dit een nadeel in het jaarrekening 2020 van € 307.000.	-515.000	N	I
5.7 Sport, cultuur en recreatie - Openbaar Groen Op de onderhoudsbestekken en materiaalkosten hebben we in 2020 een voordeel behaald. De relatie met de weersomstandigheden en de onderhoudsbestekken is hierbij van grote invloed. Hoewel er in de 2e voortgangsrapportage € 50.000 is bijgeraamd voor de inhuur van Scalabor is hier uiteindelijk nog een tekort van € 20.000 gerealiseerd. We komen in de 1e VGR 2021 met een voorstel voor een structurele aanpassing van de begroting hierop. Aan de sportvelden is onvoorzien onderhoud gepleegd. Dit levert een nadeel op van € 18.000. Per saldo is er een voordeel op de lasten gerealiseerd van € 44.000 op openbaar groen in 2020.	44.000	V	I
5.7. Sport, cultuur en recreatie - Opbrengsten We hanteren een uitsterf beleid voor werkzaamheden aan het groen voor bedrijven. Dit jaar is dit verder afgenomen. Hierdoor ontstaat een nadeel van € 9.000 op de baten in de begroting. Daarnaast is er vanwege Corona minder aan huuropbrengsten geïnd. Dit levert een nadeel van € 21.000 op. Samen resulteert dit in een nadeel op de baten voor € 30.000	-30.000	N	I
5.7 Sport, Cultuur en recreatie - Recreatie en toerisme Voor de uitvoering van het beleidsplan vrijetijdseconomie is € 100.000 beschikbaar gesteld voor drie jaar. In 2020 is voor de werkzaamheden hieraan € 5.000 uitgegeven. Het restant levert nu in de jaarrekening een voordeel. Bij de 1e voortgangsrapportage vragen wij het restant budget opnieuw aan.	95.000	V	I
5.7 Sport, Cultuur en recreatie - Toeristische infrastructuur De activiteiten voor toeristische infrastructuur worden voor het grootste gedeelte gedekt uit subsidies. Per saldo zijn deze in de jaarrekening budgettair neutraal. Bij de lasten wordt een voordeel gepresenteerd van € 340.000.	340.000	V	I
5.7 Sport, Cultuur en recreatie - Toeristische infrastructuur De activiteiten voor toeristische infrastructuur worden voor het grootste gedeelte gedekt uit subsidies. Per saldo zijn deze in de jaarrekening budgettair neutraal. Bij de baten wordt een nadeel gepresenteerd van € 340.000.	-340.000	N	I
5. Sport, cultuur en recreatie - Kapitaallasten Op het programma Sport, cultuur en recreatie is in 2020 ten opzichte van de begroting een voordeel gerealiseerd van € 243.000. De grootste post hierin zijn de kapitaallasten van € 208.000 behorend bij de uitgestelde verkoop van het Liemers Museum naar 2021. In de jaarrekening wordt onder resultaat een analyse van de rente en afschrijving opgenomen en toegelicht.	243.000	V	I

5. Sport, cultuur en recreatie Diverse kleine verschillen	72.000	V	I
6. Sociaal domein			
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie - Minderheden De via de meicirculaire ontvangen rijksbijdrage voor de maatschappelijke begeleiding van inburgeringsplichtigen in 2020 is ingezet voor o.a. taalmaatjes en begeleiding via Vluchtelingenwerk. Dit bedrag is in 2020 niet geheel aangewend waardoor er een voordeel is.	35.000	V	I
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie - Kinderopvang Vanwege de coronacrisis hebben in 2020 minder inspecties plaatsgevonden.	35.000	V	I
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie - Armoede preventie Verwacht was dat een deel van de kosten voor de benodigde capaciteit ten behoeve van vroegsignalering schulden vanuit pilot schuldenvrij bekostigd zou worden uit de incidentele middelen die in 2020 beschikbaar zijn gesteld voor bestrijding van 'armoede en schulden'. Omdat het budget voor de pilot toereikend was is hierdoor een voordeel ontstaan.	26.000	V	I
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie - toezicht en kwaliteit zorgaanbieders Het bedrag dat is gereserveerd voor het verbeteren van de kwaliteit, toezicht en handhaving van zorgaanbieders is onbenut gebleven in 2020. Het toezicht is in 2020 wel verbeterd, met name ook door aanstelling van een contractmanager maar ook door verdere regionale samenwerking. Deze hebben echter niet tot kosten geleid op deze post. Daarmee is een voordeel ontstaan van € 35.000.	35.000	V	I
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie - collectieve vervoersvoorzieningen De kosten voor het collectief vervoer laten een voordeel zien van € 92.000. Door corona zijn er duidelijk minder vervoersbewegingen geweest.	92.000	V	I
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie - kosten preventie Voor 2020 zijn extra middelen geraamd voor met name praktijkondersteuning huisartsen (POH). De gewenste uitbreiding heeft nog niet volledig plaatsgevonden. Hierdoor is een voordeel ontstaan van € 103.000.	103.000	V	I
6.2 Wijkteams - cliënten ondersteuning Door een incidentele subsidieafrekening over 2019 is een voordeel ontstaan in 2020 omdat de subsidiënt een deel van de ontvangen subsidie terug heeft moeten betalen.	46.000	V	I
6.2 Wijkteams - uitvoeringskosten sociaal domein Er is een voordeel ontstaan bij de regionale middelen voor het transformatiefonds van € 26.000. De gemeente Arnhem beheert deze middelen en heeft de niet benutte gelden conform afspraak terugbetaald.	26.000	V	I
6.2 Wijkteams - uitvoeringskosten sociaal domein Op de uitvoeringskosten is een voordeel ontstaan van € 40.000. Dit komt met name doordat op dit taakveld € 120.000 is toegevoegd voor corona-effecten. Deze middelen zijn niet volledig uitgenut. Daarnaast heeft is op dit taakveld meer doorbelast aan loon- en inhuurkosten. Voor een analyse van deze doorbelasting wordt verwezen naar de analyse van loon- en inhuurkosten in deze jaarstukken.	40.000	V	I

6.3 Inkomensregelingen - Gemeentelijke belastingen, kwijtscheldingen	30.000	V	I
De verwachte grote stijging van het aantal kwijtscheldingsverzoeken als gevolg van de coronacrisis is in 2020 uitgebleven. De reden daarvan is het pakket aan steunmaatregelen die de overheid heeft toegekend en als gevolg daarvan het uitblijven van extra faillissementen en werklozen. Bij het aanhouden van deze crisis wordt voor de komende jaren wel een stijging verwacht van het aantal bijstandsgerechtigden c.q. kwijtscheldingsverzoeken.			
6.3 Inkomensregelingen - Minimabeleid	125.000	V	I
Het budget voor minimabeleid is in 2020 incidenteel bijgeraamd vanwege een verwacht tekort. Vanwege corona zijn er echter juist minder uitgaven gedaan dan verwacht. Dit gold o.a. voor bijzondere bijstand en de Gelrepas. Inwoners konden bijvoorbeeld tijdelijk niet meedoen aan sport en cultuur activiteiten vanwege corona. Naast dit voordeel zijn de kosten voor de dienstverleningsovereenkomst tussen gemeente en RSD, voor het onderdeel kinderopvang/SMI (sociaal medici indicatie), in 2020 gestegen vanwege de toename van complexiteit van deze aanvragen. Per saldo is binnen de budgetten voor de uitvoering van het minimabeleid sprake van vermeld voordeel.			
6.3 Inkomensregelingen - Uitkeringslasten/-baten	324.000	V	I
Het voordelig saldo is ontstaan door lagere uitkeringslasten als gevolg van een lagere instroom en hogere uitstroom van het aantal uitkeringsgerechtigden dan aanvankelijk was geprognosticeerd bij de 2e voortgangsrapportage (VGR) 2020. In de raming van de 2e VGR 2020 is uitgegaan van een tekort op het BUIG-budget van 8,1%. Het werkelijke tekort is uitgekomen op 6,5%.			
6.3 Inkomensregelingen - Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandige ondernemers (Tozo)	719.000	V	I
De Tozo is verlengd en hierdoor is de bijdrage van het rijk, ten opzichte van het bedrag vermeld in de 2e voortgangsrapportage 2020, verhoogd. Omdat het een specifieke uitkering betreft die verantwoord en afgerekend moet worden met het rijk is rekening gehouden met hogere lasten voor hetzelfde bedrag (zie toelichting vermeld onder 'Lasten').			
6.3 Inkomensregelingen - Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandige ondernemers (Tozo)	-502.000	N	I
Verwezen wordt naar de toelichting vermeld onder 'Baten'. Een deel van de specifieke uitkering die gemeenten ontvangen voor de uitvoeringskosten is nog niet besteed (€ 217.000). Deze is nodig voor de uitvoeringskosten in de komende jaren. Bij de resultaatbestemming zal een voorstel worden gedaan om deze middelen te storten in een bestemmingsreserve.			
6.3 Inkomensregelingen - Schuldhulpverlening	50.000	V	I
Het verwachte corona-effect op schuldhulpverlening, namelijk een stijging in de aanvragen en dus meer benodigde capaciteit hiervoor, heeft zich in 2020 nog niet voor gedaan.			
6.4 Begeleide Participatie - Sociale werkvoorziening	101.000	V	I
Het voordeel is ontstaan door: - een hoger uitgevallen voordeel van de definitieve afrekening i.v.m. de liquidatie Presikhaaf Bedrijven; - een lager uitgevallen bijdrage aan de 'Modulaire gemeenschappelijke regeling-Sociaal Domein Centraal Gelderland' voor de module WgSW (a.g.v. lagere uitgevallen CAO en een hogere uitstroom (natuurlijk verloop) van het aantal SW-mensen.			

6.5 Arbeidsparticipatie - Participatiebudget / Re-integratie Als gevolg van de coronacrisis en de hierbij behorende beperkende RIVM maatregelen heeft volledige inzet van dit budget niet kunnen plaatsvinden.	257.000	V	I
6.6 Maatwerkvoorzieningen Wmo - Eigen bijdragen Over 2020 zijn fors minder eigen bijdragen ontvangen. Dit komt door een wijziging in de eigen-bijdrage regeling (abonnementstarief). Ondanks een aanpassing van de raming blijken de inkomsten in werkelijkheid nog lager uit te vallen.	-100.000	N	I
6.6 Maatwerkvoorzieningen - Individuele vervoersvoorzieningen, woonvoorzieningen en rolstoelvoorzieningen Op de Wmo-maatwerkvoorziening is een nadeel ontstaan van € 175.000. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door meer en duurdere woonvoorzieningen (€ 134.000). Maar ook de kosten van scootmobielen laten een nadeel zien van afgerond € 41.000. De overige kosten, met name rolstoelen, laten geen grote afwijkingen zien.	-175.000	N	I
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+, Wmo Hulp bij het Huishouden Voor hulp bij het huishouden, inclusief de PGB uitgaven, is een nadeel ontstaan van € 363.000. De aanzuigende werking door invoering van het abonnementstarief en de vergrijzing van de bevolking lijken de grootste oorzaken voor deze overschrijding.	-363.000	N	I
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+, Wmo Begeleiding Op het onderdeel Wmo begeleiding, inclusief de PGB uitgaven, is een voordeel ontstaan van € 481.000. Deze wordt grotendeels veroorzaakt door een bijraming van € 280.000 in verband met te verwachten corona effecten. Uiteindelijk blijkt de zorgvraag lager te liggen dan verwacht. Corona heeft waarschijnlijk geleid tot lagere kosten in plaats van de verwachte stijging in 2020.	481.000	V	I
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-, jeugdzorg De werkelijke uitgaven met betrekking tot jeugdzorg laten een voordeel zien ten opzichte van de raming. Het voordeel bedraagt in 2020 € 1.147.000. In de raming is rekening gehouden met corona effecten in 2020 voor € 390.000. De corona gevolgen zijn in 2020 nog niet tot uiting te komen. Er lijkt sprake te zijn van een lagere zorgvraag in de tweede helft van 2020.	1.147.000	V	I
6.82 Geëscaleerde zorg - crisiszorg Voor de crisiszorg is rekening gehouden met € 40.000 aan corona effecten. Bij de jaarstukken blijkt dat er een voordeel is ontstaan van € 66.000. Het reguliere budget blijkt achteraf ook zonder corona bijstelling voldoende te zijn geweest. In hoeverre corona heeft geleid tot een lagere vraag is vrijwel niet vast te stellen.	66.000	V	I
6.82 Geëscaleerde zorg - jeugdreclassering In 2020 zijn de kosten voor jeugdreclassering € 31.000 lager dan waarmee rekening is gehouden.	31.000	V	I
6. Sociaal domein Diverse kleine verschillen.	40.000	V	I

7. Volksgezondheid en milieu

7.1 Volksgezondheid - Jeugdgezondheidszorg	96.000	V	I
Als gevolg van de coronacrisis is het aantal activiteiten voor JOGG-project (jongeren op gezond gewicht) beperkt. Daarnaast is de bijdrage aan de VGGM lager voor het lokaal maatwerk, o.a. door lagere huisvestingslasten, kosten in verband met 'vindplaatsgericht werken' en ontvangen bedragen n.a.v. de afrekening subsidie over 2019. In 2020 zijn ook nog geen kosten gemaakt voor het project 'kansrijke start' (start in 2021) en zijn de kosten voor de pilot 'Nu niet zwanger' lager dan verwacht.			
7.3. Afval - Afvalinzameling	-188.000	N	I
Naar aanleiding van de jaarstukken 2020 van de RDL heeft er een financiële afrekening over 2020 plaatsgevonden. Dit levert een nadeel op in de jaarrekening van de gemeente Zevenaar voor € 138.000. Tevens zijn er meer interne kosten doorbelast voor straatreiniging en belastingen. Dit heeft een negatief effect op afval van € 20.000. Ook is er een extra dotatie gedaan aan de voorziening oninbare debiteuren voor € 30.000. Alle effecten opgeteld resulteert dit in een nadeel van € 188.000 aan lasten. Dit komt ten laste van het jaarrekeningsaldo aangezien er geen reserve afval meer resteert.			
7.3 Afval - Afvalinzameling	64.000	V	I
We hebben meer inzamelvergoedingen ontvangen dan van te voren verwacht. De oorzaak hiervan ligt in een gestegen papierprijs. Op PMD hebben we nog een extra vergoeding ontvangen over voorgaand jaar. Dit levert samen een voordeel op van € 64.000.			
7.4. Milieubeheer - uitvoering en toezicht	30.000	V	I
Een reeds als dubieus afgeboekte debiteur is alsnog tot betalen over gegaan. Samen met nog wat kleine verschillen resulteert dit in een voordeel van € 30.000.			
7.4 Milieubeheer - Warmte en energietransitie	192.000	V	I
De uitgaven voor warmte- en energietransitie, inclusief Wijk van de Toekomst, laten een voordeel zien ten opzichte van de begroting van € 192.000. Omdat deze kosten volledig worden gedekt uit reserve en aanvullende subsidie heeft dit geen invloed op het jaarrekening resultaat.			
7.5 Begraafplaatsen en crematoria - begraafrechten	-30.000	N	I
Er is per saldo een nadeel van € 30.000 gerealiseerd op de begraafplaatsen. De grootste reden is een lagere opbrengst aan begraafrechten.			
0.10 Mutatie reserves - warmte- en energietransitie	-281.000	N	I
Omdat er voor warmte- en energietransitie, inclusief Wijk van de Toekomst, minder is uitgegeven, wordt er ook minder onttrokken aan de daarvoor beschikbare reserve. Per saldo levert dit een nadeel op van afgerond € 281.000.			
0.10 Mutatie reserves - afval	312.000	V	I
In de begroting is rekening gehouden met een toevoeging aan de reserve afval. Door de resultaten op het taakveld afval heeft deze mutatie niet plaatsgevonden. Dit resulteert in een voordeel van afgerond € 312.000			
7. Volksgezondheid en milieu	35.000	V	I
Overige kleine verschillen.			

8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

8.1 Ruimtelijke ordening - omgevingswet -125.000 N I
Voor de invoering van de omgevingswet is € 125.000 meer uitgegeven dan geraamd. Dit resulteert in een nadeel op deze post. De kosten van de omgevingswet worden gedekt uit de reserve. Daarmee is het effect op de jaarrekening nihil.

8.1 Ruimtelijke ordening 180.000 V I
De uitgaven op het gebied van Ruimtelijke Ordening laten een voordeel zien van € 180.000. Hierin zit een voordeel van € 96.000 in verband met kosten voor het bestemmingsplan buitengebied. Dit voordeel wordt gecompenseerd door een lagere onttrekking aan de bestemmingsreserve. Verder hebben we minder uitgegeven aan advieskosten en juridische bijstand. Een ander deel van het voordeel (€ 40.000) heeft betrekking op salaris- en inhuur. Deze worden integraal toegelicht in deze jaarstukken.

8.2 Grondexploitatie Zevenaar Oost Wonen 1.148.000 V I
Ten behoeve van de jaarlijkse herziening van de grondexploitaties heeft een integrale doorrekening plaatsgevonden. Een en ander op basis van actuele marktontwikkelingen en een uitgangspuntennotitie die op 23 maart 2021 door ons is vastgesteld. Deze jaarlijkse herziening is vervat in de uitvoeringsrapportage grondexploitaties 2020. In deze uitvoeringsrapportage is het verwachte resultaat voor Zevenaar Oost Wonen becijferd op negatief € 32.559.000, op basis van netto contante waarde (NCW) per 1 januari 2021. Ten opzichte van vorig jaar is dat een verbetering van € 1.973.000,- NCW.
In de 2e Voortgangsrapportage 2020 werd, als gevolg van de coronacrisis, nog rekening gehouden, met een verlies van € 670.000,-. Daarnaast is het raadsbesluit rond de uitbreiding van de grondexploitatie met De Holtkamp financieel verwerkt waarbij rekening is gehouden met een eenmalige vrijval van de verliesvoorziening van € 1.212.000,-. Ook werd een voordeel verwacht wegens lagere interne doorbelasting van salariskosten en rente van € 283.000,-.
Er is daardoor nu sprake van een effect op het rekeningresultaat van € 1.148.000,-. Voor deze verbetering kunnen de volgende oorzaken worden aangewezen:

1. De in de 2e VGR genoemde Corona Impact Analyse grondexploitaties voorspelde een vertraging in de gronduitgifte en afname van grondprijzen. Dit, omdat er rekening werd gehouden met een toename van de werkloosheid en een achterblijvende economie. Naast lagere grondopbrengsten veroorzaakt dit ook extra rentelasten en plankosten. Op dit moment echter is deze vertraging niet merkbaar. De uitgifte van kavels is in 2020 voorspoedig verlopen en door toegenomen woningprijzen profiteerde de gemeente ook van hogere grondprijzen. Ook voor de nabije toekomst zijn er nog geen signalen dat de woningbouw zal stagneren, wat het gevolg is van de enorme vraag naar woningen. In de uitgangspunten m.b.t. de gronduitgifte wordt vooralsnog geen rekening meer gehouden met de gevolgen van de coronacrisis. Hierdoor ontstaat een voordeel van € 670.000.

2. De rente-effecten op de diverse deelgrondexploitaties Wonen bedragen € 901.000 voordelig, onder meer door een lagere rekenrente (1,57% in plaats van 1,93%) en verkorting van de looptijd van de grondexploitatie. Deze looptijd is verkort doordat er in 2020 aanzienlijk meer kavels zijn uitgegeven dan verwacht. Doordat de voorgeschreven discontovoet van 2% (ten behoeve van het contant maken van de resultaten) afwijkt van de gehanteerde rekenrente levert dit ook rente-effecten op.

3. Een snelle uitgifte van bouw kavels betekent echter dat toekomstige opbrengststijgingen niet meer worden gerealiseerd. Dat geldt andersom ook voor de geraamde kostenstijgingen; deze doen zich in mindere mate voor als de woongebieden versneld bouw- en woonrijp worden gemaakt.
Per saldo is er sprake van een nadelig inflatieverschil van € 283.000,-.

4. Doordat de woningprijzen in het afgelopen jaar opnieuw aanzienlijk zijn gestegen leverde dat voor de gemeente ook hogere grondprijzen op. Hierdoor is een voordeel ontstaan van € 501.000,-.
5. In deelgebied De Stede zijn tegenvallers ontstaan bij het bouw- en woonrijp maken. Het plaatsen van de damwanden ten behoeve van de woningen aan het water pakte aanmerkelijk duurder uit. Dit gold ook voor de aanbesteding van het woonrijp maken van De Stede 2. Omdat deze nadeliger was dan de ramingen in de grex, hebben we de budgetten voor het woonrijp maken van de 3e fase ook moeten bijstellen. In de andere deelgebieden was sprake van (beperkte) voordelen. Per saldo was er sprake van een nadeel van € 330.000,-.
6. Er heeft een prijspeilcorrectie plaatsgevonden om de budgetten te actualiseren op het huidige prijsniveau. Dit leverde een extra last op van € 219.000,-.
7. Het bovengenoemde verwachte voordeel op de interne doorbelastingen van salariskosten heeft zich niet voorgedaan waardoor een nadeel is ontstaan van € 100.000,-.
8. Het saldo van overige voor- en nadelen bedraagt € 8.000,- voordelig.

8.2 Grondexploitatie Middag Oost & Zwanenwaay

273.000 V I

Met betrekking tot deze grondexploitatie heeft eveneens een integrale doorrekening plaatsgevonden conform bovengenoemde werkwijze. Deze herziening is ook vervat in de uitvoeringsrapportage grondexploitaties 2020. In deze uitvoeringsrapportage is het verwachte resultaat voor Middag Oost & Zwanenwaay becijferd op negatief € 4.499.000, op basis van netto contante waarde (NCW) per 1 januari 2021. Ten opzichte van vorig jaar is dat een verbetering van € 116.000,- NCW.

In de 2e Voortgangsrapportage 2020 werd, als gevolg van de coronacrisis, nog rekening gehouden, met een verlies van € 185.000,-. Ook werd een voordeel ingeboekt wegens lagere interne doorbelasting van salariskosten en rente van € 28.000,-.

Er is daardoor nu sprake van een effect op het rekeningresultaat van € 273.000,-. Voor deze verbetering kunnen de volgende oorzaken worden aangewezen:

1. De in de 2e VGR genoemde Corona Impact Analyse grondexploitaties voorspelde een vertraging in de gronduitgifte en afname van grondprijzen. Dit, omdat er rekening werd gehouden met een toename van de werkloosheid en een achterblijvende economie. Naast lagere grondopbrengsten veroorzaakt dit ook extra rentelasten en plankosten. Op dit moment echter is deze vertraging niet merkbaar. De ontwikkeling van de Middag Oost is in 2020 voorspoedig verlopen en door toegenomen woningprijzen profiteerde de gemeente ook van hogere grondprijzen. Ook voor de nabije toekomst zijn er nog geen signalen dat de woningbouw zal stagneren, wat het gevolg is van de enorme vraag naar woningen.

In de uitgangspunten m.b.t. de gronduitgifte wordt vooralsnog geen rekening meer gehouden met de gevolgen van de coronacrisis. Hierdoor ontstaat een voordeel van € 185.000.

2. De rente-effecten op deze grondexploitatie bedragen € 132.000 voordelig, onder meer door een lagere rekenrente (1,57% in plaats van 1,93%), hogere opbrengsten en verkorting van de looptijd van de deelgrondexploitatie Middag Oost. Deze looptijd is verkort doordat er in 2020 aanzienlijk meer kavels zijn uitgegeven dan verwacht. Doordat de voorgeschreven discontovoet van 2% (ten behoeve van het contant maken van de resultaten) afwijkt van de gehanteerde rekenrente levert dit ook rente-effecten op.

3. Het saldo van toekomstige kosten- minus opbrengststijgingen bedraagt € 26.000,- negatief.

4. Doordat de woningprijzen in het afgelopen jaar opnieuw aanzienlijk zijn gestegen leverde dat voor de gemeente ook hogere grondprijzen op. Hierdoor is een voordeel ontstaan van € 62.000,-.
5. Als gevolg van geconstateerde bodemvervuiling diende een deel van de grond te worden gesaneerd. Dit heeft in totaal € 49.000,- extra gekost waarmee geen rekening was gehouden.
6. Er heeft een prijspeilcorrectie plaatsgevonden om de budgetten te actualiseren op het huidige prijsniveau. Dit leverde een extra last op van € 31.000,-.

8.3 Wonen en bouwen - Dorpsplein Lobith Voor het Dorpsplein Lobith zijn uitgaven geraamd in 2020. Deze worden gedekt uit een subsidie. In 2020 zijn geringe uitgaven gemaakt. Hierdoor ontstaat een voordeel ten opzichte van de begroting van € 463.000. Het totale effect is nihil omdat ook de subsidie-inkomst lager is dan geraamd.	463.000	V	I
8.3 Wonen en bouwen - Dorpsplein Lobith Voor het Dorpsplein Lobith zijn subsidie-inkomsten geraamd. Deze worden ingezet voor het Dorpsplein Lobith. De uitgaven zijn gering geweest in 2020. Hierdoor hoeven we de subsidie ook maar voor een klein deel in te zetten. Hierdoor ontstaat een nadeel ten opzichte van de begroting van € 463.000. Het totale effect op het resultaat is nihil,	-463.000	N	I
8.3 Wonen en bouwen - omgevingsvergunningen en toezicht De doorbelaste salaris- en inhuurkosten zijn afgerond € 102.000 hoger dan geraamd. Voor een analyse op deze kosten verwijzen wij naar de integrale toelichting in deze jaarstukken.	-102.000	V	I
8.3 Wonen en bouwen - Welstand In 2020 zijn meer welstandsadviezen afgegeven. Dit levert een voordeel op van € 51.000. Bij de lasten heeft dit geresulteerd in een nadeel van € 25.000.	51.000	V	I
8.3 Wonen en bouwen - Welstand In 2020 zijn meer welstandsadviezen afgegeven. Dit heeft geresulteerd in hogere uitgaven op dit gebied van € 26.000. Deze worden gecompenseerd door hogere inkomsten.	-26.000	N	I
0.10 Mutatie reserves In 2020 is een raming opgenomen van € 155.000 voor woonrijp maken Vierkenshof. Omdat er in 2020 geen kosten voor zijn gemaakt hoeft er ook geen mutatie in de reserve plaats te vinden. In dit geval resulteert dit in een voordeel. Per saldo is deze mutatie budgettair neutraal.	155.000	V	I
0.10 Mutatie reserves In 2020 is een raming opgenomen van € 104.000 voor bestemmingsplannen buitengebied en € 155.000 voor woonrijp maken Vierkenshof. Alleen voor de het bestemmingsplan buitengebied zijn afgerond € 11.000 aan kosten gemaakt. Voor het restant zijn geen kosten gemaakt, waardoor er ook geen onttrekking aan de reserve plaats vindt. Dit resulteert in een nadeel van afgerond € 251.000. Op de overeenkomstige uitgavenposten zijn dit voordelen. Per saldo budgettair neutraal.	-251.000	N	I
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing Saldo niet toegelichte verschillen.	-42.000	V	I

ANALYSE PERSONEELSLASTEN

Personeelslasten (bedragen x € 1.000)	begroot	realisatie	saldo
inhuur derden	5.181	5.476	-295
inhuur derden wegens ziekte	540	520	20
salarissen, incl. vergoeding voor personeel	18.361	17.758	603
voormalig personeel	221	390	-169
Totaal	24.303	24.144	159

Het saldo van personeelslasten en inhuur derden van de ambtelijke organisatie over 2020 komt in totaal uit op € 159.000 voordelig. De ruimte binnen de salarisbudgetten voor niet ingevulde vacatures is grotendeels ingezet voor inhuur derden.

De lasten voor inhuur derden wegens ziekte komen iets lager uit dan in de bijgestelde begroting was becijferd. Over 2020 was het ziekteverzuim 4,48 %, een daling ten opzichte van 2019 (6,07%).

Op de post van voormalig personeel is een nadeel zichtbaar van € 169.000. Dit houdt verband met lasten van 2 medewerkers waarvan we in 2020 afscheid hebben genomen. Vanuit goed werkgeverschap is een vaststellingsovereenkomst afgesloten. In combinatie met een inzetbaarheidscontract voor de betreffende medewerkers bij een extern bureau waar de medewerkers in dienst zijn getreden. Dit bureau zal samen met de medewerkers de verantwoordelijkheid nemen voor het vinden naar een nieuwe passende werkkring. Hiervoor is een voorziening gevormd. De kosten van hun mobiliteitsdienstverbanden passen niet volledig binnen de budgetten voor voormalig personeel. Het nadeel ten laste van boekjaar 2020 komt uit op € 169.000.

ANALYSE RENTE EN AFSCHRIJVING

Werkelijke rente

De werkelijke rente is de rente die we betalen voor de aangetrokken vaste geldleningen aan financiële instellingen waar we deze leningen hebben afgenomen.

Rente aan de grondexploitatie

Over de boekwaarde van de complexen wordt elk jaar rente berekend en bijgeschreven op de boekwaarde. Volgens de voorschriften is het verplicht om rente over de boekwaarde van de bouwgronden in exploitatie (BIE) te berekenen en toe te rekenen (mede in relatie met de vennootschapsbelasting). Het percentage voor de gemeente is maximaal het gewogen gemiddelde van de rente die de gemeente werkelijk betaald over het vreemde vermogen zijn, waarbij de verhouding van de totalen van het vreemde en totale vermogen moet worden betrokken. Voor 2020 is dit percentage 1,57. In totaal is in 2020 € 895.000 aan rente toegerekend aan de grondexploitatie.

Afschrijvingen

Afschrijven is het boekhoudkundig verwerken van de waardevermindering van uitgaven, waarvan het nut zich over meerdere jaren uitstrekt, genaamd investeringen of kapitaalgoederen. Het afschrijvingsbedrag vormt een kostenpost op de taakvelden van de exploitatie. De afschrijvingskosten worden bepaald door de aanschafwaarde te delen door de technische of economische levensduur. In onze gemeente wordt volgens de lineaire methode (vast bedrag per jaar) afgeschreven. Uitzonderingen hierop zijn activa waarover afspraken met derden zijn gemaakt waaronder Gemeenschappelijke Regelingen.

De vertraging of versnelling van voorgenomen investeringen leidt tot onvermijdelijke afwijkingen in de afschrijvingen. Voor de verschillen in de investeringsbedragen verwijzen wij u naar het kredietoverzicht dat als bijlage in deze jaarrekening is opgenomen.

Niet alle afwijkingen van de afschrijvingen leiden tot een resultaat door een relatie met een reserve of verhaal via een rijkssubsidie. Hieronder is aangegeven welke afwijkingen een effect hebben op het rekeningsaldo.

De afwijkingen groter dan € 50.000 worden hieronder toegelicht.

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Primitieve begroting	Na wijziging	Realisatie	Verschil
Afschrijvingen		-4.970	-4.349	621

1. Afwijkingen van de ramingen voor afschrijvingen per programma **zonder** effecten op het rekeningsaldo na winstbestemming.

In 2020 zijn er geen afwijkingen groter dan € 50.000 zonder effect. Per saldo geven de afschrijvingslasten voor de riolering een voordeel van afgerond € 43.000. Dit nadeel wordt meegenomen in de berekening van de mutatie inzake de reserve riolering. Per saldo geven de afschrijvingslasten, waar mutaties aan de betreffende reserves kapitaallasten staan, een nadeel van afgerond € 8.000 die wegvalt tegen een hogere onttrekking uit genoemde reserves.

2. Afwijkingen per programma van kapitaallasten **met** effecten op het rekeningsaldo na winstbestemming:

Programma	Omschrijving investering	bedrag (x € 1.000)
0	Investeringen Turmac Cultuurfabriek	233
5	Liemers Museum	*208
	Afwijkingen kleiner dan € 50.000	180
	Totaal afwijkingen met budgettaire gevolgen	621

* Het betreft de eenmalige afschrijving van de resterende boekwaarde van Kerkstraat 16 in Zevenaar in verband met de verkoop van het pand. Deze verkoop is in 2020 niet doorgegaan. Tegenover dit voordeel staat een nadeel door geen gerealiseerde opbrengst op programma 5 onderdeel Musea van € 515.000.

Rente

Onder het programma 0 bestuur en ondersteuning is een apart taakveld Treasury opgenomen. Onder dit taakveld behoren de volgende activiteiten van de treasury-functie:

- rente van financiering en beleggingen en dividenden etc. waaronder dividend nutsbedrijven;
- schenkingen en legaten.

Volgens de Notitie rente 2017 mogen alleen de werkelijk betaalde rentelasten, na saldering met de werkelijke baten en de verplichte door te belasten rentelasten aan de grondexploitaties via een berekend omslagpercentage over de boekwaarde per 1-1 worden doorbelast.

Door het gunstige verloop van de grondexploitaties, waardoor minder rente kan worden toegerekend over de boekwaarde, is een situatie ontstaan dat het renteresultaat wordt doorberekend aan de taakvelden.

Bij de 2e Voortgangsrapportage resteerde een rentelast van afgerond € 71.000 en een berekende renteomslagpercentage van 0,07 met een resterende nadelige rentelast op taakveld Treasury van € 134.000.

Het werkelijke resterende rentebedrag bedraagt in deze jaarstukken afgerond € 233.000 en is een omslagpercentage van 0,24 over de boekwaarden doorbelast aan de taakvelden. Het verschil is ontstaan door het dubbel meenemen in de 2e VGR van de rentebaten van € 124.000. Daarnaast was bij het opstellen van de 2e VGR de naheffingsrente niet bekend van de naheffingsaanslagen van de Belastingdienst over de jaren 2015 tot en met 2020 door de correctie van de BTW-verwerking op de gescheiden inzameling van huishoudelijk afval. Het werkelijke resterende nadeel op het taakveld Treasury bleek door afrondingen € 25.000.

Voor deze analyse nemen we alleen de rentecomponenten van het taakveld Treasury mee waarbij we aansluiting hebben gezocht bij het verplichte renteschema in de paragraaf Financiering.

Bedragen x € 1.000

Renteschema		Begroting	Begroting na wijziging	Werkelijk
a. Externe rentelasten over de korte en lange financiering		2.762	2.383	2.411
b. Externe rentebaten	-/-	129	124	119
Totaal door te rekenen externe rente		2.633	2.259	2.292
c. rente die aan de grondexploitatie moet worden berekend	-/-	1.075	895	895
rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	-/-	1.543	1.159	1139
	-/-	2.618	2.054	2.034
d. Saldo door te rekenen rente		15	205	258
d1 Rente over eigen vermogen		-	-	-
d2 Rente over voorzieningen (gewaardeerd op contante waarde)		-	-	-
De aan taakvelden (programma's inclusief overzicht Overhead) toe te rekenen rente		15	205	258
e. De werkelijke aan taakvelden (programma's inclusief overzicht Overhead) toegerekende rente (renteomslag)	-/-	-	71	233
Berekende omslagpercentage volgens Treasurybeleid over boekwaarde 1-1		0,0%	0,07%	0,24%
f. Renteresultaat op het taakveld treasury		-15	-134	-25

Een voordeel van € 109.000 ten opzichte van de raming na wijziging.

Voor toerekening van rente aan de grondexploitatie worden de voorschriften opgenomen in de notitie grondexploitaties 2016 gehanteerd.

Op basis hiervan moet de voorziening contant worden gemaakt tegen 2%.

ANALYSE RESERVES

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Primitieve begroting	Na wijziging	Realisatie	Verschil
Mutaties reserves Progr. 0	-640	-1.051	-1.043	8
Mutaties reserves Progr. 2	60	444	474	30
Mutaties reserves Progr. 3	6	23	6	-17
Mutaties reserves Progr. 4	86	94	70	-24
Mutaties reserves Progr. 5	121	119	112	-7
Mutaties reserves Progr. 6	34	159	159	
Mutaties reserves Progr. 7	125	55	86	31
Mutaties reserves Progr. 8		108	12	-96
Resultaat 2020	-209	-49	-124	-75

De verschillen groter dan € 20.000 worden per programma hieronder weergegeven.

Pr.	Omschrijving	verschil
0	Verschillen onder € 20.000	8
2	Verschillen onder € 20.000	30
3	Verschillen onder € 20.000	-17
4	Vervallen van de reserve verhuizing peuterspeelzaal	-24
5	Verschillen onder € 20.000	-7
7	Per saldo was een mutatie geraamd van € 52.000 voor toevoeging aan de reserve Afval. Na berekening van de dotatie blijkt door de afrekening met de Reinigingsdienst De Liemers geen toevoeging aan de reserve. Daarnaast kleine verschillen	31
8	De reserve actualisatie bestemmingsplan buitengebied geeft genoemd verschil ivm lagere aanwending	-96
	Resultaat reserves 2020	-75

OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Primitieve begroting	Na wijziging	Realisatie	Verschil
Baten				
0. Bestuur en ondersteuning	91.849	91.436	91.988	552
1. Veiligheid	68	41	65	24
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	47	597	277	-321
3. Economie	16.977	5.334	14.265	8.931
4. Onderwijs	802	1.000	1.079	79
5. Sport, cultuur en recreatie	1.508	2.296	1.662	-635
6. Sociaal domein	11.271	17.667	18.269	602
7. Volksgezondheid en milieu	8.920	9.536	9.382	-154
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	3.978	13.301	14.469	1.167
Totaal baten	135.420	141.209	151.456	10.247
Lasten				
0. Bestuur en ondersteuning	27.704	23.354	22.761	593
1. Veiligheid	3.134	3.351	3.299	52
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	4.944	5.974	5.713	261
3. Economie	17.227	7.052	11.285	-4.233
4. Onderwijs	5.536	5.300	5.118	183
5. Sport, cultuur en recreatie	8.558	9.687	9.170	518
6. Sociaal domein	55.883	66.371	64.305	2.066
7. Volksgezondheid en milieu	10.467	11.139	10.786	353
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	5.583	13.518	13.329	189
Totaal lasten	139.034	145.746	145.764	-18
Saldo voor bestemming				
0. Bestuur en ondersteuning	64.146	68.082	69.228	1.145
1. Veiligheid	-3.066	-3.309	-3.234	76
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	-4.896	-5.377	-5.437	-60
3. Economie	-250	-1.719	2.980	4.699
4. Onderwijs	-4.734	-4.300	-4.039	262
5. Sport, cultuur en recreatie	-7.050	-7.391	-7.508	-117
6. Sociaal domein	-44.612	-48.704	-46.035	2.669
7. Volksgezondheid en milieu	-1.547	-1.602	-1.403	199
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	-1.605	-217	1.140	1.357
Totaal saldo voor bestemming	-3.614	-4.537	5.692	10.229

Mutaties reserves	Primitieve begroting	Na wijziging	Realisatie	Verschil
0. Bestuur en ondersteuning	-640	-1.051	-1.043	8
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	60	444	474	30
3. Economie	6	23	6	-17
4. Onderwijs	86	94	70	-24
5. Sport, cultuur en recreatie	121	119	112	-7
6. Sociaal domein	34	159	159	0
7. Volksgezondheid en milieu	125	55	86	31
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	0	108	12	-96
Totaal mutaties reserves	-209	-49	-124	-75
Saldo na bestemming	-3.823	-4.586	5.568	10.154

OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN PER TAAKVELD

Baten per taakveld (bedragen x € 1.000)		Primitieve begroting	Na wijziging	Realisatie	Vershil
0. Bestuur en ondersteuning					
0.1	Bestuur	0	29	29	0
0.10	Mutaties reserves	1.186	4.579	4.587	8
0.2	Burgerzaken	820	430	417	-12
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	5.256	1.170	1.552	382
0.4	Overhead	1.981	2.111	1.589	-522
0.5	Treasury	698	658	652	-6
0.61	OZB woningen	6.804	6.981	6.995	14
0.62	OZB niet-woningen	3.977	4.214	4.200	-14
0.63	Parkeerbelasting	1.267	1.092	1.056	-36
0.64	Belastingen overig	2.745	2.837	2.830	-7
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	68.286	71.775	72.292	517
0.8	Overige baten en lasten	16	140	377	237
Totaal programma 0.		93.035	96.015	96.575	560
1. Veiligheid					
0.10	Mutaties reserves	0	0	0	0
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	14	14	19	5
1.2	Openbare orde en veiligheid	54	28	46	19
Totaal programma 1.		68	41	65	24
2. Verkeer, vervoer en waterstaat					
0.10	Mutaties reserves	60	579	611	31
2.1	Verkeer en vervoer	47	597	269	-328
2.2	Parkeren	0	0	8	8
2.5	Openbaar vervoer	0	0	0	0
Totaal programma 2.		108	1.177	887	-289
3. Economie					
0.10	Mutaties reserves	6	23	6	-17
3.1	Economische ontwikkeling	0	0	0	0
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	16.405	5.034	14.014	8.979
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	45	45	25	-19
3.4	Economische promotie	528	255	226	-29
Totaal programma 3.		16.983	5.357	14.271	8.915
4. Onderwijs					
0.10	Mutaties reserves	86	94	70	-24
4.1	Openbaar basisonderwijs	0	0	0	0

Baten per taakveld (bedragen x € 1.000)		Primitieve begroting	Na wijziging	Realisatie	Verschil
4.2	Onderwijshuisvesting	1	1	0	-1
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	801	999	1.079	80
Totaal programma 4.		888	1.094	1.149	55
5. Sport, cultuur en recreatie					
0.10	Mutaties reserves	121	196	189	-7
5.1	Sportbeleid en activering	0	49	49	0
5.2	Sportaccommodaties	531	999	1.003	5
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	357	168	153	-15
5.4	Musea	559	549	23	-526
5.5	Cultureel erfgoed	15	15	35	20
5.6	Media	0	0	0	0
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	45	517	398	-119
Totaal programma 5.		1.628	2.492	1.850	-642
6. Sociaal domein					
0.10	Mutaties reserves	184	395	395	0
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	182	98	122	25
6.2	Wijkteams	26	36	50	14
6.3	Inkomensregelingen	10.729	17.198	17.901	702
6.4	Begeleide participatie	0	0	0	0
6.5	Arbeidsparticipatie	0	0	0	0
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	335	335	194	-141
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	0	0	1	1
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	0	0	1	1
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	0	0	0	0
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	0	0	0	0
Totaal programma 6.		11.455	18.062	18.664	602
7. Volksgezondheid en milieu					
0.10	Mutaties reserves	177	374	93	-282
7.1	Volksgezondheid	0	86	43	-43
7.2	Riolering	4.596	4.596	4.597	0
7.3	Afval	4.173	4.256	4.363	107
7.4	Milieubeheer	6	453	255	-197
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	145	145	124	-21
Totaal programma 7.		9.097	9.910	9.475	-435
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing					
0.10	Mutaties reserves	0	262	12	-251

Baten per taakveld (bedragen x € 1.000)	Primitieve begroting	Na wijziging	Realisatie	Verschil
8.1 Ruimtelijke ordening	23	68	72	4
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	3.181	11.185	12.759	1.574
8.3 Wonen en bouwen	775	2.048	1.638	-410
Totaal programma 8.	3.978	13.563	14.480	917

Totaal baten	137.240	147.712	157.418	9.706
---------------------	----------------	----------------	----------------	--------------

Lasten per taakveld (bedragen x € 1.000)	Primitieve begroting	Na wijziging	Realisatie	Verschil
--	----------------------	--------------	------------	----------

o. Bestuur en ondersteuning

0.1 Bestuur	2.036	2.022	2.252	-231
0.10 Mutaties reserves	1.826	5.630	5.630	0
0.2 Burgerzaken	809	636	621	14
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	4.329	2.127	1.989	137
0.4 Overhead	17.512	15.465	14.184	1.282
0.5 Treasury	787	997	878	119
0.61 OZB woningen	367	717	816	-99
0.62 OZB niet-woningen	5	20	54	-34
0.63 Parkeerbelasting	2	0	2	-2
0.64 Belastingen overig	164	206	196	10
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	0	18	829	-811
0.8 Overige baten en lasten	1.693	1.147	940	206
Totaal programma o.	29.530	28.984	28.390	593

1. Veiligheid

0.10 Mutaties reserves	0	0	0	0
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	2.600	2.684	2.612	72
1.2 Openbare orde en veiligheid	534	667	687	-20
Totaal programma 1.	3.134	3.351	3.299	52

2. Verkeer, vervoer en waterstaat

0.10 Mutaties reserves	0	136	136	-1
2.1 Verkeer en vervoer	3.949	4.875	4.613	263
2.2 Parkeren	981	1.084	1.086	-2
2.5 Openbaar vervoer	15	15	15	0
Totaal programma 2.	4.944	6.110	5.850	260

3. Economie

0.10 Mutaties reserves	0	0	0	0
3.1 Economische ontwikkeling	460	396	387	9

Lasten per taakveld (bedragen x € 1.000)	Primitieve begroting	Na wijziging	Realisatie	Verschil
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	16.405	6.249	10.495	-4.246
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	118	137	131	6
3.4 Economische promotie	244	270	272	-1
Totaal programma 3.	17.227	7.052	11.285	-4.233

4. Onderwijs

0.10 Mutaties reserves	0	0	0	0
4.1 Openbaar basisonderwijs	9	11	11	0
4.2 Onderwijshuisvesting	3.065	2.645	2.648	-3
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	2.463	2.645	2.460	185
Totaal programma 4.	5.536	5.300	5.118	183

5. Sport, cultuur en recreatie

0.10 Mutaties reserves	0	77	77	0
5.1 Sportbeleid en activering	523	630	592	38
5.2 Sportaccommodaties	2.474	2.603	2.576	27
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	1.281	1.325	1.371	-46
5.4 Musea	479	493	278	214
5.5 Cultureel erfgoed	102	133	137	-3
5.6 Media	587	595	594	1
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	3.112	3.908	3.622	286
Totaal programma 5.	8.558	9.764	9.246	518

6. Sociaal domein

0.10 Mutaties reserves	150	236	236	0
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	4.530	4.203	3.860	343
6.2 Wijkteams	2.063	3.451	3.203	248
6.3 Inkomensregelingen	15.282	22.961	23.039	-78
6.4 Begeleide participatie	5.491	5.443	5.342	101
6.5 Arbeidsparticipatie	3.077	3.311	3.049	262
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	1.203	1.213	1.397	-184
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	9.147	9.771	9.653	117
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	13.729	14.324	13.176	1.148
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	39	183	181	2
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	1.322	1.511	1.403	108
Totaal programma 6.	56.033	66.607	64.541	2.066

7. Volksgezondheid en milieu

0.10 Mutaties reserves	52	319	7	312
7.1 Volksgezondheid	1.562	1.672	1.521	151

Lasten per taakveld (bedragen x € 1.000)	Primitieve begroting	Na wijziging	Realisatie	Verschil
7.2 Riolering	3.731	3.711	3.705	7
7.3 Afval	3.646	3.713	3.946	-233
7.4 Milieubeheer	1.350	1.849	1.412	437
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	178	193	202	-9
Totaal programma 7.	10.519	11.458	10.792	665

8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

0.10 Mutaties reserves	0	155	0	155
8.1 Ruimtelijke ordening	1.137	1.047	1.007	41
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	3.151	10.489	10.674	-186
8.3 Wonen en bouwen	1.295	1.982	1.648	334
Totaal programma 8.	5.583	13.673	13.329	344

Totaal lasten	141.063	152.297	151.850	448
----------------------	----------------	----------------	----------------	------------

Exploitatiesaldo per taakveld (bedragen x € 1.000)	Primitieve begroting	Na wijziging	Realisatie	Verschil
--	----------------------	--------------	------------	----------

0. Bestuur en ondersteuning

0.1 Bestuur	-2.036	-1.993	-2.224	-231
0.10 Mutaties reserves	-640	-1.051	-1.043	8
0.2 Burgerzaken	11	-206	-204	2
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	926	-957	-438	519
0.4 Overhead	-15.531	-13.354	-12.595	759
0.5 Treasury	-89	-339	-226	113
0.61 OZB woningen	6.437	6.264	6.180	-84
0.62 OZB niet-woningen	3.972	4.194	4.146	-48
0.63 Parkeerbelasting	1.265	1.092	1.054	-38
0.64 Belastingen overig	2.580	2.631	2.634	3
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	68.286	71.757	71.463	-294
0.8 Overige baten en lasten	-1.677	-1.007	-563	444
Totaal programma 0.	63.505	67.032	68.185	1.153

1. Veiligheid

0.10 Mutaties reserves	0	0	0	0
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	-2.586	-2.670	-2.593	77
1.2 Openbare orde en veiligheid	-480	-639	-641	-1
Totaal programma 1.	-3.066	-3.309	-3.234	76

2. Verkeer, vervoer en waterstaat

0.10 Mutaties reserves	60	444	474	30
------------------------	----	-----	-----	----

Exploitatiesaldo per taakveld (bedragen x € 1.000)		Primitieve begroting	Na wijziging	Realisatie	Verschil
2.1	Verkeer en vervoer	-3.901	-4.278	-4.344	-66
2.2	Parkeren	-981	-1.084	-1.078	6
2.5	Openbaar vervoer	-15	-15	-15	0
Totaal programma 2.		-4.836	-4.933	-4.962	-29
3. Economie					
0.10	Mutaties reserves	6	23	6	-17
3.1	Economische ontwikkeling	-460	-396	-387	9
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	0	-1.215	3.519	4.734
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-74	-93	-106	-14
3.4	Economische promotie	284	-15	-46	-30
Totaal programma 3.		-244	-1.696	2.986	4.682
4. Onderwijs					
0.10	Mutaties reserves	86	94	70	-24
4.1	Openbaar basisonderwijs	-9	-11	-11	0
4.2	Onderwijshuisvesting	-3.064	-2.644	-2.648	-3
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	-1.661	-1.646	-1.381	265
Totaal programma 4.		-4.648	-4.206	-3.969	238
5. Sport, cultuur en recreatie					
0.10	Mutaties reserves	121	119	112	-7
5.1	Sportbeleid en activering	-523	-581	-543	38
5.2	Sportaccommodaties	-1.942	-1.605	-1.572	32
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-924	-1.157	-1.218	-61
5.4	Musea	80	56	-255	-311
5.5	Cultureel erfgoed	-87	-118	-102	16
5.6	Media	-587	-595	-594	1
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-3.067	-3.390	-3.224	167
Totaal programma 5.		-6.930	-7.272	-7.396	-125
6. Sociaal domein					
0.10	Mutaties reserves	34	159	159	0
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	-4.349	-4.106	-3.738	368
6.2	Wijkteams	-2.037	-3.415	-3.153	262
6.3	Inkomensregelingen	-4.553	-5.763	-5.139	624
6.4	Begeleide participatie	-5.491	-5.443	-5.342	101
6.5	Arbeidsparticipatie	-3.077	-3.311	-3.049	262
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	-868	-878	-1.204	-326
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	-9.147	-9.771	-9.652	118

Exploitatiesaldo per taakveld (bedragen x € 1.000)	Primitieve begroting	Na wijziging	Realisatie	Vershil
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	-13.729	-14.324	-13.175	1.149
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	-39	-183	-181	2
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	-1.322	-1.511	-1.403	108
Totaal programma 6.	-44.578	-48.545	-45.876	2.669
7. Volksgezondheid en milieu				
0.10 Mutaties reserves	125	55	86	31
7.1 Volksgezondheid	-1.562	-1.586	-1.478	108
7.2 Riolering	865	885	892	7
7.3 Afval	526	543	417	-126
7.4 Milieubeheer	-1.344	-1.396	-1.156	239
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	-33	-48	-78	-30
Totaal programma 7.	-1.423	-1.547	-1.317	230
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing				
0.10 Mutaties reserves	0	108	12	-96
8.1 Ruimtelijke ordening	-1.114	-980	-935	45
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	30	696	2.085	1.388
8.3 Wonen en bouwen	-520	66	-10	-76
Totaal programma 8.	-1.605	-109	1.151	1.261
Totaal saldo	-3.823	-4.586	5.568	10.154

OVERZICHT VAN ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN

Onder algemene dekkingsmiddelen vallen de inkomsten waarvoor geen bestedingsdoel is bepaald en dus vrij zijn om te besteden. Voor onze gemeente zijn dat de volgende dekkingsmiddelen:

- Algemene uitkering uit het Gemeentefonds;
- Lokale heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is;
- Dividend;
- Saldo van de financieringsfunctie.

Onder dividend dat onder het taakveld Treasury wordt opgenomen is het totaalbedrag van de dividendgelden van Alliander, het waterbedrijf Vitens en de Bank voor Nederlandse gemeenten te zien.

Het saldo van de financieringsfunctie betreft alle betaalde rentelasten over de aangegane leningen en over de aangetrokken middelen in rekening-courant en de ontvangen baten over de uitzettingen. Deze posten vallen eveneens onder het taakveld Treasury.

Algemene dekkingsmiddelen	Rekening 2020	Begroting 2020	Vershil
Algemene uitkering	71.463	71.757	-294
Belasting op eigendom en gebruik bedrijven	4.146	4.194	-48
Belasting op eigendom woningen	6.899	6.943	-44
Hondenbelasting	320	353	-33
Precario - kabels en leidingen	2.293	2.291	2
Precariobelasting op terrassen	10	8	2
Totaal algemene dekkingsmiddelen	85.131	85.546	-415

Algemene dekkingsmiddelen dividend	Rekening 2020	Begroting 2020	Vershil
Treasury	528	528	

Algemene dekkingsmiddelen saldo van de financieringsfunctie	Rekening 2020	Begroting 2020	Vershil
Treasury	-754	-867	113

VENNOOTSCHAPSBELASTING

In Nederland zijn overheidsondernemingen in principe belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting (Vpb). Activiteiten of clusters van activiteiten zijn te kwalificeren als Vpb-plichtig als sprake is van een duurzame organisatie van kapitaal en arbeid, van deelname aan het economisch verkeer en van een winstoogmerk of van structurele overschotten.

Uit een inventarisatie van de activiteiten binnen de reguliere exploitatie blijken in onze gemeente geen Vpb-plichtige (clusters van) activiteiten aanwezig te zijn. Ook de activiteiten op het gebied van de grondexploitatie zijn niet Vpb-plichtig. Aan de voorwaarde van winstoogmerk of structurele overschotten wordt namelijk niet voldaan.

De gemeente Zevenaar is dus niet belastingplichtig voor de Vennootschapsbelasting. Er is dan ook geen bedrag hiervoor in de jaarstukken opgenomen.

ONVOORZIEN

Op taakveld 0.8 Overige baten en lasten van programma 0 Bestuur en ondersteuning is een post voor onvoorziene uitgaven opgenomen voor het opvangen van in de loop van het begrotingsjaar noodzakelijke nieuwe uitgaven of de onvermijdelijke verhoging van bestaande posten. Voor 2020 is een raming van € 25.000 beschikbaar.

Het verloop van de post onvoorzien in deze jaarrekening is als volgt:

Raming in de primitieve begroting 2020	25
Geen mutaties in de loop van 2020	-
Totaal op 31-12-2020	25

OVERHEAD

Om meer inzicht te geven wordt een apart overzicht opgenomen met de totale kosten van overhead. De term overhead wordt gedefinieerd als "alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces". Het betreft in hoofdzaak ondersteunende taken die niet direct dienstbaar zijn aan de externe klant of het externe product en de loonkosten in geval van sturende taken die worden vervuld door hiërarchisch leidinggevenden.

	Bedragen x € 1.000		
	Begroting primitief	Begroting na wijziging	Realisatie
Totaal overhead	-13.354	-13.354	-12.595

OVERZICHT VAN INCIDENTELE BATEN EN LASTEN

Om te bepalen of er in de begroting en meerjarenraming sprake is van structureel evenwicht dient inzichtelijk gemaakt te worden welke incidentele baten en lasten de begroting en meerjarenraming bevat. In artikel 19, onderdeel c, van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is daarom geregeld dat de toelichting op het overzicht van baten en lasten ten minste een overzicht van de geraamde incidentele baten en lasten per programma bevat. Hierbij worden de belangrijkste posten per programma afzonderlijk gespecificeerd. De overige, minder belangrijke posten, kunnen als een totaalbedrag per programma opgenomen worden. In de financiële verordening artikel 212 van de Gemeentewet kan opgenomen worden vanaf welke omvang incidentele baten en lasten zichtbaar gemaakt worden in het overzicht incidentele lasten en baten en bij het tonen van het structureel begrotingssaldo. De incidentele baten en lasten beïnvloeden het structureel begrotingssaldo. Incidentele lasten beïnvloeden het structureel begrotingssaldo positief en incidentele baten beïnvloeden het structureel begrotingssaldo negatief. Met het opnemen van alleen een (verplicht) cijfermatig overzicht van incidentele baten en lasten ontstaat nog niet automatisch het inzicht of er sprake is van een structureel begrotings- of jaarrekeningsaldo. Door het betrekken van de eindcijfers uit het overzicht van incidentele baten en lasten bij het begrotingssaldo met de cijfers uit het overzicht van de (totale) lasten en baten wordt inzicht gegeven in het begrotingssaldo.

De incidentele lasten en baten zijn toegelicht op de programma's. De toelichtingen van de afwijkingen op de reserves zijn vermeld bij de analyse van de reserves onder resultaat.

		Bedragen x € 1.000	
Onderwerp	Omschrijving	Begroot	Werkelijk
Programma o. Bestuur en ondersteuning			
Baten			
Verkoop vastgoed.	In het kader van de bezuinigingen hebben wij het pand aan de Hengelder 26 en 26a verkocht.	180	275
Bommenregeling.	Van het Rijk is een 'suppletie-uitkering Bommenregeling ontvangen'. Deze ter dekking van de gemaakte kosten voor explosievenonderzoek en opruiming.	829	829
Suppletie BTW Compensatiefonds.	In 2020 heeft een afrekening m.b.t. het BTW Compensatiefonds (BCF) plaatsgevonden over voorgaande jaren.	16	95

		Bedragen x € 1.000	
Onderwerp	Omschrijving	Begroot	Werkelijk
Corona	Meer- of minder ontvangsten in verband met corona.	1950	1649
Lasten			
Bommenregeling.	Voor explosievenonderzoek en opruiming zijn kosten gemaakt. Hiervoor is van het Rijk een vergoeding ontvangen in de algemene uitkering.	829	829
Corona	Meer- of minder uitgaven in verband met corona.	438	363
Totaal programma 0		1.708	1.656
Programma 1. Veiligheid			
Baten			
Corona	Meer- of minder ontvangsten in verband met corona.	26	26
Lasten			
Corona	Meer- of minder uitgaven in verband met corona.	45	50
Totaal programma 1		-19	-24
Programma 3. Economie			
Baten			
Bedrijventerrein	Door de positieve ontwikkelingen met betrekking tot de bedrijventerreinen kan de verliesvoorziening met ruim € 3.500.000 worden verlaagd.	-1.215	3.518
Corona	Meer- of minder ontvangsten in verband met corona.	223	223
Lasten			
Corona	Meer- of minder uitgaven in verband met corona.	1.304	0
Totaal programma 3		-2.296	3.741
Programma 4. Onderwijs			
Lasten			
Corona	Meer- of minder uitgaven in verband met corona.	8	-164
Totaal programma 4		-8	164
Programma 5. Sport, cultuur en recreatie			
Baten			
Toeristische infrastructuur.	Voor de investeringen op het gebied van toeristische infrastructuur zijn subsidies ontvangen en ingezet.	340	340
Corona	Meer- of minder ontvangsten in verband met corona.	68	68
Lasten			
Toeristische infrastructuur.	Op het gebied van toeristische infrastructuur (klompenpaden, cultuurhistorie, etc.) is in 2020 flink geïnvesteerd. Deze investeringen worden volledig gefinancierd uit subsidies.	340	340

		Bedragen x € 1.000	
Onderwerp	Omschrijving	Begroot	Werkelijk
Corona	Meer- of minder uitgaven in verband met corona.	222	275
Totaal programma 5		-154	-207
Programma 6. Sociaal domein			
Baten			
Corona	Meer- of minder ontvangsten in verband met corona.	6.099	4.157
Lasten			
Corona	Meer- of minder ontvangsten in verband met corona.	7.547	4.602
Totaal programma 6		-1.448	-445
Programma 7. Volksgezondheid en duurzaamheid			
Lasten			
Corona	Meer- of minder uitgaven in verband met corona.	35	35
Totaal programma 7		-35	-35
Programma 8. Volksgezondheid, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing			
Baten			
Project invoeren omgevingswet	De kosten voor invoering van de omgevingswet in 2020. Deze worden gedekt uit de algemene reserve.	600	316
Grondexploitatie (niet bedrijventerrein)	Door de positieve ontwikkelingen met betrekking tot de grondexploitaties kan de verliesvoorziening met bijna € 2.100.000 worden verlaagd.	668	2.085
Lasten			
Project invoeren omgevingswet	De kosten voor invoering van de omgevingswet worden gedekt uit de algemene reserve.	600	316
Corona	Meer- of minder uitgaven in verband met corona.	855	0
Totaal programma 8		-187	2.085
Totaal saldo incidentele baten minus incidentele lasten		-2.439	6.935

BEGROTINGSRECHTMATIGHEID

Bij de begrotingsrechtmatigheid wordt nagegaan of de lasten zijn gerealiseerd binnen de door de raad geautoriseerde programma's. Een overschrijding kan als onrechtmatig worden beoordeeld. In veel gevallen is echter sprake van uitgaven die binnen het door de raad vastgestelde beleid zijn gebleven.

In dit hoofdstuk worden de begrotingsafwijkingen gepresenteerd en voorzien van een oorzaak. De oorzaak kan worden onderverdeeld in zeven categorieën die worden gepresenteerd in onderstaande tabel. De kolom 'R' staat voor Rechtmatig (telt niet mee in het oordeel van de accountant) en 'O' voor onrechtmatig (telt mee in het oordeel van de accountant).

	Categorie begrotingsafwijking:	R	O
1	Budgetoverschrijdingen betreffende activiteiten die niet passen binnen bestaand beleid en waarvoor geen voorstel tot begrotingsaanpassing is ingediend. Bijvoorbeeld de doelgroep c.q. de activiteiten zijn in de praktijk aantoonbaar ruimer geïnterpreteerd dan in regelgeving (subsidieregeling, -verordening) was gedefinieerd.		X
2	Budgetoverschrijdingen die passen binnen bestaand beleid, maar waarbij ondubbelzinnig is vaststelt dat die ten onrechte niet tijdig zijn geautoriseerd. Bijvoorbeeld: de verwachte kostenoverschrijding op jaarbasis was via tussentijdse informatie al wel bekend, maar men heeft geen voorstel tot begrotingsaanpassing ingediend en dit is in strijd met de budgetregels zoals afgesproken met de raad.		X
3	Budgetoverschrijdingen die geheel of grotendeels worden gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten, bijvoorbeeld via subsidies of kostendekkende omzet.	X	
4	Budgetoverschrijdingen bij open einde (subsidie)regelingen. Vaak blijkt vanwege dit open karakter in het kader van het opmaken van de jaarrekening een (niet eerder geconstateerde) overschrijding.	X	
5	Budgetoverschrijdingen die worden gecompenseerd door extra inkomsten die niet direct gerelateerd zijn. Over de aanwending van deze extra inkomsten heeft de raad nog geen besluit genomen.		X
6	Budgetoverschrijdingen betreffende activiteiten welke achteraf als onrechtmatig moeten worden beschouwd omdat dit bijvoorbeeld bij nader onderzoek van de subsidieverstrekker, belastingdienst of een toezichthouder blijkt (bijvoorbeeld een belastingnaheffing). Het zal hier in de praktijk vaak gaan om interpretatieverschillen bij de uitleg van wet- en regelgeving die na het verantwoordingsjaar aan het licht komen. Er zijn dan geen rechtmatigheidsgevolgen voor dat verantwoordingsjaar. Wel zal de gemeente ervoor moeten zorgen dat de overschrijdingen getrouw in de jaarrekening worden weergegeven. Ook kunnen er gevolgen zijn voor het lopende jaar. - geconstateerd tijdens verantwoordingsjaar - geconstateerd na verantwoordingsjaar	X	X
7	Budgetoverschrijdingen op activeerbare activiteiten (investeringen of totaal geautoriseerd budget) waarvan de gevolgen voornamelijk zichtbaar worden via hogere afschrijvings- en financieringslasten in het jaar zelf of pas in de volgende jaren. - jaar van investeren - afschrijvings- en financieringslasten in latere jaren	X	X

EXPLOITATIE LASTEN			
Programma omschrijving	Begroting	Realisatie	Begrotings afwijking
0. Bestuur en ondersteuning	23.354	22.761	593
1. Veiligheid	3.351	3.299	52
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	5.974	5.713	261
3. Economie	7.052	11.285	-4.233
4. Onderwijs	5.300	5.118	183
5. Sport, cultuur en recreatie	9.687	9.170	518
6. Sociaal domein	66.371	64.305	2.066
7. Volksgezondheid en milieu	11.139	10.786	353
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	13.518	13.329	189
Totaal exploitatielasten	145.746	145.764	-18

Op programma 3 is sprake van een overschrijding van de geraamde lasten.

3. Economie

Binnen programma 3 is een forse overschrijding gepresenteerd. Deze wordt veroorzaakt door hogere uitgaven binnen de verschillende grondexploitaties. De lasten worden meer dan gecompenseerd door extra baten en een verlaging van de risicovoorziening.

Toelichting

De hogere kosten worden gecompenseerd door hogere opbrengsten (categorie 3) in de bouwgronden.

TOEVOEGINGEN AAN RESERVES			
Programma omschrijving	Begroting	Realisatie	Begrotings afwijking
0. Bestuur en ondersteuning	5.630	5.630	0
1. Veiligheid	0	0	0
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	136	136	-1
3. Economie	0	0	0
4. Onderwijs	0	0	0
5. Sport, cultuur en recreatie	77	77	0
6. Sociaal domein	236	236	0
7. Volksgezondheid en milieu	319	7	312
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	155	0	155
Totaal toevoegingen aan reserves	6.552	6.086	466

WET NORMERING TOPINKOMENS (WNT)

Topfunctionarissen in de (semi)publieke sector mogen niet meer verdienen dan een minister welk bedrag voor 2020 € 201.000 bedraagt. Dit is wettelijk vastgelegd en wordt de Wet normering van topinkomens genoemd (WNT). Hieronder het overzicht over 2020.

Naam	J.M. Tromp	B.J. Jansen	E.M. Geldorp
Beloning	€ 9.682	€ 100.135	0
Belastbare vaste en variabele onkostenvergoedingen	€ 0	€ 0	0
Voorzieningen ten behoeve van beloningen betaalbaar op termijn	€ 1.694	€ 16.506	0
Totaal bezoldiging 2020	€ 11.376	€ 116.641	0
Bezoldigingsmaximum 2020 inclusief belaste kostenvergoedingen en pensioenbijdrage werkgever.	€ 16.750	€ 184.250	0
Functie of functies	Secretaris	Secretaris	Griffier
Dienstbetrekking	Ja	Ja	n.v.t.
Duur en einde functievervulling in 2020	1-1 t/m 31-1-2020	1-2 t/m 31-12-2020	n.v.t.
Omvang dienstverband (als deeltijd-factor in fte)	1,0 fte	1,0 fte	n.v.t.
In het boekjaar verrichte uitkeringen wegens beëindiging van het dienstverband	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Naam en functie of functies die tijdens het dienstverband zijn bekleed	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Jaar waarin het dienstverband is geëindigd	2020	n.v.t.	n.v.t.
Motivering van de verantwoordelijke in de jaarrekening, de overschrijding van de maximale bezoldiging of het totaal van de uitkeringen wegens beëindiging van het dienstverband	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
De openbaarmakingsverplichting is op grond van, artikel 4.1 lid 2 WNT, ook van toepassing op topfunctionarissen die op andere grond dan een arbeidsovereenkomst of aanstelling werkzaam zijn (externe inhuur) ongeacht de duur van de werkzaamheden	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Overzicht van 2019			
Duur en omvang van het dienstverband in 2019	1-1 t/m 31-12 1,0 fte	n.v.t.	1-1 t/m 31-08 1,0 fte
Beloning	€ 113.079	n.v.t.	€ 57.645
Belastbare vaste en variabele onkostenvergoedingen	€ 68	n.v.t.	€ 118
Voorzieningen ten behoeve van beloningen betaalbaar op termijn	€ 19.535	n.v.t.	€ 9.689
Totaal bezoldiging 2019	€ 132.682	€ 0	€ 67.452
Bezoldigingsmaximum 2019 inclusief belaste kostenvergoedingen en pensioenbijdrage werkgever.	€ 194.000	€ 0	€ 194.000

Leidinggevende topfunctionaris zonder dienstbetrekking

Naam	W. van der Vlies (inhuur)	W. van der Vlies (inhuur)
Kalenderjaar	2020	2019
Functiegegevens	Griffier	Griffier
Periode functievervulling in het kalenderjaar (aanvang – einde)	1-1 t/m 30-08-2020	23-9 t/m 31-12-2019
Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar	8	4
Omvang van het dienstverband in uren per kalender	913	412
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		
Maximum uurtarief in het kalenderjaar	€ 193	€ 187
Maxima op basis van de normbedragen per maand	€ 175.400	€ 103.600
Individueel toepasselijke maximum gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	€ 253.253	
Bezoldiging (alle bedragen exclusief btw)		
Werkelijk uurtarief lager dan het maximum uurtarief?	ja, nl € 95,00	
Bezoldiging in de betreffende periode	€ 86.735	€ 44.222
Bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	€ 130.957	
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.	
Bezoldiging	€ 130.957	
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.

Naam	W. van der Vlies
Functiegegevens	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2020	1-9-2020 tm 31-12-2020
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,33
Dienstbetrekking	nee
Omvang van het dienstverband in uren per kalender	466
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 44.270
Beloningen betaalbaar op termijn	-
<i>subtotaal</i>	€ 44.270
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 67.000
-/- onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	-
Bezoldiging	€ 44.270
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.

BALANS EN DE TOELICHTING

WAARDERINGSGRONDSLAGEN

GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN BEPALING VAN DE BATEN EN LASTEN

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

Grondslagen baten en lasten

In de programmarekening worden de baten en de lasten op dezelfde wijze gerangschikt als in de begroting. Zowel de baten als lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben (stelsel van baten en lasten). Het vereiste van toerekenen houdt in dat de gevolgen van transacties en andere gebeurtenissen in de administratie worden geboekt en in de jaarrekening verwerkt in de periode dat zij zich voordoen of waarop zij betrekking hebben (en niet wanneer geldmiddelen worden ontvangen of betaald).

Als baten en lasten worden niet aangemerkt de neutrale uitgaven en inkomsten, zoals BTW, ingehouden en af te dragen loonbelasting.

Uitzondering op de toepassing van het stelsel van baten en lasten vormen de ontvangen dividenden. Deze worden conform de richtlijnen Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) toegerekend aan het jaar waarin ze ontvangen worden (kasstelsel).

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden voor de jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden, overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken en dergelijke.

Grondslagen voor waardering balansposten

In de financiële verordening gemeente Zevenaar 2018, artikel 9, is opgenomen dat het beleid inzake activeren en afschrijven nader zal worden beschreven in de nota activerings- en afschrijvingsbeleid. Deze nota is voor de nadere uitwerking van het beleid van deze aspecten.

Voor deze nota en de geactualiseerde afschrijvingstabel verwijzen wij naar de [Nota activerings- en afschrijvingsbeleid gemeente Zevenaar 2019](#).

Waardering

Waarderingsgrondslagen balansposten

Bij de waarderingsgrondslagen gaat het om de waardebepaling van activa en de regels die daarvoor gelden. Het gaat hierbij om de waardering van balansposten (bezittingen), en om een reëel beeld te krijgen van de vermogenspositie van de gemeente. Het BBV geeft strikte regels voor de waardering van activa. Hiermee wordt voorkomen dat financiële resultaten kunnen worden beïnvloed en anderzijds wordt bereikt dat financiële gegevens in de loop der tijd vergelijkbaar blijven.

De hoofdregel voor waardering van activa is opgenomen in artikel 63 van de BBV: activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en de bijkomende kosten. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten en de overige kosten, welke rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend.

In Zevenaar worden activa gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs exclusief toegerekende uren gemeentelijk apparaat en overige indirecte kosten (overhead). Rente wordt niet geactiveerd.

Duurzame waardevermindering van vaste activa

In de loop der tijd kan de waarde van een actief zijn veranderd ten opzichte van de boekwaarde ervan op de balans. Herwaardering van activa (naar een hogere waarde) is niet toegestaan, omdat winst pas bij realisatie mag worden genomen. Afwaardering van activa wordt in de meeste gevallen eveneens niet toegestaan, waardering geschiedt immers tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs.

Onder bepaalde voorwaarden zijn bijzondere waardeverminderingen wel toegestaan of verplicht. Het betreft hier bijvoorbeeld waardeverminderingen als gevolg van wijzigingen in de levensduur als gevolg van schade of milieuvervuiling, wijziging van de bestemming en functie van het vastgoed. Een duurzame waardevermindering moet wel worden verwerkt in de balans door een extra afschrijving. De afwaardering vindt plaats onafhankelijk van het resultaat. Daarnaast is bepaald dat een actief dat buiten gebruik wordt gesteld, wordt afgewaardeerd op het moment van buiten gebruikstelling, indien de restwaarde lager is dan de boekwaarde. Bij vervanging van een niet afgeschreven investering, wordt de restant boekwaarde afgeboekt op het moment van vervanging.

Desinvestering activa

Op het moment dat een desinvestering plaatsvindt (bv. verkoop bedrijfsauto of sluiting kantoor), wordt de boekwinst of het boekverlies in het resultaat van het betreffende jaar verwerkt en niet verrekend met de verkrijgingsprijs van een nieuw actief. Het verrekenen is niet toegestaan op grond van het BBV.

Componentenbenadering

Investeringen in de openbare ruimte worden vaak gelijktijdig uitgevoerd (wegenonderhoud, inrichting groen, vervanging riool, aanleg openbare verlichting, aanleg parkeerplaatsen). Zowel de aanvraag voor het investeringsbudget als de uitbesteding gebeurt veelal in één krediet. Vooraf wordt de verdeelsleutel vastgelegd inzake de kosten. De werkelijke uitgaven worden met dezelfde verdeelsleutel verantwoord. In geval van substantieel meerwerk is extra budget nodig. Bij de aanvraag voor extra budget wordt aangegeven naar welke component(en) het meerwerk wordt toegerekend. Het BBV kent geen voorschriften voor Componentenbenadering.

WAARDERINGSGRONDSLAGEN BALANSPOSTEN

Algemeen

Vanaf 1 januari 2019 zijn de activa op basis van de nieuwe nota activerings -en afschrijvingsbeleid 2019 verwerkt. Het uitgangspunt is dat alle activa lineair worden afgeschreven.

VASTE ACTIVA

Het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) onderscheidt de volgende soorten vaste activa:

1. Immateriële vaste activa;
2. Materiële vaste activa;
3. Financiële vaste activa.

Immateriële activa

De immateriële vaste activa worden onderverdeeld in:

- Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio;
- Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief;
- bijdragen aan vaste activa in eigendom van derden.

De gemeente heeft besloten, de kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio van geldleningen niet te activeren.

De kosten van onderzoek en ontwikkeling te verbinden aan een bepaald actief worden geactiveerd als zij aan bepaalde voorwaarden voldoen. De afschrijvingstermijn is dan maximaal 5 jaar. Activering is niet dwingend voorgeschreven. De kosten kunnen eventueel volledig ten laste van de rekening van baten en lasten van het desbetreffende jaar worden gebracht.

De bijdragen aan activa in eigendom van derden worden geactiveerd als:

- er sprake is van een investering door een derde;
- de investering bij draagt aan de publieke taak;
- de derde zich heeft verplicht tot het daadwerkelijk investeren, op een wijze zoals overeengekomen is;
- de bijdrage kan worden teruggevorderd, als de derde in gebrek blijft of onze gemeente recht kan doen gelden op de activa die samenhangen met de investering.

De immateriële en materiële activa worden afgeschreven volgens de methodiek en de termijnen zoals opgenomen in de nota activerings -en afschrijvingsbeleid. Kosten voor het afsluiten van geldleningen worden direct ten laste van de exploitatie gebracht. Een saldo voor agio of disagio wordt lineair in 5 jaar afgeschreven.

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa zijn stoffelijk van aard. Een uitzondering hierop is software. Op grond van de 'notitie software' van de commissie BBV valt dit ook onder de materiële vaste activa.

Investeringsbijdragen van derden met een direct aantoonbare relatie en geen specifieke terugbetalingsverplichting worden in mindering gebracht op de uitgaven voor de betreffende investering.

Bij de waardering van de materiële vaste activa wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is.

Bij materiële vaste activa is het onderscheid van belang tussen activa met een economisch nut en activa in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut

Een **investering met economisch nut**:

- is verhandelbaar;
- kan bijdragen aan het genereren van middelen;
- *moet geactiveerd* worden (m.u.v. kunstvoorwerpen met cultuurhistorische waarde).

Op investeringen met economisch nut wordt afgeschreven volgens afschrijvingstermijnen opgenomen in de [Nota activerings- en afschrijvingsbeleid gemeente Zevenaar 2019](#).

In erfpacht uitgegeven percelen behoren tot de investeringen met een economisch nut en zijn gewaardeerd tegen de eerste uitgifteprijs (i.c. de waarde die bij eerste uitgifte als basis voor de canonberekening in aanmerking is genomen).

Een **investering in de openbare ruimte met maatschappelijk nut**:

Met het oog op een betere vergelijkbaarheid van de kosten, is in de nieuwe BBV de systematiek van activering en afschrijving voor alle investeringen met ingang van 2017 gelijk getrokken. Dit betekent dat alle investeringen met een maatschappelijk nut, evenals de investeringen met een economisch nut, worden geactiveerd en over de verwachte levensduur worden afgeschreven.

Een investering in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut:

- vervult een publieke taak;
- genereert geen middelen;
- moet met ingang van 2017 geactiveerd worden.

In onze gemeente vindt de afschrijving op de materiële vaste activa plaats in het jaar na gereed melding. Concreet betekent dit dat wordt gestart met afschrijven op het moment dat sprake is van een boekwaarde per 1 januari van een jaar.

Financiële vaste activa

Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's ("kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen" in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingsprijs zal afwaardering plaatsvinden. Tot dusver is een dergelijke afwaardering niet noodzakelijk gebleken. De actuele waarde ligt ruim boven de verkrijgingsprijs. De onder financiële vaste activa opgenomen leningen zijn onder te verdelen in verstrekte leningen aan woningbouwcoöperaties en overige verstrekte leningen. De leningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met de aflossingen. De aflossingen van de leningen vinden plaats op basis van annuïteiten of op lineaire basis.

Tevens worden onder de financiële vaste activa verantwoord de bijdragen aan activa in eigendom van derden, zoals bijdragen in restauratiekosten, bijdragen achterpad verlichting, bijdragen in investeringen van sportverenigingen e.d. De voorwaarden die ervoor gelden om te mogen activeren zijn opgenomen in artikel 61 van het BBV. Belangrijk is dat de bijdrage teruggevorderd moet kunnen worden als de derde in gebreke blijft.

Flottende activa

Op grond van de notitie Grondexploitaties is sprake van grondexploitaties als de gemeente, zoals de onze, een actief grondbeleid voert. Dat betekent dat de gemeente grond koopt, die bouw- en woonrijp maakt en weer verkoopt of in erfpacht uitgeeft aan ontwikkelaars, aannemers en particulieren.

Het startpunt van een Bouwgrond in exploitatie (BIE) is het raadsbesluit met de vaststelling van het grondexploitatiecomplex, inclusief grondexploitatiebegroting. Om risico's die samenhangen met lang lopende projecten te beperken mag de looptijd maximaal 10 jaar bedragen, Van deze looptijd mag alleen gemotiveerd worden afgeweken als deze is geautoriseerd door de raad en is voorzien van risico-beperkende beheersmaatregelen om onzekerheden en risico's te mitigeren (matigen).

De actualisatie van onze grondexploitatiecomplexen vindt jaarlijks door de gemeenteraad plaats.

Daarnaast is met ingang van 2016 de rentetoerekening aan de BIE beperkt. Er mag door onze gemeente maximaal een rentetoerekening plaats vinden van rente die de gemeente betaald over het vreemde vermogen (d.w.z. het gewogen gemiddelde percentage van de bestaande leningenportefeuille naar de verhouding vreemd/totaal vermogen) omdat geen sprake is van projectfinanciering. Dit rentepercentage voor 2020 is gebaseerd op de balansbedragen in de jaarrekening 2019 en is 1,57.

Vorderingen

Vorderingen worden, onder aftrek van eventuele voorzieningen wegens oninbaarheid, tegen de nominale waarde gewaardeerd.

Liquide middelen

Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

VASTE PASSIVA

Eigen vermogen

Onder het eigen vermogen zijn opgenomen algemene reserves en bestemmingsreserves evenals het saldo van de rekening van baten en lasten.

Voorzieningen

Onder de voorzieningen zijn opgenomen de op het moment van opstellen van de jaarrekening voorzienbare verplichtingen, verliezen en/of risico's, voor zover de omvang hiervan redelijk is in te schatten. Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies (artikel 44 – BBV). Een uitzondering is de pensioenvoorziening. De pensioenvoorziening betreft de in eigen beheer opgebouwde verplichting voor (gewezen) wethouders. De pensioenvoorziening is berekend volgens de actuariële methode.

Voor de actuariële berekeningen zijn de volgende grondslagen gehanteerd:

Berekeningsdatum : 31 december 2020

Rekenrente : 0,082%

Sterftetafel : GBM/GBV 2013/2018 met leeftijdsterugstelling.

Voor gepensioneerden en niet-gepensioneerden zijn dezelfde grondslagen gehanteerd. In de berekeningen zijn de niet ingegane pensioenen herrekend naar de AOW-leeftijd (aan de hand van de huidige uitruilfactoren), zoals vermeld op de site van de SVB.

Voor een nadere toelichting per voorziening verwijzen wij naar het overzicht van voorzieningen die na de toelichting op de balans is opgenomen.

Langlopende schulden

Onder langlopende schulden zijn begrepen schulden met een oorspronkelijke looptijd van een jaar of langer. De schulden worden opgenomen tegen de nominale waarde verminderd met aflossingen. Onder de langlopende schulden worden tevens opgenomen de door derden bij de gemeente belegde gelden.

Vlottende passiva

De posten opgenomen onder vlottende passiva worden tegen nominale waarde gewaardeerd.

Buiten de balans opgenomen Borg- en Garantstellingen

De door de gemeente gewaarborgde geldleningen zijn voor het totaal waarvoor de gemeente garant staat per einde boekjaar opgenomen. Voor een nadere toelichting verwijzen wij naar de Staat van gewaarborgde geldleningen en andere garantieverplichtingen die na de toelichting op de balans is opgenomen.

Balans per 31-12-2020 activa

		Bedragen x € 1.000	
Nr.	Omschrijving	Ultimo 2020	Ultimo 2019
1	Vaste activa		
1.1	Immateriële vaste activa:		
1.1.1	Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio	0	0
1.1.2	Kosten van onderzoek en ontwikkeling van een bepaald actief	372	115
1.1.3	Bijdragen aan activa in eigendom van derden	172	190
1.2	Materiële vaste activa:		
1.2.1	Investerings met economisch nut	118.527	118.208
1.2.2	Investerings met maatschappelijk nut	9.521	7.771
1.2.3	Investerings met economisch nut waarvoor ter bestrijding van kosten een heffing kan worden geheven	25.283	25.035
1.3	Financiële vaste activa:		
1.3.1	Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	35	35
1.3.2	Leningen aan woningbouwcorporaties	37	72
1.3.3	Leningen aan deelnemingen	155	310
1.3.4	Overige langlopende geldleningen	9.491	9.925
1.3.5	Overige uitzettingen met een rente-typische looptijd van één jaar of langer	0	0
Totaal vaste activa		163.593	161.661
3	Vlottende activa		
3.1	Voorraden:		
3.1.1	Grond- en hulpstoffen	0	0
3.1.2	Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	20.208	21.706
3.1.3	Gereed product en handelsgoederen	910	0
3.2	Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar:		
3.2.1	Vorderingen op openbare lichamen	10.673	10.819
3.2.2	Rekening-courantverhoudingen met niet-financiële instellingen	772	583
3.2.3	Schatkistbankieren	443	0
3.2.4	Overige vorderingen	3.839	4.951
3.3	Liquide middelen:		
3.3.1	Kas-, bank- en giroaldi	1.415	0
3.4	Overlopende activa		
	Voorschotten overheidslichamen	1.727	2.182
	Overige nog te ontvangen bedragen	4.560	7.911
Totaal vlottende activa		44.547	48.152
TOTAAL ACTIVA		208.140	209.813

Balans per 31-12-2020 passiva

		Bedragen x € 1.000	
Nr.	Omschrijving	Ultimo 2020	Ultimo 2019
2	Vaste passiva		
2.1	Eigen vermogen:		
2.1.1	Algemene Reserve	35.223	36.541
2.1.2	Bestemmingsreserves	12.703	10.596
2.1.3	Resultaat	5.568	667
2.2	Voorzieningen	8.448	7.385
2.3	Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer:		
2.3.1	Onderhandse leningen	120.300	116.862
2.3.2	Door derden belegde gelden	252	646
2.3.3	Waarborgsommen	110	0
Totaal vaste passiva		182.604	172.697
4	Vlottende passiva		
4.1	Netto vlottende schulden met een rente-typische looptijd korter dan één jaar		
4.1.1	Bank- en giroaldi	0	2.797
4.1.2	Overige schulden	4.863	5.619
4.1.3	kasgeldlening	0	10.500
4.2	Overlopende passiva		
	Vooruit ontvangen bedragen van overige overheid	13.346	7.848
	Overige overlopende passiva	7.327	10.352
Totaal vlottende passiva		25.536	37.116
TOTAAL PASSIVA		208.140	209.813

TOELICHTING BALANS

Een balans bestaat zowel uit bezittingen, de activa, als uit het vermogen, de passiva. Anders gezegd de balans geeft aan waarin is geïnvesteerd en hoe deze investeringen zijn gefinancierd.

Financiering heeft betrekking op de wijze waarop op de geld- en kapitaalmarkt, of via onderhandse leningen, in de behoefte aan geld en kapitaal wordt voorzien.

Dekking heeft betrekking op de middelen die worden gevonden om de lasten in de begroting op te vangen. Zowel de activa als de passiva worden onderverdeeld. De indeling van de balans is gebaseerd op het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV).

In de hierna volgende toelichting op de balans worden de balansmutaties in beeld gebracht. De meest in het oog springende verschillen worden in dit onderdeel samengevat.

In de toelichting bij de investeringen worden alleen bedragen boven de € 50.000 opgenomen.

(Bedragen x € 1.000)

Door het afronden per € 1.000 kunnen verschillen voorkomen.

VASTE ACTIVA

De vaste activa kent voor onze gemeente de volgende onderverdeling:

- Immateriële vaste activa;
- Materiële vaste activa;
- Financiële vaste activa.

Immateriële vaste activa

1.1.2 Kosten van onderzoek en ontwikkeling van een bepaald actief

Boekwaarde per 1 januari 2020	115
Corr. van grond- en waterbouwkundige werken (activa 1272)	9
BIJ: Investeringsgedurende het jaar	414
AF: Afschrijvingen gedurende het jaar	74
AF: Bijdragen van derden	92
Boekwaarde per 31 december 2020	372

De vermeerdering van de kosten van onderzoek- en ontwikkelkosten zijn:

Voorbereiding aanleg 2e viaduct 7Poort;

Coördinatie en regie infrastructurele projecten

1.1.3. Bijdragen aan activa in eigendom van derden

Boekwaarde per 1 januari 2020	190
BIJ: Nieuwe bijdragen gedurende het jaar	--
AF: Afschrijvingen gedurende het jaar	18
Boekwaarde per 31 december 2020	172

Deze subsidiebijdragen in activa van derden etc. zijn opgenomen in de Staat van activa en bestaan uit o.a. mechanisatie trekkenwand, tegelpad, Jongerencentrum, aanleg tennisbanen en huisvesting peuterspeelzaal.

Materiële vaste activa

1.2.1 Investerings met economisch nut

Totaal per balanssoort (Bedragen x € 1.000)	Gronden en terreinen	Woon-ruimten	Bedrijfsgebouwen	Grond-weg- en water-bouw-kundige werken	Vervoer-middelen	Machines, apparaten en installaties	Overige materiële vaste activa	Totaal NIEUW 2020
Aanschafwaarde	31.343	161	89.408	18.625	3.068	9.482	4.636	156.723
Cumulatieve afschrijving	489	126	26.399	5.664	1.281	2.598	1.957	38.514
Boekwaarde 1-1-2020	30.854	35	63.009	12.961	1.787	6.884	2.679	118.209
Investerings 2020	188	0	3.047	0	606	632	1081	5.554
Naar voorraad handelgoederen	368	35	502	0	0	6		911
Gronden naar GREX/Holtkamp	325	0	0	0	0	0	0	325
Desinvesteringen	380	0	0	0	0	0	0	380
Afschrijvingen	0	0	1.950	372	336	329	235	3.222
Bijdragen van derden	0	0	0	19	0	218	162	399
Afwaarderingen	0	0	0	0	0	0	0	0
Boekwaarde 31-12-2020	29.969	0	63.604	12.570	2.057	6.963	3.363	118.526

ALGEMEEN

In de volgende activa met economisch nut zitten de volgende bedragen in de boekwaarden waarvan de gemeente juridisch eigenaar is:

Soort activa	Boekwaarde
Bedrijfsgebouwen (activa 616, 738 en 739)	1.144
Machines, apparaten en installaties (activa 695)	110
Overige materiële vaste activa (activa 557, 702, 696 en 1183)	419
Totaal boekwaarde per 31 december 2020	1.673

Het betreffen de boekwaarden van investeringen in de per 1 januari 2016 door de gemeente Zevenaar in het beheer en onderhoud gegeven gemeentelijke sportlocaties aan ATARO BV. Het betreft een voor 100% verzelfstandigd gemeentelijk bedrijf. Ataro is een acroniem van advies, toezicht, aanleg, renovatie en onderhoud.

Eigendom bedrijfsgebouwen

Wanneer de gemeente wel het economisch eigendom, maar niet het juridisch eigendom van een materieel vast actief heeft, moet het materieel vast actief op de balans van de gemeente worden opgenomen en wordt in de toelichting de eigendomssituatie toegelicht.

Uitgangspunt van de onderwijswetgeving is dat het eigendom van het schoolgebouw ligt bij het schoolbestuur. Dit eigendom wordt als zodanig vastgelegd in het kadaster via een notariële akte. In het spraakgebruik wordt bij de schoolgebouwen onderscheid gemaakt tussen het juridisch eigendom (schoolbestuur) en het economisch eigendom (claimrecht). De schoolgebouwen in onze gemeente staan onder de bedrijfsgebouwen met economisch nut op de balans.

Gronden en terreinen

Op grond van artikel 35 van de BBV wordt aangegeven welke gronden/terreinen in erfpacht zijn uitgegeven. De volgende gronden zijn in erfpacht uitgegeven. De toename in 2020 betreft de gronden op 7Poort voor bedrijfsverplaatsing.

voor grond op 7Poort (activa 645)	109
voor grond in Babberich op het adres Dorpstraat 46 (activa 141)	14
voor grond op 7Poort (activa 1286)	20.347
voor grond op 7Poort (activa 1324)	188
Totaal in erfpacht uitgegeven gronden op 31-12-2020	20.658

Verkoop of buitengebruikstelling van vast actief naar balanspost Voorraad Handelsgoederen

Volgens de BBV voorschriften moet wanneer een actief daadwerkelijk wordt bestemd voor verkoop, de resterende boekwaarden van deze activa worden overgeboekt naar deze balanspost te weten "Vorraden Handelsgoederen" zie onder balanspost 3.1 Voorraden.

De boekwaarden van de te verkopen panden zijn overgeheveld van de balansposten Gronden en terreinen, woonruimten en bedrijfsgebouwen naar deze balanspost voorraden.

Bedrijfsgebouwen

De toename van de boekwaarde in 2020 wordt voornamelijk veroorzaakt door de volgende grote investeringen:

Brede School Locatie Platanenlaan	2.500
Hal 12 bouwkosten	377
Uitbreiding/aanp. G. Gezellestraat (Sterrenschool)	155

Grond- weg- en waterbouwkundige werken

In 2020 zijn er geen investeringen groter dan € 50.000 gedaan.

Vervoermiddelen

De toename van de boekwaarde in 2020 wordt voornamelijk veroorzaakt door de volgende grote investering:

WMO hulpmiddelen	515
Bedrijfsvoertuig IVECO	61

Machines, apparaten en installaties

De toename van de boekwaarde in 2020 wordt voornamelijk veroorzaakt door de volgende grote investering:

Hal 12 installaties en inrichting	1.037
-----------------------------------	-------

Overige materiële vaste activa

De toename van de boekwaarde in 2020 wordt voornamelijk veroorzaakt door de volgende grote investering:

Vervanging hardware werkplekken	87
Uitbreiding Onderwijs Leer Pakket en 1e inr. Meubilair BSS De Bem	62
Renovatie atletiekbaan	770

1.2.2. Investerings in de openbare ruimte met maatschappelijk nut

Totaal per balanssoort (Bedragen x € 1.000)	Gronden en terreinen	Bedrijfsge- bouwen	Grond- weg- en water-bouw- kundige werken	Machines, apparaten en installaties	Overige materiele vaste activa	Totaal
Aanschafwaarde	0	0	19.671	1.130	528	21.329
Cumulatieve afschrijving	0	0	12.029	1.130	399	13.558
Boekwaarde 1-1-2020	0	0	7.642	0	129	7.771
Investerings 2020	0	0	8.339	43	0	8.382
Corr naar activa onderzoek en ontwikkeling 1.1.2.	0	0	-9	0	0	-9
Desinvesteringen	0	0	0	0	0	0
Afschrijvingen	0	0	259	0	8	267
Bijdragen van derden	0	0	6.356	0	0	6.356
Afwaarderingen	0	0	0	0	0	0
Boekwaarde 31-12-2020	0	0	9.357	43	121	9.521

Grond-, weg- en waterbouwkundige werken

De toename van de boekwaarde in 2020 wordt voornamelijk veroorzaakt door de volgende grote investeringen:

Omschrijving investeringen	Bedrag	wel/geen toename boekwaarde
Snelfietsroute F12	*72	geen
Reconstructie Halve Maan	880	wel
Herinrichting parkeerplaatsen sportvelden Hengelder	258	wel
Landeweerdijk - fietsoversteek rotonde	85	wel
Totaal van investeringen voor de vervanging van masten OV	274	wel
Totaal van investeringen voor de vervanging van armaturen OV	350	wel
Uitvoering reconstructie Arnhemseweg	*521	geen
Uitvoering reconstructie weg Hengelder	*3.900	geen
Uitvoering entree Hengelder uhv gebiedsvisie	*1.552	geen
Fietsverbinding Duitse grens - Tolkamer	*105	geen
Herinrichting Babberichseweg	*206	geen

Voor de investeringen met een * zijn bijdragen van derden en of subsidies ontvangen.

Machines, apparaten en installaties

In 2020 zijn er geen investeringen groter dan € 50.000 gedaan.

Overige materiële vaste activa

In 2020 zijn er geen investeringen groter dan € 50.000 gedaan.

1.2.3. Investerings met economisch nut waarvoor ter bestrijding van kosten een heffing kan worden geheven

Totaal per balanssoort (Bedragen x € 1.000)	Gronden en terreinen	Woon- ruimten	Bedrijfsge- bouwen	Grond- weg- en water- bouw- kundige werken	Vervoer- middelen	Machines, apparaten en installaties	Overige materiele vaste activa	Totaal
Aanschafwaarde	14	0	18	32.964	0	38	1.080	34.114
Cumulatieve afschrijving	0	0	9	8.717	0	23	330	9.079
Boekwaarde 1-1-2020	14	0	9	24.247	0	15	750	25.035
Investerings 2020	0	0	0	1.035	0	0	20	1.055
Desinvesterings	0	0	0	0	0	0	0	0
Afschrijvingen	0	0	1	696	0	2	71	770
Bijdragen van derden	0	0	0	37	0	0	0	37
Afwaarderingen	0	0	0	0	0	0	0	0
Boekwaarde 31-12-2020	14	0	8	24.549	0	13	699	25.283

Grond- weg- en waterbouwkundige werken

De toename van de boekwaarde in 2020 wordt veroorzaakt door de volgende grote investering:

Revitalisering Giesbeek 1.026

Overige materiele vaste activa

In 2020 zijn er geen investeringen groter dan € 50.000 gedaan.

Financiële vaste activa

1.3 Financiële vaste activa

1.3.1. Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen

Boekwaarde per 1 januari 2020	35
BIJ: Kapitaalverstrekking gedurende het jaar	-
AF: Aflossingen gedurende het jaar	-
Boekwaarde per 31 december 2020	35

Het betreft deelnemingen in de vorm van aandelen. De gemeente is houder van aandelen van:

Vitens	34.717	aandelen
Bank voor Nederlandse Gemeenten	12.934	aandelen
Alliander	616.132	aandelen

1.3.2. Leningen aan woningbouwcorporaties

Boekwaarde per 1 januari 2020	72
BIJ: Verstrekte leningen gedurende het jaar	-
AF: Aflossingen gedurende het jaar	35
Boekwaarde per 31 december 2020	37

Het betreft een verstrekte vaste geldlening aan Stichting Plavei (voorheen Laris Wonen en Diensten)

1.3.3. Leningen aan deelnemingen

Boekwaarde per 1 januari 2020	310
BIJ: Verstrekte leningen gedurende het jaar	-
AF: Aflossingen gedurende het jaar	155
Boekwaarde per 31 december 2020	155

Het betreft een achtergestelde geldlening aan Vitens van 2.327.300 die in 15 jaar zal worden afgelost. De daling in 2020 met € 155.154 wordt veroorzaakt door de aflossing van Vitens.

1.3.4. Overige langlopende geldleningen

De overige langlopende leningen bestaan uit:

a. Hypothecaire geldleningen personeel	7.524
b. Verstrekte geldleningen aan stichtingen c.a.	289
c. Leningen via Stimuleringsfonds Volkshuisvesting. Nederland (SVN):	
1. Leningen verzakte woningen	99
2. Verstrekte startersleningen	243
3. Verstrekte duurzaamheidsleningen	604
4. Verstrekte leningen voor toekomstbestendig wonen in Gelderland	640
d. Sociale kredieten aan inwoners verstrekt door de Kredietbank	93
Boekwaarde per 31 december 2020	9.492

a. Toelichting hypothecaire geldleningen personeel

Vanaf 1 januari 2009 is het wettelijk niet meer toegestaan om als gemeente nog (nieuwe) hypotheek te verstrekken aan het personeel. De aflossing in 2020 was in totaal € 839.833

Boekwaarde per 1 januari 2020	8.364
AF: Aflossingen gedurende het jaar	840
Boekwaarde per 31 december 2020	7.524

b. Toelichting verstrekte geldleningen aan stichtingen c.a.

Het betreft verstrekte geldleningen aan sportverenigingen, buurthuizen en voor woonwagens.

Boekwaarde per 1 januari 2020	318
AF: Aflossingen gedurende het jaar	29
Boekwaarde per 31 december 2020	289

c1. Verstrekte leningen via SVN voor verzakte woningen

Via Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederland (SVN) zijn leningen verstrekt aan particulieren voor de verbetering van de kwaliteit van de volkshuisvesting en de stedelijke vernieuwing in brede zin. In 2020 is een lening afgelost. Er resteren 2 leningen.

Boekwaarde per 1 januari 2020	104
AF: Aflossingen gedurende het jaar	5
Boekwaarde per 31 december 2020	99

c2. Verstrekte startersleningen via SVN

Tot 1 februari 2017 was het mogelijk voor de kopers in de nieuwbouwwijk Groot Holthuizen een starterslening aan te vragen. Het SVN was belast met de uitvoering. In totaal kon de starterslening maximaal € 22.500 bedragen. De eerste drie jaren zijn de leningen aflossingsvrij.

In 2016 is de laatste starterslening verstrekt. In totaal zijn er 15 leningen verstrekt.

Deze verordening is in 2017 ingetrokken. In 2020 zijn 2 leningen afgelost. Er resteren nog 6 leningen.

In juli is de Verordening Starterslening gemeente Zevenaar 2020 vastgesteld en op 16 juli 2020 in werking getreden. Hiervoor is een revolverend fonds van in totaal € 1 miljoen beschikbaar aan het SVN . Het maximale bedrag voor de Starterslening Zevenaar is vastgesteld op € 40.000, - met als voorwaarde dat de hoogte van de Starterslening Zevenaar maximaal 20% bedraagt van de totale koop(/aanneem)som van de maximale Nationale Hypotheek Garantie grens (NHG-grens), inclusief eventuele verbeter en/of meerwerkkosten. Een hoger maximum zou kunnen resulteren in een schuldenlast die tot hoge risico's voor de betreffende koper(s) zou leiden. Het minimumbedrag is op € 2.500, - vastgesteld uit efficiency overwegingen . In 2020 zijn in totaal 5 leningen verstrekt voor een totaalbedrag van € 169.100.

Boekwaarde per 1 januari 2020 (oude leningen)	97
AF: Aflossingen gedurende het jaar (oude leningen)	23
Boekwaarde per 31 december 2020 (oude 6 leningen)	74
Boekwaarde per 1 januari 2020 (nieuwe leningen)	--
Verstrekke leningen nieuwe verordening	169
AF : Aflossingen gedurende het jaar	--
Boekwaarde per 31 december 2020	169
Totaal boekwaarden startersleningen per 31-12-2020	243

c3. Verstrekke duurzaamheidsleningen via SVN

Bij raadsbesluit op 25 januari 2017 is de verordening Duurzaamheidslening Zevenaar vastgesteld. De duurzaamheidslening is een stimulans om een financiële impuls te geven aan de energiebesparing in de bestaande woningvoorraad en daarmee ook de kwaliteit van de bestaande voorraad te verhogen. De duurzaamheidslening wordt ingezet voor de particuliere woningvoorraad met een bouwjaar van ouder dan 1980 en een WOZ-waarde van minder dan € 200.000. In juni 2019 is deze verordening ingetrokken en hiervoor de Verordening Toekomstbestendig wonen Gelderland in plaats gekomen.

In 2020 resteren 103 duurzaamheidsleningen met het volgende verloop :

Boekwaarde per 1 januari 2020	733
AF: Aflossingen gedurende het jaar	129
Boekwaarde per 31 december 2020	604

c4 Verstrekke leningen voor toekomstbestendig wonen in Gelderland via SVN

In juni 2019 is de Verordening Toekomstbestendig wonen Gelderland vastgesteld. Hiervoor is een revolverend fonds van in totaal € 1.520.000 beschikbaar. (In een revolverend fonds komt het uitgeleende geld weer terug zodat het opnieuw beschikbaar komt voor nieuwe leningen. Dit is een beproefde manier van duurzaam financieren.)

In 2020 zijn in totaal 129 leningen verstrekt voor een totaalbedrag van € 463.118.

Boekwaarde per 1 januari 2020	225
BIJ: Verstrekke leningen voor toekomstbestendig wonen in Gelderland	463
AF: Aflossingen gedurende het jaar	48
Boekwaarde per 31 december 2020	640

d. Sociale kredieten aan inwoners verstrekt door de Kredietbank

Op grond van de dienstverleningsovereenkomst met de Kredietbank Nederland resteren er op 31-12-2020 in totaal 83 sociale verstrekte leningen met een restantbedrag van € 92.685.

Boekwaarde per 1 januari 2020	82
BIJ: Verstrekte duurzaamheidsleningen	61
AF: Aflossingen gedurende het jaar	50
Boekwaarde per 31 december 2020	93

Flottende activa

De flottende activa kent voor onze gemeente de volgende indeling:

- Voorraden;
- Uitzettingen met de looptijd korter dan 1 jaar;
- Liquide middelen;
- Overlopende activa.

3.1 Voorraden

Volgens artikel 38 van de BBV worden op de balans onder de voorwaarden afzonderlijk opgenomen:

- a. grond- en hulpstoffen;
- b. onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie;
- c. gereed product en handelsgoederen;
- d. vooruitbetalingen.

b. onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie

Op grond van de notitie Grondexploitaties is sprake van grondexploitaties als de gemeente een actief grondbeleid voert. Dat betekent dat de gemeente grond koopt, die bouw- en woonrijp maakt en weer verkoopt of in erfpacht uitgeeft aan ontwikkelaars, aannemers en particulieren.

Het startpunt van een Bouwgrond in exploitatie (BIE) is het raadsbesluit met de vaststelling van het grondexploitatiecomplex, inclusief grondexploitatiebegroting. Om risico's die samenhangen met lang lopende projecten te beperken mag de looptijd maximaal 10 jaar bedragen, Van deze looptijd mag alleen gemotiveerd worden afgeweken als deze is geautoriseerd door de raad en is voorzien van risico-beperkende beheersmaatregelen om onzekerheden en risico's te mitigeren (matigen).

De actualisatie van onze grondexploitatiecomplexen vindt jaarlijks door de gemeenteraad plaats.

Met ingang van 2016 is de rentetoerekening aan de BIE beperkt. Er mag door onze gemeente maximaal een rentetoerekening plaats vinden van rente die de gemeente betaald over het vreemde vermogen (d.w.z. het gewogen gemiddelde percentage van de bestaande leningenportefeuille naar de verhouding vreemd/totaal vermogen) omdat geen sprake is van projectfinanciering. Zoals in de 2e Voortgangsrapportage 2020 is aangegeven is dit percentage 1,57.

Algemene toelichting over methodiek marktwaarde en verliesvoorziening

Jaarlijks wordt beoordeeld of de boekwaarde de marktwaarde van de grond overstijgt. Is hier sprake van dan is het verplicht hiervoor een verliesvoorziening te treffen die als een waardecorrectie moet worden gezien. De afgelopen jaren zijn aanvankelijk winstgevende prognoses van een grondexploitatiebegroting omgeslagen naar verliesgevende. De tot dan toe geactiveerde grondexploitatie krijgt dan een lagere waarde. Die lagere waarde kan in de jaarrekening op twee manieren worden gepresenteerd, namelijk:

- via een (niet-herstelbare) afboeking of;
- via het treffen van een verliesvoorziening.

De ingezette beleidslijn om te kiezen voor het treffen van een verliesvoorziening als correctie wordt voortgezet. Deze correctie wordt in mindering gebracht op de boekwaarde in de balans analoog aan de wijze zoals bij de dubieuze debiteuren. In deze jaarrekening is de verliesvoorziening verlaagd op de bouwgronden in exploitatie (BIE).

In totaal bedraagt de verliesvoorziening op 31-12-2020 voor onderhanden werken waaronder bouwgronden in exploitatie (BIE) €24.526.655.

Het verloop van deze verliesvoorziening ten opzichte van 2019 is als volgt: (x € 1.000)

	Per 31-12-2020	Per 31-12-2019
Babberich Middag-Oost en Zwanenwaay	4.499	4.524
Zevenaar-Oost bedrijven en woningen	20.028	30.798
Totaal verliesvoorziening grondexploitaties	24.527	35.322

De verliesvoorziening is gebaseerd op de netto contante waarde (NCW)

3.1.2. Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie (BIE)

Op 1-1-2020 is de boekwaarde excl. verliesvoorziening (x € 1.000) 57.029

Mutaties 2020:

Grondverkopen	-14.165
Grondaankopen	754
Afwaardering boekwaarde	--
Overige lasten grondexploitatie	8.096
Afsluiting (deel)complex Zevenaar-Oost	-5.894
Overige exploitatieopbrengsten	-1.085
Boekwaarde per 31 december 2020 excl. verliesvoorziening	44.735
Verliesvoorziening per 31 december 2020	-24.527
Boekwaarde per 31 december 2020 incl. verliesvoorziening	20.208

De boekwaarde op 31 december 2020 per complex voor onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie (BIE):

Babberich Middag-Oost en Zwanenwaay	981
Zevenaar-Oost woningen en bedrijven	19.227
Boekwaarde per 31 december 2020	20.208

Nog te maken kosten en te realiseren opbrengsten per Bouwgrond in Exploitatie

Bestemmingsplan (nominale bdragen afgerond op € 1.000)	Nog te maken kosten	Nog te realiseren opbrengsten
ONDERHANDEN WERKEN:		
Mercurion	520	817
Zevenaar-Oost bedrijven	15.770	10.726
Zevenaar-Oost woningen	16.467	38.630
Middag Oost & Zwanenwaay	2.181	2.487
Totaal	34.938	52.660

c. gereed product en handelsgoederen;

Verkoop of buitengebruikstelling van vast actief

Volgens de BBV voorschriften moet wanneer een actief daadwerkelijk wordt bestemd voor verkoop, de resterende boekwaarden van deze activa worden overgeboekt naar deze balanspost te weten "Vorraden". Een eventueel verkregen opbrengst wordt als incidentele bate verantwoord in de jaarrekening. Indien het object nog een boekwaarde heeft, dan dient deze boekwaarde geheel afgeboekt te worden. Dit is een incidentele last in de jaarrekening. De verkoopopbrengst en het afboeken van de boekwaarde worden beide afzonderlijk verantwoord en mogen niet met elkaar worden verrekend. De verkoop opbrengst mag ook niet worden verrekend met de aanschafwaarde van een eventueel vervangingsobject.

Als bezuiniging bij het opstellen van de primitieve begroting 2020-2023 is besloten tot het versneld afstoten van 10 gemeentelijke panden/locaties. Van deze 10 locaties is na beoordeling besloten dat er 8 kunnen worden verkocht. Voor de overige 2 locaties loopt nog een onderzoek. Bij de 2e Voortgangsrapportage 2020 zijn genoemde bezuinigingen geactualiseerd en is de evt. verkoop doorgeschoven naar de komende jaren. De boekwaarden van de te verkopen panden zijn overgeheveld van andere balansposten naar deze balanspost voorraden te weten handelsgoederen. Het betreft de resterende boekwaarden van in totaal 5 panden voor een bedrag van in totaal € 910.184. Zodra deze panden werkelijk worden verkocht zal tot volledige afschrijving van deze boekwaarde worden overgegaan. De totale opbrengst staat tegenover de eenmalige afschrijvingslast en die is hoger dan de resterende boekwaarden.

3.1.3. Gereed product en handelsgoederen

Boekwaarde per 1 januari 2020	-
Overgehevelde resterende boekwaarden van andere balansposten	910
Boekwaarde per 31 december 2020	910

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

3.2.1 Vorderingen op openbare lichamen

De vorderingen openbare lichamen is als volgt samengesteld:

Belastingdienst	9.166
Reinigingsdienst de Liemers (RDL)	708
Ministeries/Rijksdienst/Provincies en overige openbare lichamen	712*
Ataro BV	39
Diverse omliggende gemeenten	48
Totaal	10.673

* Op 25 februari 2021 zijn de grootse vorderingen van € 294.380 en € 352.985 ontvangen.
Per medio april 2021 was van debiteuren "overheden" nog een bedrag van ruim € 9 miljoen te vorderen.
Het betreft voornamelijk de BTW uit het BTW compensatiefonds die op 1 juli 2021 wordt ontvangen.

3.2.2 Rekening-courantverhoudingen met niet financiële instellingen

De boekwaarde per 31 december 2020 is als volgt samengesteld:

Rek. courant Stimuleringsfonds Volkshuisvesting (SVN):	
1. Leningen verzakte woningen	1
2. Startersleningen	12
3. Duurzaamheidsleningen	23
4. Leningen voor toekomstbestendig wonen in Gelderland	-52
5. Startersleningen 2020	230
Totaal SVN leningen	214
Kredietbank Nederland	558
Boekwaarde per 31 december 2020	772

Rekening courant Stimuleringsfonds Volkshuisvesting (SVN)

Voor een toelichting verwijzen wij naar balanspost 1.3.4. Overige langlopende geldleningen.

De bedragen onder deze balanspost betreffen de bedragen in rekening courant bij de SVN waarvoor nog geen leningen zijn verstrekt c.q. de ontvangen rente en aflossing die de SVN heeft ontvangen voor de leningen en welke nog niet met de gemeente zijn afgerekend. De gelden onder 1, 2 en 3 worden overgeheveld naar de leningen voor toekomstbestendig wonen.

Kredietbank Nederland

Op 29 november 2017 is door de gemeenteraad besloten om een dienstverleningsovereenkomst met de Kredietbank Nederland aan te gaan. Er is in totaal € 650.000 (€ 500.000 voormalige gemeente Zevenaar in 2017 en € 150.000 in 2018 voormalige gemeente Rijnwaarden) verstrekt als werkkapitaal. Om vanaf 1-1-2018 sociale kredieten te verstrekken aan inwoners van de gemeente Zevenaar. Er zijn in 2020 32 sociale kredieten verstrekt voor een totaalbedrag van € 60.798 Op 31-12-2020 resteert na de aflossingen een bedrag van € 92.685. Dit betekent dat de Kredietbank een restant werkkapitaal van € 557.315 heeft op 31-12-2020 voor het verstrekken van sociale kredieten aan inwoners.

3.2.3 Schatkistbankieren

In het kader van de eind 2013 van kracht geworden Regeling Schatkistbankieren is elke gemeente verplicht overtollige liquide middelen, boven een bepaalde drempel, die voor onze gemeente in 2020 € 1,115 miljoen is, af te storten bij het ministerie van Financiën (in 's Rijks schatkist). Op de balansdatum 31-12-2020 was een saldo van € 443.201 bij de schatkist ondergebracht.

Boekwaarde per 31 december 2020	443
--	------------

3.2.4 Overige vorderingen

De overige vorderingen zijn als volgt samengesteld:

Debiteuren algemeen	1.346
af: Voorziening debiteuren algemeen	-559
Diverse belastingen	2.061
AF: Voorziening dubieuze debiteuren belastingen	-373
Debiteuren RSD (vorderingen op burgers)	2.313
AF: Voorziening dubieuze debiteuren RSD	-949

Boekwaarde per 31 december 2020	3.839
--	--------------

Liquide middelen

3.3.1 Kas-bank- en girosaldi

Het positieve saldo op 31-12-2020 van de gemeente:

Bankrekeningnummers bij de Bank voor Nederlandse Gemeenten	1.411
Het kassaldo bij Burgerzaken	4

Boekwaarde per 31 december 2020	1.415
--	--------------

Overlopende activa

3.4. Onder de overlopende activa vallen de volgende posten:

- de van Nederlandse en Europese overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel;
- de overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen. Zoals nog te ontvangen bedragen waarvoor nog geen factuur/aanslag/declaratie is uitgegaan maar de grondslag voor de "vordering" voor de balansdatum is ontstaan. En ultimo het boekjaar geleverde maar nog niet gefactureerde prestaties.

a) De specificatie van het balansbedrag nog te ontvangen voorschotbedragen van Nederlandse overheidslichamen:

Nog te ontvangen voorschotbedragen van Nederlandse overheidslichamen	saldo 1-1- 2020	Toevoe- ging	Ontvan- gen	saldo 31-12- 2020
Provinciale subs. SteenGoedBenutten voor aanpak markt Lobith	7	0	7	0
Provinciale subsidie project Fietsinfrastructuur De Stede	44	0	29	15
Provinciale subsidie "Sterk Bestuur" voor Hal 12	880	0	0	880
Rijksdienst Ondernemend Nederland subsidie zonnepanelen '19	2	0	2	0
Ministerie BIZA en Koninkrijksrelaties: herindelingsgelden	1.610	0	805	805
Provinciale subsidie Korte Ketens Liemers Landschap	71	0	71	0
Provinciale subsidie leefbaar maken Romeinse Limes	0	50	40	10
Provinciale subsidie klompenpaden	0	50	33	17
Boekwaarde per 31-12-2020	2.614	100	987	1.727

b) De specificatie van het balansbedrag per 31-12-2020 van de overige nog te ontvangen bedragen van boven de € 20.000 (afgerond en weergegeven per € 1.000);

Overige nog te ontvangen bedragen met / of afrekening van

Afvalstromen	123
Algemene uitkering via Ministerie BIZA	207
Nog op te leggen aanslagen gemeentelijke belastingen	1.249
Korte ketens Liemers Landschap	56
Subsidie Babberichseweg	46
Suppletieaangifte belastingdienst re-integratietrajecten	75
Totaal bedragen onder de € 20.000	11
Van de passivazijde de negatieve NTB:	
Modulaire gemeenschappelijke regeling Sociaal Domein Centraal Gelderland	223
RegioVervoer Arnhem Nijmegen	253
Samenwerking De Liemers (SDL) 2020	776
GR Voortgezet Onderwijs huisvesting	27
Aparte balansposten (legesafdrachten)	2
Boekwaarde per 31-12-2020	3.048

Vooruitbetaalde bedragen

Abonnementen en bedragen op basis van contracten 2021	51
Contributie 2021	80
Voorschotten 1e kwartaal 2021	527
Overige facturen 2021 betaald in 2020	853
Boekwaarde per 31-12-2020	1.511

Nog te ontvangen voorschotbedragen van Nederlandse overheidslichamen **1.727**

Overige nog te ontvangen bedragen met / of afrekening van **3.048**

Vooruitbetaalde bedragen **1.511**

subtotaal Overige nog te ontvangen bedragen **4.559**

Totaal overlopende activa **6.286**

VASTE PASSIVA

Vaste passiva kent voor onze gemeente de volgende onderverdeling:

- Eigen vermogen;
- Voorzieningen;
- Vaste schulden met een looptijd van 1 jaar of langer.

Eigen vermogen

2.1 Eigen vermogen

Het eigen vermogen is als volgt op de balans opgenomen:

- 2.1.1. Algemene reserve;
- 2.1.2. Bestemmingsreserves;
- 2.1.3. Het resultaat.

Nummer Naam	Beginstand	Toevoeging	Onttrekking	Eindstand
Algemene reserve	36.540	2.484	3.801	35.223

Specificatie toevoegingen Algemene Reserve:

Storting precariogelden conform begroting	1.248
Opheffen restant reserve automatisering	56
Opheffen restant reserve fricties bezuinigingen	220
Correctie Reserve kapitaallasten verbouw/nieuwbouw gemeentehuis met boekw.	81
idem kapitaallastenreserves: balansverkorting en Brede Blik Giesbeek	77
Opheffen door bezuiniging Reserve Onderzoek Randweg nabij A15	135
Saldo jaarstukken 2019	667
Totaal toevoegingen	2.484

Specificatie onttrekkingen Algemene Reserve:

Vorming reserve voor corona-herstelplan	3.000
Voor de kosten invoering Omgevingswet	316
Bezuiniging Budget Doe Duiten beëindigen	150
Toevoeging aan reserve kapitaallasten De Cirkel/De Duim ivm hogere boekwaarde	86
Voor kosten Pilot schuldenvrij Zevenaar	50
Overige onttrekkingen kleiner dan € 50.000	199
Totale onttrekkingen	3.801

2.1.2. Bestemmingsreserves

De aard en de reden van elke reserve staan op de betreffende programma's in het jaarverslag.

Toelichting volgens de voorschriften:

Reserve	Toevoeging voor:	Bedrag x € 1.000
Riolering	Saldo exploitatieposten riolering	7
Wegen	Volgens begroting 2020	358
Reserve kap.lasten De Cirkel	Om boekwaarde en reserve af te stemmen	86
Frictiekosten DoeDuiten	Voor dekking frictiekosten (bezuiniging)	150
Corona herstelplan	Voor dekking corona-maatregelen in herstelplan	3.000

Reserve	Onttrekking voor:	Bedrag x € 1.000
Fricties bezuinigingen etc.	voor opheffing reserve	220
	Veranderen grondslag Wet onroerende zaken	15
	Invoering van de Wet normalisatie ambtenaren	27
Reserve kap.lasten onderzoek randweg nabij A15	Voor het restant van de boekwaarde als afschrijving op activa	14
	voor opheffen reserve	136
Automatisering	Voor gedeeltelijke opheffing	56
Balansverkorting	Om boekwaarde en reserve af te stemmen	5
	Afschrijving op activa	9
Reserve kap.lasten Onderwijshuisv.	Afschrijving op activa	10
Reserve kap.lasten 't Scathe	Afschrijving op activa	59
Bestemmingsplannen	Uitgaven in 2020	12
Wegen	Uitgaven in 2020	425
Reserve kap.lasten De Cirkel/De Duim	Afschrijving op activa	28
Reserve kap.lasten sportvelden RKPSC	Afschrijving op activa	9
Reserve kap.lasten Brede Blik	Om boekwaarde en reserve af te stemmen	72
	Afschrijving op activa	72
Reserve kap.lasten ver-nieuwbouw gemeentehuis	Om boekwaarde en reserve af te stemmen	81
	Afschrijving op activa	81
Reserve corona-herstelplan	Voor corona-uitgaven in 2020	132

Naam reserve	Saldo 1-1-2020 (x € 1.000)	Toevoegingen	Onttrekkingen	Vermindering afschrijvingen activa	Saldo 31-12-2020
Algemene reserve	36.541	2.484	3.801	0	35.224
Bestemmingsreserves					
Reserve Visie en planvorming station Zevenpoort	31	0	0	0	31
Reserve Verhuizing peuterspeelzaalwerk	24	0	0	0	24
Reserve Fricties bezuinigingen/vernieuwingskosten	262	0	262	0	0
Reserve Nazorg diverse complexen grondexpl.	115	0	0	0	115
Reserve Riolering	480	7	0	0	487
Reserve Automatisering	81	0	56	0	25
Reserve Bestemmingsplannen	196	0	12	0	184
Reserve Wegen	1120	358	425	0	1.053
Statushouders	101	0	0	0	101
Reserve frictiekosten DoeDuiten	0	150	0	0	150
Reserve onderhoud gemeentelijke gebouwen	66	0	0	0	66
Reserve Corona-herstelplan	0	3.000	132	0	2.868
Subtotaal Bestemmingsreserves	2.476	3.515	887	0	5.104
Reserve kap.lstn. Centrummanagement	105	0	0	0	105
Reserve kap.lstn. Revitalisering Tatelaar fase 2	500	0	0	0	500
Reserve kap.lstn. Werkzaamheden gemeentehuis	505	0	0	0	505
Reserve kap.lstn. Onderzoek randweg nabij A15	150	0	136	14	0
Reserve kap.lstn. Plankosten en voorber. A15/A13	33	1	0	34	0
Reserve kap.lstn. Snelfietsroute F12	396	0	0	1	395
Reserve kap.lstn. Balansverkorting	198	0	5	9	184
Reserve kap.lstn. Onderwijshuisvesting	309	0	0	10	299
Reserve kap.lstn. Basisschool 't Scathe	2.128	0	0	59	2.069
Reserve kap.lstn. De Cirkel/De Duim	603	86	0	27	662
Reserve kap.lstn. sportvelden RPSC	93	0	0	8	85
Reserve kap.lstn. Fietspad Geitenwaard	100	0	0	0	100
Reserve kap.lstn. herinrichting Tengnagelwaard	55	0	0	0	55
Reserve kap.lstn. speelvoorz kinderen met beperking	85	0	0	0	85
Reserve kap.lstn. Brede Blik Giesbeek	1.440	0	72	72	1.296
Reserve kap.lstn. Verbouw-nieuwbouw gem.huis	1.419	0	80	81	1.258
Subtotaal Reserves afschrijvingslasten	8.119	87	293	315	7.598
Boekwaarde 31-12-2020	47.136	6.086	4.981	315	47.926

DOELSTELLING RESERVES

Hieronder vindt u de doelstelling van de verschillende bestemmingsreserves.

Bestemmingsreserves

Afval

Egalisatiereserve bedoeld om schommelingen in de uitgaven/inkomsten van afvalverwijdering te egaliseren en zo wisselende tarieven te voorkomen.

Automatisering

Deze reserve is ingesteld in de voormalige gemeente Rijnwaarden en werd gebruikt ter egalisatie van de kosten voor automatisering. In Zevenaar werd niet met een egalisatiereserve gewerkt.

Bestemmingsplannen

De bestemmingsreserve is afkomstig uit de voormalige gemeente Rijnwaarden. De reserve is bedoeld voor het egaliseren van de kosten voor het opstellen en actualiseren van bestemmingsplannen, maar ook voor kosten die te maken hebben met de procedurele afhandeling.

Corona-herstelplan

In 2020 is een corona herstelplan 'Sociaal economische injectie Zevenaar' opgesteld. Om de plannen uit dit herstelplan te realiseren is € 3.000.000 overgeheveld vanuit de algemene reserve naar deze bestemmingsreserve.

Frictiekosten DoeDuiten

Deze reserve wordt ingezet voor dekking van de jaarlijkse kosten in de komende 3 jaar (3x € 50.000 in de periode 2020 t/m 2022) met betrekking tot DoeDuiten.

Fricties bezuinigingen vernieuwingskosten

Deze reserve is ingesteld om noodzakelijke vernieuwingskosten in het kader van eerder genomen efficiëncymaatregelen te kunnen doen. Het gaat om de vorige bezuinigingsronde "Zevenaar van Morgen". In de Nota reserves en voorzieningen 2018 is deze reserve herbestemd voor een viertal projecten uit de Kadernota 2018-2022; ondersteuning Wet normalisering ambtenaren (€ 54.000), doorontwikkeling Planning & control (€ 50.000), Project "basis op orde" (€ 75.000) en ondersteuning invoering veranderen grondslag WOZ (€ 50.000). Na besteding voor deze projecten wordt het restant van de reserve in 2020 toegevoegd aan de algemene reserve.

Nazorg complexen grondexploitaties

Deze reserve is ingesteld om extra kosten voor onder andere onderhoud aan wegen, groen, riool etc. na het afsluiten van grondexploitaties te bekostigen. In de Nota reserves en voorzieningen is besloten om de budgetten voor onderhoud na het afsluiten van grondexploitaties direct in de meerjarenbegroting op te nemen. Het saldo van de reserve is in de Nota reserves en voorzieningen herbestemd om in 2019 te gebruiken voor het onderhoud van de Tol.

De overdracht van de deelgebieden Tol en (later) Bem aan Beheer is vertraagd en gaat nu naar verwachting in 2021 plaatsvinden. Daarmee wordt ook de overdracht van het nazorgbudget in 2021 verwacht. De reserve blijft in stand tot de overdracht van de deelgebieden heeft plaatsgevonden.

Onderhoud gebouwen

In 2017 is het restant van de voorziening onderhoud gebouwen Rijnwaarden overgeboekt naar de bestemmingsreserve onderhoud gemeentegebouwen, omdat er voor groot onderhoud gebouwen geen actueel onderhoudsplan meer was.

De reserve is bedoeld voor groot onderhoud van de gebouwen van de voormalige gemeente Rijnwaarden. Na vaststelling van een nieuw onderhoudsplan kan deze reserve vervallen.

Riolering

De egaliseriereserve is bedoeld om schommelingen in de jaarlijkse exploitatiekosten van riolering te egaliseren en zo wisselende tarieven te voorkomen.

Statushouders

In 2016 en 2017 zijn van het Rijk middelen ontvangen voor opvang en huisvesting van statushouders in de voormalige gemeente Rijnwaarden. De kosten volgen deels in de jaren erna. In 2019 en 2020 zijn extra (incidentele) gelden ontvangen ter voorbereiding op de nieuwe 'Wet inburgering' en voor de maatschappelijke begeleiding van inburgeringsplichtigen. Deze middelen worden ingezet voor dekking van de kosten i.v.m. voorbereiding en begeleiding in de jaren 2020 en verder in afwachting van de nieuwe wet met bijbehorende regelgeving/financiering.

Verhuizing peuterspeelzaalwerk

In 2017 is een claim op de Algemene reserve voor de verhuizing van het peuterspeelzaalwerk omgezet in een aparte reserve.

Visie en planvorming station Zevenpoort

In 2013 en 2014 is in totaal € 70.000 beschikbaar gesteld voor visie en planvorming station Zevenpoort.

Wegen

In 2016 is deze reserve in de voormalige gemeente Rijnwaarden gevormd vanuit de voorziening wegen. Deze voorziening wegen moest volgens de BBV-voorschriften worden opgeheven, omdat er geen actueel beheersplan meer aanwezig was. Na vaststelling van een beheersplan wegen van de nieuwe gemeente Zevenaar wordt deze reserve weer overgeboekt naar de voorziening wegen.

Bestammingsreserve afschrijvingslasten

Balansverkorting

In een bezuinigingsronde in 2011 van de gemeente Rijnwaarden is structurele budgettaire ruimte gecreëerd door het afboeken van investeringen (balansverkorting), waardoor de afschrijvingslasten vervielen. Voor investeringen met een economisch nut moet dit volgens de BBV-regels bruto verantwoord worden door tegenover de investering een zelfde bedrag aan reserves te vormen.

Basisschool 't Scathe

In 2012 is de investering in de bouw van de basisschool 't Scathe in Panterden voor een bedrag van € 650.000 gedekt met eenmalige middelen. Daarom is conform de BBV-regels een reserve afschrijvingslasten gevormd. Op basis van de Nota reserves en voorzieningen 2018 is de reserve in 2018 aangevuld met € 1.737.809 waardoor nu de gehele afschrijvingslast gedekt wordt uit deze reserve afschrijvingslasten.

Brede Blik Giesbeek

De reserve is ingesteld voor de dekking van de jaarlijkse afschrijvingslasten van de investering.

Centrummanagement

In de raadsvergadering van 25 januari 2017 heeft de gemeenteraad uit de algemene reserve een bedrag van € 280.000 beschikbaar gesteld voor centrummanagement. Het doel is het behoud van de economische vitaliteit van het centrum als bovenlokaal winkelgebied en het daarbij versterken van de leefbaarheid.

De Cirkel/De Duim

In 2017 heeft de raad van de voormalige gemeente Rijnwaarden uit de reserve bestedingsvoorstellen jaarrekening 2016 € 280.000 beschikbaar gesteld voor de verbouwing van de Cirkel en de verhuizing van jeugdsoos de Duim. In 2018 is hiervoor een reserve afschrijvingslasten gevormd. Conform de Nota reserves en voorzieningen 2018 is de reserve in 2018 aangevuld met € 281.651 om de reserve op het juiste niveau te brengen om de gehele afschrijvingslast van de investering te dekken.

Fietspad Geitenwaard

In 2017 heeft de raad als onderdeel van de bestedingsvoorstellen jaarrekeningresultaat 2016 een bedrag van € 100.000 beschikbaar gesteld voor aanleg van een fietspad in de Geitenwaard. In 2018 is dit bedrag overgeboekt van de reserve bestedingsvoorstellen naar de reserve fietspad Geitenwaard ter dekking van de toekomstige afschrijvingslasten.

Herinrichting Tegnagelwaard

In 2017 heeft de raad van de gemeente Rijnwaarden als onderdeel van de bestedingsvoorstellen jaarrekeningresultaat 2016 een bedrag van € 55.000 beschikbaar gesteld voor de herinrichting van de Tegnagelwaard in Lobith. In 2018 is dit bedrag overgeboekt van de reserve bestedingsvoorstellen naar de reserve herinrichting Tegnagelwaard ter dekking van de toekomstige afschrijvingslasten.

Onderwijshuisvesting

In 2006 is in de gemeente Rijnwaarden geïnvesteerd in onderwijshuisvesting. Deze investering is destijds gedekt met eenmalige middelen. Daarom is conform de BBV-regels een reserve afschrijvingslasten gevormd. In de Nota reserves en voorzieningen is deze reserve in 2018 vanuit de algemene reserve aangevuld met € 248.661 zodat de reserve nu op het juiste niveau is om de gehele afschrijvingslast van de investeringen in onderwijshuisvesting te kunnen dekken.

Onderzoek randweg nabij A15

In de raad van 26 januari 2017 is een krediet beschikbaar gesteld voor verkenning van de haalbaarheid van de Noordelijke Randweg.

Plankosten en voorbereiding A15/A12

Deze reserve is ingesteld in 2015 om de eerste plankosten en voorbereiding A15/A12 te dekken.

Revitalisering Tatelaar fase 2

Deze reserve is ingesteld om de afschrijvingslasten voor Revitalisering Tatelaar fase 2 te dekken.

Snelfietsroute F12

In 2015 heeft de raad besloten tot de aanleg van een snelfietsroute F12. Van de totale kosten van € 3.110.000 resteert na cofinanciering een bijdrage van de gemeente Zevenaar van € 376.000. Inclusief rente is hiervoor een reserve gevormd ter dekking van de afschrijvingslasten.

Speelvoorzieningen kinderen met beperking

In 2017 heeft de raad als onderdeel van de bestedingsvoorstellen jaarrekeningresultaat 2016 een bedrag van € 85.000 beschikbaar gesteld voor speelvoorzieningen voor kinderen met een beperking. In 2018 is dit bedrag overgeboekt van de reserve bestedingsvoorstellen naar deze reserve speelvoorzieningen ter dekking van de toekomstige afschrijvingslasten.

Sportvelden RKPSC

In 2017 heeft de raad van de voormalige gemeente Rijnwaarden € 120.350 beschikbaar gesteld voor een investering in de drainage en het vernieuwen van de toplaag van de sportvelden van RKPSC. De reserve dient ter dekking van de afschrijvingslasten.

Verbouw nieuwbouw gemeentehuis

De reserve is ingesteld voor de dekking van de jaarlijkse afschrijvingslasten van de investering.

Werkzaamheden gemeentehuis

De reserve is ingesteld voor de dekking van de jaarlijkse afschrijvingslasten van de investering.

2.1.3. Gerealiseerd resultaat

Het batig exploitatiesaldo over 2020 bedraagt € 5.567.773.

Voorzieningen

Voorzieningen zijn passief-posten in de balans die een schatting geven van de voorzienbare lasten in verband met risico's en verplichtingen waarvan de omvang en/of tijdstip van optreden per balansdatum min of meer onzeker zijn en die oorzakelijk samenhangen met de periode voorafgaande aan die datum.

Er is een viertal categorieën voorzieningen:

- voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's;
- voorzieningen ter egalisatie van in de tijd onregelmatig gespreide kosten, zoals groot onderhoud;
- voorzieningen van derden waarvan de bestemming gebonden is;
- voorzieningen gevormd door overschotten in de exploitatie voor riolering en afvalstoffenheffing door een achterstand in de uitvoering van vervangingsinvesteringen waarvoor een heffing wordt geheven.

Het verloop van deze voorzieningen in 2020 wordt hieronder weergegeven.

2.2. Voorzieningen

Naam voorziening	Saldo 1-1-2020 (x € 1.000)	Toevoegingen	ten gunste van de expl. vrijgevalen bedragen	Aanwendingen	Saldo 31-12-2020
Voor verplichtingen, verliezen en risico's					
Voorziening WW verplichtingen	0	82	0	0	82
Voorziening pensioenen wethouders	2.488	304	0	89	2.703
Voorziening wachtgelden vm wethouders	185	65	0	189	61
subtotaal	2.673	451	0	278	2.846
Voor onderhoud					
Voorziening Onderhoud gemeentelijke gebouwen	740	243	0	337	646
Voorziening openbare verlichting	209	26	0	14	221
Voorziening Groot onderhoud wegen	13	1.908	0	1.051	870
Voorziening Groot onderhoud bruggen	12	17	0	0	29
Voorziening Onderhoud begraafplaats	59	9	0	0	68
subtotaal	1.033	2.203	0	1.402	1.834
Voorziening van derden geormerkte gelden					
Voorziening Aanspraken overstromingen Riverparc.	121	0	0	0	121
subtotaal	121	0	0	0	121
Voorz vervangingsinv. waarvoor heffing (riolering)					
Voorziening Vervanging riolering	3.558	728	0	640	3.646
Boekwaarde 31-12-2020	7.385	3.382	0	2.320	8.447

VLOTTENDE PASSIVA

Vlottende activa kent voor onze gemeente de volgende indeling;

- Netto vlottende schulden met een looptijd kleiner dan 1 jaar;
- Overlopende passiva.

Schulden met een rentetypische looptijd langer dan één jaar

Schulden zijn op de balansdatum bestaande en qua omvang vaststaande verplichtingen die gewoonlijk door uitstroom van middelen worden afgewikkeld. De schulden worden gesplitst in:

- obligatieleningen;
- onderhandse leningen;
- door derden belegde gelden;
- waarborgsommen.

a. Onze gemeente heeft geen obligatieleningen.

b. Het overzicht van onderhandse geldleningen in 2020:

2.3.1. Totaal vaste schulden 2020 van de 27 onderhandse geldleningen (x € 1.000)					
Oorspronkelijk bedrag van de geldlening	Restantbedrag van de geldlening op 1-1-2020	Opgenomen geldlening	Rentebedrag	Aflossing	Restant van de geldlening op 31-12-2020
Totaal Binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen:					
7.500	6.600		78	300	6.300
Totaal binnenlandse banken en overige financiële instellingen:					
157.277	100.762	10.000	2.195	5.762	105.000
Totaal openbare lichamen zoals Provincies, gemeenten en waterschappen etc.:					
10.000	9.500	0	121	500	9.000
Totaal generaal	116.862	10.000	2.394	6.562	120.300

Een specificatie van deze onderhandse geldleningen vindt u in het overzicht geldleningen in de bijlagen.

De totale rentelast voor het jaar 2020 bedraagt € 2.394

In 2020 zijn twee fixe-leningen van € 5 miljoen aangetrokken met looptijden van respectievelijk 5 en 10 jaar.

2.3.2 Door derden belegde gelden

Deze balanspost bestaat uit de volgende gelden:

a. Huisvesting Voortgezet Onderwijs in de Liemers	228
b. Stichting burgemeester van Bastelaarfonds	20
c. Belegde gelden Liemers++	4
Totaal	252

a. Verloop gelden Huisvesting Voortgezet Onderwijs in de Liemers

Saldo per 1 januari 2020	620
BIJ: Rente	3
AF: afrekening deelnemende gemeenten 2019	-12
AF: voorschotten voor huisvesting VO De Liemers	-383
Saldo per 31 december 2020	228

b. Verloop gelden Stichting burgemeester van Bastelaarfonds

Saldo per 1 januari 2020	19
BIJ: Rente	1
AF: Prijs en uitgaven voor de uitreiking van Bastelaarsprijs	0
Saldo per 31 december 2020	20

c. Verloop gelden LiemERS++ (voorheen Plattelandshuis de Liemers en Achterhoek)

Saldo per 1 januari 2020	7
AF: Uitgaven in 2020	3
Saldo per 31 december 2020	4

a. Toelichting op gelden Huisvesting Voortgezet Onderwijs in de Liemers

In december 1995 hebben de raden van de (voormalige) gemeenten Didam, Duiven en Zevenaar de Gemeenschappelijke regeling huisvesting voortgezet onderwijs in de Liemers vastgesteld.

De verdeling van de optredende lasten over de gemeenten Montferland, Duiven en Zevenaar is ingaande 2007 geheel gerelateerd aan het aantal leerlingen dat gebruik maakt van die huisvesting binnen de afzonderlijke gemeenten. Hiermee is aansluiting gehouden bij het systeem van de Algemene Uitkering uit het Gemeentefonds.

De verrekening van de werkelijke kosten met het door de afzonderlijke gemeenten Montferland, Duiven en Zevenaar verschuldigde bijdragen aan de gemeenschappelijke regeling vindt plaats via de centraal aangehouden "reserve huisvesting VO" bij de gemeente Zevenaar.

De verrekening is als volgt:

- de berekende bijdrage in het begrotingsjaar volgens de begroting, zijnde de verschuldigde bijdrage minus de te maken geraamde kosten per gemeente;
- de definitieve bijdrage na afloop van het begrotingsjaar, zijnde de in de begroting bepaalde berekende bijdrage, minus de verschillen tussen de geraamde kosten en de werkelijke kosten per gemeente.

b. Toelichting op uitreiking Burgemeester van Bastelaarfonds:

Deze prijs wordt sinds 1987 eens in de twee jaar uitgekeerd aan een instelling of persoon, die zich verdienstelijk heeft gemaakt voor het culturele leven in de gemeente Zevenaar.

Wim van Heugten en Theo Saleminck zijn in 2020 de winnaars van de 17e Burgemeester Van Bastelaarprijs voor het boek 'Ontdekkingstocht door de Liemers'. Zij schreven een boek over de ontstaansgeschiedenis en de huidige tijd van Liemers: 'Dit boek is als het ware het verslag van een cultuur en sociaalhistorische ontdekkingstocht door de Liemers geworden. Een nog voor velen helaas onbekende streek, met zoals gezegd een rijke, maar veelal onbekende politieke, culturele en religieuze geschiedenis en met een uniek landschap.' Deze prijs is in 2020 niet uitgereikt door de coronacrisis maar de uitreiking zal in 2021 plaatsvinden zodra het mogelijk is.

c. Toelichting op LiemERS++ (voorheen Plattelandshuis de Liemers en de Achterhoek)

In LiemERS++ werken overheden en private partijen samen aan het behoud van een leefbaar platteland.

In 2020 is een nieuwe Stichting Liemerse Ambassade opgericht waarbij de gemeenten Zevenaar, Duiven, Westervoort, Doesburg en Montferland samenwerken met als doel Landelijke bekendheid voor de Liemers. Deze stichting wil onder meer de regio Liemers met een marketingcampagne op de kaart wil zetten.

De Stichting bestaat uit zeven bestuursleden. Dat zijn vertegenwoordigers van overheid, onderwijs en ondernemers. De vijf Liemerse gemeenten dragen samen 455.000 euro per jaar bij aan de Liemerse Ambassade. Dat geld ging tot nu toe naar verschillende samenwerkingsverbanden en organisaties: De Liemers Helemaal Goed, Liemers++, Platform Onderwijs en Arbeidsmarktbeleid (POA), de Liemerse Economische Visie (LEV) en de Liemerse Economische Raad. Die opereren voortaan allemaal onder de vlag van de Liemerse Ambassade. Voor het opstellen van het merkconcept De Liemers is inmiddels opdracht

verleend. De maakindustrie, logistiek en vrijetijdseconomie zijn de kracht van de Liemers. Waar de Stichting op gaat focussen, om versnippering tegen te gaan. Dat is goed voor de economie in de Liemers en dus goed voor de inwoners.” De gelden van de LiemERS++ worden in 2021 overgeheveld naar de nieuwe Stichting.

2.3.3 Waarborgsommen

Saldo per 1 januari 2020	--
Mutaties in 2020	110
Saldo per 31 december 2020	110

Toelichting waarborgsommen

Op grond van artikel 9 van de getekende exploitatieovereenkomst “Winkelhuis Raadhuisplein” is een waarborgsom van € 10.000 ontvangen ter zekerheid van de nakoming door de ontwikkelaar van als zijn verplichtingen.

Daarnaast is op basis van de getekende exploitatieovereenkomst “BAT-Terrein” conform artikel 11 een waarborgsom van € 100.000 ontvangen ter zekerheid van de nakoming door de ontwikkelaar van als zijn verplichtingen.

Vlottende passiva

Vlottende activa kent voor onze gemeente de volgende indeling;

- Netto vlottende schulden met een looptijd kleiner dan 1 jaar;
- Overlopende passiva.

Schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Schulden met een rentetypische looptijd korter dan een jaar vallen onder de netto vlottende schulden en worden opgenomen onder vlottende passiva.

Hieronder vallen:

- e. banksaldi;
- f. overige schulden;
- g. kasgeldleningen.

4.1.1. Banksaldi

Het totaal is per saldo positief dus een tegoed (vordering). De vordering is verantwoord aan de activazijde van deze balans bij het onderdeel 3.3.1.

4.1.2. Overige schulden

Het saldo op 31-12-2020 van de crediteuren	4.863
--	-------

4.1.3. Kasgeldleningen

Het saldo op 31-12-2020	--
-------------------------	----

Op de balansdatum was er geen kasgeldlening afgesloten.

Overlopende passiva

Overlopende passiva zijn:

- a. de van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen, maar nog niet bestede, voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren;
- b. verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen (transitoria);
- c. vooruit ontvangen bedragen voor volgende begrotingsjaren.

Overlopende passiva (Bedragen x € 1.000)	Boekwaarde per 31-12-2019	Boekwaarde per 31-12-2020
a. De van Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel voor dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	12.184	13.345
b. Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in het volgend jaar tot betaling komen	5.780	6.980
c. Overige vooruitontvangen bedragen die ten gunste van het volgend begrotingsjaar komen	233	348
Totaal	18.197	20.673

4.2.a Overgehevelde overheidsbijdragen

Omschrijving overlopende passiva (overheidsvoorschotten) (x € 1.000)	Saldo op 1 januari 2020	Toevoe- gingen in 2020	Vrijval in 2020	Saldo op 31 december 2020
Voorschot rijk VVE / GOA 2019-2022	520	947	361	1.106
Rijksvoorschot subsidie monumenten (BRIM)	11	-	-	11
Provincievoorschot onderhoud en restauratie gem. Monumenten	20	-	16	4
Provinciale subsidie Sterk Bestuur voor:				-
Onderzoek Witte Kruis (MER)	183	-	32	151
Verkeersbeleid	400		37	363
Toeristische infrastructuur - wandelkeuzenetwerk	124		53	71
Toeristische infrastructuur - cultuurhistorie	120	75	177	18
Toeristische infrastructuur - ruiter- en menroutes	94		69	25
Toeristische infrastructuur - klompenpaden	82		42	40
Subtotaal Provinciale subsidie Sterk bestuur	1.003	75	410	668
Rijkssubsidie Onderwijs achterstand	137	9	-	146
Provinciale subsidie Landschapsbeleidsplan	13	-	-	13
Provinciale subsidie Ontwikkeling Klompenpaden	28	51	-	79
Provinciale subsidie Fietsinfrastructuur De Stede	74		-	74
Provinciale subsidie Monumenten	6	-	-	6
Terugbetalingsverplichting Ministerie debiteuren RSD	414	-	33	381
Provinciale subsidie Reconstr. Arnhemseweg	22	22-	-	-
Provinciale subsidie Arnhemseweg/Hengelder	6.640	2.375	4.386	4.629
Provinciale subsidie Herplantplicht bomen	-	96	-	96
Rijkssubsidie hulp gedupeerden Toeslagenproblematiek	-	28	-	28
Rijkssubsidie verkeersveiligheidsmaatregelen	-	274	-	274
Rijkssubsidie Tijdelijke Ondersteuning Zelfst Ondern (TOZO)	-	6.370	4.374	1.996
Rijkssubsidie Regeling spec. Uitk stimulering sport (SPUK)	-	330	177	153
Provinciale subsidie Reconstr. weg Hengelder	84	84-	-	-
Provinciale subsidie Snelfietsroute	916	102	72	946

Omschrijving overlopende passiva (overheidsvoorschotten) (x € 1.000)	Saldo op 1 januari 2020	Toevoegingen in 2020	Vrijval in 2020	Saldo op 31 december 2020
Rijkssubsidie voor uitvoering entree Hengelder	1.828	658	1.480	1.006
Provinciale subsidie Dorpsplein Lobith	468	-	5	463
Rijkssubsidie Regeling reductie energiegebruik	-	447	253	194
Rijkssubsidie Advies en begeleiding project A12/A15	-	165	4	161
Provinciale subsidie Fietsverbinding Duitse grens	-	432	71	361
Provinciale subsidie Herinr. Babberichseweg als fietsstr.	-	756	206	550
Totaal	12.184	13.009	11.848	13.345

4.2.b. Als transitoria verantwoorde bedragen

Transitoria zijn opbrengsten en kosten waarvan de daadwerkelijke ontvangsten respectievelijk betalingen niet plaatsvinden in de periode waarop deze betrekking hebben. Door het afsluiten van het digitale factuurproces eind januari 2021 zijn er meer posten (kosten) opgenomen als "transitoria" en minder via crediteuren. Het betreffen veel afrekeningen over 2020.

De specificatie van dit deel van het totaal van het balansbedrag per 31-12-2020 van "Nog te betalen" van boven de € 20.000: (x € 1.000)

Afrekeningen 2020 van of met:

Invoeringskosten nieuwe wet inburgering minderheden	87
Reinigingsdienst de Liemers (RDL)	184
Dienstverleningsovereenkomst SDL	26
Kantoor-benodigheden	53
Gemeente Arnhem ivm Minimabeleid	126
Omgevingsdienst Regio Arnhem	30
SDL onderdeel RID	222
RSR voorzieningen	51
Uitvoeringskosten TOZO	786
Belastingdienst	1.602
Jeugdhulp - crisis	21
Jeugdzorg- algemeen	1.240
Participatiebudget reïntegratie	37
Rente langlopende geldleningen	969
Stichting Culturele Voorzieningen in de Liemers ivm subsidie Corona	178
Uitvoeringskosten sociaal domein	30
Diverse instellingen belast met Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO)	769
Gemeente Arnhem : Beschermd wonen	181
Afkoop verplichtingen	53
Afrekening SDL - DVO	93
Diverse overige posten onder de € 20.000	242
Totaal transitoria	6.980

4.2.c vooruit ontvangen bedragen voor volgende begrotingsjaren

Er is een exploitatieovereenkomst gesloten voor de inbreidingsplannen van het Fico terrein in Herwen. Op basis van deze overeenkomst is een exploitatiebijdrage en subsidies ontvangen. Het terrein is nog volop in ontwikkeling. Op dit moment is slechts grofweg 1/3 van het terrein met woningen bebouwd. Dit kan nog niet afgewikkeld worden totdat het terrein volledig is herontwikkeld. De verwachting is dat dit nog wel twee jaar minimaal zal duren.

Vooruit ontvangen bedrag Fico terrein	231
Vooruit ontvangen Provinciale subsidie gemeentelijke monumenten	7
Vooruit ontvangen CAK bijdragen van 2021	47
Vooruit ontvangen bijdrage in Algemene Uitkering ivm bommenregeling	47
Ontvangen compensatie voor het kappen van bomen	15
Totaal vooruit ontvangen bedragen per balansdatum	347

Totaal overige overlopende passiva

Als transitoria verantwoorde bedragen	6.980
Vooruit ontvangen bedragen voor volgende begrotingsjaren	347
Totaal per balansdatum	7.327

Borgstellingen

Het in de balans opgenomen bedrag voor verstrekte garanties bestaat uit de volgende geldleningen gespecificeerd naar de aard.

Staat van gewaarborgde geldleningen en andere garantieverplichtingen (x € 1.000)

Naam van de geldnemer	Omschrijving doel van de lening	Oorspronkelijk bedrag van de gewaarborgde geldlening	% van het leningbedrag waarvoor borgstelling is verleend	Restant-bedrag lening op 1-1-2020	Restant-bedrag lening op 31-12-2020
Waterbedrijf					
Vitens (Z)	drinkwatervoorziening	6.807	rato aandelen	234	0
Woningbouwverenigingen					
Baston	woningbouwfinanciering	92.878	achtervang WSW	65.680	61.609
Stichting Plavei	woningbouwfinanciering	12.346	achtervang WSW	6.173	5.093
Woonzorg Nederland	woningbouwfinanciering	272	achtervang WSW	136	125
Woonstichting Vryleve	woningbouwfinanciering	74.795	achtervang WSW	39.882	37.883
Subtotaal Woningbouwverenigingen				111.871	104.710
Stichtingen en verenigingen					
Stichting Dorsphuis Angerlo	Verbouw Dorpshuis	31	100%	29	29
Stichting Kunstgras Zevenaar	aanleg kunstgrasveld	56	50%	5	0
Stichting Tennispark Hengelder	ombouw gravelbanen	38	50%	15	10
Stichting Tennispark Hengelder	herfinanciering Deutsche Bank	35	50%	10	5
Stichting RAZV (Wip-Inn)	nieuwbouw verenigingsgebouw	33	100%	27	0
Stichting JAZ / Caleidoz	realisering accommodatie	182	100%	168	155
TV de Rackets	realisering sportaccommodatie	14	100%	10	0
Stichting Kunstgras Zevenaar/HVZ	aanleg kunstgrasveld	57	50%	35	30

Naam van de geldnemer	Omschrijving doel van de lening	Oorspronkelijk bedrag van de gewaarborgde geldlening	% van het leningbedrag waarvoor borgstelling is verleend	Restant-bedrag lening op 1-1-2020	Restant-bedrag lening op 31-12-2020
Scouting Abel Tasman	realiseren nieuw clubhuis	43	100%	40	36
Sportvereniging DCS	renovatie/verb accommodatie	133	50%	122	116
Stichting De Liemers Breedtesport	nieuw clubhuis/kleedacc.	225	50%	213	200
EMM Giesbeek	nieuw verenigingsgebouw	350	50%	175	161
Angerlo Vooruit	renovatie/bouw kantine	150	50%	70	65
Subtotaal Stichtingen en verenigingen				919	807
Boekwaarde 31-12-2020				113.024	105.517

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Volgens de BBV wordt in deze toelichting op de balans de niet in de balans opgenomen belangrijke financiële verplichtingen vermeld waaraan de gemeente voor toekomstige jaren is verbonden. Dit betreft meerjarige financiële verplichtingen zoals bijvoorbeeld langlopende huurcontracten of leasecontracten

Alleen de verplichtingen zijn opgenomen van meer dan € 40.000 en afgerond. (bedragen x € 1.000)

Huurcontracten:

- Raadhuisplein 1	62
- Markt 5 Lobith	53
- Halve Maan 20a Lobith	70
Woonrijp maken deelplan De Stede	867
Termijnen reconstructie Weg Hengelder	308
Overige werkzaamheden weg Hengelder	147
Advieswerkzaamheden project visievorming Witte Kruis	41
Bouw- en woonrijp maken De Tol en De Bem	146
Overig advies etc. t.b.v. Grondexploitaties	90
Bouw- en woonrijp maken 7Poort	208
Voorbereiden werkzaamheden ze viaduct 7Poort	49
Totaal verplichtingen	2.041

Eigen bijdragen maatwerkvoorzieningen

Mensen die hulp krijgen vanuit de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) betalen meestal een eigen bijdrage. Het gaat dan bijvoorbeeld om hulp bij het huishouden, begeleiding of een scootmobiel. Iedereen betaalt even veel. Dit noemen ze het 'abonnementstarief'. Het doel van het abonnementstarief is om de zorgkosten voor mensen beter betaalbaar te maken.

Vast bedrag per maand

De eigen bijdrage voor Wmo-voorzieningen is € 19,- per maand.

Dit bedrag is niet afhankelijk van de hoeveelheid zorg. Het CAK kijkt ook niet meer naar het inkomen of het vermogen. Tot 2019 deden ze dat wel. De gemeente geeft de gegevens van de cliënten die een eigen bijdrage moeten betalen aan het CAK door. Het CAK zorgt ervoor dat de facturen worden verstuurd en innen de bijdrage.

Uitzonderingen

Er zijn een aantal voorzieningen waarbij geen eigen bijdrage Wmo betaald hoeft te worden, dat is bij:

- Rolstoelen
- Wmo-voorzieningen bij een meerpersoonshuishouden waarbij tenminste één van de partners nog niet de AOW-gerechtigde leeftijd heeft. De reden hiervoor is dat het kabinet een aantal jaar geleden besloten heeft dat deze groep geen eigen bijdrage Wmo hoeft te betalen.
- Woningaanpassingen voor thuiswonende minderjarige kinderen

Het Centraal Administratiekantoor (CAK) berekent en incasseert de eigen bijdragen die zorgcliënten moeten betalen. Zij keren deze - in verband met de privacy-bepalingen - zonder verdere toelichting aan ons uit. In 2020 zijn de bedragen achtergebleven bij de hiervoor in de begroting opgenomen ramingen.

Het CAK is het publiekrechtelijk zelfstandig bestuursorgaan (zbo) dat door de wetgever is belast met de berekening, oplegging en incasso van de eigen bijdrage. Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is en dus niet valt onder de reikwijdte van de rechtmatigheidscontrole door de accountant van de gemeente.

Dat betekent dat door de gemeenten geen zekerheden over omvang en hoogte van de eigen bijdragen kan worden verkregen als gevolg van het niet kunnen vaststellen van de juistheid op persoonsniveau, zoals hiervoor is toegelicht

Rechtmatigheid

In 2020 is in totaal voor een bedrag van € 999.118 aan rechtmatigheidsfouten geconstateerd in het kader van de Europese Aanbestedingsvereisten. De fouten zijn grotendeels gerelateerd aan leveringen.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich geen gebeurtenissen na balansdatum voorgedaan die van invloed zijn op deze jaarrekening.

BIJLAGEN

KERNGEGEVENS

Onderdeel	Rekening 2019	Begroting 2020	Rekening 2020
Sociale structuur			
Inwoners 0-19 jaar	8.758	9.245	8.740
Inwoners 20-64 jaar	24.316	24.913	24.452
Inwoners 65 jaar en ouder	10.680	10.168	10.894
Totaal aantal inwoners	43.754	44.326	44.086
Bijstandsgerechtigden	847	881	824
Tewerkgestelden SW	187	198	171

KREDIETOVERZICHT

Omschrijving status										
De investering is nog niet gestart, dit past binnen de vastgestelde planning										
De investering loopt op schema binnen de gestelde kaders										
Let op, deze investering dreigt qua planning of financieel uit de pas te gaan lopen of er is een risico ontstaan, bijsturing is noodzakelijk										
De investering loopt uit de pas, corrigerende maatregelen zijn noodzakelijk										
De investering is afgerond en wij stellen voor deze af te sluiten										
bedragen x € 1.000										
Omschrijving	Afsl. J/N	Krediet U 2020	Krediet I 2020	Uitgaven 2020	Inkomsten 2020	Restant uitgaven 31-12-2020	Restant inkomsten 31-12-2020	Saldo krediet 31-12-2020	Bijramen / aframen	Status
<u>TCF Werkzaamheden gemeentehuis</u> Dit krediet is betrokken in de totale kredietaanvraag welke op 21-12-2016 aan de raad is voorgelegd. Voor de toelichting op de stand van zaken wordt verwezen naar het krediet TCF - inrichting en installaties.	Nee	72	0	11	0	61	0	61	0	
<u>4e verdieping bouwkosten</u> Er komen nog enkele bouwkundige aanpassingen. Het gaat onder meer om het trappengat naar het torentje dat we moeten afdichten in verband met de koude trek. We bekijken of we deze werkzaamheden in combinatie met het terugplaatsen van het carillon (zie hieronder) kunnen oppakken.	Nee	21	0	0	0	21	0	21	0	
<u>4e verdieping, installaties, inrichting etc.</u> In 2021 volgen de laatste kosten welke betrekking hebben op de terugplaatsing van het carrilion op de 4e verdieping.	Nee	62	0	0	0	62	0	62	0	

Omschrijving	Afsl. J/N	Krediet U 2020	Krediet I 2020	Uitgaven 2020	Inkomsten 2020	Restant uitgaven 31-12- 2020	Restant inkomsten 31-12- 2020	Saldo krediet 31-12- 2020	Bijramen / aframen	Status
<u>TCF - inrichting en installaties</u> De verbouw van de TCF is afgerond. Na oplevering in het 3e kwartaal 2020 plaatsgevonden dienden er nog een aantal zaken te worden opgelost c.q. aangepast. Een aantal zaken zijn pas in december of begin 2021 opgedragen waardoor het krediet nog niet kan worden afgesloten. Van weer andere investeringen was al wel de opdracht verleend maar nog geen rekening ontvangen. Denk hierbij aan akoestische oplossingen in sommige ruimten, voorzieningen in de raadzaal en andere nazorgpunten. Omdat het gebruik in m2 anders is geworden dan aanvankelijk bedacht, dient nog een BTW-correctie plaats te vinden waarover afstemming met de fiscus is gezocht. E.e.a. gebeurt in het 1e halfjaar 2021. De beschikbare middelen zijn naar verwachting toereikend.	Nee	1.709	197	369	197	1.340	0	1.340	0	
<u>TCF bouwkundig</u> Zie de toelichting hierboven onder Hal 12 - inrichting en installaties	Nee	-969	0	377	0	-1.346	0	-1.346	0	
<u>Advies en planvorming A15 en A12</u> Dit krediet kan worden afgesloten omdat er inmiddels nieuwe middelen beschikbaar zijn gesteld. Zie hiervoor FCL 7195 en de toelichting daarop	Ja	13	0	14	0	-1	0	-1	0	
<u>Advies/planvorming spoorverdubbeling Zevenaar-Didam</u> Het project is nagenoeg afgerond. Er zijn nog een paar openstaande punten die ook in afronding zijn. Deze gaan m.n. over de grondoverdracht en oplevering terreinen .	Nee	57	3	9	12	48	-8	56	0	
<u>Onderzoek PlanMER Witte Kruis (verbinding Gelders Eiland met A12).</u> De eerste fase is afgerond en heeft geresulteerd in een rapport met een integraal probleemanalyse. De provincie en Zevenaar gaan nu samen verder met de 2e fase: het in beeld brengen van de verschillende oplossingen met een kosten-indicatie. Eind 2021 vind bestuurlijke besluitvorming plaats.	Nee	469	433	32	32	437	401	36	0	

Omschrijving	Afsl. J/N	Krediet U 2020	Krediet I 2020	Uitgaven 2020	Inkomsten 2020	Restant uitgaven 31-12- 2020	Restant inkomsten 31-12- 2020	Saldo krediet 31-12- 2020	Bijramen / aframen	Status
<u>Voorbereiding reconstructie weg Hengelder</u> Dit project is afgerond. Inmiddels is ook afgerekend met de Provincie.	Ja	0	0	0	0	0	0	0	0	
<u>Voorbereiding reconstructie Arnhemseweg</u> Dit project is afgerond. Inmiddels is ook afgerekend met de Provincie.	Ja	0	0	0	0	0	0	0	0	
<u>Snelfietsroute F12 traject 7&9</u> Bij de Doesburgseweg komt een oversteek van de snelfietsroute die het westelijke en oostelijke deel van de route binnen Zevenaar met elkaar verbindt. De uitwerking hiervan wordt gekoppeld aan de planuitwerking van de hoofdwegenstructuur in dit deel van Zevenaar. In de komende periode zullen wij dit deel in detail uit gaan werken ook weer in samenhang met de overige ontwikkelingen in het oostelijke deel van Zevenaar. De Edisonstraat is in 2020 aangesloten op de nieuwe fietsstructuur langs de Hengelderweg. De verbinding is gemaakt door middel van een fietstunnel die is aangelegd door Rijkswaterstaat bij de uitwerking van de plannen voor de A12 en A15.	Nee	1.503	1.195	19	19	1.484	1.176	308	0	
<u>Sprookjespoel Gimbornhof</u> De poel is opgeschoond en opnieuw onder profiel gebracht. De afronding van dit project is in het najaar 2021.	Nee	18	0	0	0	18	0	18	0	
<u>Gimbornhof</u> De beplanting wordt nog aangebracht en het gazon wordt vervangen. Dit hangt mede samen met de ontwikkeling van het Juvenaat en met de dunningen die de komende jaren worden uitgevoerd.	Nee	100	0	0	0	100	0	100	0	

Omschrijving	Afsl. J/N	Krediet U 2020	Krediet I 2020	Uitgaven 2020	Inkomsten 2020	Restant uitgaven 31-12- 2020	Restant inkomsten 31-12- 2020	Saldo krediet 31-12- 2020	Bijramen / aframen	Status
<u>Vervangen diverse gemalen</u> Er zijn voorbereidingen getroffen voor de vervanging & optimalisatie van diverse gemalen o.a. RG Methen - RG Heerenmäten, RG Zuiderlaan, RG Veem, RG Poelwijkerlaan). Door voortschrijdend inzicht worden bepaalde vervangingen later uitgevoerd. De overige gemalen zullen onder het nieuwe watertakenplan vallen.	Nee	640	0	0	0	640	0	640	0	
<u>Mechanisch deel BBL Witte Kruis</u> Krediet kan worden afgesloten.	Ja	23	0	0	0	23	0	23	0	
<u>Vervanging bouwkundig deel gemalen Methen</u> We zijn nog in afwachting van de resultaten van het onderzoek afvalwater structuurplan. Naar verwachting wordt het werk in de periode 2021-2023 uitgevoerd.	Nee	118	0	0	0	118	0	118	0	
<u>Vervanging bouwkundig deel gemalen Edisonstr/O.Steeg</u> Gemaal RG Edisonstraat is bouwkundig in orde en de geplande vervanging wordt niet uitgevoerd. De vervanging van het gemaal aan de Oude Steeg is wel uitgevoerd. Het krediet kan worden afgesloten.	Ja	73	0	0	0	73	0	73	0	
<u>Vervanging mechanisch deel gemalen Edisonstr/O.Steeg</u> Gemaal RG Edisonstraat is klaar, maar Oude Steeg nog niet. De uitvoering hiervan is bijna afgerond.	Nee	35	0	0	0	35	0	35	0	
<u>Gemalen bouwkundig</u> De aanvankelijk geplande bouwkundige investeringen aan gemalen & IBA's in de jaren 2017 en 2018 oud gemeente Zevenaar, zoals vastgesteld in het watertakenplan zal naar verwachting (door voortschrijdend inzicht) gerealiseerd worden in 2021-2023.	Nee	141	0	0	0	141	0	141	0	
<u>Gemalen mech/elek, mini-gemalen en Telemetrie</u> De aanvankelijk geplande vervanging van mini gemalen van de voormalige gem Zevenaar in 2020 zal naar verwachting (door voortschrijdend inzicht) uitgevoerd worden in 2021 - 2023.	Nee	250	0	0	0	250	0	250	0	

Omschrijving	Afsl. J/N	Krediet U 2020	Krediet I 2020	Uitgaven 2020	Inkomsten 2020	Restant uitgaven 31-12- 2020	Restant inkomsten 31-12- 2020	Saldo krediet 31-12- 2020	Bijramen / aframen	Status
<u>Revitalisering Giesbeek</u> We werken aan de uitvoering van een integraal plan voor het revitaliseren van de kern Giesbeek. We passen de riolering aan en vernieuwen de openbare ruimte. De afronding vindt in het voorjaar 2021 plaats.	Nee	1.477	0	1.026	0	451	0	451	0	
<u>Ontwikkeling Brede School locatie Platanenlaan</u> De Raad heeft 25 november 2015 besloten om de hoogte van het krediet vast te stellen op € 3.000.000. In de raadsvergaderingen van 5 juli 2017 en 21 december 2018 zijn aanvullende kredieten, groot resp. € 2.036.921 en € 257.674 toegekend. De oplevering heeft inmiddels plaatsgevonden. In 2021 wordt de definitieve afrekening gemaakt na verantwoording door het schoolbestuur.	Nee	2.752	0	2.500	0	252	0	252	0	
<u>Reconstructie Halve Maan</u> In juni 2020 zijn de werkzaamheden hiervan gestart. De verwachte oplevering is in het voorjaar van 2021.	Nee	1.066	0	880	0	185	0	185	0	
<u>Vrijverval riolen 2018 Rijnwaarden</u> Krediet voor investeringen uit het watertakenplan van de voormalige gemeente Rijnwaarden voor het jaar 2018. In 2021 gaan we verder met de (achterstallige) investeringen in Rijnwaarden en wordt dit krediet volledig benut.	Nee	64	0	0	0	64	0	64	0	
<u>Gemalen mechanisch 2018 Rijnwaarden</u> Krediet voor investeringen uit het watertakenplan van de voormalige gemeente Rijnwaarden voor het jaar 2018. In 2021 gaan we verder met de (achterstallige) investeringen in Rijnwaarden en wordt dit krediet volledig benut.	Nee	52	0	0	0	52	0	52	0	
<u>Drukriolering mechanisch 2018 Rijnwaarden</u> Krediet voor investeringen uit het watertakenplan van de voormalige gemeente Rijnwaarden voor het jaar 2018. In 2021 gaan we verder met de (achterstallige) investeringen in Rijnwaarden en wordt dit krediet volledig benut.	Nee	54	0	0	0	54	0	54	0	

Omschrijving	Afsl. J/N	Krediet U 2020	Krediet I 2020	Uitgaven 2020	Inkomsten 2020	Restant uitgaven 31-12- 2020	Restant inkomsten 31-12- 2020	Saldo krediet 31-12- 2020	Bijramen / aframen	Status
<u>Drukriolering bouwkundig 2018 Rijnwaarden</u> Krediet voor investeringen uit het watertakenplan van de voormalige gemeente Rijnwaarden voor het jaar 2018. In 2021 gaan we verder met de (achterstallige) investeringen in Rijnwaarden en wordt dit krediet volledig benut.	Nee	72	0	0	0	72	0	72	0	
<u>Veiligheidsvoorzieningen gemeentelijke gebouwen</u> De werkzaamheden zijn nog niet afgerond. Het aanbrengen van valbeveiligingen gaat over het algemeen samen met vervangingen van de dakbedekking, en er staan nog een aantal vervangingen voor 2021 op de planning.	Nee	55	0	3	0	52	0	52	0	
<u>Speelvoorziening voor kinderen met beperking</u> Krediet voor voorzieningen voor kinderen met beperking. Krediet wordt in 2021 besteed.	Nee	15	0	0	0	15	0	15	0	
<u>Fietspad Geitenwaard</u> De uitvoering van dit werk is doorgeschoven naar 2022.	Nee	99	0	0	0	99	0	99	0	
<u>Herinrichting Tegnagelwaard</u> Uitvoering heeft in 2020 plaats gevonden. Krediet kan worden afgesloten.	Ja	29	0	28	0	1	0	1	0	
<u>Snelfietsroute F12 overige percelen</u> Zie krediet 7039	Nee	650	642	53	53	597	589	9	0	
<u>Aanleg lichtinstallatie Atletiekbaan.</u> De werkzaamheden zijn gezamenlijk uitgevoerd met de renovatie (zie toelichting onder 'Renovatie atletiekbaan')	Nee	85	15	85	15	0	0	0	0	
<u>Vervangen parkeerautomaten.</u> De parkeerautomaten zijn in 2019 vervangen. De financiële afwikkeling heeft in 2020 plaatsgevonden. Het krediet kan binnen het budget worden afgesloten.	Ja	-18	0	-19	0	1	0	1	0	

Omschrijving	Afsl. J/N	Krediet U 2020	Krediet I 2020	Uitgaven 2020	Inkomsten 2020	Restant uitgaven 31-12- 2020	Restant inkomsten 31-12- 2020	Saldo krediet 31-12- 2020	Bijramen / aframen	Status
<u>Fietsoversteek rotonde Landeweerdijk</u> De afrekening met de aannemer heeft inmiddels plaatsgevonden maar er dient nog een aanpassing aan het fietsoverstek plaats te vinden. De kosten hiervan kunnen naar binnen de grondexploitatie Zevenaar Oost worden bekostigd. Het krediet kan worden afgesloten.	Ja	85	0	85	0	0	0	0	0	
<u>Toyota Pick-Up met kraan</u> Krediet kan worden afgesloten.	Ja	45	0	61	0	-16	0	-16	0	
<u>Ford Transit pick-up</u> Betreft vervangingsinvestering. Uitgesteld in afwachting van toekomstvisie afdeling openbare werken.	Nee	68	0	0	0	68	0	68	0	
<u>Herinrichting BAT terrein - voorbereiding Fase 1 en 2</u> Krediet bestemd voor voorbereidingskosten van uitvoering fase 1 en de herinrichting voorterrein. Dit kan worden afgesloten.	Ja	40	0	52	0	-12	0	-12	0	
<u>Herinrichting BAT terrein - uitvoering Fase 1</u> Krediet is bestemd voor het realiseren van de fietsenstalling voor de medewerkers en voor plaatsen van voorzieningen voor onder-bovengrondse afvalinzameling.	Ja	44	0	30	0	15	0	15	0	
<u>Bruisend maken centrum Zevenaar (o.a. straten etc)</u> Het plan voor fietsparkeren is in 2019 uitgewerkt. Daarnaast is gewerkt aan een plan om de bestaande banken en prullenbakken te vervangen en twee boombanken te plaatsen in het centrum. Over het aanbrengen van gevelgroen is overeenstemming bereikt met de gebouweigenaren. Gevelgroen zal op vier locaties in het centrum terugkomen. Realisatie zal pas plaatsvinden na afwikkeling van "Het Oude Raadhuis".	Nee	147	0	16	0	132	0	132	0	
<u>Vervanging BOV armaturen 2016-2025 deel 2018</u> Conform beleidsplan openbare verlichting. De investering is afgerond en kan worden afgesloten.	Ja	17	0	17	0	0	0	0	0	

Omschrijving	Afsl. J/N	Krediet U 2020	Krediet I 2020	Uitgaven 2020	Inkomsten 2020	Restant uitgaven 31-12- 2020	Restant inkomsten 31-12- 2020	Saldo krediet 31-12- 2020	Bijramen / aframen	Status
<u>Herinrichten Raadhuisplein</u> We zijn gestart met de voorbereidingen om te komen tot een ontwerp met kostencalculatie dat we u voorleggen. Hier gaat een uitgebreid participatietraject met ondernemers, gebruikers, omwonenden en overige belanghebbenden aan voo	Nee	22	0	15	0	6	0	6	0	
<u>Uitvoering reconstructie Hengelder</u> De infrastructuur en groenvoorzieningen zijn gerealiseerd. In Q1 worden nog wat nazorgwerkzaamheden verricht. Hierna kan het project financieel afgerond worden.	Nee	5.927	5.927	3.900	3.900	2.027	2.027	0	0	
<u>Uitvoering reconstructie Arnhemseweg</u> De Arnhemseweg is in 2019 opgeleverd. In het najaar worden de bomen en planten verder aangeplant. In Q1 2021 worden nog wat nazorgwerkzaamheden verricht. Hierna kan het project financieel afgerond worden.	Nee	3.088	3.088	521	521	2.567	2.567	0	0	
<u>Voorbereiding aanleg 2e viaduct 7Poort</u> De voorbereidende werkzaamheden voor de realisatie van het 2e viaduct zijn in 2020 opgepakt. Dit loopt door in 2021 waardoor het krediet nog niet kan worden afgesloten. E.e.a. leidt tot een kredietaanvraag voor de realisatie. Deze kredietaanvraag staat geagendeerd voor de raadsvergadering van 24-03-2021. Dit voorbereidingskrediet kan in de loop van 2021 worden afgesloten.	Nee	399	0	158	0	241	0	241	0	
<u>Herontwikkeling Vestersbos</u> De raad heeft op 16-09-2020 besloten om een krediet beschikbaar te stellen voor het uitvoeren van een haalbaarheidsstudie naar een mogelijke huistvesting van onderwijsvoorzieningen aan het Vestersbos. Mocht uit dit onderzoek blijken dat huisvesting van PO/VO niet of gedeeltelijk mogelijk is dan zal naar een andere uitwerking (bijv. woningbouw) gekeken moeten worden. Op dat moment komt voorliggend krediet weer in beeld om de kosten hiervoor te kunnen dekken.	Nee	63	0	2	0	61	0	61	0	

Omschrijving	Afsl. J/N	Krediet U 2020	Krediet I 2020	Uitgaven 2020	Inkomsten 2020	Restant uitgaven 31-12- 2020	Restant inkomsten 31-12- 2020	Saldo krediet 31-12- 2020	Bijramen / aframen	Status
<u>Vervangen BOV 2016-2025 masten 2019</u> Krediet wordt in 2020 uitgegeven. De investering is afgerond en kan worden afgesloten.	Ja	43	0	43	0	0	0	0	0	
<u>Vervangen BOV 2016-2025 armaturen 2019</u> Conform beleidsplan openbare verlichting. Wordt in 2021 volledig uitgegeven.	Nee	192	0	176	0	16	0	16	0	
<u>Oversteek Douwes Dekkerstraat</u> De oversteek is in 2020 gerealiseerd. Door gecombineerde aanbesteding met de andere projecten in de omgeving kon dit werk voordelig worden uitgevoerd. Denk hierbij aan kostenbesparingen voor hoeveelheden asfalt en verkeersmaatregelen. Hierdoor is een aanzienlijk bedrag overgebleven. Het college komt in de loop van 2021 met een verantwoording van de reconstructie Arnhemseweg en Weg Hengelder en de daarbij behorende scopeuitbreidingen waartoe dit deelproject ook hoort.	Nee	175	0	31	0	144	0	144	0	
<u>Planvorming Herinrichting Doesburgseweg</u> Dit wordt opgepakt nadat de Griethsepoort is afgesloten in het kader van het project ViA15.	Nee	97	0	1	0	96	0	96	0	
<u>Planvorming Herinrichting Edisonstraat</u> Wij onderzoeken welke maatregelen (tijdelijk) genomen kunnen worden om het toekomstig verkeer via de Edisonstraat te begeleiden totdat de aanpassingen aan de Griethse Poort en Doesburgseweg gereed zijn.	Nee	96	0	1	0	95	0	95	0	
<u>Planvorming Herinrichting Mercurion</u> Dit wordt opgepakt nadat de Griethsepoort is afgesloten in het kader van het project ViA15.	Nee	72	0	1	0	71	0	71	0	
<u>Verstekte soc. Kredieten inwoners via Kredietbank</u> Op grond van de afgesloten dienstverleningsovereenkomst zijn in 2020 sociale kredieten verstrekt.	Ja	10	0	10	0	0	0	0	0	

Omschrijving	Afsl. J/N	Krediet U 2020	Krediet I 2020	Uitgaven 2020	Inkomsten 2020	Restant uitgaven 31-12- 2020	Restant inkomsten 31-12- 2020	Saldo krediet 31-12- 2020	Bijramen / aframen	Status
<u>Vervangen hardware werkplekken</u> In 2018 is € 450.000 beschikbaar gesteld voor de vervanging en flexibilisering van de huidige werkplekken. Besteding gebeurt in de jaren 2019 t/m 2022. In 2020 is circa € 16.000 besteed aan mobiele computerapparatuur en ca. € 72.000 voor de vervanging van apparatuur op vaste werkplekken. Door de Corona-crisis is in 2020 beperkt geïnvesteerd in de vaste werkplekken.	Nee	277	0	87	0	190	0	190	0	
<u>Invullen gebouw Raadhuisplein 1</u> De ontwikkelaar heeft het voormalige gemeentehuis van ons gekocht om daar appartementen en winkels te ontwikkelen. De sloopwerkzaamheden zijn uitgevoerd en er is gestart met de bouw. De planning van de ontwikkelaar is dat hij in het derde kwartaal van 2021 de laag op de begane grond oplevert en in het vierde kwartaal van 2021 de woningen. Wij zullen deze activiteit nu weer hervatten en zijn aan het onderzoeken hoe we concreet invulling gaan geven aan de ruimte die de gemeente gaat huren in het voormalig gemeentehuis ten behoeve van onder andere een fietsenstalling, openbare toiletten, een ruimte voor de marktmeester en voor organisatoren van evenementen.	Nee	140	0	0	0	140	0	140	0	
<u>Kunstgrasvelden (2 stuks)</u> Betreft krediet voor de aanleg van kunstgras trapveldjes. Een hiervan is in 2019 aangelegd in de Thebenstraat in Zevenaar. In 2021 zal worden bepaald waar de andere wordt aangelegd.	Nee	57	0	0	0	57	0	57	0	
<u>Vervanging VRI Arnhemseweg</u> Krediet voor het vervangen van een kleine VRI op de methen/arnhemseweg. De investering is afgerond en kan worden afgesloten.	Ja	50	0	43	0	7	0	7	0	
<u>Voorbereiding Herinrichting Babberichseweg</u> Er is gestart met het ontwerp om te komen tot een fietsstraat en er zijn voorbereidende onderzoeken uitgezet. Deze lopen nog door in 2021.	Nee	66	75	36	45	30	30	0	0	

Omschrijving	Afsl. J/N	Krediet U 2020	Krediet I 2020	Uitgaven 2020	Inkomsten 2020	Restant uitgaven 31-12- 2020	Restant inkomsten 31-12- 2020	Saldo krediet 31-12- 2020	Bijramen / aframen	Status
<u>Dorpstraat/Babberichseweg</u> Dit werk gaat niet door. Het krediet kan vrijvallen.	Ja	120	0	0	0	120	0	120	0	
<u>Tractor Valta</u> Betreft vervangingsinvestering. Uitgesteld in afwachting van toekomstvisie afdeling openbare werken.	Nee	115	0	0	0	115	0	115	0	
<u>Toyota Hi-Lux</u> Betreft vervangingsinvestering. Uitgesteld in afwachting van toekomstvisie afdeling openbare werken.	Nee	40	0	0	0	40	0	40	0	
<u>VW Crafter Pick-Up (vervangt 352)</u> Betreft vervangingsinvestering. Uitgesteld in afwachting van toekomstvisie afdeling openbare werken.	Nee	61	0	0	0	61	0	61	0	
<u>VW Crafter Pick-Up (vervangt 350)</u> Betreft vervangingsinvestering. Uitgesteld in afwachting van toekomstvisie afdeling openbare werken.	Nee	61	0	0	0	61	0	61	0	
<u>Gazonmaaier Angerlo (vervangt 636)</u> Is aangeschaft, krediet kan worden afgesloten.	Ja	90	0	88	0	2	0	2	0	
<u>Gazonmaaier Sabo (vervangt 630)</u> Betreft vervangingsinvestering. Uitgesteld in afwachting van toekomstvisie afdeling openbare werken.	Nee	60	0	0	0	60	0	60	0	
<u>Manitou Shovel-N-0046 (vervangt 733)</u> Betreft vervangingsinvestering. Uitgesteld in afwachting van toekomstvisie afdeling openbare werken.	Nee	72	0	31	0	41	0	41	0	
<u>Kolkenzuiger Volvo (vervangt 211)</u> Betreft vervangingsinvestering. Uitgesteld in afwachting van toekomstvisie afdeling openbare werken.	Nee	300	0	0	0	300	0	300	0	

Omschrijving	Afsl. J/N	Krediet U 2020	Krediet I 2020	Uitgaven 2020	Inkomsten 2020	Restant uitgaven 31-12- 2020	Restant inkomsten 31-12- 2020	Saldo krediet 31-12- 2020	Bijramen / aframen	Status
<u>Renovatie atletiekbaan</u> Vervanging van de top laag en fundering van de atletiekbaan heeft in de zomerperiode van 2020 plaatsgevonden. Ataro B.V. heeft deze vervanging uitgevoerd. Er moeten nog een aantal afrondende werkzaamheden verricht worden. Ook loopt er nog een bezwaarschrift voor het vervangen van de bestaande lichtinstallatie. Zodra dit afgerond ontvangen we van Ataro B.V. de eindverantwoording.	Nee	957	162	932	162	25	0	25	0	
<u>Uitbreiding 1e inrichting meubilair bss De Bem</u> Het in december 2019 beschikbaar gestelde krediet is uitbetaald aan het schoolbestuur.	Nee	29	0	62	0	-33	0	-33	0	
<u>Nieuwbouw basisschool Tamboerijn+Wissel</u> Dit krediet is een aanvulling op het gehonoreerde krediet en is nog niet beschikbaar gesteld door de raad. In overzicht corrigeren en opnemen onder overzicht 'gehonoreerd'	Nee	388	0	0	0	388	0	388	0	
<u>Verbetering riolering Angerlo mech/elec, mini 15jr</u> Er is €3.500.000 krediet verstrekt voor rioleringswerkzaamheden en klimaatadaptatieve maatregelen in Angerlo. Dit is onderdeel van een project met een integrale aanpak waarbij ook wegen, groen en openbare verlichting wordt meegenomen. Op dit krediet worden de investeringen met een looptijd van 15 jaar geboekt. Is onderdeel van de investeringen uit het WTP in 2019-2020.	Nee	300	0	6	0	294	0	294	0	
<u>Vernieuwen klimaatadaptatieve maatregelen Liemers 15 jr</u> Krediet voor geplande aanpassingen en vervangingen aan verouderde en slechte rioolgemaal. Tevens is dit krediet bestemd voor klimaatadaptatieve maatregelen en vernieuwingswerkzaamheden. Op dit krediet worden de investeringen met een looptijd van 15 jaar geboekt. Is onderdeel van de investeringen uit het WTP in 2019-2020.	Nee	158	0	1	0	158	0	158	0	

Omschrijving	Afsl. J/N	Krediet U 2020	Krediet I 2020	Uitgaven 2020	Inkomsten 2020	Restant uitgaven 31-12- 2020	Restant inkomsten 31-12- 2020	Saldo krediet 31-12- 2020	Bijramen / aframen	Status
<u>Rioolvervanging klim. Adapt maatregelen Liemers 70 jr</u> Krediet voor geplande aanpassingen en vervangingen aan verouderde en slechte rioolgemalen. Tevens is dit krediet bestemd voor klimaatadaptatieve maatregelen en vernieuwingswerkzaamheden. Op dit krediet worden de investeringen met een looptijd van 70 jaar geboekt. Is onderdeel van de investeringen uit het WTP in 2019-2020.	Nee	1.944	0	-37	0	1.980	0	1.980	0	
<u>Verbetering riolering Angerlo rioolvervanging-70jr</u> Er is 3.500.000 krediet verstrekt voor rioleringswerkzaamheden en klimaatadaptatieve maatregelen in Angerlo. Dit is onderdeel van een project met een integrale aanpak waarbij ook wegen, groen en openbare verlichting wordt meegenomen. Op dit krediet worden de investeringen met een looptijd van 70 jaar geboekt. Is onderdeel van de investeringen uit het WTP in 2019-2020.	Nee	3.200	0	2	0	3.198	0	3.198	0	
<u>Herinrichting openbare ruimte locatie Platanenlaan</u> Het krediet is beschikbaar gesteld in 2020. In 2019 is gestart met de voorbereidende juridische en adviserende werkzaamheden. De start en afronding van de herinrichting van de openbare ruimte staan gepland voor 2020.	Nee	242	0	16	0	226	0	226	0	
<u>Tijd huisv/verhuisk aanpassing locatie Platanenlaan</u> In juli 2019 zijn de basisscholen de Lindenhage en Het Kofschip naar de tijdelijke locaties in de G. Gezellestraat en Da Costastraat verhuisd. Vanaf het moment van verhuizing is voor de groepen 3 en 4 gymvervoer ingezet. In de zomerperiode 2020 heeft de verhuizing terug naar de locatie Platanenlaan plaatsgevonden. In 2021 vindt de definitieve afrekening plaats.	Nee	58	0	0	0	58	0	58	0	
<u>Bouwkundige aanpassing ds. Jonkersschool</u> Dit krediet is beschikbaar gesteld. De Ds. Jonkersschool sluit echter de deuren in augustus 2021. In overleg met schoolbestuur en de inwoners van Lathum wordt bekeken welke gebruiksmogelijkheden er zijn voor de Ds. Jonkersschool.	Nee	25	0	0	0	25	0	25	0	

Omschrijving	Afsl. J/N	Krediet U 2020	Krediet I 2020	Uitgaven 2020	Inkomsten 2020	Restant uitgaven 31-12- 2020	Restant inkomsten 31-12- 2020	Saldo krediet 31-12- 2020	Bijramen / aframen	Status
<u>Aanpassing Arnhemseweg/Hengelder/scopewijzigingen</u> Deze worden uitgevoerd met de uitvoering van de reconstructie van de Arnhemseweg of weg Hengelder. In de nabije toekomst wordt dit gebruikt om nagekomen werkzaamheden nog te kunnen financieren. In de loop van 2021 komen we met een verantwoording.	Nee	231	0	0	0	231	0	231	0	
<u>Aanpassing en uren Arnhemseweg/Hengelder/scopewijzigingen</u> Deze maken deel uit van de begeleiding van de uitvoering van beide wegen en scopewijzigingen. Het college komt in de loop van 2021 met een verantwoording van de reconstructie Arnhemseweg en Weg Hengelder en de daarbij behorende scopeuitbreidingen waartoe dit deelproject ook hoort.	Nee	299	0	0	0	299	0	299	0	
<u>Uitvoering entree Hengelder uhb gebiedsvisie</u> Dit is gerealiseerd. Het project wordt in 2021 financieel afgerond. Het college komt in de loop van 2021 met een verantwoording van de reconstructie Arnhemseweg en Weg Hengelder en de daarbij behorende scopeuitbreidingen waartoe dit deelproject ook hoort.	Nee	2.454	2.454	1.552	1.552	901	901	0	0	
<u>Woonrijpmaken Vierkenshof</u> De werkzaamheden zijn nog in uitvoering voor wat betreft het bouwrijp maken. Alvorens tot definitieve inrichting van het gebied over te kunnen gaan dienen de woningen van Vryleve en Mecus gerealiseerd te zijn. Waarschijnlijk loopt dit nog door tot begin 2022.	Nee	200	200	0	0	200	200	0	0	
<u>Leningen toekomstbestendig wonen in Gelderland</u> Via het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting (SVN) zijn op grond van de verordening in 2020 leningen verstrekt.	Ja	463	0	463	0	0	0	0	0	

Omschrijving	Afsl. J/N	Krediet U 2020	Krediet I 2020	Uitgaven 2020	Inkomsten 2020	Restant uitgaven 31-12- 2020	Restant inkomsten 31-12- 2020	Saldo krediet 31-12- 2020	Bijramen / aframen	Status
<u>Carrousel/Maatjes verbouw - aanpassing</u> Dit krediet is door de Raad beschikbaar gesteld. HumanKind en het stichtingsbestuur van 'De Maatjes' hebben overeenstemming bereikt over de verkoop aan HumanKind. De eigendomsoverdracht van de twee, door de Carrousel, in gebruik zijnde leslokalen vindt in het 4e kwartaal 2020 plaats. Vervolgens kan gestart worden met de uitbreiding en aanpassing van het onderwijskundige gedeelte en het buitenterrein.	Nee	1.880	0	0	0	1.880	0	1.880	0	
<u>G Gezellestraat (sterrenschool) uitbreiding-aanpassing</u> In verband met de realisering van de onderwijshuisvesting en verkeerskundige aanpassingen t.b.v. de locatie aan de G. Gezellestraat (Sterrenschool) is in de raad van december 2019 het krediet beschikbaar gesteld. De voorbereidingen zijn in 2020 gereed gekomen en eind december 2020 is gestart met de bouw. Oplevering naar verwachting eind juli 2021.	Nee	3.792	0	155	0	3.637	0	3.637	0	
<u>G Gezellestr -Sterrenschool - verkeersk aanpassingen</u> Parallel aan de bouw van de school (zie boven) worden de voorbereidingen getroffen voor de verkeerskundige aanpassingen. De uitvoering hiervan vindt plaats vanaf medio 2021.	Nee	300	0	0	0	300	0	300	0	

Omschrijving	Afsl. J/N	Krediet U 2020	Krediet I 2020	Uitgaven 2020	Inkomsten 2020	Restant uitgaven 31-12- 2020	Restant inkomsten 31-12- 2020	Saldo krediet 31-12- 2020	Bijramen / aframen	Status
<u>Hengelder - herinr parkeerplaatsen sportvelden</u> Dit werk is in 2020 uitgevoerd en gereed gekomen. Dit kon echter niet binnen het beschikbare worden uitgevoerd. Er was nog sprake van een depot en een oude fietsenstalling op het terrein welke afgevoerd moesten worden. Bomen moesten worden gerooid die niet meer levensvatbaar bleken. Bestaande straatbakstenen bleken handmatig te moeten worden aangebracht in plaats van machinaal. Dit heeft ook tot meer breukverlies geleid. Een voordeel door gecombineerde aanbesteding met andere werken (w.o. oversteek Douwes Dekkerstraat) werd hier door genoemde tegenvallers teniet gedaan. Het college komt in de loop van 2021 met een verantwoording van de reconstructie Arnhemseweg en Weg Hengelder en de daarbij behorende scopeuitbreidingen waartoe dit deelproject ook hoort.	Nee	200	0	258	0	-58	0	-58	0	
<u>Vervangen BOV 2016-2025 masten 2020</u> De investering is afgerond en kan worden afgesloten.	Ja	176	0	176	0	0	0	0	0	
<u>Vervangen BOV 2016-2025 armaturen 2020</u> De investering is afgerond en kan worden afgesloten.	Ja	71	0	71	0	0	0	0	0	
<u>Vervangen masten (vm Rnw) 2020</u> De investering is afgerond en kan worden afgesloten.	Ja	55	0	55	0	0	0	0	0	
<u>Vervangen armaturen (vm Rnw) 2020</u> De investering is afgerond en kan worden afgesloten.	Ja	85	0	86	0	-1	0	-1	0	
<u>WMO - hulpmiddelen 2020</u>	Ja	525	0	515	0	10	0	10	0	
<u>Iveco I</u> Betreft vervangingsinvestering. Uitgesteld in afwachting van toekomstvisie afdeling openbare werken	Nee	68	0	0	0	68	0	68	0	
<u>Iveco II</u> Betreft vervangingsinvestering. Uitgesteld in afwachting van toekomstvisie afdeling openbare werken	Nee	68	0	0	0	68	0	68	0	

Omschrijving	Afsl. J/N	Krediet U 2020	Krediet I 2020	Uitgaven 2020	Inkomsten 2020	Restant uitgaven 31-12- 2020	Restant inkomsten 31-12- 2020	Saldo krediet 31-12- 2020	Bijramen / aframen	Status
<u>Tractor MF</u> Betreft vervangingsinvestering. Uitgesteld in afwachting van toekomstvisie afdeling openbare werken	Nee	75	0	0	0	75	0	75	0	
<u>Tractor New Holland</u> Betreft vervangingsinvestering. Uitgesteld in afwachting van toekomstvisie afdeling openbare werken	Nee	115	0	0	0	115	0	115	0	
<u>Fietspadstrooier</u> Betreft vervangingsinvestering. Uitgesteld in afwachting van toekomstvisie afdeling openbare werken	Nee	50	0	0	0	50	0	50	0	
<u>Service auto VW transporter</u> Betreft vervangingsinvestering. Uitgesteld in afwachting van toekomstvisie afdeling openbare werken	Nee	40	0	0	0	40	0	40	0	
<u>Gazonmaaier (vervangt 635)</u> Betreft vervangingsinvestering. Uitgesteld in afwachting van toekomstvisie afdeling openbare werken	Nee	90	0	0	0	90	0	90	0	
<u>Boerderijkavel Sleeg 17</u> Betreft de locatie welke in 2019 naar de MvA is overgeheveld en in 2020 opnieuw is ingebracht in de grondexploitatie. Vandaar een negatieve uitgave.	Ja	-380	0	-380	0	0	0	0	0	
<u>Fietsverbinding Duitse grens - Tolkamer</u> We starten met de aanleg van een tijdelijk fietspad als voorloopproject ten behoeve van de verkeersveiligheid van de schoolgaande kinderen uit Spijk. De uitvoeringskosten bedragen €300.000. We starten hiermee in het voorjaar 2021.	Nee	1.800	1.800	105	105	1.695	1.695	0	0	
<u>Monitoring geluid/fijnstof/trillingen A12/A15</u> Er vindt onderzoek plaats naar de effecten van de nieuwe infrastructuur voor de omgeving in Zevenaar. Er is gestart met een nulmeting. Nu de Arnhemseweg en weg Hengelder gereed zijn wordt in 2021/2022 een nieuwe meting gedaan. De laatste meting vindt plaats na voltooiing van het project ViA15.	Nee	200	0	32	0	168	0	168	0	

Omschrijving	Afsl. J/N	Krediet U 2020	Krediet I 2020	Uitgaven 2020	Inkomsten 2020	Restant uitgaven 31-12- 2020	Restant inkomsten 31-12- 2020	Saldo krediet 31-12- 2020	Bijramen / aframen	Status
<u>18 Ondergrondse afvalcontainers Gelders Eiland</u> Krediet voor het vervangen van de ondergrondse containers voor restafval in het Gelders eiland.	Nee	144	0	0	0	144	0	144	0	
<u>28 Ondergrondse glascontainers met buitenbak</u> Krediet voor het vervangen van de containers en bijbehorende betonnen buitenbakken voor nieuwe ondergrondse glascontainers	Nee	280	0	10	0	270	0	270	0	
<u>63 Ondergrondse afvalcontainers hoogbouw</u> Krediet voor het aanschaffen van 63 ondergrondse afvalcontainers voor restafval met een bijbehorend passensysteem	Nee	655	0	10	0	645	0	645	0	
<u>17 Ondergrondse glascontainers zonder buitenbak</u> Krediet voor het vervangen van de containers voor nieuwe ondergrondse glascontainers	Nee	151	0	0	0	151	0	151	0	
<u>Advies en begeleiding voorbereiding en uitvoering project A12/A15</u> Het is wachten op de uitspraak van de RvS. Vooruitlopend op deze uitspraak is de aannemer GelreGroen bezig met de voorbereidende werkzaamheden. Deze zijn deels buiten fysiek te zien (verleggen van kabels en leidingen) en deels niet (aanvraag vergunningen). Zevenaer stemt intensief af met de buurgemeenten en andere belangrijke stakeholders en partners.	Nee	500	0	4	4	496	-4	500	0	
<u>Coördinatie en regie infrastructurele projecten in uitvoering</u> Afstemming en uitvoering tussen de diverse infrastructurele projecten die in voorbereiding of uitvoering zijn zowel intern als extern en regionaal (buurgemeenten en andere stakeholders). De afstemming vindt in goed overleg plaats en heeft zijn nut bewezen. De komende jaren moet dit voortgezet worden, waarbij de intensiteit afhankelijk is van de planning van de diverse projecten. Het college komt in de loop van 2021 met een verantwoording van de reconstructie Arnhemseweg en Weg Hengelder en de daarbij behorende scopeuitbreidingen waartoe dit deelproject ook hoort.	Nee	585	0	57	0	528	0	528	0	

Omschrijving	Afsl. J/N	Krediet U 2020	Krediet I 2020	Uitgaven 2020	Inkomsten 2020	Restant uitgaven 31-12- 2020	Restant inkomsten 31-12- 2020	Saldo krediet 31-12- 2020	Bijramen / aframen	Status
<u>Herinrichting Babberichseweg als fietsstraat</u> Zie ook toelichting op het voorbereidingskrediet. Het plan wordt in 2022 uitgevoerd.	Nee	1.890	1.890	206	206	1.684	1.684	0	0	
<u>Haalbaarheidsonderzoek huisvesting de Tamboerijn/de Wissel</u>	Nee	25	0	13	0	12	0	12	0	
<u>Gronduitgifte voor erfpacht Metaal-handel</u> Voor het verplaatsen van een metaalhandelaar is in 2020 op 7Poort grond in erfpacht uitgegeven.	Ja	188	0	188	0	0	0	0	0	
<u>Gronden en terreinen buiten plannen</u> Volgens de BBV moeten de resterende boekwaarde van de te verkopen panden overgeheveld worden naar de balanspost voorraad handelsgoederen.	Ja	0	324	0	324	0	0	0	0	
<u>Startersleningen woningen (via SVN)</u> Op 8 juli 2020 is de Verordening Starterslening 2020 vastgesteld in de gemeenteraad. Er is € 1.000.000 beschikbaar gesteld aan de SVN voor het inzetten van de startersleningen. De SVN kan tot maximaal dit bedrag leningen verstrekken. Dit gebeurt dan vanuit een zogenaamd "revolving fund" ; dit betekent dat SVN de in de loop der jaren te ontvangen aflossingen weer in kan zetten voor het verstrekken van nieuwe leningen.	Nee	1.000	0	169	0	831	0	831	0	
<u>Zoutstrooier (GH-11)</u> Is aangeschaft, krediet kan worden afgesloten	Ja	50	0	43	0	8	0	8	0	
<u>Zoutstrooier (GH-10)</u> Is aangeschaft, krediet kan worden afgesloten	Ja	50	0	43	0	8	0	8	0	

OVERZICHT RESERVES

Algemene reserve(s)					
Nummer Naam		Beginstand	Toevoeging	Onttrekking	Eindstand
9000	Algemene reserve	36.541	2.484	3.801	35.223
Totaal algemene reserve(s)		36.541	2.484	3.801	35.223

Bestemmingsreserves					
Nummer Naam		Beginstand	Toevoeging	Onttrekking	Eindstand
9003	Visie en planvorming station Zevenpoort	31	0	0	31
9008	Verhuizing peuterspeelzaalwerk	24	0	0	24
9009	Fricties bezuinigingen vernieuwingskosten	262	0	262	0
9013	Nazorg complexen grondexploitaties	115	0	0	115
9017	Afval	0	0	0	0
9018	Riolering	481	7	0	487
9024	Automatisering	81	0	56	25
9031	Bestemmingsplannen	196	0	12	184
9032	Wegen	1.120	358	425	1.054
9046	Statushouders	101	0	0	101
9047	Onderhoud gebouwen	66	0	0	66
9049	Frictiekosten DoeDuiten	0	150	0	150
9050	Corona-herstelplan	0	3.000	132	2.868
Totaal bestemmingsreserves		2.476	3.515	887	5.105

Bestemmingsreserve afschrijvingslasten					
Nummer Naam		Beginstand	Toevoeging	Onttrekking	Eindstand
9004	Plankosten en voorbereiding A15/A12	33	1	34	0
9005	Centrummanagement	105	0	0	105
9006	Revitalisering Tatelaar fase 2	500	0	0	500
9007	Werkzaamheden gemeentehuis	505	0	0	505
9012	Snelfietsroute F12	396	0	1	395
9021	Onderzoek randweg nabij A15	150	0	150	0
9027	Balansverkorting	197	0	14	183
9028	Onderwijshuisvesting	309	0	10	299
9029	Basisschool 't Scathe	2.128	0	59	2.069
9034	De Cirkel/De Duim	603	86	28	662

Bestemmingsreserve afschrijvingslasten					
9035	Sportvelden RKPSC	94	0	9	85
9036	Fietspad Geitenwaard	100	0	0	100
Bestemmingsreserve afschrijvingslasten					
9037	Herinrichting Tengenelwaard	55	0	0	55
9038	Speelvoorzieningen kinderen met beperking	85	0	0	85
9039	Brede Blik Giesbeek	1.440	0	143	1.296
9040	Verbouw nieuwbouw gemeentehuis	1.419	0	161	1.258
Totaal bestemmingsreserve afschrijvingslasten		8.119	87	608	7.599

OVERZICHT VOORZIENINGEN

Voorzieningen					
Nummer	Naam	Beginstand	Toevoeging	Onttrekking	Eindstand
8001	Voormalig personeel	0	82	0	82
8002	Pensioenen wethouders	2.488	304	89	2.703
8004	Onderhoud gebouwen	740	243	337	646
8006	Openbare verlichting	209	26	14	221
8007	Wegen	13	1.908	1.051	870
8008	Bruggen	12	18	0	29
8009	Begraafplaatsen	59	9	0	68
8010	Riolering	3.558	728	640	3.646
8012	Aanspraken overstromingen Riverparc	122	0	0	122
8013	Wachtgelden wethouders	185	65	189	61
Totaal voorzieningen		7.385	3.383	2.321	8.447

OVERZICHT LANGLOPENDE GELDLENINGEN

Vaste schulden 2019 door onderhandse geldleningen (x € 1.000)								
Nummer	Oorspronkelijk bedrag van de geldlening	Jaar van (laatste) aflossing	Rente-percentage	Restant-bedrag van de geldlening aan het begin	Opgenomen geldlening	Rente-bedrag	Aflossing	Restant van de geldlening
Binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen								
179Z	7.500	2041	1,210	6.600		78	300	6.300
Binnenlandse banken en overige financiële instellingen								
153A	476	2021	5,220	72		3	33	39
159Z	5.000	2029	3,989	2.000		80	200	1.800
160Z	4.000	2025	3,610	1.200		43	200	1.000
161Z	9.000	2031	4,398	4.320		181	360	3.960
168Z	12.000	2038	4,450	7.300		316	400	6.900
170Z	6.000	2038	5,200	3.800		193	200	3.600
175Z	15.000	2033	3,100	10.500		302	750	9.750
176Z	10.000	2029	2,324	6.167		135	667	5.500
177Z	10.000	2030	1,340	7.333		95	667	6.666
178Z	10.000	2040	1,525	8.400		126	400	8.000
180Z	10.000	2026	0,914	10.000		91	0	10.000
181Z	7.500	2022	0,345	7.500		26	0	7.500
183R	6.353	2031	5,765	3.822		212	230	3.592
184R	2.000	2022	5,350	447		19	141	306
185R	2.000	2032	4,810	866		42	67	799
186R	2.000	2033	4,890	1.281		60	66	1.215
187R	2.000	2028	4,750	720		34	80	640
188R	1.000	2020	3,560	66		2	66	-
189R	2.000	2036	3,900	1.133		42	67	1.066
190R	2.500	2041	4,100	1.833		75	83	1.750
191R	2.500	2043	3,270	2.000		64	83	1.917
192Z	5.000	2023	0,460	5.000		23	0	5.000
194Z	15.000	2034	0,215	15.000		32	1.000	14.000
195Z	5.000	2025	-0,160		5.000			5.000
196Z	5.000	2030	0,130		5.000			5.000
				100.760	10.000	2.196	5.760	105.000
Openbare lichamen zoals Provincies, gemeenten en waterschappen etc.								
193Z	10.000	2038	1,330	9.500	0	127	500	9.000
Totaal generaal				116.860	10.000	2.401	6.560	120.300

* Vaste geldleningen verstrekt door de Waterschapsbank die begin 2009 zijn verpand aan De Nederlandse Bank (DNB)

OVERZICHT GRONDEXPLOITATIES

Overzicht boekwaarden complexen (x € 1.000)

Bestemmings- plan onderhanden werken	Boek- waarde 1- 1-'20	Grond- aanko- pen	Sloop- en milieu- kosten	Bouw- /woon- rijpma-ken en kunst- werken	Rente- aan- deel	VUT- en plan- instal- laties	aandeel alg. en zakelijke lasten	grond- verkoop incl. overige opbreng- sten	afwaar- dering boek- waarde	Overige overige expl. opbr. minus kosten	Afslui- ting com-plex	Tussen- tijdse winst- neming	Boek- waarde 31- 12-2019 excl. Verlies- voorz.	Verlies- voorzie- ning 31-12- 2020	Boekwaarde 31-12-2020 incl. verlies- voorziening
Zevenaar-Oost woningen en bedrijven	50.829	755	176	5.155	798	1.270	129	-12.878	-	-1.085	-5.894	-	39.255	-20.028	19.227
Middag Oost & Zwanenwaay	6.200	-	46	376	97	41	8	-1.287	-	-1	-	-	5.480	-4.499	981
Totaal	57.029	755	222	5.531	895	1.311	137	-14.165	0	-1.086	-5.894	0	44.735	-24.527	20.208

SINGLE INFORMATION, SINGLE AUDIT (SISA)

Specifieke uitkeringen worden verantwoord via SiSa volgens de Financiële Verhoudingswet. De informatie wordt hiervoor in een vast format opgenomen in de toelichting bij de jaarrekening.

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

Definitief SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2020 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 5 februari 2021								
FIN	B1	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek	Aantal gedupeerden (met overlegbare bevestigingsbrief van Belastingdienst/Toeslagen)	Besteding (jaar T) van onderdelen a, b en d. (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van onderdelen a, b en d (artikel 3)	Besteding (jaar T) van onderdeel c (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van onderdeel c (artikel 3)	Eindverantwoording (Ja/Nee)
		Gemeenten	Aard controle R Indicator: B1/01	Aard controle R Indicator: B1/02	Aard controle n.v.t. Indicator: B1/03	Aard controle R Indicator: B1/04	Aard controle n.v.t. Indicator: B1/05	Aard controle n.v.t. Indicator: B1/06
			0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee

BZK	C1	Regeling specifieke uitkering Reductie Energiegebruik	Totaal ontvangen bedrag beschikking	Eindverantwoording (Ja/Nee)		
			<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>		
			<i>Indicator: C1/01</i>	<i>Indicator: C1/02</i>		
			€ 447.092	Nee		
			Projectnaam/nummer per project	Besteding (jaar T) per project	Bestedingen (jaar T) komen overeen met ingediende projectplan (Ja/Nee)	Besteding (jaar T) aan afwijkingen.
			<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle R</i>
			<i>Indicator: C1/03</i>	<i>Indicator: C1/04</i>	<i>Indicator: C1/05</i>	<i>Indicator: C1/06</i>
		1	2019-62904	€ 253.242	Ja	
			Kopie projectnaam/nummer	Cumulatieve totale bestedingen (t/m jaar T)	Toelichting	Project afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)

				Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie			
			<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	
			<i>Indicator: C1/07</i>	<i>Indicator: C1/08</i>	<i>Indicator: C1/09</i>	<i>Indicator: C1/10</i>	
		1	2019-62904	€ 253.242		Nee	
OC W	D8	Onderwijsachterstand en beleid 2019-2022 (OAB)	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 166, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en voerschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	
		Gemeenten	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: D8/01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: D8/02</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: D8/03</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: D8/04</i>	
			€ 259.680	€ 101.978	€ 0	€ 520.277	

			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstand enbeleid	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstand enbeleid	
			Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	
			<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle R</i>	
			<i>Indicator: D8/05</i>	<i>Indicator: D8/06</i>	<i>Indicator: D8/07</i>	<i>Indicator: D8/08</i>	
		1					
Ien W	E20	Regeling stimulering verkeersmaatregelen 2020-2021	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T)	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T) (Ja/Nee)	
		Provincies en Gemeenten	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	
			<i>Indicator: E20/01</i>	<i>Indicator: E20/02</i>	<i>Indicator: E20/03</i>	<i>Indicator: E20/04</i>	
			€ 0	€ 0	€ 0	Nee	

		Naam/nummer per maatregel	Per maatregel, maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)	De hoeveelheid van de op te leveren en de opgeleverde verkeersveiligheidsmaatregelen per type maatregel (m1, m2, aantallen)	Eventuele toelichting, mits noodzakelijk	
		<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	
		<i>Indicator: E20/05</i>	<i>Indicator: E20/06</i>	<i>Indicator: E20/07</i>	<i>Indicator: E20/08</i>	
1		Korte rechtsstanden /Verkeersdrempels Asverspringing	Nee	5		
2		Inrichten van een schoolzone door snelheidsbeïnvloedende maatregelen	Nee	6		
3		Aanleg van een kruispuntplateau ETW 30	Nee	9		
4		Het volwaardig afwaarderen van een GOW 50km/h naar een ETW 30 km/h	Nee	11		

			5	Aanleg Voetgangersoversteekplaats GOW	Nee	2			
			6	Aanleg van een snelheidsremmende plateau voor een fietsoversteek, alleen bij een kruispunt	Nee	4			
			7	Korte rechtstanden aanleg verkeersdrempels	Nee	4			
SZ W	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2020		Besteding (jaar T) algemene bijstand	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAW	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAZ	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)
		Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Gemeente I.1 Participatiewet (PW)	Gemeente I.1 Participatiewet (PW)	Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	
			<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>

			<i>Indicator: G2/01</i>	<i>Indicator: G2/02</i>	<i>Indicator: G2/03</i>	<i>Indicator: G2/04</i>	<i>Indicator: G2/05</i>	<i>Indicator: G2/06</i>
			€ 10.791.610	€ 165.060	€ 949.830	€ 10.854	€ 55.844	€ 0
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk) Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)
			Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)	Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)	Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)	Gemeente I.7 Participatiewet (PW)	I.7 Participatiewet (PW)	
			<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>
			<i>Indicator: G2/07</i>	<i>Indicator: G2/08</i>	<i>Indicator: G2/09</i>	<i>Indicator: G2/10</i>	<i>Indicator: G2/11</i>	<i>Indicator: G2/12</i>
			€ 89.643	€ 4.234	€ 0	€ 549.020	€ 3.653	Ja
SZ W	G2 A	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_totaal 2019	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinfor matie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T-1) algemene bijstand	Baten (jaar T-1) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) IOAW	Baten (jaar T-1) IOAW (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) IOAZ

		Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoordt hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G2B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G2A)		Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam
				I.1 Participatiewet (PW)	I.1 Participatiewet (PW)	I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)
			<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>
			<i>Indicator: G2A/01</i>	<i>Indicator: G2A/02</i>	<i>Indicator: G2A/03</i>	<i>Indicator: G2A/04</i>	<i>Indicator: G2A/05</i>	<i>Indicator: G2A/06</i>
1	060299 Gemeente Zevenaar		€ 10.793.744	€ 242.800	€ 1.072.955	€ 4.495	€ 79.511	
		Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij indicator G2A/01	Baten (jaar T-1) IOAZ (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen	Baten (jaar T-1) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen	Baten (jaar T-1) WWIK (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet	

		In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.7 Participatiewet (PW)
		<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: G2A/07</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G2A/08</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G2A/09</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G2A/10</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G2A/11</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G2A/12</i>
1	060299 Gemeente Zevenaar	€ 0	€ 29.825	€ 6.179	€ 0	€ 433.901	
	Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij indicator G2A/01	Baten (jaar T-1) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk)					
	In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.7 Participatiewet (PW)					

			<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle R</i>				
			<i>Indicator: G2A/13</i>	<i>Indicator: G2A/14</i>				
		1	060299 Gemeente Zevenaar	€ 2.567				
SZ W	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeen- tedeel 2020 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Rijk)	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Bob	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) uitvoerings- en onderzoekskost en artikel 56, eerste en tweede lid, Bbz 2004 (exclusief Bob)
			<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>
			<i>Indicator: G3/01</i>	<i>Indicator: G3/02</i>	<i>Indicator: G3/03</i>	<i>Indicator: G3/04</i>	<i>Indicator: G3/05</i>	<i>Indicator: G3/06</i>

			€ 0	€ 0	€ 9.930	€ 0	€ 0	€ 0
			Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)					
			<i>Aard controle n.v.t.</i>					
			<i>Indicator: G3/07</i>					
			Ja					
SZ W	G3 A	Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_totaal 2019	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T-1) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob)	Besteding (jaar T-1) kapitaalverstrekking (exclusief Bob)	Baten (jaar T-1) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) (exclusief Rijk)	Baten (jaar T-1) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 (exclusief Bob)
		Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004		Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam

1	060299 Gemeente Zevenaar	Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoord hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G3B + deel gemeente uit (jaar T-1) rege	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: G3A/01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G3A/02</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G3A/03</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G3A/04</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G3A/05</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G3A/06</i>
			€ 43.109	€ 0	€ 4.972	€ 22.545	€ 5.320	
		Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij G3A/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T-1) Bob Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Baten (jaar T-1) Bob (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Besteding (jaar T-1) aan uitvoeringskosten Bob als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam			
			<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>		

			Indicator: G3A/07	Indicator: G3A/08	Indicator: G3A/09	Indicator: G3A/10		
		1	060299 Gemeente Zevenaar	€ 0	€ 0	€ 0		
SZ	G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) _gemeentedeel 2020 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Welke regeling betreft het?	Besteding (jaar T) levensonderhoud	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) levensonderhoud	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig)
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/06</i>
		1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 2.473.764	€ 270.555	€ 69.032	€ 9.150	€ 0
		2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 675.577	€ 30.014	€ 18.855	€ 1.015	€ 0
		3	Tozo 3 (1 oktober t/m 31 december 2020)	€ 468.393	€ 34.751	€ 13.071	€ 1.175	€ 0

			Kopie regeling	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T)	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T)	Totaal bedrag vorderingen levensonderhoud (jaar T) Tozo 1 (i.v.m. verstrekte voorschotten op Tozo-aanvragen levensonderhoud welke zijn ingediend vóór 22 april 2020)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/07</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/08</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/09</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/10</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/11</i>	
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	712	47	€ 0	Ja	
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	172	15		Ja	
			3 Tozo 3 (1 oktober t/m 31 december 2020)	175	9		Ja	
			Kopie regeling	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	

			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: G4/12</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G4/13</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G4/14</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G4/15</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G4/16</i>	
		1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)					
		2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)					
		3	Tozo 3 (1 oktober t/m 31 december 2020)					
VW	H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Overig (jaar T) ten opzichte van ontvangen Rijksbijdrage - automatisch ingevuld				
		Gemeenten	<i>Aard controle R.</i> <i>Indicator: H4/01</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: H4/02</i>				
			€ 372.871	€ 1.420.203				
			Projectnaam/nummer	Totale aanvraag per project (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Verrekening (jaar T) Onroerende zaken (sportaccommodaties) per project ten laste van Rijksmiddelen	Verrekening (jaar T) Roerende zaken sportbeoefening en sportstimulering per project ten laste van Rijksmiddelen	Verrekening (jaar T) overige kosten per project ten laste van Rijksmiddelen	Toelichting

			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: H4/03</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: H4/04</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: H4/05</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: H4/06</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: H4/07</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: H4/08</i>
		1	Zaaknummer 803142	€ 1.793.074	€ 1.362.021	€ 217.505	€ 213.548	
			Kopie projectnaam/nummer	Totale besteding (jaar T) per project ten lasten van Rijksmiddelen (automatische berekening)	Percentage besteed (jaar T) per project ten opzichte van aanvraag ten laste van Rijksmiddelen (automatische berekening)			
			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: H4/09</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: H4/10</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: H4/11</i>			
		1	Zaaknummer 803142	€ 1.793.074	481%%			
VW S	H8	Regeling Sportakkoord	Besteding aanstellen sportformateur (jaar T)	Besteding uitvoering sportakkoord (jaar T)	Cumulatieve besteding aanstellen sportformateur (t/m jaar T)	Cumulatieve besteding uitvoering sportakkoord (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
			Gerealiseerd	Gerealiseerd	Gerealiseerd	Gerealiseerd		
			<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: H8/01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: H8/02</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: H8/03</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: H8/04</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: H8/05</i>	
			€ 12.940	€ 30.000	€ 12.940	€ 30.000	Nee	

